

TINGBOK

for

AKER

1684

Ved Gunnar W. Knutsen og Bodil Chr. Erichsen

TINGBOKPROSJEKTET

Oslo 2001

TINGBOKPROSJEKTET
Historisk institutt
Postboks 1008 Blindern
0315 Oslo

<http://www.hf.uio.no/hi/prosjekter/tingbok>

Tingboken er utgitt med støtte fra Anders Jahres fond til vitenskapens fremme.

FORORD

Dette er en elektronisk kildeutgivelse fra Tingbokprosjektet. Disse nye utgivelsene bygger videre på våre tidligere trykte kildeutgivelser. Vi velger å presentere kildeavskriften i denne formen for både å kunne nå et større publikum og samtidig redusere utgiftene ved utgivelsen.

De elektroniske kildeutgivelsene mangler de arbeidskrevende person-, steds- og emneregisterene som de trykte utgivelsene har hatt. Til gjengjeld er de søkbare, og gir dermed leserne nye muligheter for å finne

Til denne kildeutgivelsen har vi valgt å bruke filformatet Portable Document Format (PDF), som vi mener vil gi den beste lesbarhet for fremtiden. Dette filformatet kan leses på alle typer datamaskiner, og sidene vil alltid beholde den samme layouten som vi har ønsket når avskriften ble utgitt. I tillegg har vi valgt å gi boken en layout som også egner seg for utskrift og innbinding, dersom noen skulle ønske å gjøre det.

For Tingbokprosjektet

Stipendiat Gunnar W. Knutsen

AVSKRIFTSFORKLARING

Vår målsetning er å gjengi teksten så kildetro som mulig. I tråd med Tingbokprosjektets tidligere praksis har vi likevel av effektivitetshensyn, i noen henseender valgt å ikke gjengi teksten nøyaktig slik den står i tingboka.

Det gjelder for det første store og små bokstaver. I tingbøkene brukes store og små bokstaver om hverandre, slik at navn kan være skrevet med liten bokstav, og store bokstaver kan forekomme midt inne i et ord. Ofte er det vanskelig å vite om bokstaven faktisk er stor eller liten. Det er enighet i fagmiljøet om at bruken av store og små bokstaver ikke er meningsbærende. Avskriverne har måttet foreta bevisste tolkninger av teksten, og leseren bør være oppmerksom på dette.

For det andre har vi valgt å ikke markere latinske bokstaver. Grunnen er at en del ord er skrevet med delvis latinske bokstaver. Vi syntes det var unødvendig å bruke tid og krefter på å finne brukbare rutiner for å markere dette på en fornuftig måte.

I tillegg bør det nevnes at forkortelser er løst opp og markert med understrekning, for eksempel Kongelig.

Flere forhold kunne vært drøftet og redegjort for. Transkripsjoner som denne er resultat av uendelig mange vurderinger.

Ukjente ord og uttrykk kan søkes i oppslagsverk som *Norsk Historisk Leksikon*, eller Otto Kalkars *Ordbok til det ældre danske sprog (1300-1700)*.

Hielp Gud aff gunst og || naade er stor. ||

f 1a

Anno 1684. dend 10de Marty er almin||delig waaben og sageting holden paa Bonne udi Asker || sougn : War ofverværende Kongelig Mayestets fouget Seigneur Chri||sten Hansøn Smidt, med bøydelansmanden Helge Semb, og || effterskrefne laugræt, nemmelig. || (spalte 1:) Erick Hannevald Peder Fousdahl, Erick Aasta, (spalte 2:) Mads Soelstad, Peder Stoeker (spalte 3:) Eving Grosset,

Kongelig Mayestets fouget Christen Hanssøn loed publicere Hans Kongelig Mayestets || allernaadigste forordning om skatternis paabud herj Norge for || jndeværende aar 1684 daterit nestforleden = 15 Decembris 1683 = || hvilcken herefter fra ord til ord skal vorde jndført. ||

Noch blef lydelige læst og publicerit høystbemelte Hans Kongelig Mayestets || naadigst privilegium for norske søfarende folck, som uden || riiget thiene. daterit Hauniæden = 17 Novembris 1683: Jligemaade || meer høyst bemelte Hans Kongelig Mayestets allernaadigst placat blef || oplæst, angaaende forpagtningen med tiære og træasttienden || for de nest tilstundende treij aar = 1684: 1685 og 1686: Bemelte tiender || af tiæren, saa velsom træasten baade paa de privilegerede og u||privilegerede sauger for een vis sum aarlig med forskel, paa || freds og fedetiid, ofver alt her j riiget Norge; Med vidre samme || placat om sildetienden udi Trundheimbs amt, og fiskeketienden || for Bergen, jndeholder daterit Kiøbenhafn den = 1 Octobris 1683. ||

Widre blef læst og publicerit meer allerhøyst beme|lte Hans Kongelig || Mayestets allernaadigste patent : jndeholder at den allmindelige høyste || ræt j Danmarck |: nest Gudz hielp :| den 4 Augusty førstkommende||des udi den Kongelig residentsstad Kiøbenhafn er berammet at || skal holdes. Er daterit Kiøbenhafns slott dend 15 Janvary jndeværende aar, ||

For det sidste, blef og lydeligen oplæst meer offtbemelte Hans Kongelig || Mayestets allernaadigste forordning om executionen, forfattet || udi fiortenn poster, Er og daterit Kiøbenhafn den 9 Juny: nest||afwigte 1683: aar. ||

Slodsfougden Seigneur Christen Hansøn loed for den tilstædeværende || almue fredlysse Hans Kongelig Mayestets skouve; Saa vel || dennem advaret og tilholt, at de betideligen tilhugger || og j bereedskab hafver fornøden thømmer til broer || og kloppers ferdiggjælsse, at derved ingen forsøm||melsse skee skal. ||

Signeur Frantz Berentzen forige slodz fouget ved sin thiener Jørgen || Carlsøn, loed af den tilstæde værende almue begiere, deris sand||

f 1b -heds vidne om dend gaard Graaset, her j Asker sogn, som vngefehr || for fire aar siden sckal, \af/ enn ulækkelig jldebrand verre afbrænt || Derpaa fremstoed Ole Berger og Gunder Sifverstad, og tilstoed || dennem j Guds sandhed at være bewist forschreffne gaard Graaset || nu fiorten dage for paaske fire aar siden, da den Knud Frant||søn tilhørde, af een uformodentlig jldebrand om natte tide || undtagen laden og stalden, gandske afbrænt blef, og gaard||manden som da der paa boede og endnu der paa boer naufn||lig Ewin Graaset, ofver samme ulækkelig tilfæld er kommen || udi vanmægt og slet tilstand, saa som hand lidet eller jntet af || det hand var eyende fick rædet og salverit; Hereffter var || forschreffne Jørgen Carlsøn thingsvidne begierende. ||

Peder Høn, er ved länsmanden Helge Sembs hiemstefning, af || Kongelig Mayestets fouget Seigneur Christen Hansøn jndciterit, for hand || jmod Hans Kongelig Mayestets allernaadigste forordning daterit Haffniæ || den = 16 Aprilis : 1681: hafver fordristet sig at holde økroe; Setter || udi rette, og formeener forschreffne Peder Høn, bør lide effter bemelte || forordnings = 9 capitel; Jndstefnte Peder Høn, møtte, og kun||de ingen benegtelsse herimod giøre, mens bad denne hans || forseelsse hannem denne gang maa effterlades, med løfte det || ey offtere skee skal; Da blef herom saaleedes for retten || dømbt og afsagt, at efftersom befindes bemelte Peder Høn || sig imod høyst bemelte Hans Kongelig Mayestets allernaadigste forordning || forseet hafveer, saa tilfindes hand at lide effter samme || meer høyst bemelte forordnings niende capitel. nemlig || fembten slette daller til sit heerskab, saa og fembten || slette daller til meer allerhøyst bemelte Kongelig Mayestets fouget || Seigneur Christen Hansen. som paa denne sag talt hafver, at || betale; ||

Noch loed Kongelig Mayestets fouget ved forschreffne lænsmandens hiemb||stefning, jndcitere, Lauridz Nybaar, Thor Backe, og Egner || Skudstad, for de skal hafve drucket, sidst udi forleden h est, udi || forschreffne Peder Høns huus, og der holt gilde med hver andre || satte {det} udi rette og formeente de effter Christiany 4 recess: || = 27 capitel 2 articel b r hafve forbrut, hver af dennem thoe rixdr: || til sit herskab, Thor Backe m tte, og svarede hvis   hand || forschreffne tid har drucket udi Peder Høns huus, har hand strax betalt hannem || og jngen gilde der holt; Lauridz Nybaar m tte, og jligemaade || svarede, hand og betalte hvis   hand hos forschreffne Peder H n bemelte || tid drack, blef og ingen gilde samme tid der holden, Egner || Skudestad m tte, kunde og ikke benegte at hand joe var med || at dricke hos forschreffne Peder H n, og hvis hand der drack betalte || hand ikke. Sagen til neste ting optagen = || Forskreffne Peder H n, for retten forregaf, at herj sognet || findes fleere end hand, som saaledes, kroe holder. Fougden || forrelegger hannem at hand til neste ting skal naufngifve || hvo de eere, paa det saadanne  kroe kand afskaffes, og de || skyldige straffes effter bewiislighed; ||

Knut Hansøn gastgefvere, ved b yde lænsmandens hiemstefning, || bewiiste, at hafve citerit Halfvor Asker for hand strax effter Christia||nia market, skal hafve ved sin dreng nedsent til Knuds gaard udi || hans fraværelse, een sk??ibscapitein, som begierte at skydsf res || til Christiania; Og der hans thiener forschreffne capitein hafde ført til bemelte ||

Christiania, og fordrede betaling, vilde hand ey vidre gifve hannem end || tholf skilling af millen; Og sagde capiteinen til Knuds thiener || at Halfvor Asker begierte ey vidre af hannem end tholf skilling || af millen; Og ville samme capitein ikke gifve Knuds thiener || meere end = 12 s: a: milen som melt er; Hvilcket at bewiise || med, fremstillede Knud sin thiener Joen Guds n, og Lars Ny||baar, som sagde det samme at hafve h rt capiteinen skal || hafve sagt, Halfvor Asker hannem ville skydsse for - 12 s: millen || Halfvor Asker m tte, og hertil svarede, at der komb en capitein || til hannem forschreffne tid, og spurde hannem om veyen til gastgefveren, hvor || hand kunde faa skydz, og begierede at Halfvor vilde lade ham faa || een dreng at viise sig veyen, hvilcket Halfvor effter beretning || giorde; Og vidre siger at capiteinen ingen heste af hannem var begierende, || hvilcket hand kand bewiise om fornøden giøres; Knud Hansøn for||meente at naar nogen reisende kommer, bør de hannem tilviises, og ikke || de andre som dem forekommer hannem derved jndpas giøre, og derved || pr judiceris og

f 2a

icke nyder den rettighed som Hans Kongelig Mayestets bref || hannem tillader; Er derfor den tilstædeværende almue forrelagt og || tilholt, at de herefter ey vidre med nogen skydzning befatter sig, || som Knud Hansøn efter høyst bemelte Hans Mayestets bref kand være berettiget, || med mindre de af Knud Hansøn derom anmodet vorder. ||

Bøyd lamsmanden Helge Semb fordrede dend optagne sag udi, || rette, vice laugmanden Morten Bontzøn hafver ladet j rette føre, || contra Knud og Christen Sebiørnsrud; for sckyldige giæld, nem||lig Knud - 12 rdr: og Christen = 10 rdr: effter paraabelsse mø||te forschreffne Knud og Christen, vedgich gielden, og anlofvede forderligst || og betale. Hvilcket de og tillige med foraarsagede omkaastning || er tilfunden at betale effter lowen. ||

Forskreffne bøydelamsmand Helge Semb, paa Peder Nielsøns veigne || j rette lagde een vdskrift af hans regenskabs bog, paa || thj rixdr: 18 s: og thj maalebor, som Hans Høen til forschreffne Peder || Nielsøn gaardmand skyldig er; Effter paraabelsse møtte || Hans Høen, forrewent at hand, til Peder Nielsøn hafver || betalt som hannem ey j denne reining er afkortet, nemlig || aatte læss høe, med vidre; og erbød sig til endelig afreining || med bemelte Peder Nielsøn; hvilcket hand og er tilfunden inden || neste ting at giøre, saa frembt hand ikke vil tilfindes at || betale. ||

Christen Stillefssen borger og jndvaaner paa Bragenes, loed || ved Christopher Helgessen læsse, præident Lars Jacobsøns vd||gifne skiøde paa en gaard beliggende herj Asckersogn udi || Agge[r]s fougderje, naunlig Ericksrud, skyldende aarlig med || bøkssel en fiering salt; hvilcken forschreffne gaard Christen Stillefssen {forschreffne} || og hans {hustroe} sande arfvinger, herefter frj og frelsseligen skal || have, følge, niude, bruge og beholde, til evindelig oddel og eyendom, || med ald dessen rette tilliggende herlighed, være sig udi Agger og || eng, skow, og marck, fiskevand, og fægang, vot og tørt, jnden || og uden gaards til fields og fiære, ved hvad naun det er, || være maa, eller og næfnes kand; og kiendes sig ingen ydermeere || lod, deel, ræt, eller rättighed for sig eller sine arfvinger, efterdags || at have til, eller udi forschreffne gaard, eller nogen desse tilliggende j nogen || maader, mens derfor at have annammet og oppeboret fyllest verd || og nøyachtig betaling; meed vidre samme skiøde daterit Bragenes || dend 14 April 1682: vnder Herr præidentens egen haand og segl om er || meldende, ||

Bøydé lænsmanden Helge Semb, for retten fremkomb, og || forregaf, at Anders Haagenssen boende paa Holmen eyre, || er forligt med Hans Soelj, angaaende den koe, som Hans || hafde slaget benit af; og den sag dermed at være op||hæfvet og af parterne j allemaader upaaancket ||

f 2b

Anno 1684 den 11 Marty: er almindelig sage og vaabenting || holden paa Houger udi Væster Bårumb; Var ofverværendes || Kongelig Mayestets fouget Christen Hanssøn, saa og bøydé lænsmandene Arne Houger, og Hans Øfverland; sambt effterskreffne || laugrættesmænder, nemmelig. Hans Jung, Hans Guj. || Svend Biørne, Hans Ramstad, Lars Hewig, og Anders || Skotte. ||

Kongelig Mayestets fouget Seigneur Christen Hanssøn, loed lydeligen læsse || og publicere for den tilstædeværende almue, de her, forhen || paa Asker ting j gaar allerunderdanigste oplæste, Hans || Kongelig Mayestets allernaadigste forordninger og placater, || hvilcke herefter fra ord, til ord, skal vorde jndfært. ||

Niels Jonsøn boende paa Giønes j Øster Bårumb, lod lydeligen || læsse og publicere hans stiffader Jens Christenssøn paa Næs || boende udj forschreffne Øster Bårumb, hans til hannem vdgifne || skiøde paa jt støcke skow, med eng, kaldes Gloselj, liggen||de herj forschreffne Øster Bårumb, skylder aarlig j landskyld een || rixort, med bœxel og herlighed, som hans salige formand || Joen Haagenssen Næs af forrige raadmand udi Chri||stiania nu salige Morten Lauritzøn efter rigtig skiøde || og kjøbebrefs formeld, sig tilkiøbt og forhandlet hafver || hvilcken forschreffne Gloselj skow og eng, bemelte Niels Jonsøn || maa niude og beholde, med des bœxel og herlighed, skow || og marcke, fiskevand og fægang, lutter og alle lun||der, som der tilligger og af Arrilds tid der tilligget hafver || aldeeles jntet undertagendes j nogen maader, og ellers || j alle maader giøre sig det saa nøttig med lige ræt || som Jens Christenssøn ded til denne dag nø og haft hafver, || og ellers er j dette deris kjøb, imellem dennem aftalt || sluttet og indgaaet, nemlig Niels Jonsøn har forundt || og bewilget forschreffne sin stiffader Jens Christenssøn, at maa || omræte skow Gloselj med vdhafn, niude, bruge og beholde || saa lenge hand den gaard Næss som hand nu til besiddelse || hafver vil beboe; dog eng og england Niels Jonsøn] self til raadig||hed og brugs at følge, og nøttig giøre; med meere || samme

skiødbref jndeholder, af forschreffne Jens Christensøn || unterschrefvet, og daterit Næs den = 2 July 1683: ||

Kongelig Mayestets fouget Seigneur Christen Hanssøn efter nest forleden tings || forreleggelse, bewiiste ved bøydælensmanden Arne Hougers || hiemstefning, til j dag fremdeeles at hafve ladet jndstefne || Niels Houg, for hand skal have udførmet Anders Joenserud, || og hans hustru udi deris huuss, nestforleden tredie || pindzedags afften; Jtem at prov og vidne var stefnt, Mickel ||

f 3a Biørnsøn tienende paa Syndre Jonsrud, og Ole Gurebye. || Og blef Anders Jonsruds nestforleden tings førende klage||maal, som udi protocollen findes jndført, nu for tilstæde || værende Niels Houg opløst, saa vel og forschreffne Mickel Biørnsøns || tilstand om samme sags beskaffenhed; Niels Houg blef til||spurt, om hand noget imot dette førende klagemaal of||ver hannem, hafde at sige; eller forrewende. Hvortil || hand svarede, hand var drucken da det passerede, og bad || fogden denne hans forseelsse hannem denne gang maatte ef||terlades og tilgifves, med løfte hand aldrig saadan || gierning forøve skal. Mickel Biørnsøns forhen || gjorde tilstand blef nu for hanem opløst, og tilspurt, om || hand derpaa torde aflegge hans corperlige æd og jura||ment hvortil hand svarede jae; Ole Gurjbye som og || er stefnt at profve j denne sag; freemkomb, profvet og || tilstoed det samme at have hørt og seet at være passe||rit af Niels Houg, som Anders Jonsrud klageligen || her for retten nest forleden ting hafver forredaget; || Anders Jonsrud tilspurde forschreffne 2de: prow, om de ikke forschreffne || tid hørde, at Niels Houg sagde til hannem med trussels ord || at hand ikke skulle forlade hannem førend hand fick fat || på hannem j meening at beskadige, Anders Jonsrud. || Hertil de svarede jae, de det og hørde Niels Houg samme || tid sagde; Niels Houg blef tilspurdt, om hand desse || prow noget hafde at beskylde; hvortil hand svarede nej, || mens bad som fæ, hans begangne forseelsse hannem maa||te effterlades. Derpaa blef æden for bemelte Mickel Biørn||ssen og Ole Gurebye opløst; som med æd og opragte || fingre bekrefftede denne og deris forhen gjorde tilstand || og prow; Fougden setter udi rette, og formeener at Niels || Houg, bør bøde til forschreffne Anders Jonsrud, som mandebod for || øvede gierning jmod hannem og herforuden til Hans Kongelige Mayestets, || at bøde dobbelt otte ørtuger og 13 £mark£ søf: saa wel og at borge || for sig self, eller stille nøyagtig borgen; og aabenbare skrift || her effter at stande; da er denne sinde for ræt kient, og afsagt || at effter de førde prows tilstand og vidne, tilfindes Niels Houg || at forblifve her hos, bøde lænsmanden Arne Houger

udi || arrest, til domb j sagen er gangen, eller og at stille nøyag||tig borgen; Christen Hamang nu for rätten erbød sig, at være || cautionsmand for bemelte Niels Houg, saaledes, at hand skal || effter dags lade Anders Jonsrud paa vey og stj, udi hans || huus og uden fore, vere ubewaret j alle maader; hvilc||ken, caution fougden Seigneur Christen Hanssøn imodtog; Sagen || er til neste ting optagen, hvor da endelig kiendelsse schee schal.

Anno 1684 den 13 Marty: Er almindelig sage og vaaben||ting holden udi Agger j Aggers herrit, ofverværende || Kongelig Mayestets fouget Christen Hanssøn, saa og bøgde||

-lansmanden Hans Bestumb, sambt effterskreffne laug||rættesmænder, nemlig Taasteen Hoff, Hans Søngn??. || Efven Sandagger, Anders Høybraate, Anders Vlsholt (Udsholt?), || og Poul Brecke; ||

f 3b

Edle og mandhaftte ritmesteer Denn, ved Christopher Jockumsøn || jndvaaner udi Christiania, bewiiste ved bøyde lansmanden || Hans Bestumbs hiemstefning, at hafve indciterit Eskel || og Lars Felhuus, at lide domb for dj forleden in Augusty maa||net j slagtertiden har været her ved Christiania, med een || stor deel slagtefæ, som fortærede Hans Kongelige Mayestets engeland || som er ordinerit for hans Kongelige Mayestets rytterhester, dennem || til forderfvelsses aarsage, som ritmester formeener || de bør igien sware og betale, innd processens bekostning. || Dernest vdi rette lagdes Herr ritmesterns supplication til hans || høye excellentz med hans høye excellences der paa forfattede re||solution daterit 26 Septemberis 83: hvoraf udi acten des jndhold og || meening saa vit nødig eragtes skal jndføris. Hernest || fremstillede forschreffne Christopher Jockumssen effterskreffne som || om denne sags beskaffenhed skal videnskab hafve, nem||lig Ole Bryn, og begierede hand sin tilstand og videnhed herom || maa nu her for retten fremsige, og ved æd bekreffte; Og der||paa fremstoed Ole Bryn, som sagde at samme dag som || velædle Herr ritmester Deens compagnie fra Christiania || af marcherede nemlig udi nest forleden aar den 1 Augustj || da saae hand at Eskeld udi Fielhussets qvæg, saa vel som || andet fæ komb løbbemde paa Brynengen; Och straxen || komb Eskelds dreng, og dref det deraf jgien. Vidre veed || hand icke at proufve herom. Oluf Thejsøn jligem||aade fremkomb, og sagde, effter at forschreffne Herr ritmester || Deens compagnie var udi nest forleden aar dend 1 Augusty. ||

afmarchered, var hand nogle dage hiemme, og somme || dage icke, jmidlertid saae hand at der gick atskilligt || creaturer paa storengen, og veed ey vidre herom at || proufve; Ingeboreg Guldbrandsdaatter, blef og frem||stillet og tilstoed at hafve jligemaade forschreffne tid seet at||skilligt creatur gaae paa forschreffne storengen, Og naar hun || saae dem der paa, var hun med at drifve dem deraf || jgien, og veed ey vidre; Eskel Felhuus møtte, og kunde || ikke benegte at joe een deel af hans creatur har gaaet || paa forschreffne enge, dog hannem uvidende, og saa snart de der || paa komb, loed hand dennem deraf drifve: Og ellers || sagde hand at hvis creaturer som blef gettet paa hans || egen eng derfor bekomb hand fire rdx: og ej vidre; || Lars Felhuss, var og tilstede, og vedgich det samme som || Eskel Felhus bekient hafver, og var imod hans villie hans || creatur paa forschreffne enge komb; Og erbyder de sig at jnd||gaae een billig accordt med Herr ritmester, Deen, og hannem || for hans præntion gierne vil fornøye; Hvilcket dennem || og af retten er forreholt, at anwende flid de med Herr ritme||stern kand vorde forligt; Og hvis det ikke inden neste ting || skulle kunde skee; hafver parterne sig til neste ting at || jndfinde for retten og der endelig domb afvarte. ||

f 4a Kongelig Mayestets forrige slodzfouget Frantz Berentzøn, ved sin || thiener Johan Hage, loed begiere af den tilstædevæ||rende almue, de deris sandhed ville fremsige hvad || dem er bewist, angaaende, Brecke, og Prints||dahls uløckelige afbrændelsse, her j Aggers her||ret beliggende; Derpaa fremstoed Thor Setteren || og Ole Grewrud, som tilstoed dennem j Gudz || sandhed at være vitterligt at forschreffne Printzdahls || gaards paa staaende husse, den 14 Aprilis 1679 || af een skadelig jldebrand er afbrent og lagt || udi aske. thvende stufver, og gaardmanden || Jens Nielsøns eigne formue tillige med || huussene gandske oprbrant, og derofver ge||raaden j største elendighed og armod; hvilc||ket meenige tingsøgte almue og var vitter||ligt |: des verd |: samme store ulycke sandt || at være; Jens Nilsøn Printzdahl som denne || uløckelig hendelsse er ofvergaaet, var her || tilstede, og bewiiste, med jt velforseiglet things||vidne udsted af salige Lars Bøyesøn dend 2\den/Octobris || 1680: dette |: desvær |: sandt at være; || Angaaende Breckes uløckelige afbrændelsse || saa er det dennem og samptlig tilstædeværende || almue og bewist at den |: desvær |: paa || lige maade af en uløckelige jldebrand nu || threj vger for sommernatten fire aar || siden afbrant, saa at gaardmand som da || der paa boede udi største armod og elendighed || er geraaden. Herefter var forschreffne Johan || Hage paa Frantz Berentzøns vegne things||vidne begierende. ||

Jens Jenssen vdi Christiania, ved sin thiener || Baar Andersøn ved een rigens citation bewiste || at havfe til j dag ladet jndstefne Hans og || Erick Røthved, jtem Halfvor Mangelrud, || for skyldig giæld de til hannem skal skyldig være || effter same citations vidre formeld daterit Ag||gershuus dend 22 February nestforleden; De jndstefnte || møtte, og anlofvede forderligste med be||talingen sig at jndfinde hos Jens Jensøn; || Hvilcket dennem og er forrelagt at giøre, || saa frembt hand ikke vidre domb til neste || ting ofver dem forhverfve skal. ||

Kongelig Mayestets fouget Christen Hansøn, loed fremdee||les for den tilstædeværende almue lydeligen læsse || og publicere Hans Kongelig Mayestets allernaadigste || trøgte forordning om skatternis paabud || herj Norge udi jndeværende aar; som melder || saaledes. Wj Christian den femte, af Guds || naade, Konge til Danfmarkf og Norge, de Venders og || Gothers; hertug udi Sleswig, Holsten, Stormar[n], || og Ditemerscken, grefve udi Oldenborg og Del||menhorst. giøre vitterligt for alle voris kiere || og troe vndersaater, som bygge, boe og tilholde j || vort riige Norge, at enddog vj intet heller hafde || ønsked, end at alle vore kiere og troe vndersaa||ter paa en eller anden maade udi vdgiffterne || kunde have bleven forlindret, saa maa vj dog || formidelst disse farlige og wit udseende conjuct||urer fremdeeles være betenckt paa de midler || og veye, som nest den allerhøyestes bistand, til || vor rigers og landers sickerhed og defension || kand tiene og uforbigiengelig behøves. Thj || hafver vj ey kundet forbigaa til voris mili||ties og flaades conservation og vnderholding || for det tilstundende aar 1684 : foruden consumpti||onen sambt tiære og træast tienden, j det || mindste de contributioner som udi nærværende || aar hafver, værit paabuden, at lade fornye, || saa som vj hermed biude og befale, at j bemelte vort || riige Norge skal skattes paa effterføgende || maade nemlig. Aggershuus stigt, Aggers||huus og vnderliggende ampter udi leylending || skatten, af eftterskrefne fougderier, nemlig || Aggers, Hurum, og Røgen, Lier, Eger, Sandsver || og Nommedahl, Buskerud, Ringerige, og Hal||lingdalen, Hadeland, Toudten, og Valdars, Ou||dalen, Guldsbrandsdalen, Hedemarken, || jtem Øfre, og Nedre Rommeriger, at betales || af ett skippund tunge - 5 rixdr: j (1) skippund salt, || = 3 rixdr: 3 ort j (1) bismerpund smør j (1) rdr: 3 ort j (1) hud || = 2 rdr: 2 ort, Men de sogner j Østerdalens || fougderie, saa vit langs grentzen ligger, samt || Læssø giæld under Dofrefield, og Vangs annex, || under Fiilefield at skatte halft derimod. || Disligeste udi Heggen og Frøland, sambt Folloug foug||derie, af j (1) schippund tunge - 4 rd: j (1) schippund salt 3 rd: 32 s: || j (1) hud 2 rdr: j (1) bismerpund smør j (1) rdr: 32 s: og i Sollør, || Høeland

f 4b

og Vingers annex, sambt effterschreffne grantse || ampter og smaa lene (Smaalene?), nemlig Jdde og Marcker, ||

f 5a Thune, Wembe, Aabøygde og Hvaløers skibreder, jtem Rackestad, Moss || og Oensøens fougderier. af j (1) schippund tunge - 3 rd: j (1) schippund salt 2 rd: j (1) ort, || j (1) hud j (1) rd: 2 ort j (1) bismerpund smør j (1) rd: j Thøssberg og Brunlaug ampter, || af j (1) schippund tunge 4 rd: j (1) schippund salt - 3 rd: 32 s: j (1) tønde korn - 2 rdr: j (1) hud 2 rd: en || bismerpund smør eller tallig j (1) rd: 32 s: Cristiansandz stigt og des un||derliggende ampter og fougderier, nemlig Nedenes, Mandal, Lister || og Raabøydelaugets fougderier af en hud 2 rd: udi Ofre og Nedre || Tellemarcken, jtem Bamble fougderie, af en tønde korn 2 rd: een hud 2 rdr: || j (1) bismerpund smør eller?? tallig - j (1) rdr: 32 s: af Jedderen og Dahlernes samt || Ryfolcke (Ryfdøcke) fougderier, af jt skippund tunge eller en løb smør 3 rd: Bergen || stigt og amptz??, Nordhords fougderie, undtagen Waas, af en løb, eller || = 3 bismerpund smør 9 3/4 rd: mens af Waas 2 rd: Sundfjors. og Sund||mørs fougderier en løb smør - 3 rd: Nordfiord, Sundhord og Yttre Sogn || udenfor Qvamsøen en løb smør 2 1/2 rd: mens Yttre Sogn inden Qvamsøen, || jtem Jndre Sogn, Haranger, Bremanger, Kind og Vildnis sogner udi || Sundfiord samt Selboe giæld udi Nordfiords fougderie, en løb smør || 2 rd: Leerdahlen udi Jndre Sogn, een løb j (1) rd: Thrundhiems stigt, Thrund||hiems amt, Strinden, Gulddalen og Ørckedals fougderier, af ett || spand 5 rd: Sparboe giæld udi Jnderøens fougderie, jtem Selboe i Strindens || fougderie, samt Nordmør og Foesens fougderier. af et spand 4 1/2 rd: || og Werdalen, Skørdalen og Skougnes præstegiæld i Størdalens fogderie, || af et spand 2 1/4 rd: Frosten, Aasen, Lexwigen og Stranden j Størdals || fogderie, jtem Jnderøens fogderie |: Sparboe undtagen |: Holtaalen || i Gulddalens fougderie, Normør, Romsdalen og Fossens fougderie, || til vands, Numedals eid (Namdalseid) og Ofverhallum (Overhalla) til landz, af et spand || = 3 rd: Nummedalen til vandz, af ett spand 2 1/2 rd: Norlandz amt || undtagen Tromsø fogderie. af et spand 1 1/4 rd: en vog fisk - 60 s: Tromsø || fougderie, af ett spand j (1) rd: en vog fisk 48 s: Al anden landskyld som || her icke er benefnt, anslaaes effter taxten, og effter hver stedz bru||gende maade, enten til tunge eller løber at bereignes, og der||efter at contribuere. Oddelskatten. betales til fogderne ofver || alt af jorddrotten eller pantemanden saa vel af adelen som andre || uden forskiel af alt jordgoedz j de fougderier godzet er beliggende, || og hvor propritarius eller pandtemanden er fravændes, be||talis oddelskatten af leylendingen, som hannem effter fougdens || seddel igien hos jorddrotten eller pantemanden udi hans landskyld || skal komme til afkortning, Dog er de propritarii og oddels||bønder, frj for oddelskat af

den gaard som een hver self beboer || og besidder og skatter af som leilending; De andre betaler som || følger. Aggershuus stigt, og vnderliggende ampter og fog||derier, af j (1) schippund thunge - 1 rd: 48 schilling, j (1) tønde korn 3 ort, || j (1) hud 57 1/2 schiling j (1) bismerpund smør 36 s: j (1) schippund salt j (1) rd: Christian||sands stigt, udi Øfre og Nedre Tellemarcken sambt Bamble fougde||rier. af et skippund tunge - 1 rd: 48 s: j (1) tønde korn 3 ort j (1) hud 57 1/2 s: j (1) bismerpund smør 36 s: j (1) schippund salt j (1) rd: Vdi Nedenes, Mandal, Lister, || og Raabyggelauguet af j (1) schippund tunge eller 2 tønder korn j (1) rixdaller || j (1) hud 57 1/2 s: j (1) vog fisk 36 s: j (1) bismerpund smør 36 s: Stafvanger ampt, af en || skippund tunge eller 2 tønder korn j (1) løb eller spand j (1) rd: j (1) hud 57 1/2 s: j (1) vog fisk 36 s: j (1) bismerpund smør 36 s: Bergen og Trundhiembs stichter, j (1) skippund tunge, j (1) løb || eller j (1) spand j (1) rdr: j (1) hud 57 1/2 s: j (1) vog fisk 36 s: Nordlands ampt, j (1) spand 48 s: j (1) vog || fisk 28 s: og ald anden landskyld at reignes til tunger eller løber efter taxten, || Wardøhuus ampt. at betale den ordinarie skat paa den maade, taxt, og de om||stående tilforn udi fredztider hafver været paabudet at udgifve, Proviantskat||ten betales søndenfieldz uden forskiel af alt jordegoedz, og lige saa vel af || de gaar||der som til voris militie er udlagt og assignerit, som af alle andre jboende?? og || tilhører, nemblig. af et skippund tunge eller saa megen landskyld som til et || skippund tunge efter ofvenschrefne maade, bør at bereignes, endten en half rd:, || j penge, eller derfor femb schaalepund got reent smør, og et bismerpund || got salted eller røget kiød. Lige saa udi Stavanger ampt, ||

meens af Bergen og Trundhiembs ambter, af hver fuld gaard een || rixdr: udi penge, saa og udi Nordlandene af hver fuld gaard een half rixdr: eller || j des sted fisk, eller anden proviant, saa som fornødenhed og voris magarin (magasin) det || udfordrer og anbefalet vorder. Soldaternes mundering og som vj self aller||naadigst ville lade forsiufne soldaterne med kiofler og gewehr, saa skal derimod || ofver alt, af hver læg nærværende aar ikkun betales for slette dr: rosthienestien. Den allernaadigste paabud j stæden for rostienesten af 22?? April 1682 erleg||ges fremdeeles udi nærværende aar, efter samme voris allernaadigst forord||ning af alt godz geistlig eller verdslig, som ikke udtrykeligen udi bemelte voris || forordning exiperis. adskillige andre smaa skatter. Alle som nogen || almindinger, tiende, laxefiskerje, eller deslige af oss til kiøbs, pandt || eller benaading bekommet hafver som ikke tilforn er lagt eller sat for || landskyld, deraf contribuere fire rixdr: af hver hundrede de endten der||fore betalt hafver eller og til opbørsel niuder, under samme kiøbs, pants || eller benaadings

f 5b

fortabelsse. Alle de gaarder og pladzer, qverner og sauger || som enten icke, ere satte eller taxerede for landskyld, eller og befindes || for ringe taxerede. dennem skal fogden, sorenskrifveren og sex laugrøtismænd || strax effter recessen taxere og for vis landskyld satte, saa som de vil || forsvare, uachtet hvad frihed nogen derpaa tilforne sig kunde have tilhol||det, som vj ikke med voris eget sær specialbref hafver consentarit || eller confirmerit. Saugskatten angaaende, da skal af hver hundrede bord || som skiær is paa de sauger, hvortil thømmeret enten j voris, kirckernis, præ||sternis, eller andre geistlige skove og beneficiar, eller og j voris almindinger hug||ges, Disligeste af de sauger, som enten hafver heel eller half damstock paa nogen || af forschreffne grunder, eller og ere bygte paa noget af det udlagde goedz, og ikke j skiø||derne expresse benefnt, som alt omstendeligt j saugsckattemandtalet skal for||klares af hver saugbrugende tillige med fougderne underskrifves betal is en rix:ort || foruden des sædvanlige dale og thråst tiende, som særdeelis ved udførselen opber||ges. Jligemaade skal saugmesterne skatte af hver tusende deeler de skiær er || uden forskiel, paa hvad for sauger de skiær is, een half rixdr: eller af hvert || hundrede femb skilling, som leigeviis?? med een hver saugbrugendes speification || paa saugmesternis naune, og hvor mange boerd paa hver saug aarligen skiær is, skal forclaris og ved fougdens regenskab fremlegges. Disligeste een || huusmand som bruger handverck at skatte thoe rixdr: og ellers ikkon en half || rixdr: men de husmænd som boer paa leilendinges grund og eyendom, hvoraf || leilendingen schatter og schylder, at komme hannem til hielp og ey vidre til oss at udgive; || Dog ville vj hermed alleene de huusmænd som paa landet paa nogen gaardz || grund boer, og ey de som boer j haufnerne, eller paa ladestæderne og der hafver || deris næring og brug, hvilcke skulle betale som andre husmænd nemlig thoe rd: || uachtet paa hvis gaarders grunde de boer. Hermed skal oc være forstaat det strand||siddere, som icke er borgere, eller svarer til nogen kiøbstæd, som og aarlig skulle betale || thoe rd: men de som bruge jord, være sig handvercksmænd, huusmænd eller || strandsiddere, der foruden at skatte efter jordens skyld, som andre bønder. Pebber||svenne eller ledige karle, som hvercken ere boesatte eller tiener j aastieneste, at || gifve thoe rd: og dersom de bruger kiømandskab med heste, slactefæ, eller andre || vahre, at skatte der for uden thoe rixdr: Bøndersønner som bruger handel, || at sckatte thoe rixdr: hver fuldvoxen tjenestekarl eller dreng som icke er vdschref||ven eller haver tient under landmilitien eller paa flaaden i trej aars tid at give || en rixdr: og maa ingen tjenestedreng eller karl, efter at skattebrevet er for||kyndt, uden lovlig forfald eller bewiis, begifve sig fra den stæd hand thiener || eller hafver sin varelse, førend han der sammestedz hafver clareret og betalt sin skat, || saafrembt bonden eller de hand hafde sit tilhold hos; der skattebrefvene blef forkynd||te den ey self

vil svare og betale. Alle forschreffne skatter skulle uden nogen restant||zer betalis til fire terminer, nemlig en fierdepart til pintzdag, den anden til Olaj || den tredie til Michaelis, og den fierde til juel. og saa?? voris allernaadigste forord||ninger om øde gaardz jorder af voris egne saavel som kirckernis og de fattiges || schal være paa en deel stæder blefven misbrugt af fogderne, j det de icke hafver anvent || tilbørlig flid at faae de øde gaarder besat, om end skiønt dennem hafver været paalagt || skatten deraf fuldkommen, at anschaffe og giøre sig betalt uden almuens besværing || udi jordens aufling ved egen bekostning, sæd og arbeid, mens snarere de dennem || beleylig liggende jorder ere blefven af dennem fremdeeles brugte, og af de andre || enten intet, eller ey fuldkomen svaret, under forrevending at ingen dennem hafver || villet antage, og det dennem self var umugligt formidelst dets vit fraliggende at dørcke, || saa ville vj ingen lunde tillade nogen øde jorder at bruges af dem ved sig self eller || andre for skatterne, men hvo dem vil bruge, at bølge dem hos ambtmanden || og fogden, imod nogen skatte, eller landgildz frihed indtil de bliwer byggede og || kommen udi brug; hvor de og ey skulde kunde bortfæstes, skal de leyes bort ||

paa tingene, udi ambtmandens nærværelse, og udi de forseiglede mandtaller || skatte jndførís, og af ambtmanden attesteris. Skulle og andre propritariet || end oss, kircken, eller de fattige, saadane ødegaarder eller pladzer, eller og || med andre der udi participere og skatterne ey deraf rigtigen erlegge, da || skal voris ambtmand og fouget paa voris vegne dennem endten bortbølge med || nogen skattefrihed og afslag??, som forud igien schal tages af landskylden, || den efter fæstebrevet forfalder, førend jorddrotten noget kand nyde, og || naar det ey bortbøyles kand, leye det bort paa ligemaade som voris eget || og hvad da mindre deraf maate nydes j leye end skatternis bidrag, svaris || oss af eyermændene førend de godset igien bekommer; og hafver ambtmanden || vel at see sig for, at ey attestere andet om saadan leyemaal med som || saa louligen er skeed j hans nærværelse som før er melt; og de som under||staar sig uden bølge eller leyebref i een eller anden maade, saadane øde || jorder at bruge, betaler deraf trejdobbelt skat; Derforuden ville vj aller||naadigst at jorddrotten maa være frj tillat, saa mange voris fougder for veder||hefftige erkiender, skatterne af deris eget goedz, om de det begierer, ved de||ris fuldmegtige at lade jndsamle, og til ofvenskrefne terminer til fogden || at lefvere, hvorimod voris fougder paa vore vegne skal have kaar, om || endten jorddrot eller bonden skal findes effterladen, og ikke til termi||nerne rigtig betale, enten at blifve ved jorddrotten, bunden eller grun||den, saasom hand best eragter skatterne til hver termin rigtig og uden || restantz at jndbringe.

f 6a

Og paa det jmellem fogden, landdrotten og || bonden kand hafves og holdis tilbørlig rigtighed om hvis de lefverer og || betaler, og hvad de skyldig blifver. Da ville vj allernaadigst at fogden saavel || som landdrotten, een hver for sig, udi de tilforn anbefalede bøger || |: og naar de ere fuldskrefvene widre j deris stæd |: rigtig skulle anteigne, || hvad bonden skyldig er og betale skal, og derimod hvad hand hver gang der||paa betaler, j hvad for species det er, og for hvad taxt, og det saa special || og forklarlig, at hand og een hver det kand begribe, og have goed under||retning om, hvad hand enten kand tilgode have, eller skyldig blifve, De || som det enten icke giøre, eller og befindes herudi voris vndersaatter til || skade svigagtelligen at handle, da om det er fogden eller hans thienere som || dermed betrædes, at have forbrut hans søgning og bestilling, og hand eller || hans arfinger saavit voris jndkombster angaar, derfor oss tilbørligen at jndstaa || og svare, og landdrotten, om hand med falsk opskrift eller qvitering || befindes, foruden at have sin fordring forbrut, at betale den trejdob||belt til voris qvæsthuus. De friheder som vj allernaadigst ville udi || forschreffne skatter at skulle ansees, ere etterskrefne nemlig grefverne og || friherrerne, hvis grefskaber og frjherskaber virckelig ere erigerede, og der||paa deris fulde jordebøger udi voris rentecammer hafver jndleverit, med || dennem forholdes det, effter de dennem allernaadigst gifne privilegier. Dog ville vj || allernaadigst at de drage den omsorg, at de øfrige contributioner af deris || grefskaber og friherskaber, og hvis de oss pligtig ere, udi rette tider clareris, || saa og at de jndlefverer specificerede jordebøger til rentecammerit paa de || respective 300 eller 100 tønder korn som de niuder frj effter privilegierne, || og ellers tilholder deris fuldmegtiger med voris landcommissarier, som ere || befalede deris skatter at annamme, ved aarets slutning tilbørlig og endelig || at liqvidere. Adelen og de lige ved adelen privilegerede ere, som adelige sædegaar||de eye, niude alleene de hofvetgaarder frje, som de self paaboer og holder || daglig dug og disk paa, dog schulle de som saadan frihed niude ville, samme || gaarder med rigtige skiøder, ladder, eller andre gode adkombstbrefve ælle, || at de have været rette adelig sædegaarder fra aar 1639: og derofver eller || des forinden ved voris Kongelig benaadings eller frihedzbrefve til adelige sæde||gaarder oprettede, og imidlertid ey været j nogen borgerstandz persons verge || enten til pandt eller eyendom, hvorom eenhver som saadane gaarder || besidde og frihed niude ville, samme breve for voris landcommissarie st\r/ax in || originalj hafver at producere, og dennem deraf copier under deris haand og seigl || meddeele, til at nedsende udi rentecammerit til vidre approbation. De som || det ey giørendes vorder, skal ey nogen frihed tilreignes, men pligtig være || at betale alle skatter og rettigheder, jndtil de saadan rigtighed for||skaffer. Sognepræsterne, saa og residerende capelaner paa landet || |:at forstaae i de sogner eller paa de

stæder, hvoraf arilds tid capelaner || for kaldenis vitløftighed og besværlighed hafver været bewilget at holdes: ||

skulle alleene niude de præste capelansgaarder, hvorpaa de residerer frje for || bemelte skatter, hvorunder og ingen andre auflsgaarde eller jordparter maa || reignes eller frjholdes. Fougderne som ikke hafver anden løn og besolding, saa || og sorenskrifverene skulle iligemaade niude den gaard frj for skat, som de || boer paa, dog hvis same gaards landskyld ofver toe skippund tunge synden||fieldz og trej spand eller løøb nordnfieldz beløber, deraf lige ved andre at skatte || og skylde; Bondelænsmandene, hvoraf ickun een j hvert hofvetsogn eller || præstegield skal beskickes og gotgiøris, skulle alleene niude deris paa||boende gaarder frj for leding, foering, vissøre, saa og udskrifvelsse kneg||tehold og andre saadane smaa redsler og paabud. Og paa det de voris || interesse des flittigere maa iagttage, have vj bewilget, at de herefter || som hidintil skulle af de bødemaals sager som de kunde opdage niude den || tiende penge som voris fougder dennem skal ga\atgiøre, og derpaa tage deris || bewiis, hvorefter det i deris regenschaber paa voris rentecammer til vd||giffit schal passere. hvorimod de skulle pligtig være voris interesse nøye at || paaachte, og saa snart de om noget komme j erfaring, det voris fogder strax || at tilkiendegifve. Befindes de derudi forsømmelige eller og forddøger noget, || da for saadan utroskab at have forbrut thj rixdr: til voris qvæthus, og || meere efter sagens beskaffenhed. Belangende de sager, som gaar paa den || skyldiges lif og boets lod, bør sorenskrifveren eller laugmanden ey nyde || noget for skrifver og forseiglings penge, hvor boen ey dertil strecker, efter||di de dog af oss j andre maader for deris bestillinger ere aflagt. Post||bønderne skulle alleene være frie for vdskrifning og knegtehold, men ell||ers skatte og skylde lige ved andre, og skal voris stadtholder, saavel||som hver ambtmand j hans district have nøye indseende, at ingen fleere || postbønder ordineris og bewilges, end som endelig fornøden er, og derfor tilhol||de vore fougder, at de effter forrige skattebrefve jndlefverer de anbefale||de specificationer paa alle postbønder i hvert fougderie, med hver gaardz || landskyld, og hvor vit jmellem hver gaardsskifte er, paa det dereffter || jmellem postbønderne kunde giøris en ræt liighed, saa at den eene ef||ter hans besværing og reysse med posten, nyder lige frihed med den anden, og || hvor det fornøden og billigt eragtes, da at tillegges noget vist af leding. || og vissøre, eller dislige jordebogens rettigheder. Belangende de gaarder || som ved ulækkelig jldbrand, vandløb, eller fieldskred kommer til skade || ville vj at effter ædsoren thingsvinde af ambtmanden attesterit skal || siunis og beskrifves skaden af sine omstendigheder og værdie imod det || som deraf er blefven beholden. Og som vj nu som før ermeldet, hafver ladet ||

f 6b

specificere de friheder vj allernaadigst udi skatterne een og anden vil have || forundt, saa ville vj og hermed allernaadigst have budet og befalet; at ingen i || hvem og under hvad prætext det og være maa, derover maa frjolde enten || aulsgaarder, jorder eller gaardeparter, ugedagsbønder, strandsiddere, tie||nere eller noget andet som skatte bøl, men eenhver proprietarius pligtig || være uden afgang og restantz udi rette tider at clarere for sig og sit gods, og || om nogen restantz ved aarits slutning skulle befindes, da saa snart fog||den derom jndleverer propriario eller bonden rigtig restantzregister || under sin haand og seigl skulle de pligtig være pengene uden ophold at be||tale, og med hannem liqvidere, saa fremt det icke hos de forsømmelige ved || execution skal søges, skulle og nogen af voris fogder vdwircke nogen || execution paa falske fundamentter eller urigtig restantz, eller paa || noget som ikke egentlig voris skatter vedkommer, da skal hand ikke al||leene have forbrut sin bestilling, men end og at betale dem som uschuldig || er exeqverit foruden exeqverpengene trejddobbelt saa meget som den || urigtige fordring bedrager, hvorudi voris amtmænd og landcommissarier || den schadelidende ueffterladelig skal assistere og til rette forhielpe, saa fremt || de ikke self derfor vil stande oss til rette. Belangende skatternis op||børsel og des rettighed, saa er voris allernaadigste villie og befaling, at || voris amtmænd under deris bestillings fortabelsse, saa snart denne || voris forordning dennem tilhændekommer, een hver i sit anfortroede || ampt, ved voris fogder schal bestemme ting og visse tiider udi hver fogde||rie; hvor almuen schal til samen kome, til hvilcke tider amtmanden || og fogden i egen person, tillige med sorenskrifveren og laugræten schulle || møde, j hvis nærwærlsse og almuens forsamling, amtmanden schal ofver||levere sorenskrifveren voris allernaadigste forordning og skattebref, || som det tydelig og lydelig for alle schal oplæsse, hvorefter hand det schal || paaschrifve, og i protocollen ord fra ord jndføre, og om nogen af ||

f 7a almuen deraf copie begierere, den dennem ikke at veigres. Naar || det er skeed, skal fogden i amtmandens nærwærlsse, først exa||minere og liqvidere det forløben aars restantz, og dernest een hver || sine skatter og vdgiffter, effter denne forordning og skattebref, matricu||len og jordebogen bereigne, og bønderne til debet j deris bøger indskrifve, || hvilcket debit, amtmanden tillige med fogden for een hver bonde med || egne hænder skal underskrifve, og attestere rigtig at være bereignet, || og paa det ingen undersleb med huusmænd, strandsiddere, bøndersønner, || thienestedrenge, pebersvenne, eller andre deslige rettigheder af sauger, || qværner, møller og andet som herudi tilforne specificerit er, skal || underløbe, saa ville vj allernaadigst at alt saadant paa de stæder det || findes, ved gaardens skatter

og vdgiffter j samme bøger skal antegnes, || og bereignes, effter hvilcke bereigninger, fogderne ofver alt sit fogde||ries beløb jt general mandtal skal forfatte, hvorudi hand gaard || fra gaard skal følge matriculen, og det debet hand i de forschreffne || bøndernis bøger hafver jndskreven, hvilcket mandtal ambtmanden || med same bøger j sorenskrifverens og laugrattedz nærværelse nøye || skal conferere, og effter des befundene rigtighed igienem drage, un||derskrive og forseigle, og fogden til voris skatters og rettigheders || jnddrivelse overlevere, og fougden derefter strax tvende eenslydende || extracter over fogdernes jndkomsters fulde beløb at forfatte; og deraf || den eene til voris landcommisarie, og den anden til voris stigtambtskrifver || uden nogen forsømmelse eller forhal at indsende, derefter hafver, hand med || aller største flid at paadrifve, at midlerne til de anbefalede terminer || rigtig maa indkome; og hver gang de noget til stigtambtskrifveren || betaler dette voris landcomissarie strax at communicere, og stigts||ambtskrifveren pligtig være, lige som midlerne indkomer, dennem || strax til landcommisarien og hans ordre med tilbørlig rigtighed at || jndlevere. Og som voris fogder effter deris æd og embede ere || forpligtede med rigtig regenskab at svare oss til voris skatter || og jndkombster, en hver af sit anbetroede fougderie, saa ville vj aller||naadigst have forbudet, at ey nogen uden de, sig med oppebørsselen maa || befatte, eller dennem hinderlig være, men de alleene eenhver for sit || fougderie, alle voris vissse og uvisse jndkombster og opbørsler at || aname, forestaae og betiene, som det det ville ansvare, hvorudi || voris ambtmand og landcomissarie dennem tilbørlig skal assistere og beforderlig være. Belangende restantzerne, da som den sidste || betalingstermin ikke falder førend aarets udgang, og voris || allernaadigste forordning er, at fogderne deris regenskaber til || hver nytaarsdag skulle slutte, saa ere vj allernaadigst tilfridz, || at om det sig skulle hende, at nogen restantzer formidelst en og anden || tilfælde til hør??sttinget (høesttinget) ey fuldkomen skulde blifve betalt, men v||ris fogder som før er meldet, foraarsages dennem endten hos proprie||tarien eller bonden at søge, at de lader samme restantzer paa høstetinge||ne publicere, og af hver tinglaug et rigtig restantz register og || thingsvinde forhverfve, hvilcket en hver foeget sin ambtmand til || paaschrixfvelse, og vidisse hafver at tilstille, naar det er skeed, an||tages det for gyldig bewiis ved deris regenskaber, som de aar||ligen inden February maanedz vdgang til voris lancommisariet med || fuldkomen rigtighed hafver at indlevere, og derimod indtil videre || revision i voris rentecamer, tages hans bewiis, hvilcken foeget || det ikke stricte effterkomer, eller og findes forsømelig, enten || sine regenshaber som før er melt at indlevere, eller uflittig, || med hans restantzer at jnddrifve, eller og j det ringeste ikke hafver, || betalt og clarerit for alt sit fogderies restantzer for det for||løbne aar; inden den nest paafølgende primo May:

hand schal an||sees som nachlessig og udøgtig, j hvis stæd så snart voris
ambt||mand eller landcommissarie det j voris rentecammer tilkiendegifver ||
vj allernaadigst vil være betenckt at tilsende andre som voris ||

f 7b

teneste og jnteresse bedre paaachte kunde; og paa det, det eene iche ||
skal confunderis med det andet; saa skal voris landcommissarier,
stiftt||ambtskrifverne eller fogderne ey qvitere for noget nyt, førend ||
restantzerne og det gamle fuldkommen er betalt. Vj ville og allernaadigst,
paa det ingen sig med uvidenhed skal undskylde, at vore ambt||mand icke
alleene denne voris allernaadigst forordning og skattebref || som før er
meldt paa tingene for meenige almue offentlig skal lade || forkynde, men
end og paa alle prædicke stolene, effter prædricken at || oplæsses : De skulle
og anbefale (rettet etter nummering) sorenskriverne, at de
bondelænsmand||dene til almuens effterretning deraf rigtig copier uden
nogen || skriverpenge meddeeler. Geistligheden belangende, da skal alle de
|| som med nogen beneficiis ved capelanerne ere benaadede deraf
contri||buere som meenige capitulares derom foreenis kunde, og en hver ||
effter sine jndkomster med rette kand tilkome, saa at af hver capi||tul uden
nogen videre afgang eller afkortning betalís proportio||naliter af det goedz
som nu ved capitulerne er beholden, jmod det || der ved befantes, da de
blef satte effterfølgende taxt nemlig. Op||sloe domcapitul - 350 rdr:
Trundhiems domcapitul - 300 rdr: Ber||gens domcapitul - 300 rdr:
Christiansands domcapitul = 150 rdr: || hvilcke erlegges in specie, eller
dallern til = 100 s: courant : hvilc||ke contributioner af capitulorum notaris
skal jndkræfvis, og || til voris landcommissarier til de anbefalede terminer
som formelt || med tilbørlig regenskab og rigtighed leveris. Præsteskabet
be||taler, nemlig een hver provist eller sognepræst, tholf rixdr: in spe||cie,
eller - 100 s: j courant for hver rixdr: hvilcke penge voris stigts||befalings
mand og superintendenterne een hver i deris stigt skulle || ligne
præsteskabet imellem, saa at een hver præst saa vel thydske || som danske,
effter hans kaldz jndkombster, og tilliggende beneficier || retteligen blifver
ligned og lagt, hvilcken ligning leveris af hver || stifts superintendent uden
ophold in duplo den eene til stifts||ambtschrifveren, og den anden til
fogden, at hand det derefter hos de || vedkommende indfordrer til ofven
bemelte terminer og vidre til || voris landcommissarier uden nogen
forsømsse jndleverer. Biu||dendes og befalendes, hermed voris stigts
befalingsmand, ampt||mand, superintendent, landcommissarier,
borgemestere og || raad, ambtschrifvere, fogder, og alle andre
vedkomende, som || denne voris forordning vnder voris cammerseigl
tilskicket, || vorder, at de den til alles effterretning strax paa behørige ||
stæder lader læsse og forkynde, og sig self saavit dennem deraf ||

vedkommer, derefter allerunderdanigst retter og forholder, || ladendis dete jngelunde, gifvet paa voris kongelig residents || udi Kiøbenhavn den 15 Decembris anno 1683: || Under vort zignet || Christian: ||

Nock blef lydeligen læst og publicerit høyst bemelte Hans Kongelig || Mayestets allernaadigste placat angaaende tiære og thråst || tiendens forpagtning herj Norges riige; og særdeelis silde || tienden udi Thrundhiembs amt, og fiske tienden for Bergen, || udi de trej nest tilstundende aar = 1684: 1685 og 1686: med || meere dens formeld daterit Kiøbenhafn dend 10 Octobris 1683:

Widre || blef publicerit privilegium for norske søfarende || folck som uden riiget thiene, daterit Hafniædend 17 Novembris anno 1683 - ||

Jligemaade blef atter høyst bemelte Hans Kongelig Mayestets || allernaadigste patent, at høysessteræt j Danmarck ||

[: nest Gudz hielp :] den 4de Augustj førstkommendes udi den || kongelig residentzstad Kiøbenhavn, er berammet at skal holdes. || Allerunderdanigst læst og publicerit, og er daterit Kiøbenhafn || den 15 January jndeværende aar. Ydermeere blef publi||cerit forordning om executionen; forfattet udi fiorten poster, || og er daterit Hafniædend 9 Juny 1683:

f 8a

Endelig og for det sidste, || blef effterschreffne fire Hans Kongelig Mayestets allernaadigst forordninger || læst og publicerit; nemlig den første om mølerlaugetes || articller, den anden om gammelt jerns afhendelse, den 3die || om rytter, soldater og dragoner som sig leyermaal svigag||telig paatager, dend fierde og sidste, formelder om løsse || mandfolck som sig icke til visse tjeneste vil beqvenne; || sambtlige ere daterit Hafniædend 15 January : 5te og 9ende February : || jndeværende aar 1684 ||

Anno 1684. dend 19 Marty: er effter anordning og louglig || til næfning, effterskrefne sag paa Wold forretaget, udi || Kongelig Mayestets velbetroede slodzfouget Seigneur Christen Hansøns || ofverværelse, sambt bøde lænsmanden Hans Øfverland, || jtem effterskreffne laugrættesmænder, nemlig. Niels || Stabeck, Asbiørn Løgeberg, Hans Fleskum, Jørgen || Eig, Hans Oxhud, og Mickel Fossumb.

Da for || rätten presenterit sig paa Poul Volds forrige hustru salige Ma||ren Nielsdatters arfvingers fuldmegtige Jesper Balcken||burg stadz procurator udi Christiania hans veigne, Trund || Pederssøn boende paa Hofvettangen, som bewiiste ved een || vel forseiglet rigens citation daterit Aggershuus dend 3 Octobris || 1683: at have til j dag hid jndciterit Poul Jfversøn Vold, Svend || Vold, Jens Graf, og Simen Rørs børn og arfvinger, at de || effter velædle og velviise laugmandens Seigneur Morten Bontzons || udstæde dombs jndhold, ved foregaaende loulig kald og varsel || til jt rætfærdigt og endeligt arveskiffte paa arvetombten || Vold at møde, at een hver da kunde nyde og komme til sin || rett, effter de forhen mange erfverfvede hiembting og || laugtings dommes vidre forklaring, at een gang for alle || derved kunde gribe?? ende, og eenhver saa at vide hvad de bør || have og tilkome, med vidre same stefning indholder. læst || og paaschreven; || Dernest produceredes een velædle og welviise || Herr vicelaugmand ofver Oplandene og Hedemarcken Marten (Morten) || Bontzens udstæde domb, daterit Christiania laugtinghuus anden || søgne efter St: Hansdaug midtsomer aar 1683: = hvis slut||ning heraf lydeligen for retten oplæst blef; som udi actens beskrif||velsse fra ord til ord schal vorde jndfært. Jligemaade udi rette lag||des af Trund Pederssøn een protest udstæd af Abel Trondzøn Boochal?? || og Mickel Søfrensøn jndvaanerne udi Christiania, angaaende || = 359 rd: som Svend Vold til Christen Christensøn byefoget udi forschreffne Chri||stiania hafver ofverdraget, og salige Morten Jensøn boende || i forschreffne Christiania til forschreffne Svend Vold skal hafve været skyldig, || med vidre denz jnhold daterit Christiania dend 2 Decembris: 1673: hvor?? ||

f 8b hvoraf udi acten skal vorde jndfært saa vit fornøden giøris || Svend Vold hertil svarede, at hand dene forschreffne obligation til || bemelte Christen Christenssøn byefoget j Christiania har ofverdraget, || og dessen til sums fyllestgiørelse af hannem bekomb, en bunde||gaard kaldes, Skacklefald liggendes paa Næssoden skylder jt || schippund salt, disligeste een gaard kaldes Rud, skylder og || jt schippund salt, jtem een gaard kaldes Sandagger skylder || halfandet skippund salt; Og vidre siger hand at hand gaf || bemelte byefoget vidre penge for samme goedz, end forschreffne 359 rdr: || dog hvor mange kand hand sig icke erindre, Endelig og for || det sidste, udi rettelagdes forschreffne Marens Nielsdatters arf||vingers fuldmegtige Jesper Balckenburgs skriftlig jndleg || daterit Christiania den 18 Marty nest forleden, som lydeligen for retten || blef læst og paaschrefven, og udi acten skal vorde jndfært; || Trund Pederssøn blef tilspurt, om hand vidre hafde til velædle || Herr laugmandens dombs fyldestgiørelse, nu j retten at jndgifve. || Hertil hand svarede ey vidre at

have end allerede fremlagt er. || Paul Jfversøn Vold og hans sønner, ved deris fuldmægtig Niels || Nielsøn, efter tilladelsse af hans excellentz Herr vicestadtholder || Herr Jus Høg, efter underdanigste supplication daterit Wold den 13 Juny: || 1683: vdi rette lagde, een beskickelsse til byefogden Christen Christensen || udi Christiania, med vidre dessen paaskrift; læst og paaskreven. || Dernest udi rettelagde Niels Nielsøn hans excellense Herr vicestadt||holders resolution paa Jens og Svend Poulsøns indgifne supplica||tion, daterit 7: og 8 Marty: paa hvilcken høyst bemelte hans excellentz || resolution, Kongelig Mayestets fouget Seigneur Christen Hansen j retten || jndgaf salige Lauridz Boyesøns effterleverske Wibecke, hendes || hannem tilschrefne missive, daterit 18 Martj nest forleden, angaaende || hvis brevve og documenter hun effter meer bemelte Herr vicestadt||holders høygunstige resolution fra sig skulle levere, som forschreffne || Suend Wold og hans broder, til hendes salige mand schal have leverit. || Noch fremlagdes af forschreffne Seigneur Christen Hanssen een copie af een jndsigelsse || og begiering til forschreffne salige Lauridz Boyesøn, nemlig af Jens Paulsøn, || som er daterit Graf den 2 Martj 1675: hvoraf originalen || udi domen udstæd heraf Wold den 24 Martj nest forleden aar findes || jndført. Jligemaade jndgafves ett skifftebref og foræning jmellum || Paul Jfversøn Vold og hans børn, holden dend 24 Novembris 1646: effter forschreffne || Paul Vold og hans første hustru Maren Nielssdaatter, hvilcket er || gamel og i trej støcker. Vidre jrettelagde fogden Poul Jfversøn || Volds skriftlig jndgifvende for sorenschrifveren salige Laurids Boye||søn, angaaende hvis hans søn Jens Graf, udi løsøre og fæstegodz || fra hannem hafuer udi nogen tid lang sig til nøtte og brug anvent; || daterit Vold den 25 Novembris 1674: af hvilcke documenter udi acten || skal indførís saa vit nødigt eragtes. Niels Nielsøn vidre || udi rettelagde, Jens Poulsøn, Svend Poulsøn, og Poul Hansøn || deris schriftlig jndleg. daterit Wold denne dags dato: som blef || læst og paaskrefven, og udi acten skal vorde jndført. || Poul Jfversøn Vold, blef tilspurt om hand noget hafver at || fremsige og opliusning om giøre, til den oplæste Herr laug||

mandens dombs fyllest giørelse; Hertil hand svarede ey vidre || forclaring herom vidste at giøre, end af hans sønner udi deris || forfattede skriftlig jndlæg giort er; Og der hos sagde at || hans sidste hustru Maren Nielsdaatters eyende midler || kunde være, da hun med hannem komb j ægteskab, effter at hendes || giæld var betalt = 40 rdr: Endelig og for det sidste udi ret||telagde Jens Graf paa sin egen og Poul Hansøns vegne || deris skriftlig jndlæg daterit denne dags dato læst og paaschrefven. || og vidre ord fra ord j acten schal vorde jndført; Jens Graf || blef tilspurt og foreholt at

f 9a

giøre rigtig forclaring, hvad hand || becomb til arf efter sin moder og for renten af deris til||faldene begge arfveparter; med vidre at effterlefvne hvis Herr laug||mandens domb hannem hans brødre og fader er tilholdig. Hvortil hand || svarede, at hand udi hans nu j dag jndgifne forsætter, har || jndført saavit hand sig veed at erindre; hvilcket og var effter || gjorde spørmaal til Poul Vold, og hans søn Swend Vold, jtem || Poul Hansøn; deris svar, og undskylder sig ey vidre effter||retlighed herom at kand giøre; Da er denne sinde afsagt, Efftersom || denne j saa mange aar henstaaende og i process samenwicklet skiffte||tvist, nu her j dag paa arfvetombten efter loulig jndstevning er || foretaget at giøris til endelighed effter welwiise Herr laugmands || dombs forreskrivvende tilhold: hvilcken herj retten er oplæst || og begge siders parter forreholt postviis at fyldestgiøre, || med saadan bewiis og opliusning og forrede som velermelte || domb postwiis tilholder : hvoraf dog det fornembste som der||efter burdes og kunde thiene til opliusning og følgerigen ef||terretelighed iche er fremkommen : men de vedkomende || nu som før, vndskylding forrevendet, ey vidre at kand || fremskaffe, hvorfore vj hafuer af beste mulighed i agt || taget og forefundet, at Poul Vold og hans søner, post||wis forfatter og angifver, alt hvad een hver af dem til||komb og becomb efter deris bestefader, hvad boet tilhørte || da deris moder døde medens deris fader var enckemand || og siden hand fick deris stifmoder, saa vel forklare hvad de || becomb til arf eenhver j sær effter deris moder, og for || renten af deris tilfaldene begge arfveparter : saa skal || des endelig slutning i alt, som ansvarligt paafølge || |: nest Gudz hielp :| den 10 Aprilis nu førstkommende, hvor || da alle vedkommende sig her igien hafver at indfinde. ||

Anno 1684. dend 20 Marty: var effter anordning og til|| næfning paa Ulsrud her j Aggers herret forsamlede; retten || udi effterskreffne sag at betiene. Ofverværendes bøydelæns||manden Hans Nielsøn Bestum; jtem {bøyde} laugrettes||mænder, nemlig. Peder Østensøe, Jon Skullerud, Tru||els Lerskalden, Halfvor Mangelrud, Thorsten Rustad || og Hans Opsal;

Da for rätten præsentert sig Kongelig || Mayestets velbetroede slodzfouget Signeur Christen Hansøn, som || bewiiste ved een velforseiglet riigens citation, daterit Aggers||

-huus den 14 Marty nestforleden; til j daug efter loulig adwarsel sambt || fembte stefning efter landslowen, at hafve citerit Amund Christopher||søn, at møde paa forschreffne gaard Ulsrud, og da samme tid at lefvere || ald forleeden aars aufling fra sig til citanten og self fratage, || hvis laas og løckelsse hand derfor kand have sat, med det meere || hand der kand have, saa frembt sorenskrifveren og bøyde læns||manden med laugrettet ikke efter deris embeds vedkommen||hed skal være hannem dertil assisterlig med forschreffne Amundz løckelsse at || fratage, og ellers efter landsleiebolchen 10 capitel føre hannem og hvis hand derpaa || endnu maatte have, der fra, ved tilbørlig udkastelsse og pladzens røddelig giørelse, og der for uden videre ansee hannem effter samme capitels || anledning, med vidre stefningens formeld; Hernest producered||es een høy kongelig oberhofrettes domb, daterit 29 February sidst afvig; || hvis slutning her lydeligen blef opløst, og hvis udi beskreven begieris || skal vorde jndført. Slodzfogden setter udi rette, og vidre || efter samme dombs formeled var. rattens assistents begiere||de; Effter paaraabelsse fremkomb paa Amun Christophersøns || vegne, hans datters mand Bent Jenssøn, som jndgaf forschreffne Am||unds skriftlig jndsigelssse, daterit denne dags dato: er af formeld, at || Amund altid har erbødet sig at vil betale sin landskyld, som hand end || og tilbyder; anlangende aulingens aabnelssse, da veed hand icke enten || der er noget eller icke igien, thj hand har icke faaet noget deraf, og ej || heller formoder sig pligtig til nogen aabning før, end Amun hans aller||naadigste arve herris og konges allernaadigste høysterettes domb || allerunderligst kand erlanges, med vidre des formeld; Seigneur Christen Han||søn tilspurde forschreffne Bent Jenssøn, om Amun dene ommelte jndgifne || skrift self underskrivet hafuer svarede Bent nej, hand kand icke || self skrifve, mens ladet en dreng schrifve hans naufn der || under; Ommelte Seigneur Christen Hanssøn, formeente saadan forschreffne Amund Christopher||søns skrift (rettet etter nummerering) ey bør ansees, eller hannem || til denne hans rattes befording til ringeste hinder; mens || nu som før eskede rattens assistents; til vidre forbemelte oberhofræt||tens dombs fylestgiørelssse. Bemelte Bent Jenssen blef tilspurt, om || hand paa sin hustrøes faders vegne, hvis aufl og aagrøde her paa || gaarden findes til Herr slodzfogden vile ofverlefvere; gaf til svar, hannem || ingen befaling der om af hans værfader var gifven; og gich dermed bort. || Da er af rattens middel omrørte Seigneur Christen Hanssøn anwiist, nemlig || vdi een malet stue, hvor for ingen laas og løckelsse var, fantes ett || læss myr staar høe. Noch som ved gaarden er bestaaende een || stock høe, hvorudi er thoe vinterlæss høe; Jligemaade fantes udi || laden høe sexten læss, halmb thoe læss; og fantes ey vidre af aufl og || aagrøde. Huusmanden Amund Anderssøn, som paa denne forschreffne øde||gaards pladz er af bemelte fouget Seigneur Christen Hanssøn jndsat effter spørs||maal af forschreffne

foget; tilstoed at det lidet støcke huus Amund Christophersøn, || her paa gaarden ungefehr paa fierde aar siden har ladet opsette, at bruge || til lowe og fæhuus som nu staar øde og uden thag, hafver Amund det || dertil fornødigede thømmer, her udi Ulsruds skow hugget, og || dertil forbrugt; Da er saaledes afsagt, effterdi slodzfougden Seigneur || Christen Hansøn for oss bewiiser med een høig kongelig oberhofrætes domb || der confirmerer baade førriiggangne laugmandz og sorenskrifvers || domb, som begge frakiender Amund Christophersøn gaarden Ulsrud at af||wige, og ey sig videre medbefatte, hvilcke hand burde holdt sig efter||levelig, nestløben aar 1683: Da hand dog derimod til brug samme || gaard giort sig raadig, saa og effter stillet caution, ført appe||lation. hvor dog sagen er udfalden til sidst holden kongelig oberhofræt, || saaledes som tilforn først melt er; Thj er med ræt Christen || Hansøn hiembfalden alt det hœ nu paa pladtsen fandtes berøte || aar = 83: auflæt, sig som en jordrot at raadig giøre. Og ||

f 10a Amund Christophersøn efterdags at holde sig j alle maader tilbørlig || efter rettelig atter høyst ermelte oberhofrettes domb, || og gandske intet vidre sig med pladtsen eller noget af dens || tilliggende at befattee. ꝛex. ||

Anno 1684: dend = 10 Aprilis er effter nest førige opsettelse, dend || sag med Poul Jfversøn Wold og hans sønner, contra Maren || Nielsdaatters arfvinger, igien her paa forschreffne Wold forreta||get, ofverwærendes Kongelig Mayestets foget Seigneur Christen Hanssøn, og || bøg??delansmanden Hans Øfverland sambt effterschreffne || laugræt, nemlig \Niels/ Stabeck, Asbiørn Løgeberg, Hans Fleschum, Eg || Jørgen, og jstedenfor Hans Oxhod som er siug og sengeliggende || Hans Jar, og Mickel Fossumb;

Paa afdøde Maren || Nielsdaters arfuings vegne, møtte Monseigneur Jesper Balckenburg || stadz procurator udi Christiania, som fordrede denne forschreffne opsette || sag i rette; og begierede at Poul Jfversøn Wold og hans || sønner wille holde sig vicelaugmand Marten (Morten) Bontsøns || domb effterterlevelig, og widre her j retten at jndgifve || hvis dennem er forrelagt. Her foruden loed sig og finde || Niels Nielsøn af forschreffne Christiania, som er tillat af hans || excellence Herr vicestadtholder Herr Just Høg, at være deris fuld||megtige og procedere deris sag, Blef saa i begge par||ternes paahør, af thingbogens jndførte oplæst, hvad seeniste, || her j denne arfvesag, blef i retten protocolerit jnd||ført og forrefundet (rettet etter nummerering). Og blef begge vedkommende parter tilspurt || hvad

eenhver vidre hafde til sagens opliusing og for rede til || følgelig rigtighed og bewiislighed, da det nu i retten at ind||gifve : og sær Poul Wold og hans sønner, at fylestgiøre hvis de i opsettelsse er forelagt; Jesper Balckenburg || forregaf ey widre at hafve nu i retten at jndgifve, || og refererede sig til hvis for hen af hans fuldmegtige Trund || Pederssøn jndgifven er. Paa Jens og Swend Pouls sønner || jtem?? Poul Hansøn deris weigner, jrettelagde deris || fuldmegtige Niels Nielsøn een schriftlig opsatz, paa || Poul Jfversøn Wolds eyende midler, da hand oprettede skifte||contract med forschreffne sine børn, efter deris moder nemlig in || anno 1646: som da schal have bestaaed, udi reede penge || - 400 rdr: søf, thin, kaaber, messing, senge og gangklæder || med andet huusgeraad, jtem hæster og kiør, fæ og qvæg, || gaardsreedschab og andet dislige, som schal opløbe til 389 1/2 d: || jtem jorde goedz og tilstaaende giæld som bedrager sig til - 1010 1/2 d: || med meere same opsatz om er meldende; læst og paaschrefven. || Noch fremlagde Niels Nielssøn trende forteignelsser paa || hvis Swend, Jens, og Simen, Pouls søner, skal have bekommet || udi arf efter deris moder og moderfader, hvilcke lydeligen || blef oplæst, og udi acten skal worde jndført. Jesper Balcken||burg formeente och fasteligen paastaar, at de = 900 rdr: som Poul || Jfverssøn Wold effter at hand hafde skiftet med forschreffne hans børn, ||

self beholt, foruden de thoe hundrede rixdr: hand og self effter || hans søn **f 10b**
 Christen Poulsøn har arfvet, bør komme dette || skifte til deele og bytte. og forskud, Jens Graf, og Svend || Vold sig til den eed de i lougtingsretten for Herr vicelaugmand || hafver aflagt, og sagde at de gandsche intet hafde fordult eller || vidste widre herudi at kunde føre til forreede og opliusing || endten schriftlig eller mundtllig. J hvor wel de med største || alworlig paamindselssse derom af retten blef forreholt. || Jesper Balckenburg jndgaf een extract vnder da sorenschrifveren Morten || Larssøns haand, udstæd den 28 Marty = 1649 : af ded arfveskiftes af||ligning efter Niels Næss in anno = 1646 : forrettet jmellem Poul || Wold paa sine børns veigne, og Niels Næsses hustru Kirsten || Halfvorsdatter paa den anden side : om hvilcken extract || og saa findes udi Herr vicelaugmand Morten Bontzens domb || jndført. Swend Wold efter paa erkning, udi rettelagde, jt || skifte bref effter hans mormoder Marthe Gulbrandsdatter || udstæd af forschreffne sorenschrifver Morten Larssøn den = 1 July 1645 : || Jens Graf, Svend Vold, og Poul Hansøn paa Simen Poulssens || arfvingers vegne, blef forrelagt i dag otte dage her at møde || og i retten producere rigtig adkombst paa de gaarder || dennem efter den gjorde afreigning af salige Laurids || Boyesøn er tillagt for renten af deris capitaler effter || moder og morfader, og for hvis vidre jordegodz dennem || af deris fader effter eller

for den tid kand vere ofverdragen, || Jtem rigtig at specificere hvis landskyld, tredie aars || tage, bøkkel, og ellers de af samme goedz fra den tid de sig || det har antaget, og til dato : kand hafve annammet og oppe||baarit; saa wel og at giøre forclaring angaaende hvis || skatter og andre Kongelige rettigheder, de deraf j midler betalt || hafver, saa wit dem som proprietarier vedkommer. ||

Anno 1684 : dend = 17 Aprilis var effter opsettelsse dend 10 dito || nest forledne vidre forsamlede paa Wold; til at jndrette || ded skiffte jmellem Poul Vold og hans sønner, sambt || hans sidste afdøde hustru Maren Nielsdaatters || arfvinger. Laugrætsmænd, Niels Stabeck, || Asbjørn Løgeberg, Hans Fleskum, Mickel Fossumb || Hans Oxhofd, og Jørgen Lig; sambt bøgde lænsman||den Hans Øfverland. Hvis nu af parterne er blef||ven jndgifven, skal udi skiffte forretningens befat||telsse worde jndført og fuldkommelig forklaret. ||

Anno 1684 dend = 26 May : Er almindelig sage og skatteting || holden paa Bomen udi Asker sogn; war ofverværende hans || excellentz Herr vicestadtholder Herr Just Høg; jligemaade Kongelig Mayestets || foget Christen Hansøn saa og bøgde lænsmanden Helge Seimb, || jtem effterskreffne laugrettesmænd nemlig Niels Asker || Ole Efnes i Aafven Hannevold, Halsteen Thvetten, Gullich Aabye || Arne Woyen, Erland Blackestad Halfvor Asker, Erick Han||nevold, Ole Berger, Peder Stocken, og Ole Eig. ||

Kongelig Mayestets foeget, loed publicere; og allerunderdanigst oplæsse || for den tilstædewærende almue, effterskreffne forordninger || og befalinger; nemlig. først hans Kongelig Mayestets naadigst trøgte forordning ||

f 11a

om adskillig uloulig paalæg i Norge, som almuen paa || landet med besverges, daterit Hafniæ dend 4 Marty : 1684: hvoraf her||efter skal vorder jndført saa, vit nødig eragtes. Noch blef || producerit forordning om trende almindelig bededage, som herj || Norge skal holdes den = 6: 13: og 20de Juny: førstkommende; Er || daterit Haffniæ dend 8de Marty: nestforleden; Jligemaade produ||ceredis forordning om det endnu i forraad værende fremmet || silcketøys angifvelse, stemping og forhold; Jtem om

silc||kestof at bære, med vidre des formeld daterit Haffniæ = 15te Martj: nestløben. Disligeste blev opløst hans excellentz Herr vice|| stadtholders missive foegden Christen Hansøn tilskrefven || daterit Christiania = 29 Marty: nest afgigt. Hvis formeld er || at hannem tilsendes Hans Kongelig Mayestets allernaadigste forordning || om adtskillige ulouglig paalæg, som her forhen ommelt er, || hvilcken fogden icke alleene strax til alles effterretning hafuer || paa behørige stæder at lade offentlig læsse og forkynde || og saaledes derofver self at holde som hand vil være ansvar||ligt, men end og effter dendz = 11 articel anleding med ald flid || og muligste omhygelighed efterforsker skougenes til||stand, ved de geistliges, kirckernes, sambt laugmændernes || og andre benificerede gaarder, udi det {eder} hannem aller||naadigst anfortroede fogderie : saa wel hvorledes de efter || louglig besigtelse nu forefindes, saa og om de til udpligt || udhugne befindes, naar, og af hvem dette maatte være || skeed; og hans excellentz Herr stadtholder derofver udførlig || og omstendelig effterretning til videre lader tilkomme; || Med meere samme hans excellentz høygunstige missive og be||faling er formeldende; End og produceredis velbemelte || hans excellentz Herr stadtholders høygunstige befaling daterit || Christiania nestløben = 10 Aprilis angaaende almindelige || weie og broers tilbørlig forferdigelse, vidre omrørte || befaling er tilholdende, og derom formeldende; Vidre produ||ceredes for || bemelte hans excellentz Herr vicesadtholders høygunstige || befaling, angaaende skydsfærd, reysser, og fæsseler til || fæstningerne og anden Kongelig tjeneste , samt weyenes || reparation og wedligeholdelsse, med hvis vidre deslige || efter landzlowen, og Kongelig allernaadigste forordningers || medhold bør at gaae til vedbørlig ligning og proportion || ofver alle tillige som bruger eller haver jord, gaard || eller eyendomb herj fogderiet; Med meere dens jndhold || daterit Christiania den = 7 Aprilis nest afgigt. Disligeste blev || Hans Mayestet allernaadigst bref daterit Hafniædend 26 Aprilis jndvæ||rende aar, anlangende søfbergwerckets nye jndretning || herj Norge, og samme vercks participanter i alminde||lighed allerunderdanigst producerit og opløst; Fremdeeles || blev opløst hans excellentz Herr stadtholders høygunstige befa||ling, angaaende de som bruger bissekremmerj paa || landet jmod byens privilegier, daterit 18 Aprilis nest || afgigt. For det sidste blev opløst commissary: Hans ||

Hanssøns skriftlig befaling til Kongelig Mayestets foegedt, || at hand med proviantskattens oppebørsel indtil vidre || ordre sig icke skal befatte. Daterit commissariated den = 5: || Aprilis nestløben. ||

f 11b

Herr assessor Seigneur Knud Frantzøn loed lydeligen læsse og publicere || Hans Kongelig Mayestets allernaadigste, confirmation daterit || = 29 Augusty 1670: nemlig paa Kiøbenhafns slot; som || confirmerer høyst bemelte Hans Kongelig Mayestets Herr fader salige || og høyloflig jhukommelsse Fridericy naadigste breff || og tilladelsse, jligemaade daterit Kiøbenhafns slot den 29 July || = 1664: som bewilger og tillader at Knud Frantzøn forrige || sckrifver paa Aggershuus og jndvaaner udi Christiania || saa velsom og hans hustrøe Elsse Arribiørnsdaatter, maa || da sammestedz niude borgerlig brug og næring saaledes, at || naar nogen skat contributioner og paalæg, til Hans Mayestet og || byen schal utgifves, de da derfor af Hans Mayestets stadtholder || som nu er eller herefter kommandes worder schal settes og || legges for saa vit dennem effter deris brug kand med billighed || i saa maader tilkomme, og ellers udi alt stande og for|| blifve || under bemelte stadtholders og iche byens direction, lige ved andre || Kongelig betienter, med vidre dens formeld,

dernest produce||rede Herr assessor meer høystbemelte Hans Kongelig Mayestet allernaadigste || bref og tilladelsse, daterit den Kongelig resedentsstad Kiøbenhavn || den = 16 Novembris 1670: dedz jndhold og meening er, effter||som hos oss allerunderdaanist ansøges voris naadigst confirma||tion paa effterschreffne forpachtningsbref, liudendes ord || fra ord som følger, vj Fridrich den tredie af Guds naade || ?? gio{...} alle witterligt, efftersom kalck toldens forpachtn||ning udi Asker præstegield under Christiania stigt i nest||forleden aar schal wære expererit og af forpachteren qviterit || saa hafver vi naadigst forundt og bewilget, saa som vj hermed || forunder og bevilger oss elsche: Knud Frantzøn voris forige || ambtschrifver paa Aggershuus, at maa have og niude forschreffne || kalck, thold af bemelte Ascher præstegield udi forpachtn||ning for || jt hundrede rixdr: aarlige afgifft, som hand til hver St: Mickels || til vor tholder udi Christiania imod qvitering rigtigen og til || rette tide schal erlegge og betale med vidre samme naadigste || bref er om|| formeldende. Disligeste fremlagt og opløst || blef, een deel af almuen herj Ascher sogn, Øster og Væster || Bærum, deris supplication til hans høye excellentz med || hans høye excellentz resolutioner og Knud Frantzøns erckle||ring, daterit 10 Octobris 1666: 18: Octobris 1667: 6 February og 17 Marty 77: || Hvis jndhold og klage er, at almuen deris kalcke brug || maa selge hvo den løster, med vidre etc: end og Herr assessor || suppl: blef opløst til hans høye excellentz daterit Christiania || dend 14 July: 1683: angaaende een borger af Christiania som || hafuer været hans gamle thiener ved naufn Anders Olsøn || som forwolder en disordel udi assessors kalckebrugs || leverance til Hans Kongelig

Mayestets med vidre des formeld; || Derpaa findes hans hoye excellentz resolution som lyder at ||

hermed schal forholdes effter de privilegier og benaa||dinger assessor Knud Frandsen naadigst er forundt daterit Ag||gershuus dend 20 Julj 83: ; Herr assessor loed og lasse een memo||rial jndgifven til det Kongelig camercollegio daterit Kiøbenhafn || dend 23 May: 1682: Hvorpaa findes schrefven af renteschriffueren || Claus Jørgensen at Knud Frantsen hafuer aar = 1675: 76: || = 77: 78: 1679 : aar toldforpachtingen, af kiorboe thold||forpachting; Herr assessor bewiiste med hiemstefnig || at hafve ladet jndcitere almuen herj Asker sogn og an||nexer til at anhøre forskreffne jndførde documenter an||gaaende hans kalckebrug, med widre dens formeld || daterit 10 May 84:; Deraf blef jndstefnte af som til Herr assess||or effter een rigtig resignation schal restere og schyldig || være paaraabt, neemlig Amond Berger søges for - 5 rdr: || 2 £mark£ 6 s: møtte iche. Anders Fusedahl - 4 dr: 2 £mark£ 21 s: møtte iche. || Bertholmaus søges for hvis Herr assessor hannem har at tiltahle || møtte og gestendiger hvis Herr assessor reining er ommeldende || Christen Thorstad = 2 dr: 3 £mark£ 3 s: er fra steden bortreigst. Seigneur?? Christopher || Blegins enkes søn, møtte og tilstaar hans moders || giæld til Herr assessor Carl Rudstad - 5 dr: 2 £mark£ 7 s: møtte iche. Christen || Vnnesdahl - 11 dr: 3 £mark£ 10 s: møtte iche. Daniel Bodstad - 6 dr: 3 £mark£ 1 s: || død og intet effterlat; Erich Aastad - 107 dr: 2 £mark£ 11 s: er geraa||den i armod møtte iche. Engebret Solj - 10 dr: 2 £mark£ 6 s: er herfra || reigst. Erich Hanewald - 2 £mark£ 22 s: møtte og vedgich. Erich || Erichssrud - 2 dr: 2 £mark£ 6 s: møtte iche; Ewind Birchaas - 83 dr: 2 £mark£ 12 s: || møtte og tilstoed at have betalt kalck og vidre derpaa, El||luf Blackestad - 8 dr: 1 £mark£ 20 s: er død; Gullich Aabye 2 £mark£ 14 s: || møtte og tilstoed, Gulbrand Gisle - 37 dr: 1 £mark£ 6 s: møtte iche || Guttorm Solbergs enche - 13 dr: 1 £mark£ 8 s: møtte iche, Gunder || Sifverstad - 12 dr: 16 s: møtte og wedgich Herr assessors regning. || Helge Semb møtte og tilstoed reiningen; Hans Jøsse chyldig || - 17 dr: 16 s: møtte og beraabte sig paa gienreining. Hans Bil||lingstad tilstoed fordringen. Haldsten Thvetten - 15 dr: 1 £mark£ 13 s: møtte || og tilstoed ded; Hans Berg - 24 dr: 3 £mark£ 12 s: er i armod; Halvor || Lille Østenstad møtte iche; Henrich Vindesdahl - 7 dr: møtte || og sagde hand intet af Herr assessor bekommet hafuer; Hans Gisle - 34 dr: 2 s: || er herfra reigst og bor paa Stømsøen. Jens Brusset - 36 dr: 3 s: || møtte og vedgich; Jfver Berger - 14 dr: 2 £mark£ 6 s: er bortdød; Jens || Berg er og bortdød; Jens Tholleffsøn - 5 dr: 3 £mark£ 9 s: møtte iche. Joen || Guie - 5 dr: 3 £mark£ 20 s: quinden møtte og tilstoed det. Helmerich Byrger || - 4 dr: 1 £mark£ tilstoed, Knud Holmen - 3 dr: 2

f 12a

£mark£ 12 s: tilstoed Lars Sifverstads || enche - 19 dr: 5 s: møtte iche. Lauridz paa Bomer eye - 18 dr: 3 £mark£ || møtte iche. Lauridz Billingstad - 6 dr: 1 £mark£ 8 s: møtte og tilstoed || Laurids Østenstad tilstoed hvis hannem forsages - Lauridz Poulsen || Digerud - 3 dr: 1 £mark£ 13 s: møtte \iche,/ opholder sig udi Røggen sogn. Lars || Theisen - 1 dr: 1 £mark 13 s: wedgich Lars Hesselberg - 3 £mark£ død i armod. || Mathias Berg - 44 dr: 7 s: møtte og beraabte sig paa gien||reigning, Morten i Holmens enche - 21 dr: 2 £mark£ 1 s: Knud || møtte, og belofvede betaling, Lars hos Niels Ascher - 3 dr: 2 £mark£ || møtte iche; Lauridz Byrgen - 3 £mark£ 12 s: Jens Borgen møtte || widste iche heraf. Mads Soelstad tilkommer hos Herr assessor || - 9 dr: 1 s: Madz Hvalstads enche - 12 dr: 2 £mark£ 12 s: er død, møtte ingen ||

f 12b

paa enchens vegne. Mogens Guie - 12 dr: 3 £mark£ 4 s: bortdød. Niels || Asker - 4 dr: 16 s: wedgich, Niels Høn - 3 dr: 8 s: møtte ved||gich, Ole Soelstad tilkomer hos assessor - 8 dr: 3 £mark£ 5 s: møtte. || Ole Hvalstad - 10 dr: 14 s: møtte wedgich. Ole Sebiørnsrud || - 9 dr: 2 £mark£ er i armod. Ole Backenes vedgich Herr assessors til||table. Ole bonde død i armod, Ole Elnes tilgoede hos || assessor - 7 dr: 1 £mark£ 8 s: Er schyldig - 8 dr: tilstoed dette. Ole Berger || tilstoed fordringen : Ole Gisle - 25 dr: bortrømbt. Ormb || Bodstad tilstoed regningen. Ole Schelestad - 2 dr: 1 £mark£ 4 s: Peder || Stocker - j (1) dr: 3 £mark£ 14 s: tilstod dette. Poul Hofstadz encke || - 48 dr: 1 £mark£ 1 s: motte iche. Poul eg bortrømbt. Poul Hval || bortdød i armod. Peder Bones enche - 19 dr: 19 s: møtte || og vil bewise herpaa at har betalt. Noch - 4 dr: 36 dr: 14 s: || Poul Guie - 4 dr: 1 £mark£ 5 s: har gienreigning. Peder Fousdahl || tilstoed reigningen. Peder Hauge død i armod, Peder Yndels||rud - 4 dr: møtte og benegtede dette, Peder Vindesdal - er bort||rømbt, Reer Wetterns enche, paa hendes vegne møtte || hendes søn, og tilstoed dette. Roluf Blege tilstoed regningen. || Svend Lille Guim, tilstoed regningen, Svend Gisle - 6 dr: 2 £mark£ 16 s: || møtte har gienreigning. Thorkil Næss tilstoed regningen. || Thollef Houger - 43 dr: 2 £mark£ 17 s: møtte og weed iche deraf, || Thrued Drengsrud har tilgoede - 1 dr: 1 £mark£ Thore Yndelsrud || død i armod, Thorbiørn Billingstad er i armod. Thore Bergs || enche i armod og Østen Høn bortrømbt; Vidre samme || resignation jndeholder læst og paaschreven. og var Herr assessor hereffter thingsvidne begierende. || Herr assessor Seigneur Frantzøn vidre wed forschreffne hiemstefning, || søger og tiltahler Lars Billingstad for = 60 rdr: hand || til hannem skyldig er, og salige Dirick Haslem har || caverit for; satte udi rette og formeente hand betale || bøn; Lauridz Billingstad møtte, og \kunde/ benegte iche \?/?/ at || være skyldig, Mens siger ded at reigsse sig af bøn||len hand er skyldig blefven paa Oust, da hand dend || af Lars Larssen bønlede; blef tilspurdt om hand kand ||

bewiislig giøre denne fordring at reigse sig af bøxels||retten som hand forregifver; svarede her til nej : ded || iche at kand bewiise; mens nu som før siger ded at være || af bøxelen samme fordring sig af reigsser; Da er || denne sinde afsagt, at forschreffne Lauridz Billingstad forreleg||ges til neste ting at giøre bewiislig dette Herr assessors || fordrende kraw at reigsse sig af bøxlen af forschreffne gaard, || hvor da vidre i sagen schal worde kient saa vit ræt er. || Jacob Diricksøn raadmand udi Christiania, ved sin thiener || bewiiste wed een riigens citation, loulig at hafve citerit || Helle Semb, Torckel Næss, Ole Løckenæs, Bartholomæus || Brynøen, Ole og Mads Soelstad, og Erick Aastad sambt||lige assessor Knud Frantsøns forige landbønder her j Asker || sougn, deris sandhed og vidnesbyrd at søge, som de ved deris || bogerød har at aflegge, = 1: om de noget i ringeste maae||der hafuer leveret og betalt til hannem enten landskyld reede ||

penge eller andet for anno 1679: og 1680: efftersom Herr assessor || Knud Frantsen fører hannem same 2de aar til afkortning, som beløber || efter jndleverede reigning = 993 rdr: 16 s: som Jacob Diricksøn || forregifver ey det ringeste af hafver oppebaaret. Dernest || udførligen at forclarer hvad een hver af dem til Knud Frandt||sen paa samme 2de aar eller derefter til hannem hafver leveret || enten udi kalck huggen last eller andet, og for det tredie || om de iche altid hafver betalt deris landschyld og rettighed || med same vahre som dem er bleven gotgiort, med vidre || at gestendige, som samme stevning daterit 24 Aprilis nest afviget || jndeholder. Dernest blef jrettelagt Seigneur Diricksøns skrift||lige jndlæg daterit 24 May: nest afviget; læst og paaskreeven. || Helge Semb effter paaraabeelsse møte, og efter giorde || tilspørgeelsse, tilstoed at hand jndteed hafver betalt || til Jacob Diricksøn, endten landskyld, penge, eller || andet for de tvende aar = 1679: og = 80: ey heller til || assessor Seigneur Knud Frantsøn; noget betalt; Dog tilbøden || Seigneur Jacob Diricksøn forschreffne tvende aars landskyld med || reede penge, Medens dennem ey wildet modtage. || Anbelangende om de iche altid hafver betalt deris || landskyld, med vare som dennem saaledes er blefven || gotgiort; saa tilstoed Helge Semb, at hand under || tiden har betalt hans landskyld med vare, og vnder||tiden med penge; Torckel Næss tilstoed at hand || jngen landskyld endten til Jacob Diricksøn, eller Knud || Frantsøn for forschreffne tvende aar betalt hafver; og hvis || hand ellers de forrige aaringer til Knud Frantsøn || har betalt i landschyld, har hand med vare og penge || betalt; Ole Løckenes, Bartholomæus Brynøen, Ole og Madz || Solstad, tilstoed det samme som forschreffne Helle Semb bekient || hafver; Erick Aastad tilstaar, og at hand inted paa || forschreffne tvende aar landskyld endten til Jacob Diricksøn || eller Knud Frantsøn betalt hafver: Dog hafver hand || noget tilgoede hos Knud Frantsøn paa kalcke brug; || dennem jmellem er; paa hvilcken deris

f 13a

giorde til||stand, de effter ædens forrelæsning, een hver i || sær aflagde deris æd med opragte fingre. || Assessor Seigneur Frantsøn effter giorde spørmaal, efter || Jacob Diricksøns jndlegs formeld, gaf til svar, at saa||dan spørmaal komb Jacob Diricksøn indted ved. || Torckel Næss frembød vdi retten hans resterende || landskyld for nestforleden aar; Jacob Diricksøns || thiener Gunder Knudsøn; blev tilspurdt om hand dennem || anname wilde gaf til svar hand dertil ingen oedel hafde, || Batholomæus Brynøen : satte og need i retten tvende || aars landskyld for = 82: og 83: Dirichsøns tiener vilde ||

f 13b heller modtage dennem. Madz og Ole Solstad, Ole Løkenes || og Erick Aastad; jligemaade for retten frembød nest||forleden aars resterende landskyld; blev og iche imod||taget. forschreffne Dirichsøns thiener war hereffter thingsvid||ne begierende; ||

Vdi den opsatte sag jmellem Peder Nielsøn gaardmand, og || Hans Høn; da er parterne møt; og vedgich Hans Høn || forhen jndførte thj rdr: 8 s: og anbelofvede dem til neste || kommende høst at betale. Ded hand og er tilfunden || efter lowens formeld at giøre. || Kongelig Mayestets foeget; forregaf widre opliusning til neste ting at || forskaffe udi denne sag jmellem hannem og de skudestads mænd som || til j daug forfløt er; horfor sagen saa lenge hviler og i beroe || stilles; ||

Anno 1684 dend = 28 May: er almindelig sage og skatteting holden || paa Øfverland, udi Øster Bårumb, ofverwærende hans excellence || Herr vicestadtholder Herr Just Høg, sampt foeuden Christen Hansøn || jtem bøgde lænsmandene Arne Houger og Hans Øfverland, || disligeste effterskreffne laugrettesmænder, nemlig Svend || Biørum, Hans Jung, Hans Guj, Alf Enne, Hans Frogner, || Ole Biercke, Anders Skotte, Lars Hewig, Hans Ramstad, || Jørgen Houg, Jørgen Eig, og Carl Hasle; ||

Hans Kongelig Mayestets allernaadigste thrøchte forordninger, || saa og hans excellenz Herr vicestadsholders, vdstæde ordinant||ser og skriftlige befalinger, som paa Bonne tingstue || blev læst og publicerit, og her forhen findes

jndført, || blef og nu fremdeeles for den tilstædewærende || almue, allerunderdanigst publicerit og oplæst. Erag||tes derfor wformøden at wære widre om des jndhold || her at melde; i Herr comissarie Hans Hansøns bref angaa||ende proviantskattens beroelsse, blef og læst og for||kyndt. || Welædle Herr assessor Seigneur Knud Frantzøn, loed og for den || tilstedewærende almue lydeligen oplæsse og forkynde || de brefve og documenter her forhen findes jndført, og || paa Bonne thingstue blef producerit; og oplæst. ||

vdi den til j daug forfløtte sag jmellem Kongelig Mayestets foeged || Christen Hansøn, contra Niels Houg kiendes saaledes || effterdj det lovlig bewiises, at Niels Houg hafver paa || Jonserud, tredie pindsedags afften nestloben aar 1683: || først uden ald giwen aarsag, jndweldet sig til cla||merj med tvende fremede reigsende folch som war || komen over Krogschoven, og da sad derj stuen og fich || mad, saa de for ulyche at flye maate begive sig || af stuen. Derefter har hand overfaldet Anders || Jonsrud udi same sit eget hus med utilbørlig || ord, truet hannem saawel draget knif til hannem og der||med jaget hannem af stuen og forfuldt hannem i gaarden || indtil hand fra hans uløchelig forsædt er kommen || jnd udi jt kammer, paa hvis dø hand baade med || støe har slagen saawel med knif stucket derefter ||

atter i stuen yppet meere clammerj med Michel || mens Aas, og det continuerit den gandsche nat ofver || med største growhed, hvorom her tilforn i acten fuld||kommelig er forclaret; Da som alt saadan || Niels Hougs begangen onde adferd er stridende imod || sømmelighed og woris christelig landzlow, tilfindes || hand derfor at bøde til Kongelig Mayestet tvende gange || aatte ørtuger og = 13 £mark£ sødf, og betale i omkaast||ning - 2 rdr: og til Anders Jønsrud forforøvede || gewalt og husfred effter Christian 3 resess: = 22 artichel = 15 £mark£ || penge, saa og hermed vere adward effterdags || sig iche i lige eller anden usømmelighed at lade finde, || under ydermeere strafs scherpelsse effter Kongelig bog||stafvers formeld. Og hvis bemelte Niels Houg || iche ere midelhafftig forschreffne tilfundene bøder og || omkostning at kand betale, da derfor strax at || stille nøyachtig borgen, eller borge for sig self. ||

f 14a

Herr assessor Seigneur Frantsøn loed ved bøgde lændmandene || Arne Houger og Hans Øfverland, citere wed hiemstef||ning effterschreffne almue udi Øster og Væster Bærumb, at høre || og lasse forschreffne documenter

som paa Bonne ting blef produce||rit og opløst; Hvoraf effterschreffne effter een Herr assessors || producerede special designation, møtte, nemlig. || Arne Grinj er skyldig - j (1) dr: 15 s: møtte iche. Anders Pederson - 9 dr: 22 s: || møtte og iche. Axel Jungs enche hafuer til goede - 12 dr: 2 £ark£ 3 s: derimod || schal hun skyldig være - 38 dr: 3 £mark£ 8 s: møtte og beraabte sig paa gienreigning, || Abel Grinj er skyldig - 33 dr: møtte iche. Axel Gietum møtte || og vedgich at vere schyldig - 60 dr: 3 £mark£ 13 s: Arne Houger - 2 dr: 2 £mark£ 18 s: møtte || og vedstoed gielden, Christen Døj - 28 dr: 12 s: møtte og vedgich dennem Christen || Hamang har tilgode - j (1) dr: j (1) £mark£ 10 s: møtte og tilstoed ded saa ræt at vere. || Christen Belesset - 5 dr: 8 s: møtte iche: Hans Jung berettede Christen || har gienreigning, Christopher Brecke - 9 dr: 1 £mark£ 13 s: død i armod. Chri||stopher Ewj - 3 dr: 17 s: Christen Hilton - 25 dr: ?? £mark£ 11 s: Christen Øckern || - 5 dr: 2 £mark£ 8 s: møtte iche. Gulbrand Houg tilgoede - 3 dr: 1 £mark£ 12 s: schyldig dermed || - 10 dr: Gulbrand Aass tilgode - 2 dr: 4 s: derimod schyldig - 15 dr: 8 s: = || Gulbrand Graarud - 1 dr: 2 £mark£ 17 s: møtte iche. Hans Fleskumb - 26 dr: 1 £mark£ || 20 s: møtte og benegtede - 4 dr: heraf : ej at have bekomet, hvilcket || Herr assessor begierte at maa af reigningen indelades. Hans Bryn || har til goede - j (1) dr: j (1) £mark£ 2 s: Hans Frogner j (1) dr: j (1) £mark£ 12 s: møtte og benegtede || ej at have bekomet í (1/2) tønde erfter, hvoraf dene giæld reigsser sig. Halfvor || Fureset - 15 dr: 8 s: har gienreigning herimod, Hans Jung vedstoed reig||ningen, har gienreigning. Hans Dønschj - 47 dr: 1 £mark£ 18 s: = 5 dr: 2 £mark£ 5 dr: 1 £mark£ møtte iche. || Hans Biørnegaard har tilgode - 1 £mark£ 20 0 s: derimod schyldig - 6 dr: 3 £mark£ 20 s: Hans || Stovj - 7 dr: 1 £mark£ møtte iche Johanes Hougers enche - 1 £mark£ 17 s: Arne paa hendes || vegne møtte og vedgich, Joen Stovj penge - 2 £mark og thj thøffter hustømer || goed - 10 dr: møtte og belofvede at betale femb tøffter god hustømer; || Knud Thanum har tilgode - 25 dr: 2 £mark£ 1 s: derimod schyldig 24 dr: Lars Langelaar?? || j (1) dr: 2 £mark£ 21 s: møtte og iche benegted. Jacob Lefre - 52 dr: 17 s: møtte iche. || Niels Stofvj - 4 dr: 6 s: møtte iche, Niels Løchen 1 1/2 dr: møtte iche. || Niels Lefvre tilstoed reigningen. Ole Thockerud tilstoed ||

f 14b

reigningen, har gienreigning. Ole Butterud tilgode - 5 dr: 2 £mark£ 13 s: || derimod schyldig - 8 dr: møtte iche. Ole Bircke skyldig - 13 dr: 0 £mark£ 17 s: || Ole Løchj tilstoed reigningen, Peder Birckerud møtte iche. Poul || Stafuer tilstoed denne reigning. har gienreigning. Peder Olsøn || Biørnegaard møtte iche, Peder Rud tilstoed regning har gienreigning, || Poul Toellerud tilstod regningen Poul Biørnegaard 42 dr: effter be||retning er under marinerne. Søfren Ringem - 13 s: møtte iche. || Thore Gyssistad

tilgode - 6 dr: 3 £mark£ 15 s: schyldig derimod - 9 dr: 2 £mark£ møtte || og tilstod gielden, Thruels Biercke tilgode - 12 dr: 2 £mark£ 4 s: schyldig 7 dr 2 £mark£ 12 s: || Asbiørn Løgeberg - tilstod regningen har gienreigning, Amund || Steen - 3 £mark£ 19 s: død i armod. Anders Skotte tilstoed regningen, || Biørn Stabeck tilstoed regningen, har gienreigning, Carl Hasle || tilstoed regningen, har gienreigning, Christen Stabechs enche til||stoed regningen har gienreigning, Christopher Ballerud - 2 £mark£ vedgich, Dirich || Haslems enche {...} 42 dr: 2 £mark£ 7 s: noch - 31 dr: har gienreigning. Gut||torm Solberg - 15 dr: 1 £mark£ 13 s: bor i byfogdens houe i Christiania || Gunder Naderud tilstoed regningen har gienreigning; Hans || Oxehofd tilstoed regningen har gienreigning. Hans Schalm||stadbech - 7 dr: 2 £mark£ 16 s: boende paa Giøfield; møtte iche. Hans Ram||stad - 1 £mark£ 9 s: noch - 2 aars landskyld og en tredie tage, møtte og har || gienreigning. Hans Øverland tilstoed, gienreigning har derimod. || Halfvor Solberg tilstoed gielden og har gienreigning, Henrich Stehen || tilstoed gielden har gienreigning. Jon Gaarlø tilstoed regning har || gienreigning. Jens Næss tilstoed regningen har gienreigning. || Jørgen Houg tilstaar reigning har gienreigning. Jens Graf || tilgode - 27 dr: 3 £mark£ 16 s: schyldig - 8 dr: møtte iche, Jon Eegeberg til||stoed reigningen, har gienreigning Kiðaa - 4 dr: 1 £mark£ 20 s: møtte || har gienreigning: Lars Havig tilstoed reigningen har og gienreigning || Niels Stabeck tilstoed gielden har gienreigning; Niels Giøn is || tilstoed gielden har gienreigning, Peder Arnesøn Løcheberg har til||goede - 29 dr: 22 s: derimod schyldig - 20 dr: Sifvert Waller tilstoed || reigningen har gienreigning. Svend Wold tilstoed gielden har || gienreigning, Simen Aass bortdød i armod; Vidre forschreffne stef||ning jtem designation er omformeldende.

Herr assessor producerede || en Kongelig forordning om commerciernis og navigationens befording || saa og wexelretten, hvoraf ded anded capitell om den particu||ler handels 1 artikkel blef opløst; Herefter war Herr assessor || thingsvidne begierende. ||

Jacob Diricksøn raadmand udi Christiania, bewiiste wed een || rigens citation, loulig at have citerit Christen Hamang, Knud || Thanum, Poul Stafve, Ole Togerud; Hans Øfreland; Hans Oxhofd || Asbiørn Løgeberg \oc/ Halfvor Solberg, deris sandhed og vidnis||byrd ved æd fremsige, at og aflegge, med vidre stevningen || er omformeldende; Dernest fremlagde Dirichsøns thiener ded || forhen paa Bone thingstue indleverede jndleg, hvoraf i thingsvinded || schal worde jndført hvis nødig giøris. Christen Hamang efter paa||raabelsse, fremstoed og effter gjorde spørmaal tilstoed

at hand || jngen landskyld af ded gamle Næssø goedz som Jacob Dirichsøn først || blef vdlagt, endten til Dirichsøn eller Knud Frantsøn for aar || 1679: og 80: betalt hafuer, dog Jacob Dirichsøn den tilbøden og ey || willed modtage. paa Knud Thanums vegne som har ladet lysse sit || louglig forfald tilstoed forschreffne Christen Hamang at være wel retter||ligt. hand indted betalt har paa forschreffne 2de aars landskyld, dog tilbøden || Dirichsen dennem Poul Stafvj gjorde denne forschreffne bekiendelse; Hans Øfver||land tilstoed at hand forschreffne tvende aar har udi Herr assessors frawæ|

f 15a relse leverit til Herr assessors kierestes stuepige Agnete || sex høns, nemlig threj hvert aar; Herr assessor self hertil svæ||rede at dette er hannem uwidende. Hans Oxehofd tilstoed jngen || landskyld eller penge til Herr assessor eller Jacob Dirichsen for forschreffne || tvende aar betalt hafuer Asbiørn Løgeberg tilstoed ded samme; Halfvor Solberg tilstoed og ded samme paa hvilcken deris || gjorde tilstand, een hver i sær og Christen Hamang paa sin || egen og Knud Thanums veigne, aflagde deris æd med op||ragte fingre. Ole Tockerud efter paraabelsse møtte icke; || Jacob Dirichsøns thiener Gudmand Knudsøn; saawel Herr assessor || Knud Frantsøn, war herefter thingswidne begierende. ||

Mathias Olsøn hammersmed, loed lydeligen oplæsse || laugmand Jørgen Philipsøns vdgifne skiødebref til hannem || paa een hans eyendoms pladser kaldes Skaaterud; || beliggende i Lommedahlen udi Væster Bærum, som skylder || penge landskyld een orth; med meere samme skiøde || og kiødebref er omformeldende, daterit Christiania || dend = 2 Marty: 1684: ||

Kongelig Mayestets velbetroede slaadsfoeged Seigneur Christen Han||ssøn ved bøgde lænsmandens hiemstefning, bewiiste at || hafve citerit Hans Fleskumb af Wæster Bærum, for || hand for nogen kort tid siden een qvindesperson ved || naun Ingeborg Jensdaatter Lage, med hug, og slaug skal have || ofverfaldet; Forskreffne Ingeborg Jensdaatter for || rätten fremkomb og forregaf, at være venlig og wel || forligt med forschreffne Hans Fleskumb, og hvis af hannem || mod hende war forøfved, at være skeed i drucken||skab. Jndstevnte Hans Fleskum møte, og || kunde icke benegte joe, i druckenskab for nogen tid siden || at have slaget forneffnte Ingeborg tvende slag med sin || stok, hand samme tid hafde i sin haand; Dog hafver nu || forligt sig med hende; formente derfor for denne || tiltale frj at være. Foegden sætter udi rætte, og paastaaer, at bemelte Hans

Fleskumb, bør bøde || for kiepeslaug, til Hans Kongelig Mayestet trej
 £mark£ sødf; || hvilket hand og er tilfunden, under adferd effter || lowens
 formeld, sambt i omkaastning at betale = j (1) rdr.; ||

Anno 1684: dend 2de Juny: er almindelig sage, og skatte||ting
 holden paa Agger tingstue, vdi Aggers herret: ofver||wærende hans
 excellentz Herr vicesadtholder Herr Just || Høg; sampt Kongelig
 Mayestets foeget Christen Hanssøn, || og bøgde landsmanden Hans
 Nielsøn Bestumb, jtem || effterschreffne laugrætesmænder, nemblig
 Lauridz Frøgner || Anders Taassen, Bottel Sougn, Elias Gudstad,
 Amund || Grefsen, Hans Disssen, Truels Lerskald, Thaarsten || Hoff,
 Lauridz Hussebye, Christen Refstad, Ole || Frogner, og Haagen
 Frøen. ||

Hans Kongelig Mayestets allernaadigste vdgifne trøckte forord||ninger, og
 befalinger, saa og hans excellentz høyædle og || welbaarne Herr
 vicesadtholder Herr Just Høgs skriftlige || ordinatz og befalinger, sambt
 landcommissarie Hans || Hansøns bref angaaende proviantskatten, som ||
 her forhen paa Asker og Bårums tingstuer aller||underdanigst er opløst; er
 fremdeeles j daug for || den tilstædewærende almue allerunderdanigst
 pub||licerit og opløst; ||

f 15b

Seigneur Peder Nielsøn Leuck udi Christiania for rätten || fremkomb, og for
 Kongelig Mayestets foeged Seigneur Christen Hansssen || tilkiendegaf, at
 Grimstad som er jndført udi Kongelig || Mayestets matricul udi blant
 rødingspladsserne, heri || Aggers herret, er een forseelsse; thj hand det
 kand || bewiise med trowerdige vidner, at ingen rødning||plads findes her j
 forschreffne Aggers herrit som har det || naun Grimstad, mens at wære det
 Grimstad || som er een eng och henhører under forschreffne Peder ||
 Nielsøns gaard Ullern, hvoraf hand vnder forschreffne || gaard aarlig
 skatter og skylder : Begierede derfor || af foegden at ded udi matriculen
 maatte forandres, || og schand iche paa tvende stæder af forschreffne
 engepladz skatte || skulde; Foegden Seigneur Christen Hanssøn negtede
 denne be||giering, med forregifvende sig iche tør understaae || uden høy
 ørighedz befaling, noget herudi at forandre. || Bemelte Seigneur Leuck
 begierede af Hans Nielsøn Bestum og || Ole Jonsøn Øracker, at de wilde
 fremsige om dennem er bewist || at nogen rødingsplads findes herj Aggers
 herrit, som || kaldes Grimstad; Fremkomb og tilstoed at dennem er || j

sandhed bewist at Grimstad er een engplads, og lig||ger under Peder Nielsøns gaard Ulern, og findes ingen || rødningplads herj herredet som har dette naufn || Grimstad; Seigneur Peder Nielsøn war hereffter thingsvidne || begierende. ||

Kongelig Mayestets foeged Seigneur Christen Hansøn, ved bøgde lænsmanden || Hans Bestumbs stevning, bewiiste at have citerit Ole || Jfversøn Lj, for begangne leyermaal udi hans ætteskab || med Aslach Holmsdaatter Karj. sætter udi rætte, || og formeen hand for saadan sin begaaed grofve synd || burde have sin halve boedslaad forbrut. Jndstewnte || Ole Lj, møtte, og tilstoed self denne sin syndig gierning, || med fortrydelsse og lofvet pligt og boed imod Gud; || Da som forschreffne Oluf Jfversøn Lj self gestendiger at have begaa|ed leyermaal i sit ætteskab med Aslach Holmsdaatter, || saa tilfindes hand derfor effter lougens klare formeld || at have sin halfve boedslaad til Hans Kongelig Mayestet forbrut, || som befindes effter forregaaende lovlig registrering og || wurdering, naar det jndewærende børnegøeds er afdragen || ey høyere at beløbe, end - 19 rdr: 1 1/2 £mark£ : ||

f 16a

Christopher Thommesøn borger og jndvaaner udi Christiania || bewiiste wed een rigens citation daterit Aggershus dend 13 Aprilis || nest afwigt, at have citerit, Anna salige Hans Grefssens || efterlefverske, effter hans regenskabsbog som hun skal || pro resto skyldig blifve, nemlig - 5 dr: 3 £mark£ paa hendes || vegne møtte hendes svoger Anders Thaastensøn, og begie||rede copie af reingningen imellem Christopher Thomesøn || og forschreffne hans wærmøder, saa wil hans wærmøder vidre || derpaa til neste ting svare; Hvilcket Christopher Thom||messen er forelagt, og da widre domb til neste ting || afwarte; Peder Windern er og citerit for - 9 ort, paa || hans wegne møtte hans søn, Christopher Pedersøn og tilstoed || gielden, og belofvede med forderligste at betale, det hand || og er tilfunden; Helge Bosman citerit for - 3 rdr: møtte || iche Hans Bestum lyste hans loulig forfald; er forelagt || at møde til neste ting, om hand nogen gienmøde herimod || har at giøre; ||

Kongelig Mayestets foeged loed ved hiemstevning citere effter||schreffne for schyldsfærdz forsømmelsse; nemlig Jørgen Holmen || paa hans wegne møtte hans søn Ole Jørgensøn, og foregaf || iche at være widende at var tilsagt schydsfærd : Lænsman||den Hans Bestum tilstoed loulig at have tilsagt hannem || hvorfor hand og er tilfunden at bøde effter lowen - 2

£mark£ søf || og betale de for hannem udlagde penge; Madz Tvetten, møte || og forregaf hand nyelig war kommen til gaarden hand paaboer || og blef hannem iche sagt at giøre skydzfærd; er des aarsage || forsckaenet for bøder, og tilfunden at betale de udlagde penge, || Guner Hellerød møtte iche, er tilfunden at betale bøder || og schyldsferdz betaling;

Ole Høybraate er stevnt for || weyerødings forsømmelse udi nestforleden aar; Møtte || og forregaf samme dag at var borttriddende med posten; || Er derfor dene gang hans forsømsse effterlat; ||

Jfver Hansøn tilforn boende paa Sindsen, bewiiste wed || een welforseiglet riigens citation, at have citerit || Hans Hermansøn Øckern formidelst nogen skoug||hugst af hannem er begaaed udi Abedi setterskoug, || og marck, med meere forschreffne citation daterit Aggershuus || dend 26 Marty: nestforleden er ommelden, og udi acten || schal vorde jndført. Dernest irttelagdes een Jfver || Hansøns schriftlig begier til foegden Christen Hansøn, || med fogdens derpaa schriftlig forfattede befaling, || og vidre paaschrift. Widre forregifver forschreffne Jfver || Hansøn, at Hans Øckern skal have hugget i forschreffne || skow, effter at ded er hannem blefven af bøgde læns||manden og mænd blefven forbøden, saa og op||hugget hvis thømmer som war giort arrest paa || Jndstefnte Hans Hermansøn møtte, og jrettelagde || een Jfver smidsøn boende paa Lund udi Baadstad ||

sougn annex til Trøgstad, hans til hannem vdgifne breff, || paa hans halfve deel udi Abedi sætterskow beliggende || her i Aggers sougn, som forschreffne Jfver Smedsens hustrøe || Birgithe Hansdaatter efter sin salige fader Hans || Sindsen arvelig er tilfalden; med meere same || bref er omformeldende daterit Lund den = 25 January nest||forløben er omformeldende, under Jfver Smed||søns haand og zignet; Noch fremlagde Hans || Øckern jt forseiglet skrifftebref vdstæd af salige || Lauridz Boyesøn den = 17 Marty aar = 71: hvoraf schal || vorde i actens beskrivelsse jndført saa wit denne || sag vedkommer; For det sidste jrettelagde Hans || Øckern, een schriftlig begier til foegden Christen Han||ssøn, hvilcken med sin paachrift udi hvis beskrevet || herom begieris schal vorde jndført. Sagen er || til ofverweyelsse optagen til den = 30 Juny: førstkom||mende, til hvilcken tid parterne sig har at jndfinde || og endelig domb afwarte. til hvilcken tid sex af || de nu ofverwærende laugratesmænder, og læns||manden Hans Bestum har at møde. ||

f 16b

Lauridts Pedersøn Hilset, loed lydeligen læsse og publicere || Søren Lauridzøn Rud, og Gulbrand Jensøn Rogstad, || begge boende i Gierdrum sougn, deris til hannem || udgifne kiøbe og skiødebref, paa jt støcke skow, || og jord, kaldis Kielsaas, beliggende jmellem Gref||sen og Breckeskougerne, sambt Aggersself, her||udi Aggers herret, og strecker sig til Mariædahls || {herret} siø; skylder aarlig een læst kuhl, bemelte || Lauridz Pederssen Helsset, hans hustrøe børn og || arfvinger, herefter frj og frelsseligen skal følge, || niude, bruge, og beholde, og sig saa nyttiggjøre : som || de best weed og kand. Med widre samme skiøde || og kiøbebref derom er jndeholdende, daterit Chri||stiania den = 14 Marty: 1684: og vnderschrefven af Søren || Lauridzøn og Gulbrand Jensøn : jligemaade vnderschreffne || og forseiglet som widne, af Ole Bendsøn og Rasmus || Rasmussøn. Ewin Sandagger for rätten fremstoed, || og jmod dette forneffnte kiøbe og skiødebrefs oplæsning, || gjorde denne jndsigelse, nemlig, mundtligen for||regaf, at dette forneffnte støcke skow, og jord, kaldes || Kielsaas, strecker sig icke lenger end til Aggers||elf; Lauridz Pederssøn Helset, hertil swarede, at ded || er hannem effter forskreffne brefs forferdigelse, først wor||den widende, at bemelte støcke skoug og jord icke strec||ker sig lenger end til forskreffne Aggersself, hvorefter || hand sig og rette og forholde skal; ||

Anders Thaastensøn, loed læsse og publicere Anna Haagens||daatter, afdøde Hans Thaastensøn som boede paa Vester Grefsen || herj Aggers herret hans efterleverskes til hannem vdgif||ne kiøbe og skiødebref, paa jt skippund tunge udi Øster ||

f 17a Grefsen herj forskreffne Aggers herret, som Amund Larssøn || nu paaboer : med bøxel, og herlighed, lotter, og lunder, || agger og eng, skow, og marck, til lands, og wands, || som der nu tilligger, og af arilds tid tilligget hafver, || med hvad naun næfnes kand, jndtet undertagende i no||gen maader, til ewindelig odel, og eyendomb, og med || ald den ræt som det forskreffne Anna Haagensdaatter og hendes || salige mand af salige Lauridz Christensøn fordum borger og || handelsmand udi Christiania skiødet og bebrefvet er, || efter samme skiødets derom widre formeld; Og er || dette forskreffne Anna Haagensdaatters udgifne skiøde, || daterit Wæster Grefsen dend 28 May: nest afwigt, saa || og af hende underschrefvet og forseiglet : Jligemaade || som vidne, underskrevet, og forseiglet, af Hans Herman||søn, og Hans Halfvorssen Dissen. || Anna Haagensdaatter salige Hans Thaarstensøns || effterleverske herj Aggers herret boende, loed og || oplasse og publicere Anders Simonsøn assessor udi || cammercollegio hans

til hinde udgifne kiøbe og skiø||debref, paa jt half skippund tunge, aarlig || landskyld, med bøel, og anden herlighed, i den || gaard Grefsen, beliggende herj forschreffne Aggers || herret, hvilket hun med dissen pertinentier, inden || gaards, og uden, til fields og fiere, som nu tillig||ger, og med rette tilligge bør, tillige med hendes || arfvinger herefter skal følge niude og beholde for || jt frj og frelst kiø til ewindelig odel og eyendomb, || og med den lige ræt som det forschreffne Anders Simonsøn || skiødet og bebreftvet er; med meere forschreffne skiøde || er ommeldende, daterit Christiania dend 20 February 1684 || og af bemelte Anders Simonsøn unterschrefvet og forseiglet er./.

Halfvor Thoresøn boende paa Grimelund, herj Ag||gers herrit, loed lydelige læsse og publicere, den||ne effterføgende afkalds qvitering saaledes mel||dende. Kiendes jeg Tallach Oelsøn, boende paa Top||pe i *Mesbye annex, paa min hustru Barbra || Brynildsdaatters vegne, at efftersom voris kiere || moder Gunild Erichsdaatter, tilforn boende paa || Grimelund i Aggers sougn, nu wed døden er || affalden, da hafver voris kiere stiffader Halfvor || Thoresøn med oss wed rættens betiendter, holdt rig||tig skiffte og deeling, om hvis arf som kand være || tombtet efter bemelte voris kiere moder, saa og til ald || tacke betalt og fornøyet os woris arfs anpart, || som vj effter meer bemelte woris afdøde salige moder || - kunde med rette tilkomme, som vj i ingen maa||der noget hos hannem hafuer at prætere; det være || sig paa gaarden Grimelund, eller ved hvad naun ||

det næfnis kand, i alle maader : mens derfor at || have annammet og oppebaaret, mindste skilling med || meeste, saa meget vj hafde at prætere udi alle loulige || maader. hvorfors vj tacke woris kiere stiffader Halfvor || Thoresøn for goed schiffte og jefint. og lofver og tilfor||plichter oss for føede og uføede til æwig tid, at aldrig || derpaa skal anckes eller paatales, mens voris || kiere stiffader for bemelte arfs oppebørsel, hermed skal være || qviterit, schadeslø og krafveslø holden udi alle op||tenckelige maader; des til ydermeere bekræftelse, hafuer || jeg dette mit vdstæde afkald paa min hustru Barbra Bry||nildsdaatters vegne mit sedwanlige. zignete vnder||trøgt, og veneligen ombedet erlige og welforstandige || mænd Mads Truelsøn, borger udi Christiania, og || commitered sorenskrifver vdi Aggers og Bærums || foegderie, saa wel som Oluf Bentsøn, borger og han||delsmand samme stedz, med mig til witterlighed || at underskrifve og forsegle. Actum Christiania den || = 22 February anno 1684: Thollock L:?? S:?? Olsøns zignete, || Mads Truelsøn Eghd L:?? S:?? Ole Bentsøn L:?? S:?? - ||

f 17b

Anno 1684 dend 28 Juny war paa Agger tingstue forsamlede ||
 effterschreffne laugratesmænder, nemlig Bottel Soegn, Truels ||
 Lerschald, Anders Thaassen, Amund Grefsen, Hans Disssen og ||
 Elias Gustad, jtem bøgde lænsmanden Hans Nielssøn || Bestum;

Den af Jfver Hansøn nestforleden ting jndstefnte || sag contra Hans Øckern,
 som til den = 30 Juny: blef til dombs || optagen, men formidelst een anden
 jndstefnte og af Kongelig Mayestets || foeget da til forretegt berammet,
 betydelig aastedz sag, schal || da med retten betienes, er derfor nu i daug
 forneffnte opsate sag || fremeskæt forretagen; Hans Øckern møtte og jndgaf
 || hans schriftlig begier af nestforleden dags dato, at denne bemelte sag ||
 fremdeelis til neste ting maa worde opsadt, efftersom hand || foregifver
 widre brefve og bewiislighed til samme sags opliusning at wære
 behøfvende, og hand iche nu til j dag har kundet || bekomme; med begier
 hand iche med retten maa worde ofver||ilet; Jfver Hansøn møtte og war
 domb begierende; Da effter||som Hans Øckern beraaber sig paa widre
 brefve og bewiislighed || at wil føre til denne sags fornøden opliusning, og
 begier dertil || opsettelse, saa optages sagen til neste ting. Og partene ||
 forelegges fiorten dage herefter til sorenschrifveren ufeylbar || at jndlevere
 hvis de formeen sig til sagens behøfvelige opliusning || endten sider at
 have, schal da |: nest Guds hielp |: schee een forsvar||lig domb; ||

Anno 1684 dend 30 Juny: er effterschrefne høybetydelige ||
 jndstefnte aastedz sag jmellem Herr assessor Knud Frantzøn, og ||
 Anna salige Johan Kreftings her paa dend øverste gaard Jssse udi ||
 Wester Bårumb forretaget, udi effterschreffne laugrettesmænders ||
 ofverwærelse, nemlig Peder Østern, Jens Graf, Jørgen Eig, || Michel
 Fossumb, Gunder Naderud, Hans Jaer, Biørn Stabech, || Niels
 Giønis, Hans Fleskumb, Swend Wold, Niels Stabech, og || Lauridz
 Hæwig, alle af Øster Bårumb; Kongelig Mayestets foeget || war ey
 tilstæde; Bøgde lænsmanden Hans Øfverland war ||

f 18a

tilstæde;

Hvor da for rätten præresenterit sig ælle Herr || assessor Seigneur Knud
 Frandtsøn, og udi retten jndgaf een vel||forseiglet riigens citation, daterit
 Aggershuus dend 14 Juny: || nestforleden, formeldende at Herr assessor

ladet tiltahle effter||schreffne, nemlig Anna Felbers, salige Johan Krefftings landbønder || udi Wæster Bærumb, nemlig Gunder og Daniel Jssse, Swend og || Hans Biørum, Hans Skuj, Hans Frogner, Lauridz og Christen || Øckern, Joen og Lasse Stovj, Arne og Abel Grinj, saa og Anna || Krefftings self, for Woyen og Wangen hun self lader bruge, || Alle boende og grendsende med eders gaarder og pladsers || jorder til wester elfven fra den ruinerede damb jmellem || Hamang og Tockerud, langs op med samme elff, jndtil den || øverste gaard Jssse i Wæster Bærumb, formidelst deris angifvende || fischende til deris gaarder og pladzer, hvilcked Herr assessor formeener || een hver af dem effter louvens maade bær anwiise, og med || uwillig loughaste winde bewiise, af aar, dag og tid, hvorwed || og hvormed samme fische fangis, og af quantum hver for sig, || med sambt des werdj, som i wed slig beretning, og angifvende schal || hafve forwoldet, at hans saug og qverndamb ved Hamang og || Thockerud af under mennischers tilskyndelsse, er blefven udhuggen, || med meere stefning : herom er meldende; Jligemaade stefnes aparte || for bemelte Anna salige Johan Krefftings tillige med hendes laugs||werge, saa wel hendes søn Jacob Kreffting, efftersom forre||gifves de schal wære hofvedet og rette forwolder, med deris || gifven hiemmel til bemelte hendes søn, slig usømelig gier||ning med hendes anhang at begaae, for alt forschreffne og før || ergangne søgninger, effter sorenschrifverens og laugmands || domme at bewiise og gotgiøre, alt hvis dennem wedkommer, || og der udinden passered er, til deris befrielse, eller lide og || undgielde som wedbær. Særdelis stefnes eder, og at forklare || og bewiise med hvad føye og adgang i hafuer haft at paatage || eder andris sager, imod louen at paatale og udføre, som || eder iche vedkommer, saa som for Gulbrand Houg, Laurids || Langelaar, Peder Kirckerud, Embret Frogner, og Søren || Ringe, der andre proprietarier er eyende, til at jndvichle || udi eders formeenende ugrundede og forwoldede sag, der || aldellis eder iche schal vedkomme; Widre omrørte stefning || herom er tilholdende: ex. Dernest producerede Herr assessor Herr || Knud Frantsøn een welædle Herr vicelaugmand Hanibal Stock||fletz, udstæde domb, afsagt paa Christiania laugtinghuss || den = 11 Decembris 83: jmellem forschreffne Herr assessor og Anna salige || Johan Krefftings, hvis slutning lydeligen blef opløst, og || schal worde jndført, udi hvis heraf beschrefven begieris. || Herr assessor widre mundtligen begierede, at effer || forschreffne citationens jndhold, med besigtelssen maatte || begiundes og fort fares; Herimod og til sagen at || svare, møtte paa Anna salige Johan Krefftings vegne || hendes fuldmegtige welagt Jens Hansøn udi Christiania ||

og udi retten jndgaf een Kongelig oberhofrettes citation || daterit Aggershuus den = 27 Juny: 84: jndeholdende || at forschreffne Anna

Krefftings underdanigst hafver andraget || hvorledes hun schal wære aarsagte, Een vicelaugmand || Hanibal Stockflets jmellem hende og Herr assessor Seigneur || Knud Frantsøn afsagde domb den = 4 Decembris 83: at paa||klage, og det formidelst iche saa retteligen som hun formee||ner i agttaget, eller hafuer willet anseet di forhen paa || lougen funderede sorenschrifvers domme, sambt de || høye øfrighedz erhverfvede naadigste befaling, Mens || derimod gifver anledning til een vit udseende process || og derfor same Herr laugmands domb for den Kongelig ober||hofræt til underkiendelse, sambt di forhen udi samme || sag passerede sorenschrifvers domme som derwed er til side||sat, til confirmation nødvendig til fuldkommen endelig || erlangelse at lade jndkalde. Hvor da hun siger for ræt||ten ydermeere at lade demonstrere; alt hvis til sagens || egentlig beschaffenhed behøves; Thj paa høyst bemelte Hans Kongelig Mayestets || vegne, befales bemelte vicelaugmand jtem sorenschrifveren || Peder Alexandersøn, een hver deris domb og forretning at til||svare, og at møde citantinden eller hendes fuldmegtige paa || Aggershuus tilfærstholdende Kongelig oberhofretsherrerne || da saaledes wel worder considererit, og med ibragte || omkaastning, endelig paakiendt, som ræt og lands||lougen kand wære medholdig, jligemaade er anbefalet || assessor Knud Frantsen til samme tid og sted at comparere; med meere forschreffne citation er tilholdende ./ . Jens Hansøn || formeente og paastoed, at Herr assessors førende stefne||maal, wed denne jndførte oberhofrettes citation, || jngen widre fremgang bør hafve, mens herwed wære ophæf||wet. Herr assessor paa rettens vegne paastaar og for||meener, at denne udtagen stefning, er hvercken forkyndt || for dommerne, eller hannem og derfor formeen at hans ud||tagne stefning er ædre, og loughlig forkyndt for alle de || wedkommende, saa og de jndstefnte nu er tilstæde, og for||moder retten iche derwed bør ophæfves, mens hafve sin || fuldkommende gienge, først til besichtelse til een hvers || aasted, effter hans stefnings formeld, kand da dom||meren og retten, eragte for billigt at prolongere sagen || til vidre domb førend den Kongelig oberhofræt deri kiendt || hafuer faaer hand saa wit lade sig nøye, uanseet det er || den beste og feyerste tid af aaret, da dommeren og da||nemænd kand siufne og besigtiges hvis widre schiønes || og omdømmes bør; Jens Hansøn refererede sig til || sit forhen jndførte paastand; og formeen ey vidre bør || med sagen at fortfares; Da effter tiltale og giensvar, || og effter saadan besckaffenhed, har vj som ringe underdommere || iche tort oss understaae, widre med denne jndstefnte sag at || befatte, mens dermed beroer til udfør, effter høyer melte ||

respective Kongelig oberhofrætes citations formeld; hvilcken || citantinden straxen for de wedkommende til behørlig effer||retning loulig hafver at lade forkynde ./.

f 19a

Anno 1684 dend 7 July: Er denne effterschreffne sag paa Forneboe || herj Øster Bærumb, forretagen, udi Kongelig Mayestets foeged Seigneur Christen || Hansøns ofverwærelse, var og nærwærende af laugræted || Hans Ramstad, Lars Hæwig, Asbiørn Løgeberg Halfvor Soel||berg, Niels Giønes, og Hans Oxhofd; jtem bøgde læns||manden Hans Øfverland;

Da præserterit sig for ræten || paa Kongelig Mayestets procureur provincial Seigneur Jens Soelgaards || veigne, Monseigneur Jesper Balckenburg stadsprocurator udi || Christiania som effter medgifne fuldmagt, producerede en || velforseiglet riigens citation daterit Aggershuus dend = 21 Juny: || nestforleden; hvorwed bewiistes loulig at hafve til j daug || ladet jndcitere Svend Poulsøn Vold udi Øster Bærumb, an||gaaende nogle documenter som af forrige sorenschriuffer || salige Lauridz Bøyesøn udi retten er arresterede formidelst || deris urigtighed, nemlig een domb erhverfvæt anno 1666: || dend 31 July: ofver Johannes Houger, Christopher Bye, og Jør||gen Jonssen, hvilcken domb schal findes raderit og uloulig || medhandlet, Derfor bemelte Soelgaard foraarsages at have || tiltale til Swend Vold, paa Hans Kongelig Mayestets vegne, saa og || fordi hand iche Kongelig allernaadigst forordning om det stemp||let papir tilbørlig schal have effterlevvet, men tvert imod || udstæd bøkelseddeler iche alleene paa ringere sort end || høyst bemelte Kongelig allernaadigste papirs forordning biuder, || men endog paa gandsche slet papir, derfor hand samme || godsis og bøkels forbrydelse og confiscation paastaar || med vidre som for retten vorder demonstrerit : Dernest || blef af forschreffne Balckenburg den forschreffne raderide domb udi ret||te lagt som oplæst blef, og schal deraf udi acten vorde jnd||ført saa wit fornøden giøris; og er daterit dend 31 July 1666 || og udstæd af forige sorenschriuffer salige Lauridz Bøyesøn; Hans || Nielsøn Bestum som er bøgde lænsmand udi Aggers her||rit og i denne sag jndstefnte er, effter fremeschning af || bemelte Balckenburg; fremkomb, og udi retten jndgaf en || domb udstæd af forneffnte salige Lars Bøyesøn den = 9 Augusty 1681: || som salige Johannes Houger, ved forschreffne Hans Bestum hafuer søgt || ofver Efven Christophersøn boendes paa Woyen; hvilcken oplæst || blef, og schal udi hvis beschrefven gifves deraf saa vit behøves vorde || jndført; forschreffne

Hans Bestum eftergiorde tilspørgsle || af forschreffne Balckenburg, tilstoed, at Poul Wold er paa || dend domb hand ofver salige Johannes Houger hafver er||hverfvat, af salige Johan Diricksøn fordem handelsmand || udi Christiania betalte fiorten rixdr: af Ewen Woyen || for kalet hand af Ewen Woyen bekomet, hafde, som || war paa Ewens egen giæld hand til Poul Wold schyldig || war; Swend Poulsøn møtte, og widste iche rettere ||

f 19b

sig at erindre, end forschreffne fiorten rixdr: joe er betalt aff || salige Johan Diricksøn til hans fader Poul Wold, paa Ewen || Woyens giæld Balckenburg tilspurte Swend Wold om || hand iche hafde skrefvet ded som war schrefven paa dend || forschreffne raderede domb; Svend hertil svarede hand sig det || iche nu kand erindre; hvad summen angaar, da beretter || hand at hafve hørt hans fader hafuer sagt at have bekomet || forschreffne = 14 rdr: af Johan Diricksøn; Balckenburg vidre || tilspurte Swend Wold, om hand hafver afschrefvet ded som || er paa forschreffne dom afschrefvet at vere betalt; Svarede det || vel troeligens er hand har schrefvet det; Balckenburg || paastoed, at saasom Swend Wold saa løselig hertil svarer, || saa begier hand at benegtelsse æden hannem maatte forre||legges, eller og Svend Wold det wilde tilstaae; Balcken||burg tilspurde Swend Wold, om hand iche hafde lagt denne || forschreffne raderede domb i rette for salige Lauridz Boyesøn || den = 9 Augusty 81: Svend svarede hand iche kunde benegte joe || samme domb forschreffne tid at have lagt i rette. || Effter forschreffne citations formeld, jrettelagde Balckenburg || Swend Poulsøn Wolds udgifne bøkelsedel til Hans || Nielsøn paa een gaard kaldes Jar, hvilcken er schreven || paa ustemptet papir aar = 1669: den = 2 Marty: og || den = 3 Aprilis: 1672: Noch fremlagde Balckenburg || een bøkelsedel som Swend Vold paa sin faders || vegne paa een gaard kaldes Ballerud har udstæd || til Christopher Pedersøn aar = 1668 : den 20 Octobris hvilchen || er schrefven paa no: 12 til en schilling; Disligeste blef || af forschreffne Balckenburg fremlagt, een Swend Poulsøns udstæde || bøkelsedel paa no: 12 til thou s: daterit 1679 den = 3 Marty. || Hvorudinden hand har bortbølet til Jfver Rud, een sin gaard || kaldes Rud, liggende paa Næsodden. Endelig og for det || sidste, udi rettelaagde Balckenburg sit schriftlig forfate||de jndlæg, daterit denne dags dato: som fra ord til ord || udi acten schal vorde jndført. Swend Vold hertil || svarede, at hvad sig angaaer den gamle raderede domb || som hans fader self bekient hafuer at være paabetalt || fiorten rdr: hvilcket samme Hans Bestum og tilstaaer, || Svend iche forstaaer noget mislighed at vere handlet; || Angaaende den bøkelsedel til Hans Jar er udgifven, || saa siger Swend, at da hand samme bøkelsedel til Hans || udgaf, blef den imellem aftalt, at Hans Jar skulle || forsckaffe forseiglet papir at den kunde blefven || paaschrefven, og betale

bøxelpengene; Hans Jaer som og || stevnt er, møtte og sagde at hand hafver betalt til Svend Vold || j bøxel - 56 dr: og derforuden for bøxelseddel fire rixdr: af || hvilcken bøxel hand beretter at hafve betalt de halfve penge til || Poul Wold, og den anden halfve part til Svend Vold, og da ||

Hans betalte den halfve part, blev hannem belofvet at nyde til gaarden || den tilliggende husmandspladz : Mens da Swend bøxlede hannem || gaarden exciperid hand den i bøxelseddelen som ham blev gifven. || Swend Wold negtede at have bekommet nogen af de forschreffne 56 rdr: || Mens de = 4 rdr: har hand af Niels Stabeck paa bøxelseddelen || paa Hans Jars vegne bekommet; Ellers beretter Swend || at hans fader Poul Wold har lefveret hannem nogle af de forschreffne || = penge Hans betalt hafuer mens hvor mange Hans betalte || er hannem uwidende; Swend Vold fremstillede Niels Stabeck || og Peder Østern, og begierede deris tilstand herom wille frem||sige; og fremkomb Niels Stabeck, og tilstoed at vngefehr for aatte || aar siden var hand og Peder Østern hos Swend Vold, og da sagde || Swend Vold til dem at Hans Jaer hafde jndesiddet med || tredie aars hold, og hafde derwed sin bøxel og grøde || forbrut; Og bad di for Hans Jar at hand maatte frem||deele blifve wed gaarden; og blef da Hans Jar og Svend || Vold forligt med hverandre, at Hans Jar skulle betale || til Svend fire rixdr: hvilcke Niels Stabeck gich i løfte for || og har betalt til Swend Wold; Og siger Niels Stabeck || at hand og Peder Østern bad Svend Vold at hand vilde || gifve Hans Jar een bøxelseddel paa slet papir, jndtil || Hans Jar kunde betale hannem forschreffne = 4 rdr: at hand da kunde || lefvere Svend forseiglet papir at dend derpaa kunde || schrifves; effter hvilcken deris forbøn, Svend belofvede || Hans een bøxel\seddel/ paa slet papir; Peder Østern tilstoed || lige det samme som Niels Stabeck fremsagt hafuer Hans || Jar formeente indtet til Svend Vold forschreffne tid at var schyldig, || Mens om hand noget war schyldig, at afkortes udi hvis || dend tilliggende husmandspladz til Hans Jar burde || sckylde; siger og at hand aldrig ingen bewiis af Swend || Wold hafuer bekommet for hvis hand til hannem hafver betalt, || at hand kunde wide om hand noget til Svend Vold schyldig || blef. Swend siger hand aldrig har negted Hans Jar bewiis || naar hand den begiert hafuer; Hans Jar fremstillede een qvinde||husmand ved naun Inge Jesdaatter, og een husmand ved || naun Hans Axelsen som tilstoed at Hans Jar jtt aar || j werende tid hand gaarden Jar i brug hafft har, hafuer || werit bewilged forneffnte husmandspladz som ligger til || gaarden Jar; Christopher Ballerud møtte, og tilstoed dend || forshreffne bøxelseddel som er schrefven paa een schillings pap||ir, er hannem af Swend Vold gifven; Swend Vold tilspurde || Christopher Ballerud om hand noget hafde at klage paa den om||melte bøxelseddel; Svarede nej : Swend siger at

f 20a

dersom || Christopher eller nogen kand bewiise at hand hafuer negted dem || nogen rigtig b~~ø~~kseddel, saa wil hand falde derfor; Fuldmegtigen etter jndlagde documenters jndhold, og gjorde || irettesettelse, eschede een endelig og forsvarlig domb. ||

f 20b

Swend Wold siger efftersom hand icke kand tvinge forschreffne || personer at tage andre b~~ø~~ksedler, hvorudi hand for||haabedes at wære undschylt om noget schulde paafølge. da dem som forschreffne sedler hafver i giemme og hendehaft || det at tilschrifwes. Hvad angaaer den b~~ø~~kseddel || paa den gaard Rud, er Swend ukyndig nu i een hast der||til at sware; Dertil fuldmegtigen Balckenburg hannem || tilspurde, om hand icke samme seddel har schrefven og || unterschrefven,. Swend sagde hand icke rettere kand see || end det joe er hans haand. Balckenburg effter alt || dette eschede domb. Sagen til neste thing holdendes || vorder udi Øster eller Wæster Berumb til endelig kiendelse || optages, til hvilcken tid parterne og laugrædet har at || møde og sig jndfinde lade; Swend Wold og \til/ den tid forre||legges wed æd at fragaae, eller tilstaae, hvis som findes || schreven paa forschreffne raderede domb; ||

Anno 1684 : dend = 23 July: Er almindelig sage, og skatte||ting holden paa Fousdahl, udi Ascker sougn; udi Kongelig Mayestet || foeget Seigneur Christen Hansøn jtem b~~ø~~gde l~~æ~~nsmanden Helge || Sembs ofverwærelse; war og tilstæde effterschrefne laug||ræt, nemlig Niels Ascker, Ouen Hannewald, Gullick || Aabye, Halfvor Ascker, Arne Woyen, og Halsteen Tveten; || Med gotfolck fleere som da tilstæde war : ||

Kongelig Majestets slaadsfoeget, loed for den tilstædeværende || almue, lydeligen oplæsse, Hans Kongelig Majestets allernaadigst || forordning daterit Rendesborg den = 28 May: 1684: jnde||holdende om opgelt, om dennem som sig hafver forskrefvit || jn specie at betale, at de ey widre end fire procento paa || danscke croner skal betale, med widre samme forord||ning er jndeholdende; hans excellentz Herr vicesadtholder || Herr Just Høegs missive daterit Christiania = 27 Juny: nestløben, || forschreffne forordning angaaende, er og worden oplæst;

Knud Hansøn Raun, gastgiefvere, og boende i Holmen, || loed og for den tilstælewærende almue, oplæsse hans vnder||danigste supplication til hans høye excellentz høybaarne Herr || riigens stadtholder Guldenlewe; angaaende familiesckat || hannem er paalagt, som hand formodede effter Hans Kongelig Majestets || naadigst forordning, gastgiefveriet angaaende burde være || forsckaenet for, Widre supplicerer hand om atskillige || indpass hannem vederfari, af de paa Ascker boende, og || fleere af de nærwærende, og hos liggende; Mend vidre hans || supplication er omformeldende; og hans excellentz Herr vice||stadtholder Herr Just Høgs resolutioner; og foegden || Seigneur Christen Hansons vnderdanigst erckleringer; alle af dato: 20: || = 21: 22: og 24 May: 1684: og er jndeholdende, ||

Assessor Seigneur Knud Frantsøn, wed sin thiener Jacob Christophersen || loed j retten jndgifve effterschreffne documenter udi hans ||

Nest forrige ting jndstefnte sag, jmellem hannem og Lars Thorsen || Billingstad, nemlig een contract oprøtet jmellem Lars Larssøn nu || commissarie nu boende paa Bragenes, og forskreffne Lars Thorsøn, daterit || Christiania dend 21 Decembris 1668: Dernest een reigning jmellum Herr || commissarie Hans Hansøn og bemelte Lars Thorsøn, sluttet til nye aars||dagen = 1683: end og fremlagt en transport af forskreffne Herr commissarie Hans || Hansøn daterit || Juny : 1683 : for ded fierde og siidste, Herr assessors || sckriftlig reigning, jndgifven effter salige Dirick Sifvertsøn || Haslumb, da sckiffte effter hannem blef holden; og Herr assessor || disse søgende = 60 dr; udi forskreffne Diricks sterbboe wilde have || søgt, efftersom af forskreffne contract fornemmes, salige Dirick har || caverit til Lars Larssen commissarie for bemelte Lars Thorsøn; hvilken || reigning er daterit Christiania dend 17 Marty 1684: Forschreffne || documenter skal udi acten worde jndført, saawidt nød||vendig eragtes; Effter hvilcke || documenters medfø, forskreffne || assessors fuldmegtig war domb begierende. Anrørte || Lauridz Thorssen blef loulig paraabt møtte icke, eller || nogen paa hans vegne, hertil eller imod at svare. || Da blef herom saaledis for ræt kient og afsagt; At effter||som til det meere for oss af Herr assessor Knud Frantzøn bevii||ses med en afreigning som Lauridz Oust har gjort med sin || landherre og hosbund velædle og vellborne Herr landcommissarie Hans || Hansøn den = 12 Juny aar = 1683: hvoraf befindes at hand da || hannem sckyldig blef = 100 rdr; hvilket kraw velermelte Herr || landcommissarie jmod gjorde betaling hafuer ofuerdraget til Herr assess||or || Knud Frantzøn effter derpaa hans udstæde

f 21a

transport af den = Il Juny || 1683: Da som Herr assessor Knud Frantsen krav til Lars Thorsøn || efter hans jndgifne regenschabs formeld paa de = 60 rdr: || icke reigsser sig af første bøxel som Lars tilforn i retten || har foregivet, men af landskyld og andet, som først ?? || berørte gjorde afreigning forklarer, hvilket hand icke effter gjorde || forreleggelse hafuer anderledis beviist eller kundet modsige. || Derfor tilkiendes hand samme = 60 rdr: til Herr assessor at be||tale med 2 = rdr: i omkostning, og det inden neste halfve maa||nedzdag, effter denne dombs loulig forkyndelse; Hvis icke, da || søges det hos hannem med loulig adferd, og Kongelig Mayestets ombudsmands || befording, som aufler den sigt lougen omformelder.|| Dog herhos at ?? Hans Kongelig Mayestet naadigst vdgangne || forordning daterit Hauniæ dend = 4 Marty: 1684: dends siufvende || post, angaaende vdlæg hos bunden for skyldige restantzor, i || alle maader vorder observerit og effterlevet. Og naar saaledis || betaling hos Lauridz Oust er bekommit, er da salige Dirick Has||lems arfvinger qvit og frjgiort fra dette løfte, Dirich hafde giort,|| for meer bemelte Lars Oust, og er det da af hannem self svaret || og betalt, og bør arfvingerne derfor qtering at meddelis af || Herr assessor Knud Frantzøn som nu Dirich Haslumbs for||løftningsbref jndehafver. etc: ||

f 21b

Anno 1684: dend 24 Julj; er almindelig sage og sckatte||ting holden paa Houger udi Wæster Bærumb, udi effter||schreffne laugrates ofverwærelse, nemlig Hans Ramstad ||, Lauritz Hæwig, Hans Oxhofd, Asbiørn Løgeberg, Halfvor || Solberg, og Niels Giønis, war og nærwærende Kongelig || Mayestets foeget Seigneur Christen Hansøn, jtem bøgde lænsmandene || Arne Houger og Hans Ofverland; Blef da for || den tilstædwærende almue Hans Kongelig Mayestets || allernaadigste udgangne trøckte forordning, angaaende || fire procento opgelt at udgifve, og imodtage paa || croner, samme forordning daterit Rendesborg dend 28 May 1684: med meere des formeld ||

Monseigneur Jacob Krefting ved een velforseiglet riigens citation || daterit Aggershuus dend 3 July: nest afwigt, beviiste loulig at || hafve citerit assessor Seigneur Knud Frantsøn, formildest Kiør||boe og Næsø gaarder, med underliggende øer og pladsser som Herr assessor j anno 1682: Jmod loulig opsigelse af Seigneur Jacob Dirichsøn, sckal hafve ladet tilsaa, ded hand || Krefting som jorddrot til forschreffne gaarder paa sin bekostning || har ladet jndhøeste, saa vel og Kongelig skatter og rettig||heder derfor

betalt : med meere forschreffne citation er jndeholdende || paa samme stevning findes af Herr assessor skreven at hand || den til vnderdanigst effterretning læst hafver og vidre referer sig || til sit svar Jacob Kreffting gifven er; Hvoraf i acten saavidt || behøves skal vorde jndført. Dernest udi rätten jndgaf || Jacob Kreffting self effterschreffne documenter, nemlig || først hans moeder Anna salige Johan Krefftings til hannem vd||gifen kiøbe og skiødebreff paa effterschreffne gaarder og || godz som udi Aggershuus lehn i Ascker soegn, øster og wæ||ster Bærumb er beliggende, nemlig Kiørboe, Næsøen || med underliggende effterschreffne øde gaarder, og øer, som er Løcken, Hvidsteen, Sleben, Enger, Øde Hamang, Kalf||øen, og Berøen, alt med bøel, landskyld, og hær||hed, saa og den gaard Løcke, som Ole paaboer sckylde || jt half sckippund salt; Jligemaade med bøel, og ||?? herlighed sambt og ellers alle andre des || tilliggende certinenter og rettighed, med meere des || formeld daterit: 24 Juny: af Bærumb jernwerck 1682; || Vnder forschreffne Anna Krefftings, hendes søn Herman Kreffting, og || Jens Hansøn deris hænder og zeigl; er og thingliust dend 25 Oktobris || 1682: Noch udj rettelagedes copie af een dombsslutning || jmellem Herr assessor og Seigneur Jacob Diricksøn afsagt paa || Giettum thingstue dend 2 Novembris 1682: hvilcken copie er vidime||rit under forschreffne Jacob Diricksøns haand; jligemaade en || contract opretet jmellem Herr assessor og Jacob Kreffting || daterit Kiørboe dend = 22 Novembris 1682: Disligeste en copie af en reig||

ning, jmellem Herr assesor Knud Frantsøn og Jacob Kreffting, || daterit 29 January: og 24 July: 1684: hvorudi Kreffting melder hans || præntion til Herr assessor Frantsøn er 300 rdr: end og følge || Herr assessors missive, Kreffting tilskrefven dend 30 January; 1684: || Vidre følger en vidimerit copie \paa/ forseiglet papir, paa hvis || skatter Jacob Kreffting til fogden Christen Hansøn for aar || 1682 af Kiørboe og Næsøe betalt hafver ydermeere || fremlagt blef Jens Hansøns qvitering paa hvis thiin||de Kreffting til hannem for aar = 1683: betalt hafver daterit || dend = 18 Marty: 1684: end og i rettelagdes Herr ritmester || dehns attest, meldende paa = 80 rdr: hand til Kreffting har || betalt for høe hand nestforleden aar, paa Slebben, Kal||føen og Enger, kiøbt og bekommet hafuer for det sidste, følger Jacob Krefftings schriftlig forfattede jndlæg, || daterit Kiørboe denne dags dato: hvilcke documenter || udi hvis beskrefven begieris, skal worde jndført.|| Og war bemelte Kreffting, herefter een endelig og ræt||mæssig domb begierende. Herr assessor Knud Frantsøn || blef paraabt og møtte; Dog war hans thiener || Jacob Christophersøn tilstøde, som blef af rätten || tilspurt om hand noget hertil eller jmod hafde at || svare paa sin prinipals

f 22a

veigne; gaf til svar, al||deelis intet hertil, eller imod at svare; Sagen er || til neste ting optagen, hvor da en endelig kiendelsse || j sagen schee schal. ||

Monseigneur Jesper Balckenburg stadzprocurator udi Christiania || frembkomb og fordret dee forhen jndlefverede sage jmellem || provicial procureurn Jens Soelgaard, og Swend Wold, || og begierede effter de forhen indlefverede documen||ters formeeld een endelig domb i samme sager.|| Swend Wold ved sin broder Jens Poulsøn Graff || loed jndlefvere hans skriftlig jndlæg daterit: Wold denne || dags dato : hvorudinden hand forregifver, at hand icke || udi de jndstefnte sager af forschreffne procureur provincial || kand svare, førind vdgangen af bandfreden; og begierer || til den tid frihet, med vidre forschreffne jndlæg er || jndeholdende, for hvilcke omstænde, og at forschreffne Swend Poulsøn || Wold, icke schal hafve aarsage sig vidre at besverge || hand med retten worder ofverjlet, saa opsettes || de forhen jndstefnte sager jmellem bemelte procureur || provincial til dend 15 Septembris nestkommende, og Swend || Wold, til hvilcken tid parterne sig hafver at lade inde || paa den gaard Jar, og da jndlefvere og med sig hafve || hvis de til forschreffne sagers behøverlighed nødig eragter: ||

f 22b § Swend Wold og til forschreffne tid, effter forhen gjorde forre||leggelse, ved æd at tilstaae eller fragaae den omtvistede || raderede schriff, paa den forhen jndstefnte domb, Poul || Wold ofver Johanis Houger med fleere erhverfvet || hafver alt dette forschreffne Monseigneur Balchenburg forreleg||ges at tage beschrefven, og omrørte Swend Wold louglig || at lade ankyndige. ||

Monseigneur Jesper Balchenburg paa forschreffne Herr procureur pro||vicial Jens Soelgaards veigne, ved een velforseiglet riigens || citation daterit dend 9 July: nest afvigt, bewiiste loulig at || hafve citerit forschreffne Poulssøn Svend Wold, angaaende || een koe som hos bemelte Svend Poulssøn Wold skal være funden || og klockeren paa Næsoden Hans Olsøn Skudderud uloulig || en tredie pintzedag under prædicken skal være frakom||men, med meere forschreffne citation er omformeldende || og i acten skal vorde jndført. Dernest jrettelagde Balc||henburg, Hans Olsøns Skudderud klocker paa Næsoden || hans skriftlig begiering til Kongelig Mayestets foegedt Christen Hansøn angaaende || forschreffne bortstoelene koe, hvorpaa findes forschreffne foegdens befaling til bøde lænsmanden

Hans Bestum, og hans der||paa forfattede swar, alt af dato: 10 Juny: 1682: Noch || fremlagt blef Hans Olsøn klockers missive daterit || Skutterud dend 1 Juny: 1682 Herr procureurn tilskrefven || jligemaade jndgafves een riigens citation daterit Aggershuus || dend 28 Juny: 1682: samme sag angaaende; endelig og for || det sidste, jrettelagdes een vdskrifft af forrige sorenschriffver || salige Lauriz Bøgesøns tingprotocol, vnder forschreffne den salige mands signete og hans hustrue Wibeckes haand, || vedkommende denne forschreffne sag; hvilcke documenter || alle udi hvis beschreffvne begieris skal vorde fra ord || til ord jndført. Effter hvilcke jndførte documenters || formeld Balchenburg paastoed og formeente Swend Poulsen || Wold, burde udinden saa lang tid hafve forskaffet sig hiem||melsmand til forschreffne koe, eller og bør lide effter || lowen; Swend Poulsøn Wold, ved forschreffne sin broder Jens || Graf loed jndlevere hans swar til denne sag, hvis || jndhold og formeld, hernest ofvenfor findes jndført, || som er, at hand icke fænd udgang af aandfreden || hertil, eller forhen jndførte sager sware kand. || Hvorfore denne sag til forschreffne tid nemlig den 15 Septembris || optages, til hvilcken tid parterne saa wel dette laug||ræt sig hafver at lade jndfinde paa forschreffne gaard Jar, || og der at med sig tage hvis eenhver vidre til sagens || fornødenhed, kand forskaffe.||

Abel Grinj boende udi Wæster Bærumb, bewiiste || wed bøigde lænsmanden Arne Hougers hiemstefning || at hafve jndstefnt Christopher Andersøn boende j Sand||

vigen, før utilbørlig skiolds ord, hand Abel Grinj forunge||fehr trej vger siden da de fuldes paa baad sammen fra Chri||stiania, til Sandwigen, skal have ofverfaldet. Vdi samme || sag at proue og vidne, stefnt effterschreffne nemlig Torckel Schalm || Stabeck, og Oluf fullebrænder; Og som Hans Oxhufd || og Halfvor Soelberg, liusser forschreffne Christopher Andersøn || loulig forfald, nemlig at hand udi nest forleden nat || skal være falden af een hæst, og traad gandske forderf||wet udi hans ansigt, hvorfor sagen opsettes til neste ting, til hvilcken tid Abel Grinj har sagen med nye stefne||maal at forføge.||

f 23a

Kongelig Mayestet slodzfoeget Seigneur Christen Hansøn wed || bøigde lænsmanden Hans Øfverlands hiemstefne, || beviiste at hafve citerit Jon Eegeberg, at bewiislig || giøre de ord hand Biørn Stabeck skal have til||lagt, nemlig at Biørn sckal hafve begaaet leyer||maal udi hans ægteskab, med een hans tjeneste|| pige ved naun Kirstj: Udi samme sag er stefnt || at prow og

vidne, nemlig Axel Jensøn soldat || under capitein Bastian Stabels compagni, som frem||komb og tilstoed, at hand vngefehr aate dage for nest || forleden juel, hørte at forneffte Jon Eegeberg sagde till || Dirick Haslum, udi Diricks egen stue, at Biørn || Stabeck hafde besofvet een sin tienestepige ved || naufn Kierstj; Hans Gulbrandtzøn som hafver || tient salige Dirick Haslum, og endnu tiener hans || effterlatte encke Martha Nielsdaatter, jlige||maade fremkomb, og giorde lige tilstand som forschreffne || Axel Jensøn forhen tilstaaed hafver og er alderlis || jntet widre herom bewist; Jonn Eegeberg møte || og sagde hand kunde icke benegte, at hafve jo sagt forschreffne || tid til salige Dirick Haslum, at Biørn soldat som || forschreffne tid tiente Biørn Stabeck, hafde besofvet | een Biørn Stabecks pige ved naufn Kirstj; siger || derhos at hand samme tid var drucken, da hand || dette sagde: siger og derhos aldrig at hafve widre at || sagt Biørn Stabeck, at hafve begaaet dette om||melte leyermaal, hafver og aldrig hørt det af nogen || anden sige om forschreffne Biørn Stabeck; Biørn Stabeck, || war og tilstæde, sagde aldrig at skulle hannem ofver||beviises slig gierning som hand for beskyldes at || hafve begaaet; Forschreffne prow tilstoed nemlig Axel Jensøn || at Jon Eegeberg, forschreffne tid da hand bemelte ord som er tilforn || er prouet og wundet om, corigerit og {...} salige Dirick || Haslum til rette, for hand som bøgde lamsmand icke ||

f 23b

observerede og iachttog hans embede, og effterforskede || hvis som passerede i bøgden; Foegden Seigneur Christen Hansen || satte i rette og paastoed Jon Eegebergs giorde vndskylding || kand icke komme hannem til befrielse, heldst effterdj Axel Jensøn || tilstaar og siger at Jon Eegeberg har corigerit og tilrette||sat salige Dirich Haslum, for hand icke den tid hafver bedre || iachttaget hans thieneste, mens Joen slig giorde be||schylding, bør loulig bewiise {og} eller sig fralegge, || og fremsige af hvem hand slige ord som prouene om||wundet hafver hør hafver eller og at lide og udstaae || den straf som Biørn Stabeck, om hand saadan || tillagde gierning giort hafde, burde lide og undgielde || sagen til vidre og nærmere effterforschung optages, || og henhviler. Effter ædens forrelæsning, tilstoed forschreffne || Axel Jensøn og Hans Gulbrantssøn, deris forhen jndfør||te prouv og vidne, nu vid æd med oprachte fingre: ||

Effter Kongelig Majestets foeged Seigneur Christen Hansøns, alwor||lige anbefaling, at Rønnebroen som søndrig ere, || og uforbigengelig witferdig giøris: er jmellem || almuen udi Wæster Bærum som nu tilstæde war || saaledes afhandlet, nemlig at de skal holde forschreffne || Rønnebroen wedlige, og upaaklagelig ferdig for||skaffe: Skal og til hielp hafve, af Øster

Bårumb || nemlig Soelberg, Fleskum, Waller, og Oust || belofvede og forderligst, og saa snart de deris korn || jndhøstet hafver, derpaa at begiunde og ferdiggjøre.||

Anno 1684 dend = 28 July: En almindelig sage og || skatteting holden paa Agger tingstue, udi effterschreffne laugrætes ofverwærelse, nemlig, Bottel Sougn, || Truels Leerskald, Anders Thaassen, Amund Gref||ssen, Hans Diessen, og Elias Gustad; war og || nærværende Kongelig Majestets foegedt Seigneur Christen || Hansøn, jtem bøgde lamsmanden Hans Nielsøn || Båstumb, med tingsøgte almue fleere: ||

Hans Kongelig Majestets allernaadigst udgangne trøckte forord||ning, angaaende opgelt paa specie at betale , som forby||der at ingen maa udgifve eller oppeberge meere end || fire procento paa danske croner, er daterit Rendesborg || slot den 28 May: 1684: hans excellentz Herr vice stadtholder Herr Just Høegs missive, hvor udi forschreffne forordning var jnd||sluttet blef og opløst, er daterit Christiania dend 27 Juny: 84 || Foegden Seigneur Christen Hansøn loed og for tilstædewærende || almue opløste hans excellentz Herr vicestadtholders vdstæde || befaling, daterit Christiania dend 19 Aprilis nestløben som be||faler meenige husmænd herj Aggers herit ||

at de uden fortræl og ophold jnsstiller sig til arbeid || wed slottet, eller andet som forefalde kand til Kongelig || Majestets tjeneste, med vidre samme befaling er tilholdende: ||

f 24a

Welædle og welwiise Herr vice laugmand ofver Hedemar||ken og Oplandene Martin Bontzen, loed ved en velfor||seiget riigens citation, daterit Aggershus dend 19 July: nest||forleden, citere Anna salige Hans Grefsens, herj rette at || møde med een velædle og welwiise nu salige laugmand || Wittikind Huussis udstæde domb, for nogle aar siden, dømbt || paa aastæden mellem Lille Ou, og Grefssen, som skal || forklare begge gaarders rette schielne og eyedeelers || endemercke, med meere forschreffne domb er meldende. Dernest || jrettelagde Herr laugmanden, een schriftlig begiering til || foegden Christen Hansøn, med hans derpaa forfattede befaling, || og beskickelsemændenes svar, daterit 17: og 21 Juny:

ham || schal vorde fra ord til ord, i hvis beskrefven gifwes jnd||ført; Paa indstefnte Anna Grefssens vegne, møtte || hendis swoger, Arne Hansøn, som effter fremesching || udi retten indgaf, den jndstefnte laugmand Wittis || Knud Huusses udstæde domb, daterit aasteden og || delnings gangen jmellem Wæster Greffsen som Halfvor || paaboer, og begge Ouss gaarder i Aggers herrit || beliggende, dend = 29 Octobris 1660: som lydeligen blef || opløst, hwilcken dombs slutning, med vidre || førte stefnemaal bemelte Herr vicelaugmand var be||schrefven begierende; hvorfor den jndstefnte domb || til des beschrifvelse, hos schrifveren forblifver:

Ded besofwede qvindfolck ved naufn Kirstj Christens||daatter, som Jon Eegeberg har beskylyt Biørn Stabeck || udi Øster Bærum, at schal hafve begaaet leyermaal || med, blef av Kongelig Majestets foegedt Christen Hansøn || for rættens fremfordret at tilstaae og forklare, || hvosom hafver været hendis rætte barnefader; || Derpaa hun fremstoed, og sagde der hun nestforleden || aar tiende Biørn Stabeck, blef hun besofvet af en || skoemager ved naufn Rasmus Ericksøn, som kort || derefter gaf sig til soldat paa Aggershuus slott, || og nu er bortreigst med Baron Løwendahl, hvilcket || hun og siger at hafve bekient for de qvinder som var || hos hende da hun føde samme barn; Bemelte skoema||ger war og hos hende da hun gjorde barsel. Bøigde || lamsmanden tilstaar og, at mand aldeelis intet || andet herj bøigden har formunnet eller spurt, || end joe forschreffne Rasmus Ericksøn hafver været hendis || barnefader; ||

Velædle Herr assessor Seigneur Anders Simenssøn, ved sin ||

f 24b

Jens Hansøn, bewiiste med een welforseiglet riigens citat || loulig at hafve citerit forrige slodzfoeged Frantz Beren||tzøn || for loulig giæld, som hand ey effter venlig anmoding || skal hafwe willet betale; Med vidre deds stefnings || formeld daterit Aggershuus dend 23 Juny: 84: Dernest blef frem||lagt een reig||ning under Herr assessors haand daterit Christiania || dend = 13 Septembris 1680: paa - 287 1/2 dr: hvorpaa findes schreven || af Frantz Berentzøn, at alt hvis ofverschiuder ofver || Marte Diesens bor, schal hand til welædle Herr commissarie || svare og betale. Noch blef jndgifven een anden reig||ning under Herr assessors haand paa capital og rente || = 272 3/4 rdr: 29 s: Jtem een wexel udgifven aff || bemelte assessor dend = 11 Novembris 1681: paa = 150 rdr: hvoraf || Frantz Berentsøn har accepterit og antaget at be||tale - 100 rdr: af hvilcke documenter saawit fornøden || giøris, udi acten som beskrefven begieres schal vorde || jndført.

Widre satte forschreffne = Jens Hansøn udi rette || effter forschreffne briefves jndhold og formeld, een endelig || domb. Seigneur Frantz Berentzøn wed sin tiener Johan || Hacke, loed sware at hand erbiuder sig at betale, || hvis hand til Herr assessor Anders Simonsøn kand || skyldig blifve, saa snart Hans Kongelig Majestets reg||enskaber blifver clarerit; Sagen optages til || neste ting optages, til hvilcken tid parterne sig || hafwer at lade jndfinde || og endelig domb afvarter; ||

Anna salige Johan Kreftings residerende paa Bårumb's || Jern Werk, var sin swoger Monseigneur Jørgen Poulssøn aff || Christiania, bewiiste med een velforseiglet riigens || citation, loulig at have ladet hid citere Jochum Olufsøn || boende paa stugen herj Aggers herrit, angaaende || jt skow støcke, kaldes Swartore||settere, med vidre || forschreffne stefning herom er formeldende, daterit Aggershuus || dend 9 July: 1684: Dernest udi retten jndgaf forscheffne || Jørgen Poulssøn velædle og welbemelte Seigneur Lars Jacobsøn || assessor udi den Kongelig oberhofweræt herj Norge, og || præsidet j Christiania hans udgifne skiøde til forschreffne || Anna salige Johan Kreftings, som er thinglæst og paa||schrefven, daterit 11 May: og = 19 Juny: 1682; Jndstefnte || Jochum Oelsøn Skøyen, efter paa raabelse fremkomb,|| og udi rettelagde jtt pargaments skiøde af Morten || Larsøn forrige stadzschrifver udi Christiania, udgifven || den = 2 May: 1652 til Hogen Mogenson boende paa Skøyen || paa hans odels skov og marck, kaldes Swartord||settere, liggende herj Aggers herret, skylder aarlig || udi landskyld een half rixdr: in specie, med bœxel og || herlighed, som samme schiøde vidre om formelder, || thingliust dend 23 Augusty 1652: hvilcke forschreffne sckiøder || fra ord til ord, udi acten war den gifves beschrefven ||

skal worde jndfært. Widre muntlig forklarede forschreffne || Jochum Oelsøn Schøyen, at bemelte Swordordsetter skow og marck,|| forschreffne Haagen Mogensøns effterlatte bøn, som nu er || hans stifbøn effter forschreffne skiødes formeld, arfveligen || efter deris fader er tilfalden; Derhos fastelig paa stoed || og formeente, samme skow og marck, bær være og || følge den for deris ræte og sande odel, tilhørige, efter || bewiiste loulig avkomb; Fremdeelis tilstoed Jochum || Oelsøn, at der Anna salige Johan Kreftings loed læsse og || forkynde hendes her forhen jndførte skiøde; gaf hand || tillige med Jørgen Holmen tilkiende, at forschreffne || Swordordsetter schoug, var soldt til hans formand || salige Hogen Mogenson, og gandske separerit fra Skøyen || gaard; Monseigneur Jørgen Poulssøn paa sin wæremoeder bemelte || Anna Kreftings vegne, war een

f 25a

rømmessig domb her||udinden begierende; Da blef herom saaledis for ræt || kiendt og afsagt. At efterdj for oss fremlegges tven||de skiøder, det første udstød af forrige stadsschri~~f~~ver || Morten Larsøn aar = 1652 : den = 2 May : hvorudi hand || til odel og eigendomb, selger og afhænder til Haagen || Mogensøn, da boende paa Skøyen, og hans arfvinger, || hans odelsskov og marck Swortordsetter, lig||gende j Aggers herrit, skylder aarlig een half rixd; in || specie : med bœxl og herlighed, hvilcket skiøde effter || paaschri~~f~~ft ; befiindes at være loulig tingliust den = 23 : || Augustj forschreffne aar = 1652 ; Dernest det andet skiøde, udgif||ven af velædle og wellbemelte Lauridz Jacobsøn nu assessor i || oberhofræten, og præsidet i Christiania udstød den || = 11 May : 1682 : og publicerit til tinge den = 19 Juny : samme || aar effter dens opskriftes udwiisning, hvorudi hand selger || og til odel skiøder, den velfornemme matrone Anna salige Johan Krefftings med meere goedz, malriurt skoug||støcke under Skøyen, skylder aarlig een half rixdaler og || Swortordsetter der under een rixdaller med bœxl; || Effter saaledis, befindes at der er udstød skiøde || imod skiøde, paa berørte Swardtordsetter; Thj || er derom efter lougens formeld kiøbebalckens || = 13 capitel at rettes : Og den sig brøsthouden finde,r || effter loulig adgang igien at søge sig oprettet.etc. ||

Riigens sckrifver Seigneur Hans Nielssøn, ved sin tiener || Hans Jørgen, bewiiste wed een velforseiglet ri||gens citation daterit Aggershuus dend 14 July : 1684 : || Loulig at hafve citerit Oluf Thaassen, for hand || sin forleden aars landskyld ey skal hafve ||

f 25b betalt; hvorfore Hans Nielsøns paastand ler, at forschreffne || Oluf Thaassen sin første bœxl bœr hafve forbrut, og dog || landskylden med hvis deraf dependerer alligewel at || betale med vidre citationen er jndeholdende;

\$ Dernest || vdi retten jndgafves, jt velædle og wellermelteHerr assessor || Seigneur Lauridz Jacobsøns vdstæde skiøde til bemelte Herr riigens || sckrifwer Seigneur Hans Nielssøn, daterit Kiøbenhauen || den = 19 January: Anno 1682: Hvorudinden Herr assessor || selger skiøder til Hans Nielssøn, hans hustroe, børn || og arfwinger, effterschreffne gaarder og goods, som || udi Aggershuus lehn i Aggers herred og foegderier || er beliggende, nemlig Taassen Anders paaboer, || skylder aarlig siuf || fierdinger tunge, endnu || Taassen Oluf paaboer, skylder jligemaade siuf || fierdinger tunge, jtem Brendingen som Herman || paaboer, skyldende een fiering thunge; hvilcke || forschreffne gaarder og goods med bœxl og herlighed || sambt ald anden

wisse og uvisse jndkombst, sicht || og sagefald, foernød og arbeids-
 {penge} etc: og ellers || alle andre des tilligende pertinenter og rettighed,
 ded være sig udi agger og eng, sckow, og marck, fiske||vand og fægang,
 waat og tørt, jnden og uden gaardz || til fieldz og fiære, med alle de lutter og
 lunder, sambt || og ald hvis rettighed og herlighed, som der nu tilligen || og
 af arildztid tilligget hafver og med rette tilligge || bøn, jntet undertagen j
 nogen maader; Ved hvad nafn || næfnes, aller haves kand, beme^lte Hans
 Nielsøn, hans || hustrøe bøn og arfvinger hereffter frj og frelsseligen || mod
 lige ræt og frihed, som dend Lars Jacobsøn af hans || høye excellents Herr
 stadtholder Guldenlew naadigst solt || og bebrefwit er, schal niude følge
 bruge og beholde, || med meere samme skiøde, under Herr assessors Lars ||
 Jacobsøns hand og seigl : Jtem som vidne unterschreven || af tolderer
 Jørgen Sechman og foegden Seigneur Christen Hansen || som deris zigneter
 bekræfftet |: er tilholdende :| || beme^lte riigens schrifwers thiener sette udi
 rette effter || forschreffne citations formeld og war domb begierende. ||

\$ Jndstefnte Oluf Thaassen, møtte, og sagde hand udi plow||tiden nest
 forleden waar, war hos rigens schrifwers || kiereste og beklagede hans
 slette tilstand og ringe vil||kaar for hinde, da hindes kiereste war hiemme,
 og bad || hende om dag paa nogen kort tid paa hans resterende || landskyld;
 ded hand siger hun hannem og schal have belof||wet;
 erbiuder sig med forderligste gierne at wil betale : ||

Er forrelagt af retten sig hos sin landherre inden neste || ting i mindelighed
 at lade jndfinde; saafrembt \hand/ icke || til samme tid wil være
 undergifven den ræt lowen ||

hannem tilforplichter til forschreffne tid sagen optages. Angaa||ende, det
 stefnemaal Herr riigens schrifvuer effter forschreffne || stefnings tilhold
 fører jmod de tvende Taassen gaar||ders besidder, saa og brendingen,
 desssen huusse og || biugning, med underliggende skoue, at lade
 grandsche || og besigtige, sambt des befindende brøstfeldighed, og ||
 schowschade at lade taxere og wurdere; saa er dertil || berammet den = 17
 Septembris førstkommende; ||

Jsrael Danielssen boende udi Grønland, bewiiste med || een welforseiglet
 riigens citation daterit Aggershuus || den = 11 July : 1684 : Loulig at have
 citerit Oluf Haap||mand boende i forschreffne Grønland, herfor staden, for
 hand || da Jsrael gick at sit arbeide tiisdags afften sidst af||vigte = 8 de July
 hand med hug og plog hannem nemlig || Jsrael Danielsøn, schal af Oluf
 were med uførmet || og haardelig ofveralden : Hvilcket Jsrael med schellige

f 26a

|| vidner schal kunde bewiise; Jligemaade stefnes || Olufs hustrue Kirsten Harolltzdatter for nogle || grofve og Jsrael nær anrørende ord hun til bemelte || Jsraels hustrue morgenen derefter som war den || = 9 July : schal have schieldet og sagt, hvorpaa hand i lige||maader achter at føre prov og vidnisbiurd; end og er || stefnt at prouf og vidne, nemlig Anna Søfrensdatter || tienende hos Maren salige afgangen Anders Pederssøns, || Maria Anders Ericksøns; Sibeles Peder Christenssøns, || og Sara Amund Oluffsøns, deris sandhed at tilstaae; Med vidre samme stefning er omformeldende. ||

§ Jndstefnte Oluf Hopmand, og hans hustrue Kirstj Haaraldsdatter møtte; og kunde ingen benegtelse giøre || nemlig Oluf, at hand joe af hastig oh ubetencksomhed || hafde slaget Jsrael Danielsen jt ørefigen, formidelst || nogle ord dem falt imellem; hans hustrue iligemaade || af ubetencksomhed talt Jsrael til med nogle usøm||melig ord, som hun ingen skyld eller aarsag hafde til : || Og bad derfor denne deris for forseelse dennem maatte ef||terladelse og tilgifves, belofwede det aldrig offtere af || dennem at skulle skee eller hans hustrue og børn, || effter dags at forøfwe eller begaae; Sagde og begge || aldeelis jndtet andet end det som erligt og christeligter ||

f 26b

Weed med Jsrael eller hans hustrue og børn; effter lang||tahle j mellum parterne, blef de wenlig og velforligt med || hverandre; og saaledis foreeniget at Oluf Hopman || schal betale inden neste maanidz udgang til Jsrael || Danielsøn for denne paa første procehs pendinge thoe rixdr: || Hereffter war Jsrael thingswidne begierende;

Vdi den jndstefnte sag af Jfver Hansøn, contra Hans || Øckern, er widre udi retten jndgifven af Hans Øckern, Jfver Smedsøn Lunds, schriftlig jndlæg daterit || Lund den = 25 Juny nest afwiget, hvoraf i acten schal || worde jndført saa wit fornøden giøris. Jfver Sindsøn møtte og formode hand nyder den ræt som een || gifftings mand kand være tilholdig af lowen; vidre || tilbød Jfver Hansøn, Hans Øckern de halfve penge som || samme skowstøcke er taxerit for, nemlig thuefrdr: || Hans Øckern benegtede ej imod at tage forskreffne penge; || Da er herom saaledes for ræt, kient og afsagt efter||dj for oss bewiises med jt rigtig skifftebref oprettet || efter Hans Jensøn som boede og døde paa Sintzen herj || Aggers herrit , aar = 1672 dend 17 Marty : Jmellum || hans effterlatte encke, Marij Thorsdaater, og begge || deeris børn som hafver wærit trende , nemlig en søn || og thou døtre hvoraf de tvende døtre er tilfalden || j deris laad hver den halfve part j Abedis setterskoug, og er samme odelsskow Estimerit for || = 40 rdr: Dog findes i

berøte skifftebref saaledis jnd||ført, hos hver forschreffne tvende døttres udlagde laa||der, at det vørit aftalt, at encken med forederligste || skulle løsse omtalte skow for samme penge, som er || den worderit for, som hernest ofvenmelt er; saa || befundes at wære forløben nesten = 13 aar siden fra skifftebrefwit er gangen, og til den tid nemlig || den = 25 January : 1684 : Da Jfver Smedsøn paa sin hustrue || Birgithe Hansdaaters weigne sit bref af een || sær stiiil saaledes som for jndført paa den halfve || part udi Abeditz skow, baade til kiøb og pant, til || Hans Øckern hafver udstæd; Da effterdi icke for os || bewiises, at citanten Jfver Sindsen, eller hans hustrue || Maria Thorsdaatter, hafver des imidlertid effter || skifftebrefvetz tilhold, giort nogen lowlig tilbud || eller jndløsning, endten paa den gandsche Abeditz||skov, eller den halfve part; thj kand vj med rette icke || finde, at citanten hafver nu nogen ræt dertil, ??ndre || skoug, og hugst at paatale, saa som hand wed dette stefne||maal hafver reigst og begiunt, heldst effterdj hansd qvinde ||

alleene dertil er een gifftingsqvinde, men bønene || rette odelsarfvinger til deris odel, som og hermed || for ræt kiendis, de sig hafver at nøttrig giøre, saaledes || som i lougen O: Balcken forresckrifves; Og bør Jfver || Sindsøn erstatte i aarsaget avkaastning en rixdr: ||

f 27a

Kongelig Mayestets foeget ved bøjdelænsmanden Hans Niel||søn Bestums hiemstefning, bewiiste at have citerit || Thor Vlfven og hans hustrue, for der jt besofvet || qvindfolck ved naufn Zirj Thorstensdaatter, som || nu hafver sit tilhold paa fieldhusset, for nogen tid || siden med hug og slaug sckal hafve færmert og ofverfal||det, og derpaa blef fremstillet forschreffne qvindes person || som beklagede sig at hun den = 28 Juny nest forleden || blef slagen thou slag med een stock, og det af den aar||sag og fordj hun war gaaen bort j setteret, at wilde || krefve een qvinde ved naufn Martha Engebretsen l2 s:|| som hun war sckyldig, siger og at der war een giente || i setteret som hede Karj hvilcken gick hiem til Thor || Vlfvens og beløg hende, med saadan ord, at Zirj schulle || have brut kieldermeuren udi Thors hus, og der ud||staalen, smør, milck, og oest : Hvilcket hun beneg||ter icke at hafve giort, og effter forschreffne Karj hafde || hende paaløyet saaledis som siger hun at hun slog || Karj derfor ; og derpaa slog forschreffne Thor Vlfven hende || tvende slag som før ermelt.|| Widre siger hun at qvinden || gich jmellem, og ofwergede hendes mand at hand hende || icke meere schulle slage, og schelde Thors qvinde hende || for een thiuf og landstryger. Bemelte Thors søn Bøger || Thorssen, som og

stefnt er, møtte og benegtede at hand || aldeelis intet har slaget eller uførmet hende : det hun || Zirj og tilstoed, og sagde hand aldeelis intet slog eller || rørte hende; Eschild Fieldhuus og Lars i fieldhuset, || som prow er og citerit, tilstoed at de samme tid sae hun || war blaa slagen ofwer armene. Disse thvende slag || prower de at være scheed i Fielhuuset, hvor Thor og || hans qvinde, bort gich til bemelte Zirj, og forøved samme || gierning. Thor Vlfven effter paaraabelsse møtte icke, foegden satte i rette, og formeente hand bør bøde stefnefald, det han og er tilhoulden .

\$ Noch er med länsmands hiemstefning citerit, Gudmund || j Braaten for hand den 24 Juny : nest effter som var paa || een søndag omrørte qvinde Zirj udi Fielhuset, med || houng og slaug schal hawe ofverfaldet. Zirj beklagede sig || at forschreffne tid komb forschreffne Gudmund udi Fielhuset, og slog hende ||

f 27b

med en stock wel sex slag, need ofver hendes røg, armen og hofwedet; Gudmund møtte og kunde icke benegte, for at || hafwe slaget hende 2 a: 3 slag, og det af den aarsag Zirj || hafde slaget forschreffne pige Karj; forschreffne prow tilstoed || at de hafde seet forschreffne Gudmund slog Sirej, mens hvor || mange slag saae Lars i fieldhuset icke Eschel i fiel||huset saae det icke. Foegden sette i rette og for||meente at effter dj Gudmund har slaget ofver sex slag || bør hand bøde til kongen otte ortugger og 13 £: og des||foruden tilfindes helligdags brøde, og sagwolden || at tilfridzstille effter sex mænds sigelsse, optagen til neste ting.

\$ Thor Vlfven er og forrelagt til neste ting effter loulig stef||nemaal at møde, og til giorde beskyldning at sware. ||

Gudmand paa Twettsøe gaarden, og Gunder Hellerud, er || stefnt for de icke har møt og giort ferdig den broe || kaldes paa lerit, imod Alne; blef paaraabt og møte || icke; er dømt etter irettesettelsse udi nefne fald;

Anno 1684 dend 8 Augusty : Er denne effterskrefne ||aastedzsag paa Hougén udi Aggers herrit effter || anordning og loulig tilnæfning forretagen, vdi || Kongelig Majestetets velbetroende staadzfoegedt Seigneur Christen || Hansøns ofvewærelsse, jtem bøgde länsmanden || Hans Nielsøn Bestum, war og nærwærende || effterschreffne laugræt,

nemlig Anders Thaassen, || Bottel Sougn, Haffvor Grimelund, Haagen || Frøen , Thaassen Høst, og Thor Vllern.

Da for retten som blef holden udi saughuset, fremstil||let sig welforneme mand Jens Jensøn af Christi||ania, som bewiiste med een velforseiglet riig||ens stefne, og fembte stefne kaldet, at hafve laedt || citere madame Margretha Salige Fridrich Brønners || med hinded laugwerge eller fuldmegtig, sambt || hendes begge mølere, naunlig Hans og Oluf || Møler, formidelst deris urælig og ubillig beteel||sser imod Jens Jenssen wed hans der sammesteddz for||pachtede saugbrug af madame Tolders, j det de schal || tiltage dennem derwed meere ræt end de bør, j det de || først uden low og niude daug oh nat, tid effter anden || beneechtiger eder hans saug render at igien sette baade || den øverste og nedre foss, ja end og derforuden udi || hafven, begge hans for pachtede sauger til ødeleg||gelser, som hand dog effter sin adkombst skulle betale ||aarlig afgifft af fem summa penge, hvor wed hand ||

formeener sig at hende hoelig?? for urædet, og maa derfor || af retten have paakient saa og for ræten og rettens || betienter at fremwiise hvorwed hun saadan formastelsse?? || imod forpachtende saugbrug øver til rætindsig oh Kongelig || paakiendelse, med formeening hun strax igien bør || at oppbygge dammen i schal have udhuggen, og jndstaae hannem ald || schade og omkostning,

f 28a

§ jligemaade er stefnt Kirsten || salige Niels Tolders, eders fuldmegtig at møde || eders forpachtnings ræt Jens Jensøn at tilstaae || og forsvare; end og er anbefalet Henrich Hougén, Peder || Anderssøn Raae, Jørgen Swendsøn, Jens Ericksøn, Gulbrand || Oelsøn, saugmester, Lauridz Saugmester, og Peder Efvensøn ||

forrige møler wed det øfre qvernhaus, deris sandhed || wed boger æd at aflegge, som paa mange aar, een || efter anden werit wed samme brug, møler, render, || og elfvens wasdrag paa begge sider er forholden . Med widre samme citation er om

formeldende, daterit Aggershuus || dend 4 Augusti 1684 :

§ Dernest udi rættén jndgaaf Jens || Jensøn madame Kiesten salige Niels Tolders bewilgings||bref som hafver denne formeld, at hun hafver denne formeld, at hun hafver bewilget || og forundt Jens Jenssøn tvende hinded aargangs sauger || her udi Aggers elf, som kaldes øfre og nedre sauge || paa Hougens grund, meed og pladzen i sig self Hou||gen, som Henrich

paaboer, saa wit hand bruger,|| hvilcke pladz Hougen med de tvende sauger, hand hereffter || maa tiltræde, niude bruge og beholde, første et aare||maal fra dato, og til mand schrifvendes vorder 1684. || Med reedschab og biugning. Med vidre same bref jnde||holder daterit Christiania dend 1 January : 1684 : som udi actens becchrifvelsse fra ord til ord schal vorde jndført, ||

\$ Paa madam Margrethe salige Fridric Grønners vegne,|| møtte hendes wærsøn moseigneur Jochum Sehumacher || af Christiania, som tilspurde Jens Jensssen om hand || af madame Tolders fafver nogen fuldmagt at tale || paa dette hendes tilførige saugbrug, og desses eyedele || eller og om Jens Jensøn af hende dertil er befuldmeg||tiget; Jens Jensøn,hans swar hertil war, at den || hannem af madame Tolders gifne bewilningsbref er || som joe fuldmagt noch, og meen efftersom hand || scheer jndpass, udj dette omtvistede saugbrug, saa || gifves hannem aarsag at tale paa hans tilføyede || schade, og hafde ingen widre fuldmagt at madame || Tolders; siger end widre at hand self taler paa || hans leyermaal;

\$ Derpaa fremstillede Jens Jenssøn effterschreffne prow, nemlig Henrich Hougen ||

f 28b

boende paa Hougen, som gjorde denne effterføgende tilstand || og bekiendelsse, at hand hafver boet her paa gaarden || Hougen nu paa = 14 1/2 aars tid, og jmidlertid hafver || da aldrig wæret stengt wandet fra Hougens saug||rende, og til møedammen, eller qverne||husset, hvor tilforn hafver staaet saug; førend || nu i dette aar, saa og at tilforn icke hafver || wærit brøt stene af elfven paa nogen av siderne,|| men vandet hafde sit frj løb, saa wel til Hougens || saug, som til den anden side som mølen staar; || Og naar der var lidet vand saa schifftede de det || dem jmellem og hafde det aatte dage paa || hver side; Eftter Jens Jenssens tilspørgelsse tilstaae || og Henrich Hougen, at de folck fra mølen har || jefnligen baade nat og dag stengt vandet fra Jens || Jenssøns forpachtede sauger; og hafde ey vidre at || at tilstaae. Peder Andersøn Raae, tilstaaer || at jmedens han boede paa mølegrunnen, unge||fehr end thiuge aars tid, widsse hand da at de hafde || lige meget vand til \de øffwerste/ saugerne paa begge siderne; || og naar de feylde wand til mølen, saa tog de fra || den nederste Haug saug til mølen; Jligemaade || fremstoed Jørgen Swendsøn saugmester hos || Ole Nyeqvern, tilstaae, at hand ungefehr for || fiorten aar siden, da hand paa een femb aars || tid var saugmester paa den øfverste saug her || paa Haug, jmidlertid hafde de wandet tillige dele || paa begge sider, naar de hafde mangel deraf, end dog || det war icke sit de fattedes *vand; Samme tid siger || hand der stoed saug, som nu qvernhaus staar,|| paa den anden side; Jens Ericksøn

saugmester nu || paa Hans Torgerssøns saug, gjorde den tilstand, at || hand vngefehr for thj aar siden schar jmod en sex aar || her paa den øvre saug paa Houg, Da jmidlertid || war ingen som stengde wandet fra hinanden, || og hafde intet byttingswand med hverandre. || Jens Jenssen tilspørger forschreffne Jens Ericksøn ; om de paa || den anden side wed møllelandet, som da stoed || tvende sauger, om de da brugte begge renderne || aaben i dammen, og demmede siden med een skraa || rende, wandet i een rende som de udgiør; gaf til||swar, at der stoed opstander jmellem renderne || til nu qvernhusset, og saugen som staar paa ||

den anden side; og naar de brugte wandet til det || eene saa stoed det andet stenget, og war icke aal||ben paa een gang som || nu befindes beretter og || at j de tider var ingen mangel af wand paa end||ten af siderne. Gulbrand Oelsøn saugmester || hos Poul Thorstenssøn, gjorde denne tilstand, at hand || paa een sytten aars tid har sckaaren paa den saug || hvor nu det øfre qvernhuuss staar; og under tiden || naar de fattedes wand, brugte de byttings vand, || medens war ey jmidlertid stenget fra sin anden, || siger og der war ingen mangel paa vand den tid j hafde || vj vidre at proufve. Lauridz Haraldssen saugme||ster, gjorde denne tilstand, at ungefehr for sex aar || siden sckar hand paa den nederste Hougens saug, og || naar der feyelede wand til samme møllen, da sette || Hans Møler demning udi saug renden for hannem || og derwed leede wandet til møllen; Jens Jenssøn || tilspurde hannem at naar Hans Møler demmede wandet || fra forschreffne saug til møllen, om de da skar paa den saug || som {??} staar nedenfor møllen, som de nu j disse || tider har giort, svarede naar der war saa meget || vand j elfven, saa gick nedre Haugens saug, og da || maatte møler saugens staae; siger og naar || møleqvern staar, saa har saugen sin gang af spil||dewandet; Gulbrand Oelsøn, og Jørgen Swendsøn || effter opløst, at forschreffne Lauridz Haraldsøns tilstand for dennem || war tilstoed forschreffne hans gjorde tilstand om || renne møle; Peder Efwenssen Møler, visite||rers, tilstand er; at jmidlertid hand var møler || paa den nye møle, da war ingen tvistighed || om noget mølevand, var og ingen mangel af ||wand de tider, hafde ey vidre herom at tilstaae. || Jens Jenssøn tilspurde Oluf Amundsen, møler || paa ded øfre qvernhuus; at hand vilde fremwiise hans || adkombst hvorefter hand har bemegtiget sig den øfre || Houg saug rende, saa tit og offte at jgien demme, || og fra strenge ham vandet fra sin saug, baade hannem || og hans saugfolck til største sckade; Jligemaade || hvad ret hand hafyer til at tage begge renderne || oben i dammen, og siden giort een schaar demme || at alt wandet er ført til qvernene; Oluf Amundsøn || swarede, at naar Jens Jenssøns ||

f 29a

f 29b den øfre Haugsaug standte og kunde icke gaae, da sadte || hand jt bord ungefehr jmod paaschetider for renden, ef||tersom hand hafde een sterck maling den tid, og folck || hafde lenge hafft deris korn ligget paa mølen og kunde || icke for mangel af vand faa det malet; siger og ingen || anden demning at hafve giort; Jens Jenssøn sagde det war icke wed jt bord hand satte j renden, mens || wel ofver hundrede gange hand hafver sat bord derudi; || Forschreffne Oluf Amundsøn siger at hand aldrig har giort || nogen demning i hans saugrende, nemlig Jens || Jensøns saa lenge hans saug kunde gaae. Hans Christenssen Møler blef af Jens Jenssen tilspurt || hvad adgang hand hafuer hafft at udhuge ett stække || af den demning som staar mit j fossen hans saug || til forringelsse at den ey kand gaae, og bruges, || og har staaed i nogle aar, førend Jens Jenssøn dend || j brug hafuer bekommet. Hans Christenssøn hertil || svarede, at hand nødes til at udhugge demningen || fordi Jens Jenssen bort tog vandet paa den nedre || Haug saug; Jens Jensøn hertil swarede, at saadan || Hans Mølers beretning er icke sanden, at hand hafde || nogen nød eller trang til wand den tid, j det den || saug som staar nedenfor mølen og qvernene || skar og gich fort daug effter anden, som hand self || oyensuinnlig har seet, saawel som Henrich Houge, || og flere hans folck som da tilstæde war; Der||for trød Jens Jenssen paa, at den spillewands || saug som wed mølerne staar schulle gaae, og hans paa denne side schulle staae, som icke tilforn effter || forhen førte prows tilstand er scheid; Derfor || Jens Jenssen optag de bordstøcker som stoed i hans || rende effter saadan beschaffenhed, og strax deref||ter blef Jens Jensøn beretted at møleren tillige||med saugmestern opløb til den øfre damd, og ud||huggen demningen som stoed mit j Fossumb, som Jens || Jensøn formeener hand strax og uden forhol, af retten || worder forrelagt igien at opsette, som den tilforn || i mange aar wærit hafuer og een hver at nyde sin ræt || effter prow og vidnisbyrd nu som tilforn. Hvorom || Jens Jensøn en forswarlig kiendelsse er begierende. || Hans Christenssøn swarede, at det er wist noch hand || behøfwede wand, og siger at jmidlertid hand har væ||rit wed mølen som nu er wed een 30 aars tid har || der aldrig nytet hannem wandet negtet fra den nederste || saug; som er Jens Jenssens; Mens at mølens ||

f 30a nederste saug gich undertiden, war aarsagen at jmel||em malingen betiente mand sig af det spildewand || som aff[t]alt og ingenlunde kunde wære Jens Jenssøns || nederste saug til nogen nøtte; Monseigneur Schumacher || paa sin kiere wærmoder Margrethe Herr Fridrich Grønens || weigne, hafde at gifwe tilkiende, og giøre vidre || forklaring til opleining udinden de spørmaal som || Monseigneur Jensøn hafver giort til forschreffne hans wærmoders || tvende mølere, efftersom de tillige med hende udi || denne

sag er jndstefnte hvorom, dette hans nu herefter følgende jndlæg widre melder og forklarer, daterit || Nedre Foss denne dags dato : som for retten blef oplæst || og udi acten om den beschrefven begieris schal jndførís. || Jens Jensøn hertil svarede, og formeente at hans stefnemaals jndhold, er saa rætmæssig og nødvendig som || lougen det tillader, som øyensiunlig er at see, og be||gierte ded nu af rettens betienter maa øyensiunlig efftersees, udi alle sine forregifwende poster, effter forhen jndførte provs widre tilstaaelsse; an||gaaende hans forpachting, enten den er lang eller || kort, et aar eller meere, vdkommer Margrethe || Grønners iche at paathale, enten med ord eller schriffter, || naar hand med Madame Tolders er om een penge derom || for saadan er accorderit, men anstoed hende Margrethe Grønners bedre som hun siger een enche, at hun || tilholte hendes mødere, at de iche saa uschickelig be||teede sig jmod Jens Jensens forpagtede saugbrug || og folck, som da nu saawel som før kunde wered i fred||elighed og eenighed, om hun gjorde saadan anstalt || derudi et de schulle betee sig udi saadan gierninger, || ej heller ladet ophugge ofverbryde saa mange sten || udi hendes damb og rendemund som nu j disse dager || og tider er scheid og øyensiunlig endnu ligger tilstæde || een del deraf, som hand og begierende endnu som før || af retten maatte worde siufnet og effterseet. Schumacher paa sin wærmoders vegne erachtet u||nødigt hertil at svare, mens referede sig til sin || wærmoders forhen jndgifvende jndlæg. Paa Madame || Tolders veigne efter loulig paraabelsse møtte ingen; || Derefter begaf vj oss til aasteden, hvor den needhuggen || demning war; og befant den saaledes, nemlig, dem||ningsstocken at være udtagen som laae neede j wandet udkast. Jligemaade wandet baade til saugen og qvernen dernest med een sch??d || demning wed den side af Margrethe Grønners ||

møderende. Disligeste at være opbrøt nogle || steene af grunden som ligger paa mølesiden, hvor||med wandet siufnes des meere at være henleet || paa samme side; widre befantis ey sagen at være || vedkommende; Sagen er optagen til den = 28 Augusti || førstkommende, til hvilcken tid parterne sig her || paa aasteden igien ville lade jndfinde, og med sig tage || hvis da vidre eragter fornøden til sagens oplius||ning; De forhen jndførte prow hafuer og til bemelte oplæsse og til tid at møde, vidre deris gjorde tilstand at høre || oplæsse, og ved æd at gestendig være: ||

f 30b

Anno 1684 dend = 20 Augusty : Er effter annordning og til||nefning ræten udi effterschreffne sag administrerit og betient || her paa Brecke ødegaard, liggende i wæster Bårumb,|| ofverwærenndes

Kongelig Majestets slaadsfoegedt Seigneur Christen || Hanssøn, saa og bøgdelænsmanden Arne Johanssøn || Hauger. Jtem effterschreffne laugrætesmænder, || nemlig Christen Belset, Hans Jung, Guttorm || Løcke, Peder Rud, Peder Kirckerud, Oluf Biercke, || Oluf Butterud, Poul Helgerud, Christopher Ewj, || Embret Frougner, Niels Gummerud og Gulbrand || Aass.

Da for retten fremstillede sig paa Anna salige || Johan Kref||tings veigne, hendes søn Monseigneur Herman || Krefting, som udi retten jndgaf een velforseiget || riigens citation, daterit Aggershuus dend 5 Augusty nest af||wigt, som hafver formeld, at forneffnte Anna salige Johan Kref||tings med femte stefne lader citerer Sifwer Enge||bretsøn Brecke, boende wed Bærumbs Jernwerck, og || det tvende sine landbønder Hans Frougner, og || Lauridz Bergers vegne, formidelst hand først sckal || have antaget sig jt engstøcke beliggende til Frouner, || og det ladet høste : Dernest et braatestøcke, som forschreffne || Sifwer Engebretsøn endten self eller wed sin huusmand || paa Brecke boende, paa ligemaade hafuer høsted, saa og || ladet bortføre, som til Berger er beliggende. Hvormed hun formeener sig, saa wel sine tvende || landbønder største uræt og gewalt at være tilføyed || som hun imod hannem lader indføre, saa wit loug og ræt || er medholdig; Jligemaade er og citerit weledle og welwisse || Herr assessor og laugmand Lauridz Christenssøn boende paa || Bragenes, som landherre til forschreffne Brecke, om hand || noget hertil hafuer at svare : Disligeste er citerit || Hans Grønner, og Lauridz Berger, een hver sin paaboende gaards eiedele, saawit dertil af arilds tid || tilligget hafuer og med rette tilligge bær, at forklare ||

f 31a saa welsom og hvis prow til dessen opliusning herom kand || hafve, hvilcke de widere hafver at naungifve, som effter || dette stefnemaal hafver at møde og deris sandhed at vedstaae, || med meere samme stefning er jndeholdende. || Herr assessor og laugmand Lars Christenssøn ved een sin landbonde ved naun || Reer Holle, loed jndlevere sit skriftelig jndlæg daterit Bragenis den 19 || Augusty 84: hvilcket udi actens beskrifwelse fra ord, til ord, schal worde || jndført; Dernest begaf vj oss til det omtvistende aasted som {o??} || af Hans Frogner forewiist blef, og forregifver at den plads || kaldet Skiesletten, skulle tilhøre hans paaboende gaard || Frogner, og paa des eyedeeler være oprydet, og ført der||om effterschrefne prow, nemlig Johanna Jsse, som tilstaar || og bekiente, at kand mindes et half hundrede aar tilbage, || og ved icke andet, med dend Hauge schulle høre til Frougner, || dog veed icke hvorwit den strecker sig; Fogden Seigneur

Christen || Hansøn tilspurde hende, om hun veed at giøre forkla||ring om den omtvistede plads Skiesletten, endten tilhør||er Frougner eller Brecke; Dertil hun svarede, at hun || aldeelis intet derom widende; Dernest fremkomb || Lifve Berger som og jndstefnt er, bekiende at hun icke || andet weed, paa een førgetiuge aar hun hafver boed || paa Berger, end at dette omtvistede Skiesletten har væ||rit vdhaun, for de herom kringliggende gaarder || og efftersom fornemmes af citationen, at der og || falder tvistighed jmellem Berger og Brecke, saa || ansees dette hendes prow icke for gyldig. Jligemaa||de fremkomb Swend Biørum, tilstoed at hand icke || veed {icke} at dette omtvistede Skiesletten ligger til || Frogner, eller Brecke : Mens Haugen at tilhøre || Frogner; Veed icke vidre at prow; Hans Frougner || hafde ey vidre prow herom at føre. Jndstefnte Sifver || Engebretsøns hustru Else Jensdaatter, frem||førte, jmod Hans Frougner, til forklaring i denne || sag, een encke ved naun Karj Jørgensdaatter boende paa || Tandberg, hvor hun hafver boed udi = 44 aar, og til||stoed at hendes moster som i forige pæst for = 54 aar || siden, hafver boende paa forschreffne Brecke, og hafde en berg||stier ved naun Elias, og da brugte de Brecke, med || agger og eng : og viste forschreffne Karj oss et bergsten?? hun || siger kaldes Breckeberg, hvor hun siger at vere || rette skielne og deele imellem {og} Breckehaugen || og Frognerhaugen, og gich hun med oss opunder || aassen, og wiste oss der opeffter en gammel needrod?? ||

Riisgaard, streckende sig op imod et lided berg, og sagde || at Brecke eyer naar der optil, henimod Bergers eyer, || saa at Frogner eyere gaar paa den vestre side, og Breckes || paa den østere side : Derhos siger hun at Frogner aldrig || har høstet et straa paa dette omtvistede Skiesletten || førend Hans Frogner sig ded tiltog; Hvorpaa hun siger || at vil giøre sin æd, mens som icke er stefnt hun og || kaldet i denne sag, antages hun icke denne gang til æd, || Sifvert Engebretsøns beraabte sig vidre paa jt prow, nemlig || en kvinde udi Peberwigen udi Christiania, naunlig Ellen Jons||daatter, som hafde belofvet hinde herj daug at møde, || mens icke er møt. Hvorfore Sifverts hustru forreleg||ges at føre forschreffne Ellen Jonsdaatter her paa stæden, || og udi lænsmanden og thvende mænds ofverwærelse || at udwiise, og forklare, hvis hende om denne sag || kand være bewist; Af rettens middel, er og be||sigtiget Hans Frougners gaards haufn, og ud||rast, og befindes udi samme haufn at være jndsat || een husmand, som hafver jndheignet noget omkring || samme huus til at føde, jt creatur eller thoe paa. || Herefter begaf vj oss til den omtvistede stæd jmellem Berger || og Brecke, hvor huusmanden paa forschreffne Brecke naunlig Albert || Hanssøn, skal hafve slaget noget hœ, som forschreffne Albert tilstaar || at

f 31b

Sifvert Engebretson, hannem hafver gifvet forlof til; Sif||werts hustru som og møtte, forklarede ey andet afwiste || med denne omtvistede pladz tilhørte Brecke, efftersom Johan || hammersmed hafver sagt for hende, da hand boede paa || Brecke, da Hans Frogner tog det stække paa den vestre || side fra Brecke, saa tog Lars Berger det stække paa den || østre side, og fremstillede Lauridz Berger effterschreffne || prow, nemlig Søren Ringe, som gjorde denne tilstand || at hand ungefehr for sexsten aar siden komb til Christopher || Brecke som nu død er; og den tid stoed og hug paa een || braate wed denne omtvistede pladz, og da schal Søren have || spurt hannem om hand hafde goed schoug og braateland, || da svarede hand nej, hand hafde ingen skoug; Mens || hand skiffte gich til gierdesgaarden, og hvis skoug hand || da hug paa hafde hand af Lars Berger : war ey vidre || herom bewist; Dernest fremkomb Guner huusmand || paa Berger, hans qvinde Anna, som tilstoed at hun hafver || hørt af Embret Frougners qvinde som skal være død for || tholf aar siden, at hun sagde til sit folck om Christopher || Brecke, at dersom Lifve Berger som er Lars Bergers || hustru wille wered slem imod Christopher Brecke, saa || kunde hun stenge hannem fra gaden, saa hand skulle || icke kundet kommet ud med sine creatur, og siger ||

f 32a

hun at hun forskreffne tid tiene Embret Frogners qvinde, || da disse ord blef talt af hinde : og som fornemmes at || forskreffne Anna, er forskreffne Lars Bergers husmands qvinde, || er hendes prow som wgyldig. Nock fremkomb Lars || Øckern, som tilstoed at ungefehr for = 50 aar siden sagde hans || fader til hannem, da de komb kiørendes med malm || til jernwercket, at denne omtvistede pladz, schulle || høre til Berger, siger og at hand kand mindes at || Lars Berger har haft braateland her; Hertil Sifver || Engebretsons hustru swarede, at ded war den tid at || de hafde taget det fra Johan hammersmed, nemlig Hans || Frogner og Lars Brecke. Jligemaade fremkomb Gul||brand Houg, som tilstaar at hand icke weed nogen || anden leilighed til Brecke, end de hafver kaldet || det laugmandens Engen, og hans fader for = 50 aar || siden, gich goed for een skoemager som kaldes Anders, || og da brugte Brecke, at hand skulle betale tholf fau||ne høre til den daværende laugmand og om denne || omtvistede pladz tilhører Berger eller Brecke, er hannem || wbewist, og weed icke widre at prow; Svend Biør||um, som og jndstefnt er til at prove, møtte og tilstoed || at Lavridz Berger har haft een braatte paa denne om||tvistede pladz, og ey widre end een gang, er ey widre herom || bevist; Derefter begaf wj oss effter Lars Bergers begier || til een riis gierdisgaard, hvor findes needsat een steen, som || hand siger at vere een deelesteen jmellem Brecke, og Berger, || hvilcke gierde adskiller beme||lte Brecke, og Berger, og findes

een || gade udenfor jndheignet paa Brecke eyere : hvor de paa || Brecke schal hafve hafft deris opdrifft med deris fæe, og || ofvenfor, formeener Lars Berger sig at tilkomme, || lige frem ved det berg som Skij becken har sin udrin||delsse, effterdj de paa Brecke har i forrige tider self holt || gierde nedenfor, som nu findes gandske forfalden : || Ellers er ingen af prouene, som kand andet sige || med gierdisgaardene paa forneffnte gade, joe har || staaed i ald den tid de mindes kand. Widre er ey af || parterne endten schriftelig eller muntlig forregifven, og || j rette ført; Hvorfor sagen er med citantens bewil||ing optagen til j dag trej vger, til hvilcken tid parterne || begge sider hafver at møde, her paa aastæden, og da vidre || effter loulig stefnemaal at fremføre og i rette forschaffe, || alt hvis de eragter sig widre herudi tienlig, til deris || formeenende rettis bewislighed og forklaring, || thil samme tid ogsaa at fremføre disse forschreffne ||

pro, som i daug har gjort deris tilstand og bekien||delsse : om naaget
widre maate eragtes fornøden dennem || om at tilspørge. ||

f 32b

Anno 1684 dend = 28 Augusty er dend optagen sag jmellem || Jens Jensøn af Christiania, paa den eene, og Margrethe || Grønners paa den anden side, widre paa Hougen til || endelig kiendelsse og dombs afsigelsse forretagen, vdi || effterskrefne laugrætes nærwælsse, nemlig, An||ders Thaassen, Bottel Sougn, Halfvor Grimmelund, || Haagen Frønn, Thaasten Hoff, Thor Vlern som laug||rætet betiente, da denne sag første gang blef forreta||gen, møtte icke; War ellers tilstæde bøjde læns||manden Hans Bestum;

De forhen jndførte pro, || nemlig Henrich Hanssøn, Peder Anderssøn Raae, Jø||gen Swendssøn, Jens Ericksøn, Gulbrand Oelsøn || Lauridz Haraldsøn, og Peder Efwensøn, effter paa||raabelsse, møtte, og blef for dennem deris forhen || gjorde tilstand, enn hver j sær nu for ræten op||læst, hvorpaa de effter ædens forrelæsning || fremstoed, og aflagde een hver j sær deris || æd med oprachte fingere paa hvis de forhen || tilstæed og bekient hafver; Jens Jensøn udi || egen person møtte, og udi rette lagde een memorial || og j rettesettelsse daterit Christiania denne dags || dato hvilcken fra ord til ord udi acten skal worde jndført, || effter samme memorial saa wel førte proufes tilstand || Jens Jensøn satte j rette, og war domb begierende; || Monseigneur Schumacher paa hans wærmoders veigne refe||rerede sig til hendes forhen i retten jndgifne jndlæg || saa og hafvende

adkombst, og war rettens kiendelse || begierende; Oluf Amundsøn Møler war tilstæde, || Hans Christensøn Møler, efter paaraabelsse møtte || iche; Jon Ebbessen som er Margrethe Grønners tienner || liuste hans forfald, nemlig at hand ferdiggjør mølen || som er søndergangen; Da blef herom saaledes for || ræt kient og afsagt; effter at denne tvistighed, er || med beste fliid begrundet, befindes den herudi at bestaa, || Seigneur Jens Jensøn paaancker at være tilføyed schade; og || jndpas paa sit forpachtingsbrug, nemlig Øfre og Nedre || Hougs sauger, j det at udi denne nestløben sommer || er af den fornemmen matrone Margrete Grønners || Møler og folch, den demning som stoed mit i ||

f 33a

elfven, og begge biergenes wandhuller tillugte, nest || ofvenfor begge deris saugrender, udhuggen og needkast, || saa og under Nedre Faasses land, een deel steene opbrut, || hvor wed foregifves wandet fra den vestre side, som || Øfre og Nedre Hougs sauger skulle gaae wed, er formind||schet, og til strøm jndleet paa Nedre Fosses grund; || Til alt skal møleren hafve sat jt skoed bord; og der||wed giort een schraa rende, som hafver jndtaget wandet, || til Nedre Fosses møler og saug; formedelst alt || forneffnte Jens Jensøn paaklager at hans sauger hafver || maatte staae, af mangel for wand; Herimod || welermelte Margrethe Grønners forregifver at denne mel||get store tære, og heede sommer, hvis lige er fast || wmindelig, hafver aarsaget at wandet i elfven er vor||den saa ringe, at det iche kunde gifve baade mølerne || og saugerne gang : men som malt og korn mal||ling war behøvelig, baade til Hans Kongelig Mayestets || magacyn, saa wel og til ald byens borgerschabs || nødtørfft, er det ringe wand som war at faa, || dertil forbrugt, effterdi Øfre og Nedre Hougs || sauger, sig dermed dog iche tilgang, eller skiørssel || kiende giøre betient, og naar mallingen kunde || noget lidet hvile, som gandsche faa tider war, da || af spilde wandet betiente mand saugen wed mølen; || Effter saaledes, og prouenes gjorde tilstand og for||klaring, sambt øyensiufnlig grandschning, || erachtes og kiendes ræt være, at wandet her||efter til Nedre Foss møler, saa og til Øfre || Hougs sauger, bør niudes fædis, ligesom af || gamel tid tilforn; og med wandschiffte i tære || sommer naar det er lidet, saaledes som da || scheet er, effter prouenes forklaring; Og || den indhuggen, eller optagen demning, som stoed || mit i elfven, bør igien ligesaa dygtig som tilforn || war, af Margrethe Grønners Møler, som || den optog, og indhug, oprettes og ferdiggjør; || Saa wel de optagne steen under det vestre land, || igien samme stedz i elfven needkastes, der de er vor||den opgrafven, paa det vandet hereffter som tilforn || kand have sit ræte løb, og derom uden tvist mellem || parterne være i rigtig roelighed, hvilket og er ge||mæss effter

voris priiselig landzloug landsleiebolchen 44 || capitel etc.; førend domb afsagdes, betiente || Thor Vllern, og war ned i kommenis afsigelsse; ||

Anno 1684 dend 10 Septembris er effter opsettelse fra den || = 20 Augustj nu atter j daug paa aastæden Brecke igien fore||tagen den sag, jndstefnt af Anna Krefftings, contra || Sifvert Engebretzøn vdi ofverwærelsse Kongelig Mayestets || velbetroede slodsfoeget Seigneur Christen Hansøn, sambt bøgde || länsmanden Arne Hougeto??.; jtem forhen jndførte || laugræsmænder, nemlig Christen Belset, Hans || Jung, Guttorm Løcke, Peder Rud, Peder Kirckerud || Oluf Biercke, Oluf Butterud, Poul Helgerud, Christop||her Ewj, Embret Frougner, Niels Gunnerud, || og Gulbrand Aass;

f 33b

Paa Anna salige Johan Krefftings || veigne fremkomb hendes søn Monseigneur Herman Kref||ting, som bewiiste wed bøgde länsmændens hiem||stefning, vidre at hafve ladet citere at proue udi || denne forschreffne saug, nemlig Knud Knudssøn || boende i Særkedahlen paa een rødingsplads kal||des Solj, Oluf Skinder i Aske soegn, og læsse || stawe i Øster Bårumb; Med videre samme || skriftlig begiering til Kongelig Mayestets foeget og vidre || des paaschrift herom jndeholder af dato 30 Augustj og || - 2 Septembris 1684; Paa weelædle Herr assessor og laugmand || Seigneur Lauridz Christenssøns vegne, præserterit sig hans || fuldmægtig velagt Jacob Poulsøn, som bewiiste ved || een veelforseiglet riigens citation, loulig wed 5ten || stefne at have ladet citere Karen Jørgensdaater || boende paa Tanberg i Vester Bårumb, og Elen Jens||daatter tilholdende udj Piberwigen wed Christiania || jtem Peder Rud, og Niels Lefre, boende i forneffnte || Wæster Bårumb, nemlig først forschreffne tvende qvinder || deris sandferdige videnskab og forklaring hvad di || kand vere bewist hvorwit Breckes eyedeeler sig strec||ker. Jligemaade forschreffne tvende mænd, deris ord || og tilstand skal behøves, om hvis di skal hafve hørt || af Hans Frougner at være talt, nu udi sommer || udi Sifver Engebretsøns huus wed jernwercket || nemlig at skal have sagt at hvis hand hafver taget || hafver hand gjort af traadz, og skulle det for retten || forsvare ??; Samme prow at anhøre, er og citerit || Anna salige Johan Krefftings som landrot til Frougner || og Berger, jtem forschreffne Hans Frougner og Lauridz Berger || med meere samme stefning er ommeldende daterit Aggershus || dend 3 Septembris 1684 : og som fornemmes af forschreffne citation || at Peder Rud som er laugræsmænd, er citerit ||

f 34a at proue, udi denne jndstefnte sag, saa er udi hans || sted forordnet retten at betienne, Niels Biørumb. || Effter forbemelte citationers formeld og jndhold, er æden || for forhen jndførte prow lydeligen blefven oplæst. || Derefter forgaf vj oss til aasteden jmellem Frogner og || Brecke, og wiste Knud Knudsøn oss een berghammer || wester udi jordet, og sagde at der hafde ligget tilforn een || gierdesgaard, som hand siger at hand icke andet ved || end det er deele imellem Frogner og Brecke : hvorom || vj straxsen hafver erfaret om nogen gierdesgaard der be||fantes, og war aldeelis ingen at see eller finde paa || den stæd; Og det lidet støcke eng som ligger need til den || nederste berghammer, hvor nu gierde og skielm || skal være jmellem Frogner og Brecke, og at forschreffne || eng war jmidlertid hand tiende Jon Frogner, vdhaun; || Den pladz Skie kaldet, tilstaar og bekiender hand || at tilhøre Brecke, nemlig saa wit som det omtvi||stede hœ, er paastaaende; Ligeledes tilstaar hand || at den Brecke ridssel under Skie, {skal} derfra og om||kring til det bergesse, skulle vere skielne jmel||lem Frogner og Brecke, det hannem icke andet er || bewist; Siger og vidre at der stoed een gierdesgaard || need til berghammeren j Beckeridsselen, som skielner || Frogner og Brecke eyere ad. Paa Herr laugmandens || veigne tilspurte fuldmegtigen, Hans Frougner om || hand icke sielf hafver opsat forneffnte gierdesgaard, || Hvortil Hans Frougner svarede jae; Og som forneffnte || Knud Knudsøns tilstand i den post icke befindes || rigtig, men tvert imod Hans Frogners egen til||staaelsse, saa paastaar og formeener fuldmegti||gen Jacob Poulsøn, at ded øfrige af hans bekiendelse || ey bør ansees eller for gyldig achtet, Monseigneur Kreffting || paa sin kiere moders veigne, hertil svarede, at som be||findes og fornemmes at Knud Knudsøn udi hans tilstaa||elsse og bekiendelse fauter, holder det for ræt at være || hans prow at were som wgyldig, og ey ansees. || Karen Jørgensdaatter som den = 20 Augustj nestforleden || hafver giort egen friwillig bekiendelse om denne om||tvistede Skie pladz, hafver nu atter j dag wiist os forschreffne || Brecke eiedeeler; Og effter at forschreffne hendes gjorde || bekiendelse og tilstaaelsse nu vidre for hende blef op||læst, erbiuder hun sig endnu som fœ, derpaa at ||

f 34b gjerne wil giøre sin bogeræd; Dernest fremkomb || Ellen Jonsdaatter som er den gamle og afdøde Jon Frog||ners daatter, hvilcken nu er gifft og hafver een mand || ved naun Lars Bærum boende i Piberwigen wed Christiania || som tilstoed og bekiente, hende er bewist, at denne om||tvistede Skie plads imidlertid hun var hiemme hos hen||des forældre, var udhaun, Siger sig icke vidre herom at || være bewist; Noch fremstillede fuldmegtigen Jacob Poulsøn, || Peder Rud, som tilstoed at hand nu i somer i Sifvert || Engebretsøns huus hørde at Hans Frougner sagde, at || Johan *Noe

imidlertid hand boede paa Brecke, lofvede Hans || Frogner een søf for hand maatte vere i haun med || hannem, og som Hans Frogner icke fich den belofvede || søf, saa tog hand det paa trads, endten ded var eng || eller vdhaun, Hans Frogner tog veed hand iche; Niels || Lefre tilstoed de same ord som Peder Rud hafver tilstaaed || og bekient, og vider er iche herom bewist; Fuldmegtigen || tilspurde Hans Frougner, om hand icke har brugt denne || omtvistede plads Skiesletten jmidlertid Johan *Noe || hafde den i forpagtning af Herr laugmanden Lars Chri||stenson; Thilstoed og svarede at hand har brugt de i sex || aars tid; Fuldmegtigen sette i rette ofver hannem effter || stefningens formeld; Widre hafde parterne iche || i denne sag for os at høre, effter hvilcken forhen gjorde || tilstand og bekiendelse forskreffne Karen Jørgensdaatter, || Elen Jonsdaatter, Peder Rud, og Niels Lefre, effter || at æden for dem eenhver i sær oplæst blef, aflagde derpaa || deris bogeræd, Angaaende den anden omtvistede || pladz jmellem Berger og Brecke, saa hafver wj nu som før dem || med fliid effterseet og besigtiget; Og derpaa fremstillede Monseigneur || Herman Kreffting, Lasse Stawj som gjorde denne effterfø||gende tilstand og bekiendelse, nemlig fuldkommelig til||staar og bekiender at denne omtvistede braatepladz || med ald rette tilhører Berger, og den fægade fra || Brecke, og op i braatten, hafver iche været til Brecke, || førend Christopher komb der paa at boe, som skal være || ungefær - 32 aar siden, og hafver de fra den tid haft || samme fægade med Bergeres besidderes forlof og sam||tøcke, og hafver ey vidre herom at proue, Laurids || Øckern foruden hvis hand tilforn i sag denne prouet || og tilstaaed hafver endnu fremdeelis tilstaar og be||

kiender at denne forskreffne omtvistede braateplads || har ligget til Berger, og endnu med rette hører og || ligger til Berger, hvorpaa hand wil fæste sin boger||æd; Oluf Skiuder, Knudsøn, jligemaade fremstoed || og gjorde denne bekiendelse, at hand vngefær for || = 30 aar siden war hos sin søster her paa Brecke, som || war Christopher Breckes qvinde, og at rette schiel||ne imellem Brecke og Berger, er effter den gierdes||gaard langs med Breckeberget, saa wit som engen || er; Og at Breckes besidder hafde deris fædrift, med || forlof af Bergers besiddere; Siger og at denne bemelte || omtvistede braatepladz tilhører Berger og icke Brecke, || paa hvilcken tilstand hand erbiuder sig at giøre æd; || Fuldmegtigen Jacob Poulsøn blef tilspurt om hand || desse prow noget hafde at beskylde, eller og nogen || widre prof hafde herimod at føre, swarede ney; || Og tilstoed de, effter Monseigneur Krefftings begier maatte || til æds annammelse antages; Derpaa effter ædens || forrelæsning fremstoed forskreffne Lasse Stawj, Laurids || Øckern, og Oluf Knudsøn Skiuder, som ved æd med || opragte fingre bekreffted og tilstoed denne deris og forhen || gjorde tilstand og

f 35a

bekiendelse; Widre hafde ingen || af parterne enten skriftlig eller muntlig at jndgifve, || mens refererede sig til deris citationers jndhold og paa||stand; Hvorfore sagen er med parternes bewilning || optagen til neste ting {optagen} som holdendes worder i || Bårumb, til hvilcken tid parterne saa wel laugræd || sig wille lade indfinde og endelig kiendelse i sagen afwarte, || til forschreffne tid at møde; ||

Anno 1684 dend = 15 Septembris er effter forregaaende adwarssel || ydermeere atter igien møt, paa arfvetombten Wold, || j ofverwælsse Kongelig Mayestet foeget Seigneur Christen Hansøn || sampt førige laugræt, nemlig Niels Stabeck, Asbiørn Løge||berg, Hans Fleskum, Jørgen Eeg, Hans Oxhud, og Mickel || Fossumb, jtem bøgde lænsmanden Hans Øfverland,

Hvor da liudeligen for alle vedkommende parter, som || da comparerit, nemlig paa salige Maren Nielsdaatters || arfvingers veigne, nemlig paa deris fuldmegtige Jesper || Balckenburgs vegne Johan Hacke, jtem Carl Hasle, Hans || Hage og Peder Horne : saa og Swend Poulsøn Wold : Jens Graf || som og er advaret til j dag at møde, war iche tilstæde, ey || heller nogen paa Simmon Rørs arfvingers vegne. || Blef opløst den gjorde sckiffteforretnings endelighed ||

f 35b jmellem Poul Wold og hans sønner, sambt hans sidste || afdøde hustrøe Maren Nielsdaatters arfvinger, hvilc||ket skiffte slutning, findes forklarlig jndført udi || skifftebogen, og begyndes folio 54. som med hvis derom || under forseigling er vdstæd, saawit rigtig ofvereens||kommer; ||

Anno 1684 forschreffne = 15 Septembris er effter anordning og tilnæf||ning, {...} paa dend gaard Jar udi Øster Bårumb, atter || forretagen dend sager jndstefnt \af/ Herr procureur Seigneur Solgaard || contra Swend Poulsøn Wold; vdi ofverwælsse Kongelig || Majestetets foeget Seigneur Christen Hansøn, jtem bøgde læns||manden Hans Øfverland : sampt forrige laugræt || nemlig, Hans Ramstad, Lars Hæwig, Asbiørn Løgeberg, || Halfvor Soelberg, Niels Giønis, og Hans Oxhofd, ||

Swend Wold for retten jndgaf sit skriftlig swar af denne || dags dato : angaaende de paastefnte bøkelseddeler, og || den raderede domb, som lydeligen blef oplæst. Noch udi || retten jndgaf Swend Wold, tvende bøkelsedler, paa || de tvende gaarder, nemlig Ballerud, og Rud som er || forfatted, hver paa ?? = 10 til een half rixort, som hand || erbiuder sig nu for retten de vedkommende leyelendinger || at gifve i stæden for de forrige, paa det Hans Kongelig Majestetets || rettighed i ingen maader formidelst hans forseelsse || skal forkortes; Erbiuder sig og at gifve Hans Jar || paa lige sort papir, behørlig bøkelseddeel; Forschreffne tvende || sedler forblef i retten; til vidre, Paa Herr procureurns || veigne, war ey fuldmegtigen Balckenburg tilstæde, ej || heller nogen paa hans veigne hertil eller imod at sware. || Bøgde lænsmanden Hans Øfverland forregaf forneffnte || Balckenburg at være afreigst, og war til j daug || forventendes hiemb, dog ey endnu ankommen. ||

Og blef de documenter som af bemelte Balckenburg || den 24 July paa Houger tingstue udi rätten blef || jndgifven, jmod Swend Wold, angaaende den be||skylte koe, som skal være stoelen fra klockeren || paa Næsodlen, og funden i bemelte Swend Wolds huus, || nu for rätten oplæst for Swend Wold. Og for||klarer Swend, at dersom nogen skal hafve sagt, at || forschreffne klockers koe, skulle være funden i hans || huus, saa siger hand det at være hannem wbewist. || Tilstaar og at hand fick een koe fra Næsoden, || mens war icke klockerens; Widre jndgaf Swend || Wold jt p[r]oufsbref, under sorenschrifveren ofver Folloug || fougderie Jens Hansøns haand og seigl, daterit Huussebye || tingstue dend = 25 Septembris 1682 : som for ræten bleff ||

oplæst, hvoraf saawit fornøden erachtes udi acten || skal worde jndført; Swend siger sig icke widre denne gang || at hafve at sware eller jndgifve : mens war domb be||gierende; Sagerne optages derfor til næste ting holdendes || worder i Bærumbs hærit, til hvilcken tid parterne sig || der haffuer at lade finde; om de vidre udi enten af sagerne || har at jndgifve eller sware, at dereffter endelig || kiendelsse skee kand. ||

f 36a

Anno 1684 dend = 17 Septembris er paa aastæden Trætebraaten || kaldet \ræten?/?/ administrerit og betient, udi ofverwærelsse Kongelig Majestetets || foeget Seigneur Christen Hansøn, jtem bøgde lænsmanden Hans || Bestum, sambt af laugrætet effterschreffne nemlig || Efwen Sandagger, Poul Brecke, Amund Grefssen, || Hans Dissen, Christen Refstad, Hans Øckern Jens || Bretwed, Christopher Romsaas, Christopher Stouner, || Anders Vsholt, Christopher

Bagaas, og Thorsten || Biørnstvedt, med gotfolck fleere som tilstæde war; ||

Da for retten fremkomb Gulbrand Thonssen, og || jndgaf een velforseiglet riigens citation daterit Aggershus || dend 25 Juny : 84: hvormed hand bewiiser loulig at hafve || citerit Erick Hansøn Røved for nogen skoughugst || som hand formeener af forschreffne Erick Kort forleden || wloulig skal være begaaed udi forneffnte Gulbrand || Thonssens paaboende gaard Thonssens rette tilhørige || skoug og eyendomb, hvorum hand og een loulig arrest || og befaling af Kongelig Majestetets foeget erholdet hafver, Jlige||maade er og stefnt sognepræsten i Christiania magistrat || Jørgen Jørgensøn, efftersom samme Thonssen er præste||boelsgoedz, endten self at møde, eller og søge wed begier || Kongelig Majestetets foegets forswar, at gaardens rette eie||deeler, ej nogen wloulig jndpas eller afgang scheer. || Noch er citerit Mathis Weytved og Anders Frøen || deris førige giorde tilstand paa aasteden imellem de || tvende gaarder Thonsen og Røved dend 23 Septembris aar = 1673 || ved bogeræd nu at gestendige; Endelig er og citerit || velælle Herr justitzraad Christian Stockflet som || landherre til Røved hans anbetroede fuldmegtig || Jens Carstensøn, og saawit hand wil eragte og giøre || Hans Rotved herud til hiemmel og forswar med || loulig bewiislighed; Widre samme stefning er || omformeldende; Dernest fremlagde Gulbrand || Thonssen, een schriftlig begiering til Kongelig Majestetets ||

f 36b

foeget Seigneur Christen Hansøn, daterit 30 May : 84: hvilcken || med sine paaschrifter udi acten schal vorde jndført. || Nock jndgaf hand een supplication, med hans excellence || Herr vicedadtholder høyælle og welbaarne Herr Just Høgs || naadigste resolutioner; saa og magistrat Jørgen Jørgensøns || erklering; schal og vorde i acten ført saawit foruden || giøris; Disligeste blef fremlagt ett profsbreff || og opsettelse vdstæd af forige sorenschrifver nu || salige Lauridz Boyesøn, og tholf mænd; Angaaende || aastedztrette jmellem forschreffne Thonsen og Røwed, daterit || dend 23 Septembris og 29 Octobris 1673 : hvoraf skal og worde || i hvis beskrefven gifves, jndført, hvis fornøden || eragtes; Paa magistrat Jørgen Jørgensøns vegne, møtte Niels Nielsøn af Christiania, og indgaf forschreffne || magistrat Jørgen Jørgensøns schriftlig jndlæg af denne || dags dato som lydeligen for rätten blef oplæst. || som og schal vorde fra ord til ord i acten jndført; || Jens Carstenssen møtte paa velælle Herr justits||raad Stockflets vegne, og forskiød sagen til ræ||tens kiendelse; Erick Hansøn Røwed møtte || i egen paahør, og i retten jndgaf hans schriftlig || jndsigelsse daterit dend

16 Septembris 84: hvoraf skal vorde || i acten jndført saawit fornøden giøris; || Dernest blef æden for forschrefne Gulbrand Tonsøns beraabte || prouf nemlig Anders Frøen og Mathias Weyetved lydeligen || oplæst; Hvorefter forschreffne Anders Frøen gich med oss i een || dahl, og anwiiste oss een gammel opraadnet og need||falden ask, liggendes wed een steenhulle og jt lidet || bekedrag, og gick saa med oss op i nord til den || omtvistede aasted, og den braate om Røveds besid||dere hafver needfeldet; og siger at vngefehr for før||getiuge aar siden, da hand tiente paa Refstad paa een || fiorten aars tid, da gich hand med sin hosbund Swen||ning Refstad, med een bøsse at skyde fugl; Da sagde || Swening, at Sandbecken som hand nu wiiste oss, nor||den op for Askedahlen, og widre hen op til een dahl jmel||lem tvende berger ofven for Røved, at skulle være || rette skielne og deele jmellem Thonssen og Røveds || eyere; Derefter gich hand vidre med oss op til det || høyste berg wed den westre ende af Allunsøen, || hvorhen til samme forschreffne dahl sig strecker, og proufved || at forschreffne Swenning Refstad forschreffne tid, sagde til hannem || at det war ogsaa rette deele imellem forbemelte || gaarde; End og tilstaar Anders Frøen, at for ofver ||

tredwe aar siden da hand boede paa Aarewald; Da || bad hand Ewen Thonssen om forlof, at maatte hugge || sig noget brendewed i den samme forschreffne dahl : hvortil || Ewen gaf hannem forlof : og som Anders Frøen schal || hafve sagt til Ewen at hand befrøchtede sig, {at hand be||frøchtede sig,} at Røveds besiddere skulle taget samme || brendewed fra hannem da swarede forschreffne Efwen, at || hand det wel skulle forsware, og om nogen skulle || tage det fra hannem, da skulle Efwen wel skaffe || hannem det igien; Og hug paa de ord, sex læss wed, || som Anders tilstaar at kiørde hiemb, og igiennem || Røveds gaard, hvor da den tid boede paa forschreffne Rø||tved een mand ved naun Gulbrand; og saa || Gulbrand samme tid at hand kiørde igiennem || gaarden med bemelte brendewed, og talte omrørte || Anders Frøen aldeelis intet til; og siger Anders || Frøen at {hand} hannem intet widre herom er bewist. || at proue; Hans Røved formeener, at wil giøre be||wiislig at hand boede paa Røved, førend Anders Frøen || komb at boe paa Aarewald. Mathias Weytved een || huusmand, tilholdende paa Linderud eyere, siger sig at || være ungefehr = 90 aar gammel, tilstoed og bekiente || at hand for ungefehr ofver jt half hundrede aar siden || tiente paa Røved hos een encke kaltes Gurj Røved; || Jmidlertid maatte de paa Røved icke hugge ofver Aske||dahlen eller Holen; og som fornemmes forschreffne Mathias || Weyetved er een høyalderene mand, og icke retteligen || veed at erindre sig hvis hand herom kand hafve været || bewist, saa erachtes det øfrige hans tilstand som

f 37a

wgyldig; || Effterad vj som før ermelt, hafver forhørt Gulbrand Thon||ssens førde prouf; Saa hafver vj effter Hans Røveds begie||ring, forfaret om det skielne som hand foregifver || at skal være jmellem Røved, og Thonssen; at fra || det berg hen wed Allunsøen, som Anders Frøen oss || hafver anwiist, udi nordwest, udi een dahl, hvor neden || og westen, Dissens, udrast wedtager, fulte vj een || fæwey, synder, og hiembeffter igien; Og beretter || Hans Røved at Thonssens udrast, strecker sig paa || den vestre side, og Røveds eyere at være paa den || østre side, gandske hen forbie een myr, hvor hand || anviiste oss tvende steene paa een berg, og een berg||helle derhos; og saa lige need met?? et wasdrag eller ||

f 37b

beckeridssel hen til een myr, som Hans Røved be||rettede at kaldes Røwedmyre; fra hvilcken, need || med ded bechedrag need til Askedahlen som hertil for || ommelt er, Hans Røved siger at schal være hannem be||ræt, at bør og hafver været ræt skielne og deele || jmellem Røwed og Thonssen, effterdj at samme || beck holdes for skielne og rette deele, jmellem || Røved og Weyetved, need til aldfareweyen, || som wj og saaledes har befunden og effterfaret; || Herimod Gulbrand Thonssens stifsøn Oluf Knudsøn {stifsøn} || forregifver at den beckridssel, fra Røvedmyren hafver sin || neste udsprung af den myr ofvenfor, mellem Thonssen || og Aarewolds skow og udraster, som oss ogsaa er worden || anwiist; Widre hafde parterne icke at føre i rätte || mens Niels Nielsøn paa magister Jørgen Jørgensøns || vegne paastoed og formeente at det som af gammel || tid har ligget til Thonssen, bør endnu fremdeelis at ligge || dertil; og at den ved som er huggen af Røveds besiddere || Gulbrand Thonssen at tilhøre, og hiembføre; Jens Car||stenssøn forskiød sagen til rettens kiendelse; og vidre || paastoed at den huggene brendewed som findes || paa Røveds eyedeeler, bør være frj hiemfalden || til forschreffne Røveds eyere, jndtil nøyachtigere bewii||ses det at være huggen paa Thonssens eyedeeler, || end effter de prouf i daug allerede er ført; Niels || Nielsøn hertil swarede, effterdi Røveds besiddere || vdi deris jndgifne jndlæg beraaber sig paa prouf i || denne sag at føre, hvormed de wil giøre forklaring || om sagens widre beskaffenhed, saa formoder hand || og begier {hand} af retten, ded dennem og worder || forrelagt. Og blef parterne paa begge sider || sambtøcht, at hvis prouf de vidre udi sagen kunde || føre, inden neste ting, som formidelst tidens || korthed inden ting holdes her j Aggers hært, icke || meed stefnemaal saa fuldkommen som lowen || formelder, kunde worde fremkaldet; skal tilla||des paa Aggers tingstue, at maa lade giøris deris || tilstand og bekiendelse, hvis de om denne sag kand || widre kand være bewist; Da er saaledes for rätten || med forschreffne parters sambtøcke for

abskediget, at denne || sag til nestkommende thing som holdes worder i || Aggers herrit, og er berammet dend 23 Octobris ||

førstkommende |: schal beroe :| hvor da parterne schal være || forpligt hvis prow de videre hafver at føre til sagens || opliusing, i rette at forskaffe, paa det sagen || med forderligste kand gribe ende; Og den needhug||ne og paatalte brendewed jmidlertid og jndtil sagens || udgang at blifve staaende paa een ræt, effter førige || derpaa lagde arrestes vidre formeld. ||

f 38a

Anno 1684 dend 23 Septembris er effter anordning og louglig || tilnæfning, ræten administrerit og betient udi effterschreffne || sag, paa aastæden jmellem Fossum, og Houg, liggende i || Aggers herrit, udi ofverwærelse Kongelig Majestets velbrode foe||get Seigneur Christen Hansøn, saa og bøgde lænsmanden Hans || Nielsøn Bestum, samt effterschreffne laugræt, nemlig || Efwen Sandagger, Amund Grefsen, Hans Disen, Christen || Refstad, Hans Øckern, Jens Bretved, Christopher Roms||aas, Christopher Stouner, Anders Høybraate, Anders || Vlsholt, Christopher Bagaas, og Thorsten Biørnstvedt; ||

Da for ræten fremstilled sig David Fossum, som bewiiste, med || een rigens stefning, loulig at hafve ladet citere Gulbrand || Hougen, og det formidelst at hand for nogen kort tid siden || meget domdristeligen skal have understaaet sig, og ofver || di rette skielne og deele jndfaldet udi forschreffne Davids paabo||ende, og med rette tilliggende gaards skoug, og der samme stedz || skal have ladet needfelde og hugge een temmelig stor braate, || saa vngefehrlig kand saaes ved halfanden tønde korn udi || noch er stefnt at proufve, Biørn Romj, og Henrich Hougen, || som har boed paa forschreffne Fossumb, sambt Ole Tockerud, og || Jørgen Nortwed deris sandhed ved bogeræd at gestendige. || Jligemaade er citerit forschreffne Gulbrand Hougens landherre || veledle Herr assessor Seigneur Anders Simonsøn, saa wel og bemelte || David Fossums landherre Seigneur Jacob Dirichsøn, om de || paa begge deris landbønders vegne har noget at sva||re; med meere samme citation er omformeldende || daterit Aggershus dend 30 Julj 84: som udi acten fra ord til || ord schal vorde jndført; Paa Seigneur Anders Simonsøns veigne || var fremsent hans thiener Peder Hansøn, saa og paa || Seigneur Jacob Dirichsøns vegne hans thiener Gudmand || Knudsøn og jndgaf hans principals skriftlig jndsigelsse || daterit

nestforleden dags dato : som for retten blef op||løst; Og blef æden for forschreffne prouf opløst, og dennem || erindret om deris saligheds betrachtelse, og ey vidre at || proue og tilstaae, end de ved deris æd achter at bekreffte. ||

f 38b

Derefter begaf vj oss til aasteden og den omtvistede braatepladz || bestaae; Og tilstoed Biørn Romj, een mand ved alder = 70 aar, || og er barnføed paa Romsaas, at Stiigsbecken, skielner || Fossums eiedeeler paa den østre side, jnd i Fossums||elfven; og wil derpaa giøre æd om begieris; Efftersom || hand vngefehr for ofver = 30 aar siden, har boed paa forschreffne || Fossumb i sex aar, og war da jngen tvist imellem || Fossum og Hougens eiedeeler, efftersom forschreffne Stiigs||becken war rette schielne; Dernest fremkomb || Henrich Hansøn boende paa Hougens wed Aggerself, || som gjorde denne effterføgende tilstand nemlig, at || hand vngefehr for = 31 aar siden komb først at boe, her || paa Fossumb, og boede her paa een sexsten aars tid, og || da jmidlertid war Stiigsbecken, rette skielne og deele || jmellem Fossum og Hougens hen til Fossumselfven, || og siden Fossumselfven til den vestre side; For||klarar og derhos, at imedens hand boede paa Fossum, || begierte Peder Hougens af hannem at hand maatte || legge een riisgaard ofver Tangen, eftersom det || falt for wit for hannem at gierde omkring sine ey||deeler med becke; Har ey vidre at proue, mens || wil paa denne hans tilstand giøre æd; Ole Tockeruu || tilstoed at hans naboer, nemlig Biørn Romj, og || Henrich Hougens, hafver sagt for hannem jmedens de || boede paa forschreffne Fossum, at bemelte Stiigsbecken, er || rette skielne jmellem bemelte gaarder, Fossumb || og Hougens; Jørgen Nortved tilstoed, at hand har || hørt at Peder Hougens, da hand maledede i sit qvern||huus som paa de tider war nedre i Stiigsbecken, || at Hougens eiedeeler icke reckede lenger end need || til Stiigsbecken, veed ey vidre. Gulbrand Houg || paastoed og formeente at efftersom hand har boed || paa gaarden Hougens i fiorten aars tid, og der || jm[i]dlertid har boed trede mænd paa Fossumb, og || icke nogen tid har ancket paa den riisgaard som var || lagt paa Tangen, Har derfor tilholden sig dene om||tvistede braatepladz, og meen den bør ligge til hans || paaboende gaard Hougens; Assessor Anders Simonsøns || thiener, formeener at der skal findes vdweigsbref||we om gaarden Hougens tilliggende eyedeeler og vd||raster som hand formoder at schal forklare denne ||

f 39a

berørte omtvistede plads bør ligge til Hougens; og begierer || derfor sagen maa opsettes end til hans principal || hiemkommer som er i Danmark, at da af hans || paa Hougens gaard hafvende brefve kand sees des || rette

jndhold og forklaring; med parterne bewilgning og egen vedtagelse, er sagen optagen til Herr || assessors Simonsøns hiemkombst, Dog paastaar || David Fossumb, at den needfeldene skoug bør forblifve paa stæden end til sagen griber ende; Herr assessors || hiemkombst meen Peder Hansøn at skee inden sex vgger; || Da er denne sinde afsagt, at effterdi Peder Hansøn paa || Herr assessor Seigneur Anders Simonsons vegne, beraaber sig || paa vdweigs brevve paa forschreffne gaard Hougen i rette || at wil forskaffe ved Herr assessors hiemkombst som || hand meen inden neste sex vggers udgang at skee, || og parterne self har giort wedtegt at sagen maa || til den tid optages, og hvis di vidre kand hafve i denne || sag at føre, at maa jndgifves paa Agger thingstue; || Saa optages sagen?? til den = 28 Octobris førstkomende, og forrelegges begge parterne forschreffne tid der || da \paa/ forschreffne Agger thingstue at jndgifve, hvis de vidre formeen sig at hafve til sagens opliusning, at derefter kand kiendes saa wit ræt og ansvarligt kand || være; Og jmidlertid forblifver den needfeldene || ved paa aasteden til domb i sagen gangen er; Desse || forhen jndførte prou, hafver og til forschreffne tid og sted at || at møde; ||

Anno 1684 dend = 6 Octobris er almindelig sage og skalteting holden paa Bonde tingstue, udi Asker sougen, || ofverwærendes Kongelig Majestets foeget Seigneur Christen Hansøn || samt bøgde lænsmanden Helge Semb; jtem aff || laugrætet effterschreffne nemlig Oluf Solstad, Jon Aastad, || Tholle Houger, Hans Billingstad, Efwin Bierckaas, || og Christopher Giellum; ||

For den tilstædewærende almue, blev effterfølgende || Hans Kongelig Majestets allernaadigst vdgangne forordninger, || lydeligen læst, og publicerit, nemlig : cammeræts || træchte forordning, daterit Gottorp dend 30 July : 1684 : || Dernest høyst bemelte Hans Kongelig Majestets allernaadigst vdgangne aaben patent angaaende consumptionens || forpachtning, saa wel folckeskattens forpagtning ||

syndenfields, j Christiania fra den = 6 til den 25 Octobris 84: || daterit 13 Septembris noch forordning om towverck || og jernanckere, daterit 29 July : 1684. End og hans || excellentz Herr vicestadtholder høydle og welbaarne Herr Just || Høegs, vdstæde skriftelig befaling, angaaende proviantskatten at skal betales med penge, landskylden, || og leedingskorn

f 39b

at betales effter capitalstaxten, || men fisk og smør, efter den udi forordningen || ommelte taxt, daterit Christiania dend 5 Septembris 1684 : ||

Wibecke salige Lauridz Boyesøns, ved een riigens || stefning, daterit Aggershus dend 12 Septembris nest afgigt, || bewiiste at hafve ladet citere, een deel af almuen || herj Asker sogn, for hvis skrifverpenge, de till || hendes salige mand resterer, og effter jndgifne || forteignelse befindes skyldig at være; nemlig || for de aaringer saa som \1673 : 74:/ = 75: 76: 77: 78: 79: 80: 81: og || = 82: som giør tilsammen thj aar; Der nest i rettelag||de Jens Hansøn af Christiania, paa forskreffne Wibeckes || veigne, hendes jndlæg af denne dags dato : læst og paaschrefven, || De jndstefnte møtte, og belofvede hvis de resterer, om || 8 : a : 14 dage \at/ wil betale; Hvilcket dennem og er forre||lagt, saafrembt de icke til neste ting, ved domb tilli||ge med forarsagede omkostning wil være tilkient || at betale; ||

Hospitalsforstanderen Monseigneur Poul Munck, bewiiste || wed lændsmands hiemstefning, at hafve citerit Bent || Carlsøn som er Mickel Sørensons saugmester, || for hand skal hafve mercket noget smaat fure||timmer nemlig fiire tøfter, som Poul Munck || formeen at være huggen udi hans landbunde || Halsteen Twettens tilhørige skoug; Hvilcket thøm||mer Halsteen Tvetten, nu for retten tilstaar || self at hafve ladet hugge, nestforleden waar || jt aar siden, i forskreffne hans gaards paaboende || skoug, og loed det ligge i skouen til wintern paa||komb, og førde det hiem paa sin eng; Vidre tilstaar || Halsteen, at jmidlertid forskreffne timmer laae i || skougen, vngefehr ved forleden aars Michælj || tider, da gick forneffnte Bent Carlsøn til og merc||kede det samme thømmer, med Mickel Søren||sons mercke; Jndstefnte Bent Carlsøn møtte, || og tilstoed at hans hosbund Mickel Sørenson || af Christiania hafver befalet hannem at mercke || dette ommelte thømmer; Mickel Sørenson ||

f 40a

hertil loed sware, at hvis bemelte hans saugmester || har forretted wed dette thømmers merckning || wil hand nemlig Mickel Sørenson forsware; || med vidre hans missive sorenschriveren derom tilschrefven er || omformeldende daterit Christiania dend 5 Octobris 84: Poul Munch || begierede af bøgde lænsmanden, Helge Semb, at saa||som hans gaards eyedeeler strecker sig imod Twettens || eyedeeler, hand da for retten nu ville tilstaae hvis || hannem \kand være bevist/ om forskreffne Tvetten gaards eyedeeler; || Da for retten tilstoed Helge Semb, at hand har || boed

paa Semb jmod = 35 aar, og jmidlertid er || Halsteen Twetten den fiende mand som i de tider || har boed paa Tvetter, og veed hand icke at nogen || anden har tileignet sig nogen ræt til den stæd || som dette forschreffne timmer er paahuggen, end al||leene Twetters besiddere; Hvorpaa hand erbyder || sig at wil giøre sin bogeræd, om fornøden giø||ris; Mathias Berg som og var tilstæde blef || fremfordret sin sandhed herom at tilkiendegifve; || Fremkomb og tilstoed, at hand hafver været hos || sin fader som boede baade paa Tvetter og siden || paa Rustad, og er bekient om samme gaar||ders leylighed end = 30 aars tid : veed og icke andet || end den plads som dette forschreffne tømmer er paa||huggen, og kaldes Twettermossen, joe tilhører forschreffne || gaard Twetter; Poul Munck paa forneffnte sin || landbundes veigne, effter forschreffne tvende mænds || gjorde tilstand, og bekiendelsse, paastaar og for||meener, efftersom fornemmes at dette forschreffne thømmer || er huggen paa Thvetters eyere, bø||føge forneffnte, || hans landbunde Halsteen Twetter, og hvem noget || videre derpaa wil eller kand med rette tale, || da det at søge ved low og ræt; Sagen er optagen || til neste ting, og hermed forrelegges Michel Søfrensen || at hand til den tid møder i rette, med alt hvis hand || formeen sig bemelte sin thiener og saugmester Bent Carlsson || at hafve til befrielse i denne sag. Det ommelte hugne || merckede thømmer, ogsaa lunge at forblifve paa stæden || som det nu befindes henlagt; ||

Thorckel Næss, Gunder Thorstad, Oluf Løckenes, og || Mads Soelstad, loed for rættens opløse een deris || supplication, allerydmygste, til hans høye excellentz ||

høybaarne Herr riigens stadtholder Guldenlewe; angaaende || arbejdspege, landskyld, ved, fornødspege, skattesøf, || og tredie aars tage, som deris landherre Seigneur Jacob Di||ricksøn raadmand i Christiania af dennem fordrer, || med meere samme supplication daterit Christiania || den = 14 Aprilis 1684 : jndeholder : Derpaa følger hans || excellentz høybaarne Herr vicesadtholder Herr Just Høgs || høygunstige resolution paa forneffnte supplication || daterit 16 Aprilis samme aar; som og er lydeligen || for retten er blefven opløst. ||

f 40b

Baltser Hansøn, ved bøjde lænsmandens hiemstef||ning, citerit Oluf Gielum, og Peder Østenstad, for||uden tvende soldater, nemlig Carl Guj, og Helle Bierck||aas, fordi de natten til tredie pindzedaug, udi hans || frawærelse, er kommen til hans gaard, og om natten || fordret at gifve

dennem øl; og da de icke becomb || det saa hastig som de wilde, hafver de tilføyet atskil||lig skade, og gewalt, nemlig sønderbrut nogle saug||bord, og nedrefvet taget af hans kione, og sønder||slaget een hans bordslæde, Satte udi rette, og || formeente forschreffne burde tilfindes, at igien opret||te hannem tilføyede skade, og for deris forøfvede ge||walt at straffes som wedbør, andre til afskye || og excempel : De tvende soldater efter paaraabelsse || møtte icke; Baltzar Hansøn taxerede bemelte skade til || threj rixdr: Peder Østenstad møtte, og sagde icke at var || med forschreffne soldater og Oluf Gielum, da de denne || beskylte skade og gewalt, forschreffne Baltzar Hansøn schal || have tilføyet, mens komb forneffnte tid imod dagningen || gaaendes udenfor gaarden Arnestad, da saae hand forschreffne || soldater og Oluf Gielum sad ude paa backen uden||for gaarden, og gich hand saa hen og satte sig hos dennem, || need paa marcken; Oluf Gielum effter paaraabelsse || møtte \icke/ blef effter irettesettelsse dømbt at bøde || stefnefald, og Baltzar Hansøn forrelagt hannem med || nye stefnemaal at forfølge til neste ting. Kongelig || Majestetets foeget satte udi rette, og formeente forschreffne || Oluf Gielum og Peder Østenstad, som beskyldes || for at hafve øfvet denne forschreffne gewalt og gierning, || først effter Baltzar Hansøns irettesettelsse bør den hannem || tilføyede schade hannem at betale, og der foruden til Hans Kongelig || Majestet at bøde helligdagsbrøde; Peder Østenstad forre||legges af retten, til neste ting, at verge sig med sin æd self || tredie, saa frembt hand icke skal worde tildømbt || den straff lowen om slig giernings forøfvlsse er || tilholdende; ||

f 41a

Swend og Christopher som boer og bruger den gaard Gisle || her i Aske sogen, fremkaldet for retten Lauridz Østen||stad, og Niels Olsøn, tilholdende paa Hvalstad her samme || steds, at de wille gifwe og giøre deris sandferdig tilstand || og vindisbyrd, om forschreffne deris paaboende gaard Gisle, || dends landskyld af gammel tid, efftersom de ere med || de eldste og bedageste mænd her i sognet, og derom schal || hafve videnskab, samme gaard er jndført nu i ma||triculen at skal skylde = 2 1/2 skippund salt; Da || fremstoed forschreffne Lauridz Østenstad, og Niels Olufsøn for || retten, og gjorde deris tilstand, at samme Gisle || som bemelte Swend og Christopher paaboer, og tilforn || fult salige landcommissarie Gaarman, og Mickell || Søfrensøn borger i Christiania, at den ickun af gam||mel tid, har med rette skyldet toe skippund salt, || Mens i forrige tider, da vore oprettet een salt||kiedel paa gaardens grund needen ved stranden, || er det halfve skippund salt kommen paa gaarden, || og siden at samme saltkiedel er for langsommelig || tid blefven ødelagt, er og gaarden kommen i van||megt, saa ingen med nogen stadighed har boet derpaa, || men forlat af de brugende,

een effter anden, og i || krigstiden har den meest ligget øde, og brugt af at||skillige som kunde sware skatten; Samme 2de || mænd, saa welsom og fleere der omkring boende || gotfolch, tilstaar at bemelte Gisle, er meget ringe || for thoe schippund salt, at skatte og schylde efter, || formidelst jorden paa agger og eng, er meget skreen, || og ringe, af aarsag, at ingen i lang tid af dem || som den hafver brugt, hafver været goede at holde nogen || creatur derpaa til jordens gædsel, og wedbørlig dyrckelse; Ey heller er nogen skoug til gaards, uden || noget ringe til brendewed og gierdesfang, icke heller || nogen anden herlighed, tilmed er huussene gandsche || needrodnet og forfalden; Herom war forschreffne Gisle || mænd tingsvidne begierende, hvilcket vj til sand||heds bestyrckning, icke wiste dem at negte, som vj || med woris zigneters bestyrckning bekreffter og bevidner; ||

Anno 1684 : dend 8 Octobris er almindelig sage og skatte||ting holden paa Øfverland udi Øster Bærumb; || udi Kongelig Majestets welbetroede foeged Seigneur Christen || Hansøns, sambt bøgde lænsmændene Hans || Øfverland, og Arne Hougers ofverwærelse, ||

jtem effterschreffne laugræsmænder, nemlig Hans || Ramstad, Lars Hæwig, Asbiørn Løgeberg, Halfvor || Solberg, Niels Biøn, og Hans Oxhud; ||

f 41b

Hans Kongelig Majestets allernaadigste vdgangne trætte || forordning, cammerræts daterit Gottorp dend 30 Julj || 1684 : sampt høyst bemelte Hans Kongelig Majestets aller||naadigste udstæde aaben patent angaaende consump||tionen og folckeskattens forpachtning, synden||fields i Christiania, fra den 6 : til den = 25 Octobris 84: || daterit 13 Septembris 84: Disligeste meer høyst bemelte || Hans Kongelig Majestets allernaadigste forordning, om || touwerck og jernanckere; End og hans excellentz || Herr vicedstadtholder Herr Just Høgs, vdstæde skriftlig || befaling, angaaende proviantskatten at skal || betales med penge, landskylden, og leedings||korn at betales effter capitelstaxten, men || fisk og smør, effter den udi forordningen || ommelte taxt daterit Christiania dend 5 Septembris 1684 : ||

Paa Herr procureur provincial Seigneur Solgaards veigne || for rätten fremstillet Monseigneur Jesper Balchenburg, og || blef for hannem oplæst,

hvis dend 15 Septembris nest forleden paa || Jar, af Swend Vold udi rätten blef jndgifven, og swa||ret, udi de sager, angaaende den beskylte raderede domb || og bøkelseddeler; Dernest udi rättelagde Balckenburg || hans skriftlig forfattede jndleg, daterit Christiania || den = 7 Octobris 1684 : som lydeligen for rätten udi Swend Volds || paahør blef oplæst. og var domb begierende; Swend Wold || møtte, og hafde ey vidre hertil eller imod at svare, mens || refererede sig til hans forhen jndgifvende jndlæg. og var || jligemaade domb begierende; Da blef herom saaledes for || ræt kient og afsagt, udi forschreffne tvende sager : 1 : be||langende den sorenschri~~f~~ver og sex mands vdstæde domb, som || Poul Wold haf~~v~~er forhverfvet aar = 1666 : dend 31 July : ofver || trende hans gieldner, hvor jblant findes Johannes Hou||ger at være fordret for hans løfte for Efven Woyen = 28 dr: || hvilcke hand og er worden tildømbt at betale jnden half || maanedes daug, med aarsaget omkostning : og derimod || hafve ræt at søge Efven Woyen til betalings swarelsse : Da be||findes paa forschreffne domb skrefven, med Swend Poulsøns egen || haand, at den er loulig læst for vedkommende aar 1667 : den || = 16 Martj : Nock findes videre af hannem derpaa schrefven aar 1667?? || dend 4 Octobris med ziffertal, hvoraf det fremmste er kiendelig || bortraderit, og vdskrabet, saa alleene igienstaar jt || firetal, hvorefter følger daller, at Poul Vold haf~~v~~er bekommet, || af Johan Diricksøn paa Johanes Hougers vegne, efter || bemelte dombs formelding : Ydermeere findes ofver ||

f 42a

halfanden aars forløb, derefter paa berøte domb skrefven, || med, og under dominicus Broumans egen haand, som || da var foeget ofver Væster Bærum, aar = 1669: dend = 19 Aprilis, || befaling, at Søren Ringe, schulle derefter hos de sckyldige || giøre vdlæg, som tilforn effter Kongelig forordning, burde || været fornyet, Men om forschreffne radering var da, eller og || er gjort siden, er icke egentlig at fornemme : dog siufnes || det mest troeligt, at det er sckheet siden, efftersom det || wel ellers utviflet, hafde blefven observert af salig || Brauman, førend hand dommen paaschref : Og er med || saadan urigtig handling, da mulig haft acht, og hen||seende, andengang at kunde igien worde søgt, og bekom||met, det som een gang allerede tilforn betalt war; || Denne urigtighed, er saaledes blefven opdaget, og forre||kommet, ved det at bøgde lænsmanden Hans Nielsøn || Bestum haf~~v~~er aar = 1681: den = 9 Augusti paa sin værfader || Johanes Hougers veigne, ladet Efven Woyen i rette stefne, || anlangende det forløfte hand hafde gjort for hannem til Poul || Wold, til der fra entledigelse, saa og stillet under || domb og kiendelse; den her forberøte urigtig omgaa||else sckheet var, med paasckrifvelssen paa ommelte || domb; Hvilcket vedbørligen at tilsvare Poul Wold, og || hans søn, Swend, er loulig

vorden tilstefnt : Da hafver Svend || Wold møt, og i rätten jndlagt meer berørte domb || af den = 31 Julj = 1666: Det hand og self for oss i retten || hafver gestendiget, hvorpaa findes den raderit schrift, || hvilcket raderit tal, den sorenschrifuer da har observerit, || og derfor kient, at den i rätten schulle forblifve til hof||wetsagens vddrag, og at derefter kunde vdforsckes || det som sandhed medfører, til billig kiendelse i hvoref||ter denne raderit domb, Herr procureur provincial || fra forrige sorenschrifuer nu salige Lauridz Bøgestu, er || tilkommen, som nu effter forbemelte maade søger Svend || Wold derfor; og hafver Swend Vold for oss seelf i rätten || tilstaaed, icke rætere at kand erindre, end joe fiorten || rixdr: er betalt |: paa dommen |: af Johan Diricksøn || til hans fader Poul Wold paa Efwen Woyens || giæld, og at hans fader hafver sagt for hannem den || at hafve bekommet; Effter alle forskrefne omsten||digheder, lader det sig wel ansee, at Swend Vold som || baade har schrefvet den raderede schrift paa dommen, || saa wel og sielf omrørte domb, saaledes i rette||lagt, maa hafve haft nogen sær tancke og mee||ning med slig radering, og befindende uden ||

skribelsse : mens effterdj samme domb uden forny||else, war som ueffterretlig : hvis den og hafde komet || til fornyelsse, war og wel denne urigtighed worden || opdaget, og wed retten corrigerit : jcke heller er for || oss i retten fremlagt, eller bewiist, at Swend Vold || hafver fordret noget, endten af Johannes Houger, || eller Efven Woyen |: som bemelte krauf er vedkommende |: || widere end med det som de rettelig kunde restere og sckyl||dig være, ofver det som derpaa tilforn maatte, eller || kunde have været betalt; Thj erachtes og kiendes || for ræt, og billigt, at aff omrørte Swend Vold || for saadan Herr procureur provincials tiltale i || denne sag bør frj at være. ||

f 42b

2 : Dend anden sag || angaaende de trende bøkelseddeler, som Swend Wold || med egen haand sckrefven, og undersckrefven, hafver || vdstæd jmod Kongelig Majestets allernaadigst forordning : Da be||findes den første at være af hannem vdstæd, som hand schrifver || effter hans faders begiering aar = 1668 : dend 20: Octobris || til Christopher Pederssøn paa den gaard Ballerud, || som icke naufngifves hvad sckylde : same seddell || er sckrefven paa jt stække trøckt papir af no 12: til || een schilling; Den anden af forskreffne Swend Wold, til || Hans Nielsøn vdstæd, af formeld, at hand først = 1669: den || = 20 Martj hafver stæd og fæst, hannem halfparten j den gaard || Jar, saa og aar = 72: den = 2 Aprilj fæsted ham den anden || halfve part i forneffnte gaard, med des jndhold, og strenge || forpflicht : Dog er icke jndført hvad bemelte gaard schylde, || samme bøkelseddell er sckrefven paa utrøckt, og slet || papir; Den tredie, er og af berørte Swend

Vold || vdstæd til Jfver Rud, paa den gaard Rud, som aarlig || sckylde jt sckippund salt, som hand schrifver hannem i || bœxel at have stæd aar = 1676: j Aprilis maaned : dog || er forneffnte bœxelseddel daterit Rør den 3de Martj 1679: || som er ved trej aar derefter, og sckrefven paa trœcht || papir no 12 til tou s: herimod hafuer Swend Wold for oss || i rættē ey andet hafft at forregifve, end angaaende || Hans Jars bœxelseddel, Da siger hand, at da hand den || vd gaf, sckulle blefven dennem imellem aftalt, at Hans || Jaer sckulle forsckaffe forseiglet papir til, hvorpaa || den kunde worde schrefven; Hans Jaer hafver herimod || i rættē tilstaaed og forklaret, at hand hafver i alt || betalt udi bœxel af gaarden Jaer, som sckylde jt || sckippund meel, til Poul Wold og hans søn Svend || Poulson = 56 rdr: halffparten til hver af dennem derforuden || for samme bekommet bœxelseddel betalt - 4 rdr: ||

f 43a

Dog Swend Vold hafver først i rette negtet ey nogen af || forneffnte 56 rdr: bekommet, men vidstoed de = 4 dr: at Niels || Stabeck paa Hans Jars vegne, af hannem at være betalt; || Derefter forregaf og vedstoed hand, at hans fader Poul || Vold, hafver leveret hannem nogle af de forschreffne bœxelpenge || som Hans Jaer betalt hafver men hvor mange, sagde || hand sig icke, at kunde erindre : Foruden dette hafver Svend || Wold herj retten ført Nils Stabeck og Peder Østerns || tilstand, som forklaret, de var hos Swend, da sagde || hand, at Hans Jar hafde siddet inde med sin tredie || aars hold, og hafde dermed sin bœxel, og grøde for||brut; og bad di da Swend, at Hans maatte blifve || vdi gaarden : Og blef de da saaledes forligt, at Hans || sckulde betale til Swend - 4 dr: som Niels Sta||beck løfftet for, og siden til Swend har betalt, || efter hans forhen egen gjorde tilstand Da effterdj || heraf klarlig befindes i at Svend Vold, med forschreffne || trende bœxelseddeler hafver handlet jmod Kongelig Majestets || allernaadigst vdgangne forordning om trœcht papir || aar = 1664 dend 27 February som melder at det papir no 10 || af = 12 s: schal vere halfve arcker, derpaa sckal sckrif||wes fæste, og bœxelbrefve : saa befindes Svend Vold || at hafve {handlet} vdstæd som tilforn er forklaret || bœxelseddel paa Ballerud, paa trœcht papir no 12: til || een s: saa og een til Hans Jar vdstæd, som er schref||wen paa utrœcht papir, og jndeholder, at hand Hans || Jar, har bœxlet gaarden Jar, tvende tider, hver gang || halffparten : Og enddog der imellem første og sidste || gang var forløben neste trej aars tid, og hver bœxelsed||del burde været udstæd paa den Kongelig forordnet || sort no 10: Saa ere de dog begge jndragen i forschreffne || seddel, og endda schreven paa slet og utrœcht papir, || Den tredie hafver bemelte Swend Vold vdstæd til Jfver Rud, || som er schrefven paa no 12 til = 2 s: Af alt for||schrefvene, findes Swend Volds store dristig begaaende || jmod Kongelig Mayestets

allernaadigst vdgangne forordning || som vnderdanigst melt er; Da effterdi icke for oss er be||wiist, at af nogen tilforn, fænd nu, er vor||den herom effter Kongelig allernaadigst forordning || paataalt, eller vdført; Derfor kiendes for ræt, || at Swend Wold bør have hvis bøxel, hand af ||

samme gaarder har bekommet |: forbrut :| og betale || til Herr procureur provincial, de trej parter, og den || fierte part til de fattige, nemlig først af den || oppebaaren bøxel for Jar = 56 rdr: dernest ved sin æd || forklare, hvor meget hand for Ballerud, og Rud i || bøxel hafver bekommet, og det lige saaledes betale; Saa || og være forpflicht, paa behørig trøcht papir, at gifve || eenhver af forschreffne leyelendinger loulig bøkelseddel; || Og endelig betale Herr procureur provincial for||aarsaget omkaastning med fuldmegtigens || løn og dommens løste, i alt fire rixdaller || huilcket hand inden neste halfve maanedes daug || effter denne dombs loulig forkyndelse hafver at udrede, || Ellers søges det ved adferd, og Konglig Majestets om||budsmands befordring, med den der ved faldene || sigt effter lowen; || Monseigneur Balchenburg var begierende paa Herr procu||reur provincials veigne , opsettelse til neste ting, || i den jndstefnte sag, angaaende den koe, som Svend || Wold af Herr procureur søges og for tiltales : effter||som hand af hvis dend = 15 Septembris udi hans frawærelse || er udi retten jndgifven, og nu for rätten for hannem || blef oplæst, fornemmer, widre bewiislighed, || og opliusning om, behøfves at i rette forsckaffe. || Hvilcket contraparten Swend Wold og samtøchte. ||

f 43b

Den velfornemme matrone Anna salig Johan Kreftings || ved sin thienner Peder Asmundsøn, loed escke domb || udi den optagene sag jmellem hende, og Sifvert || Engebretsøn Brecke; forschreffne Sifvert Engebretsøn || blef paraabt og møtte, icke, eller nogen paa || hans veigne; Ligeledes Herr laugmand Lauridz || Christensøn, møtte ej heller nogen paa hans || veigne; Da blef herom saaledes for ræt kient || og afsagt, udi ofverwærelse af laugrætet, som || var tilnæfnt og war nærwærende paa aastæderne, || og her forhen dend 20 Augustj findes jndfært; || Som denne twistighed er opkommen jmellem den || førnemme matrone Anna salig Johan Kreftings || tvende gaarder, naunlig Frougner og Berger, || jmod den gaard Brecke, som er Christiania || laugstoels goeds, om jt engestøcke, som forre||gifves skulle ligge til Frougner, og jt bratte||støcke at skulle ligge til Berger, hvilcke ||

f 44a Sifver Brecke, begge skal bruge og sig tilholde : Saa || hafver de førte prouf icke kundet effter lougens || tilhold, gestendige at vide, det omtvistende plads ret||telig ligger og tilhører under Frougner : Men Hans || Frougner sielf i ratten bekient, at den gierdes||gaard som Knud Knudsøn hafver omwundet, || at schulle være sckielne og deele jmellem Froug||ner og Brecke, hafver hand sielf opsat; Ellen Jons||datter opfød paa Frougner, forklarer i sit || prouf, at ermelte Sckiepladz, schal have været i hen||des faders tid vdhaun; Herforuden befindes af Peder || Rud, og Niels Lefres prouf; at de nu i sommer || udi Sifver Ingebretsøns huus hafver hørt, at || Hans Frougner sagde at Johan noe jmidlertid || hand boede paa Brecke, lofvede Hans Frougner || een souf, for hand maatte være i haufn med || hannem : Mens som Hans icke fick samme be||lofvede souf, saa tog hand det paa traads, dog || endten det war eng, eller vdhaufn, Hans tog, veed || de icke. Effter des leylighed, og effterdj ingen || af begge parters jndstefnte prouf, har kundet || andet vidne, end dend omtvistede plads Sckiesletten, || som det paa stefnte høe er auflet, joe i gammel || tid har været som vdhaun til Brecke, siden ogsaa || derunder oprødet, og af Breckes brugende fult, || og underhørt : saa wide vj af des aarsag, icke || at kand fradømme Brecke bemelte pladz Skiesletten, || eller det derpaa auflede høe : Mens samme || auflede høe, at følge den i bøl havende Sifver || Ingebretsøn; og dersom sckulle formennes, at || meere maatte være jndlagt af falds haun, || under Frougner og Brecke, end paa Breckes an||part kunde falde, eller om bedre bewiislighed || kunde føris, end det eene prouf Karen Jørgens||daatter Tanberg, derom fra neederst, tilofverst||giort og forklaret hafver gaes derom effter || loulig paatahle, som ræt og forswarligt kand || være; Og Anna Krefftings som sagen paa || forschreffne sin landbundes vegne hafver ført i pro||cess, at betale i omkaastning fire rixdr.; || anbelangende det støcke braateplads ||

f 44b jmellem Berger og Brecke, da effterdj med de loulig || førte og ædtagen prouf, fuldkommelig bewiises, || at den omtvistende braatepladz om husman||den paa Brecke, naufnlig Albert Hansøn, hafver || i aar slaget og auflet noget lidet høe, paa, || rettelig tilhører, og ligger under garden || Berger; Saa for ræt kiendes og afsiges, at den || og hereffter fremdeeles der under bøl følge, og || forblifve; Og skal den aawexst derpaa dette || aar auflet er, være til jorddrotten hiemfalden, || efter lougen; Og bøl forschreffne Albert Hansøn, eller || hans hiemmelmand Sifvert Ingebretsøn || som hannem pladsen at beboe og bruge hafver || forunt, betale i omkaastning fire rixdr.; || jnden half maanedes dags forløb, under || adfærd, og befording effter lowen etc: ||

Monseigneur Jacob Kreffting wed sin tienner Jørgen Christen||son, loed
 ecske domb udi den sag jmellem hannem || og Knud Frantzøn; Herr
 assessor Frantzøn, ved sin thie||ner Jacob Christophersøn loed jligemaade
 ecske een || forswarlig kiendelse udi samme sag, Da er denne || sinde
 afsagt, Effterdj af Monseigneur Jacob Krefftings || jndlagde kraufreigning
 fornemmes at der vil || behøves først afreigning jmellem dem at giøris, ||
 baade om huusleye paa Kiørboe gaard, saa||wel om det hæ, og
 halmbfoeder forneffnte Kreffting || self til sine hæste, og creature har nø af
 den aufl || og af grødeswexst, hand prætenderer Herr assessor || hannem bør
 sware, eller og hafves derom Herr || assessor tilswar og erklering; hvilcket
 hand af Monseigneur || Jacob Krefftings fordringer, wil og bør hannem
 tilstaae || og gestendige, eller modsige, og protestere, før nogen ||
 kiendelse derudi af oss kand gifves; Derfor forflø||tes endnu denne sag til
 neste ting, at saadan || afreigning, under og af dennem self, nu strax
 for||inden vedbørlig kand giøris; og hvis de gode mænd || da iche sig derom
 schulle mindelig wille forstaae, || som dog formodes, sckal saa wit oss
 vedkommer, || da vorde kient som ansvarligt, etc: ||

Kongelig Majestets foeget Seigneur Christen Hansøn for rätten || tilspurde
 den tilstadewærende almue, om nogen af || dennem er bewist om Joen
 Eegebergs omgiengelse, og || forhold i druckensckab; hvor da fremkomb
 bøgde || länsmanden Hans Øfverland, og Arne Houger ||

og sagde det er dennem velbewist, at naarforschreffne Jon Eegeberg ||
 øfver den af Gud forbødne last druckensckab, som dog iche || offte scheer,
 er hand belat med den schrøbelighed, at hand iche || self sin tunge kand
 styre og regiere, Mens af sin || mund lader udfare den tale, og ord, som
 hand al||drig tilforn af nogen mennischer har hørt, langt min||dre god for at
 bewiisliggiøre; Da er saaledes for || ræt kient og afsagt, enddog de tvende
 førte || prouf, fremsiger at Jon Eeberg hafver sagt til bøgde || länsmanden
 Dirich Haslem, at Biørn Stabeck har be||sofvet een sin thienestepige, saa
 kand de dog iche til||staae, eller forklare, at hand meente eller naungaf ||
 den Biørn Stabeck, som boer paa gaarden; Joen Eege||berg og sielf
 saaledes herj rätten gandsche benegter || og forklarer, at hans tale som
 derom sckeede i druc||kensckab, var meent om den Biørn, som da tien||te
 Biørn Stabeck : Men det besofvede qvindfolch || naufnlig Kirstj
 Christensdaatter, hafuer for retten || bekient, at hendes barnefader var
 Rasmus || Ericksøn sckoemager, som siden gaf sig til soldat || paa
 Aggershuus, hannem hun og i barnefødsels || nød for hos qvinder værende
 hafver bekient og vdlagt; || Effter saaledes, kand vj iche eragte, at Jon

f 45a

Eegebergs || løsse tale j druckenschab, kand være Biørn, som boer || paa gaarden Stabeck til nogen nachdeel : men || hand derfor i alle maader frjkiendes; Og enddog || af almuens tilstand fornemmes, at Jon Eegeberg || for den schrøbelighed, naar hand er?? drucken, taler hand || det som hand aldrig tilforn har hørt, eller veed scheel || og bewiislighed til, derfor paamindes hannem hereffter || at vogte sig for den last druchenschab, og hafve søm||melig tahle om sin neste, saafrembt hand iche, || ellers maate geraade i straf som vedbør. ||

Abel Grinj bewiiste ved Arne Hougens hiemstefning, || effter forrige opsettelsse fra den = 24 July: at hafve || ladet citere, Christopher Andersøn, boende i Sandvigen, || for utilbørlig sckielseord; jtem at proufve citerit || Torckil Skalm Stabeck, og Oluf kullebrænder; || Og fremkomb Torckil Skalm Stabeck, som tilstoed || bekiente, at hand udi nest forleden sommer || komb fra Christiania, og til Sandwigen paa || baad med Abel Grinj, og Christopher Andersøn, ||

f 45b

og hafde de een kande øl med sig paa baaden, og || jmidlertid de roede, og var underweigs, drack de ølet || ud; og laae Christopher Andersøn og sof, jmedens || de drack ølet ud; Og da hand Christopher opvognede || begierte hand at dricke een gang, Da sagde de sampt||lig som var paa baaden at øt var vddrucken, || Da opstoed Christopher Andersøn, og satte sig at roe || paa baaden, og sagde hand til Abel Grinj at hand || skulle roe; Du orcker wel at roe, siden du har druc||ket saa wel; Og komb de saa widre i talle med hver||andre, og sagde Christopher til Abel, blifver du vreed, || og som da Abel derpaa fortrød; skioldede Christopher || Abel Grine, med saadane ord, at hand hafde solt hannem || jt half pund meel, som een hunsfot, og een schielm, || og erbød sig derpaa at giøre æd; Dernest frem||komb Oluf Dirichsøn kulbrænder, som tilstoed at || hand forschreffne tid var paa baad, med Christopher Andersøn || og Abel Grinj, og hørde hand Christopher Andersøn sagde || de ord til Abel Grinj, de samme ord som Torckell || Skalm Stabeck tilstaaed og bekient hafyer tilstaar || vidre at hand samme tid hørde at Christopher sagde til || Abel Grine, at det var een sckiels vegt hand hafde, || og hafde solt hannem meel som een sckielm, || Torckel Skalm Stabeck tilstaar og dette forschreffne || forschreffne tid at have hørt af Christopher Andersøn. || Jndstefnte Christopher Andersøn møtte i egen person || og siger sig, at være drucken da disse ord af hannem skal || være talt; Meente ellers at ded icke war rigtig || wegt som Abel Grinj hafde tilweiget hannem det || meel med som hand hannem afkiøbt hafyer || Christopher Hansøn blef tilspurt, om hand disse prouf || noget har at

besckylde; Swarede ney; Abel Grinj paa||stoed og formeente, at forschreffne Christopher Hansøn, hans || gjorde besckylning og tillæg bør bewiise, eller og blifve || det samme hand ham beschylt og tillagt hafver. || Sagen optages till neste ting, og forrelegges Christopher || Hansøn til den tid sin gjorde besckylning at bewiislig||giøre; Og Abel Grinde samme tid den besckylte finder || i retten at fremwiisse, at fornemmes kand hvorle||des den sig befinder;

Jens Graf ved bøgde lænsman||den Hans Øfverlads hiemstefning, bewiiste at hafve || citerit Jørgen Christensøn, nu tienendes Jacob Kreffting, || at tilstaae hvis hannem kand være bewist, angaaende || sex faufne hœ, som Dirick Haslum, hannem om waaren ||

aar = 1683: sckal hafve afkiøbt, og sckal hafve belofvet || at gifve Jens Graf for faunen halvesiete orth; || Derpaa fremkomb forschreffne Jørgen Christensøn, som tilstaaer || og bekiender, at hand forschreffne aar og tid tiente Dirick || Haslem, at hand var med salige Dirick, og afførte || fra bræfs ødegaard, naufnlig Fogdedeelen, halfpar||ten af forschreffne sex faufne hœ; og sagde Dirick || samme tid til Jørgen Christensøn, at hand hafde kiøbt || formelte sex faufne hœ af Jens Graf, og skulle betale || hannem derfor; Vidre sagde Dirick til Jørgen, at hand var || tilfrids, der een vilde kiøbe hannem den anden || halfve part af bemelte hœ, efftersom hand sagde sig iche || det at hafve fornøden, og siger Jørgen sig iche vidre herom || at være bewist; Noch blef fremstillet Claus || Johansøn, tienendes Hans Øfverland, tilstoed og be||kiente, at hand forschreffne tid var med Jørgen Christensøn || og afhente fra forschreffne Grafs ødegaard kaldes Fogdedee||len, bemelte trej faufne hœ, og førde den til Has||lum; tillige med forschreffne Jørgen Christensøn; Gulbrand || Jonsøn, husmand paa Haslums eyere, tilstaaer || og bekiender at hand bemelte aar = 1683: om waaren || tillige med Axel Jensøn soldat, afhente fra Grafs || ødegaard, effter Dirich Haslums befaling, et las || hœ, af forschreffne sex faufne; Axel Jensøn soldat, be||kiente og at hand ommelte tid afførte fra forschreffne gaard || og til Haslum jt lass af samme sex faufne hœ; Lars || Christensøn, som er Christen Dellis søn, tilstoed og bekiente, || at hand vngefehr for een femb aars tid tiente || Dirich Haslum, og jmidlertid effter hans befaling || afhente hos Jens Graf een tønde malt, og førde || den til Haslum, Mens om Jens Graf derfor betaling || har bekommet er hannem wvidende; Erick Haslum, || som hafver nu salige Dirich Haslums hustru, og i sagen || jndstefnt er, møtte og swarede, at hans hustru || kand iche benegte at hendes salige mand effter de førde || prøvs formeld joe noget af forschreffne hœ, bekommet || hafver,

f 46a

mens hvor meget veed hun, veed og iche || om det er blefven betalt, eller er ubetalt; Maltet || angaaende, er hannem iche bewist noget om ; Jens Graff || war beschrefvet hvis herom er passerit : ||

Anno 1684: dend 13 Octobris er almindelig sage og skatte||ting holden paa Agger tingstue, ofverværendes Kongelig ||

f 46b

Majestets velbetroede slodsfoeged Seigneur Christen Hansøn, jtem || bøgde lamsmanden Hans Nielsøn Bestum, samt effter||schrefne laugræt, nemlig Bottel Soegen, Truels Lerskald, || Anders Thaassen, Ammund Grefssen, Hans Dissen, og Elias || Gustad.

Assessor, Anders Simonssøn ved sin thiener Peder || Hanssøn, loed fordre domb i den sag jmellem hannem og || forrige slodsfoeget Frantz Berentsøn, som effter || paaraabelsse møtte iche, eller nogen paa hans vegne, || Da er herudi saaledes for ræt kient \og/ afsagt. At || effterdj welbaarne Herr assessor Anders Simonsson, først frem||wiisser een sin forfattet reining, under dato Christi||ania dend 13 Novembris 1680: hvorefter hand fordrer forige || slaadsfoeget Frantz Berentsøn = 287 1/2 dr: paa samme || reining, og samme dag hafver forschreffne Frantz Berentsen || skrefven med og under egen haand, at hand schal betale || til Herr comissarie Anders Simonsøn, alt hvis som ofverschiuder || ofver Martha Dissens boe; Dernest bewiises med || en wexel som assessor Anders Simonssøn hafver trucken || paa Frantz Berentsøn, daterit Gierdrum dend 11 Novembris 1681: at || hand paa reignings slutning af den = 13 Novembris 80: wille be||tale til Monseigneur Remholt Wordeman = 150 rdr: hvilcket saa||wit findes af Frantz Berentsøn accepterit forschreffne dag den || = 11 Novembris 1681 : at hand vil betale = 100 rdr: jnden marckenet || dernest effter vorder holdet, saa fornemmes dog at || Frantz Berentsøn icke sit løfte som melt af wexelens || betaling hafver effterkommet; Hvorfore hand tilkiendes || samme = 100 dr: at sware og betale, og erstatte i aar||saget omkostning = 3 rdr: hvilcket alt wed louleg ad||ferd effter louens formeld, og Kongelig Majestets foegeds || befording, om icke mindelig inden neste halfve maa||neds dag betales, vdsøges med Kongelig Majestets sigtes || swarelsse; Dog hafves i acht, at Frantz Berentsøns || egen gjorde tilsvar, at hand endnu staar aaben || for regenschabs swarelsse, og er uqviterit hans || førige betroede bestilling angaaende : saa at Hans || Kongelig Majestets ræt i des maade, effter nu i daug || allernaadigst publicerit cammerræts

ordning, || udi den = articul, ey derved noget for kort kommer; || ellers hvad videre Herr assessor hos Frantz Berentsøn || kand med rette have at fordre, eller hand derimod til || gienkrauf for Diissens boe hafve at afkorte, hafver de || at giøre rigtig reining med hverandre om, derefter || vider den som krauf bekommer, hos den sckyldig || det loulig at søge som wedbør; ex: ||

Velædle vicelaugmand Seigneur Hans Nielsøn ved stads||procuratorn udi Christiania, Jesper Balckenburg, loed escke || domb jmellem hannem og hans landbonde Oluf Thaassen || som effter paraabelsse møtte, og hafde ey vidre || at sware, end paastoed og formentte, hvis oddel||sckat, og rostieneste hand af Thaassengaard hand || paaboer; betalt hafver, sampt hvis hœ hans land||herre schal hafve bekommet, bør hannem udi den || resterende landsckyld at decurteris og gotgiøris. || Og efftersom fornemmes at Anders Thaassen, er morbroder || til Oluf Thaassen er i hans stæd som laugrætsmand || tilordnet, Oluf Munckerud. Da er for rættten || udi forskreffne sag kient og dømbt saaledes. Saa som denne || sag bestaar herudi, effter for oss i rette førte den høye || øfrigheds stefnings formeld : at Herr vicelaugmand Seigneur Hans || Nielsøn tiltahler sin landbunde Oluf Thaasen paa sin || første bœkels forbyrdelse, fordi hand jmod lougen jnde||sider med hans landsckyld af hans brugende plads || i dend eene Thaassengaard, for det nest for||løben aar; Hvorimod forneffnte Oluf Thaasen forregif||wer, at hand i ploug tiden nest forleden waar schal || hafve været hos Herr laugmands kiereste, og beklaget || sig, at hand icke effter pligt og gierne willie, kunde || betale sin sckyldige landsckyld, og det formidelst hans || sclette tilstand, og fattige vilkor : Men begierede || at hannem frommelig derpaa dag maatte gifves, || velle hand med snarest muglighed betale, hvilcket || hand siger hun ham og skal hafve tilsagt; Hafver og || her i rættten erbødet sig samme sit løfte wed første || mulighed at vil effterkomme, det hannem og den = 28 July: Nest || afwiget af rættten er blefven forrelagt, velbemelte sin || landherre fornøveligen at tilfridzstille, saafrembt || hand icke wil være vndergifven det som lowen udi || sclig tilfald er den formeldende, Mens som nu || fornemmes at af bemelte Oluf Thaassen hidtil endnu || ingen betaling derpaa fult er, Alleene paastaar || at hafve betalt nogen oddelsckat som hand formee||ner røstieneste, og hœ hannem bør gotgiøris; Herr laug||mand og nu lader ecske uden lenger ophold domb i sagen || Da effterdj befindes bemelte Oluf Thaassen ofver den tid - || lowen hannem som een leyelending forunder og be||wilger, hafver indesiddet, med sin landsckylde || swarelse, bør hand ogsaa effter samme lowens || klare ord, at miste sin gaard, og dog betale ||

f 47a

f 47b

sin sckyltige landsckylt, Med den paa processen || billig anwente omkaasting jnden neste halfve || maanedes daugs forløb - 1 1/2 rdr: vnder adferd og befor||dring effter lougen; Dog hvis erm~~el~~te Oluf Thaasen || efter paaberaabelsse, loulig kand bewise at hafve || betalt i oddelschat, rostieneste hold og vidre, da || det hannem som billigt i den resterende landsckylt, at || komme til afkortning. ||

Vdi den sag jmellem Gudmund i Braaten, og Ziri Thor||stensdaatter, er af Kongelig Majestetets foeget escket || endelig domb; Forschreffne Gudmund, og Zirj, effter paa||raabelsse war tilstæde; Da er herom saaledes for ræt || kient og afsagt. Effterdj Gudmund i Braaten sag || gifves af Zirj Thorstensdaatter, tilholdende i || finthusset, som hand hende uden ald gifven aarsag || hafver ofverfaldet, og slaget meed een stock paa || hofvedet, armene, og ryggen, wel sex slag, Dog || samme Gudmund i Braatten alleene self til||staar at slog hende ickon - 2 a: 3: slaug, og det || for hun hafde slaget een pige naunlig Karj, || Men jndtet til aarsag derom widere forklaret: || Da tilfindes hand, endten at verge sig jmod || saggifvelssen, effter mandhelgebolchen 19 capitel eller og || at bøde effter samme balckes = 17 capitel til Kongelig || Majestetets 8te ørtuger og = 13 £mark£ sødf; Og effterdj hand || paa een søndag, som war den = 29 Juny forøvede || dette slagsmaal, bør hand bøde i hellig brøde || effter Christian 3 recess = 3 £mark£ og det alt inden half maa||neds daug hernest effter at betale, eller søges det || hos hannem, med loulig adferd, og Kongelig Majestetets || ombudsmands befording, som da auflen den sigt || lougen omformelder; ||

Jens Hanssøn af Christiania, ved een riigens citation || daterit Aggershuus dend 21 Septembris nest afwigt, bewiiste at || hafve ladet citere effterschreffne for deris resterende || tiende; Nemlig Oluf Thaassen, for aar = 78: 81: og 83: som || bedrager til - 2 dr: 12 s: møtte, og bad om dag, nogen kort || tid; Frøn Anders = 2 £mark£ møtte og wil betale; Frougner Ole || - 2 £mark£ møtte og sagde at hafve betalt til Herr Lars Jbsøn; forre||legges ded til neste ting at bewiisliggiøre; Bottel Soegen || fordres - j (1) dr: 3 £mark£ bewiiste med Herr Jens Haurdzes bewiis at || vere betalt; Grefsen Hans - 3 £mark£ 12 s: er død, encken møtte iche || Grefssen Amund - 2 £mark£ 8 s: Hans Røved - 8 dr: 12 s: Bretved - 2 £mark£ 12 s: || Østensøe Peder - j (1) dr: j (1) £mark£ 12 s: møtte og benegtede, sagde at have ||

lefveret hvis hand søges for hos Roluf Hansøn. Hans Sogen || - 1 £mark£
 motte iche. Ow Anders - 1 £mark£ 12 s: Holmen Jørgen - j (1) dr: j (1)
 £mark£ møtte || iche, Thonssen - 12 s: Ræfstad - 1 £mark£ 12 s: Sindtzen -
 j (1) dr: Gorrud - 3 £mark£ 12 s: || Brecke - 6 s: møtte og wil betaler;
 Thor Winder - 1 £mark£ 14 s: betalte || Jacob Gustad - j (1) dr: 2 s: Grand
 - 12 s: Thvetten - 2 £mark£ Jfver Schierfven || - 12 s: Næss - 8 s: Øster
 Skoyen - 3 £mark£ Børgen - 5 dr: 2 £mark£ Jochum || Schoyen - 16 s:
 Nygaard - 2 dr: 1 £mark£ Ørager - j (1) £mark£ Hussebye - 1 £mark£ 4 s:
 || Romsaas - 18 s: Jørgen Nortved - j (1) dr: 2 £mark£ Fureset Anders - 1
 £mark£ || Oluf - 8 s: Soelberg - j (1) dr: j (1) £mark£ 12 s: Opsal
 Munckerud, Mangelrud || Houg, Schellerud, Lerschalden, Rommen,
 Aarewald, Biørns||drit, Lindeberg, Lindebergsenchen, Lars Lindeberg,
 Brevold || Thogerud, Dal, Rustand, Waagesten, Biørndahl, Floyspon ||
 Mølscherud, Amerud, Amerud gilch?? af disse forschreffne || sckyltig og
 resterende møtte een deel, og een deel iche, || som beraabte sig paa, at
 have leveret hvis de søges for, || Hvorfore dennem er forrelagt til neste ting
 det at beviis||lig giøre;

Saafrembt de schyldige iche wil tilkiendes || at betale vdi denne
 effterschreffne sag, er laugrætet || som paa aasteden Træbraaten, var
 forordnet, || nu igien anordnet rätten at betiene, og war || de alle
 nærwærende, undtagen Jens Bretwed Gul||brand Thonssen, Effter
 wedtagelsse paa forschreffne Træ||braaten, bewiiste wed bøgde
 lænsmandens hiemstef||ning, at hafve citerit i samme sag, Jon Tharmossen
 || som hafver wæret soldat paa Aggershuus, og nu || ere boende i
 Watterland, Hans sandhed i denne || sag at tilstaae, og bekiende; som
 fremstoed og be||kiente; at hand vngefehr for = 48 aar siden tiende paa ||
 Ræfstad, og da wiste Jfvere Thonssen, sin søn Swen||ning Refstad, deele,
 som hand sagde skulle være || jmellem Thonssen, og Ræfstad, Nemlig fra
 dend || gamle asck, og op ad Sandbecken, hen omkring kolle||landet nord
 opunder berghøgden, med dallen hen udi || Allumsøen; Og siger Joen at
 hand thiente paa forschreffne Ræf||stad paa een tholf aars tid, og at ingen
 hafde nogen || hugst ofver samme sckielne : Saa og naar hans søn ||
 Swening Ræfstad, eller andre, hug ofver forschreffne deele, || tog
 forneneffnte Jfver Thonssen det fra dennem; og vidre || sagde hand sig iche
 herom vidre at være bevist : ærbød sig || paa forschreffne tilstand at giøre sin
 bogeræd Nock || fremstillet Gulbrand Thonssen, een gammel be||daget
 mand ved naufn Knud Ottsen styr siger sig || at vere vngefehr mod = 80
 aar, og nu thiener Annichen salig || Fridrich Boyesøns paa Nedre Fosses
 møle; som tilstaar ||

f 48b at hand vngefehr for = 60 aar siden, da hand thiente paa || Linderud, hos een mand ved naun Mogens som var under || sckydssckatter, Da hafde forschreffne Mogens Linderud, forlof || af Jfver Thonssen, at maatte hugge i Thonssens marck, || som hand beretter, at de da hug fra den gamle asch, || og hen i nord omkring kolle bonden, Og der var || ingen som formeente dennem det; Siger og jmidler||tid hand paa een aatte aars tid tient forschreffne Mogens || Linderud, fornam hand ingen af Røveds besidde||re hug ofver samme sckiffte. Hafver ey vidre at prouf || herom, mens æbyder sig herpaa at giøre æd; Gul||brand Thonsen fremlagde een schriftlig tilstand, af een || mand ved naufn Oluf Ewensen som hand siger at || er boende paa Bragnes, Mens som samme tilstand || er ey ved æd lougfæst, kand den ey antages; Vidre hafde || Gulbrand Thonsen ey denne gang at i rette føre. || Paa Hans Erickssøn Røweds veigne, bewiiste Jens || Carstenssøn ved een velforseiget riigens citation || daterit Aggershuus dend = 26 Septembris at hafve citerit effterschreffne || deris prouf og tilstand, om forschreffne sag, nemlig || Jon Kopperud i Oudahlen, som effter paraabelsse iche || møtte, og blef af fuldmegtig Jens Carstensøn fremlagt || hans schriftlig tilstand om samme sag, at Thonssen || eyere, iche skulle recke til Røwed eyer. Samme seddel||er daterit Christiania dend 21 Aprilis 1674: Nock blef af || forschreffne fuldmegtig i rattelagt, een schrift vnder||schrefven af Jørgen Rasmusøn, Sindtzen, og Laurids || Erlandsøn Løren, som hafver formeld at de effter || Hans Olsøn Røwed, og hans søn Erich Røweds begie||ring, har varit hos Anders Christopherssen Bretwed || Nu verende hos Lauridz Løren, hannem at ofverhøre hvad || hannem om Thonssen {...} og Røwedz tilliggende og omtvistende || eyere kand være bewist, med vidre des jndhold hvoraff i || acten schal vorde jndført saawit foruden erachtes. ||

§ Jligemaade er og effter forschreffne stefnings formeld || citerit Oluf Stomner, tilholdende paa Hanneborg || paa Lørensckougen, som tilstoed og bek{...}nte, at || for vngefehr for - 50 aar siden, da hans fader som || boede i Vllensagger sougn, og hafde leyet sckoug af || Ewen Thonssen at brende thiære af, Og da de hafde || hugget een dag eller thoe i forschreffne schoug, komb forschreffne Ewen || Thonssen til dem, og sagde det de schulle iche hugge ||

f 49a omkring østenfor Weyen, ofver Kollibroen, og || leye i Slettehellen, hvilcken de iche maatte gaa østen||fore, Mens de schulle hugge westenfor weyen; Widre || er effter bemelte citation stefnt, Lauridz Bendzen i Watter||land; Jørgen Rasmusøn Sindsøn, og Oluf Linnerud i || Aggers hærít, samt Lars Erlandsøn Løren, hvad ord || og tilstand de af ofvenschreffne

dannemænd hørt hafver || Og war tilstæde, Lars Bentzøn, og Oluf Linderud, og haf||de ey vidre at proue, end Joen Gulbrandsøns tilstand || er ommeldende; Jørgen Sindssen og Lars Erlandsøn || hafde ey vidre, end hvis de har schrefvet, og siger at || være effter Anders Christopherssens, beretning; Da er denne sinde afsagt, at effterdj af de førte prouf, iche || saa fuldkommen opliusning om sagen kand have || som fornødenhed vdkrefver, og endelig behøves : Saa || eragtes fornøden, at forskreffne prouf før is effter lov||lig stefnemmaal paa aastæden Trætebraaten, till || nest anstundende waar, at de der kand øyens||siuflig forrewiise de stæder som de omprouer, || at schal være scheelne og deele jmellem Thonsen || og Røtweds eyere, at dereffter endelig kand kiendes i sagen det som ræt og ansvarligt kand være; || Den hugne ved kand af Røtweds besiddere jmid||lertid hiemfør is, effter taxering hvad den kand || være af verdj, paa det om sagen dennem schulle gaae || under Øyen, at vides kand hvad de derfor bør svare, || Parterne hafver og jmidlertid sig med dene omtvistede || skoug ej at befatte, førend endelig domb derom || gangen er;

Monseigneur Jesper Balckenburg paa Niels || Nielsøn gaardsfoeget paa Skoum gaard hans vegne || bewiiste ved een riigens stefning daterit Aggershuus dend 5 July: 84: || at have citerit Halfvor Mangelrud, for denn gaard || Mangelrud hand sidder og beboer, og forskreffne Niels || Nielsøn sig af veledle Herr comissarie Anders Boyesøn || til oddel har tilforhandlet; jligemaade er og citerit || at proue Hans Bestum, samt Christen Refstad, og || Christopher Aarewold; med meere samme stefning || er omformeldende, som i acten schal vorde jndført. || Dernest blef i rettelagt een richtig copie af den høg||kongelig oberhofræts dombsslutning, jmellem forskreffne || Halfvor Mangelrud, og Niels Nielsøn, daterit Aggershuus || dend 3 Martj 1684: vnder rigens schriffuer Seigneur Hans Nielsen ||

haand, som blef oplæst; Jligemaade blef fremlagt || Niels Nielsøns schriftlig begiering til Kongelig Majestet || stadsfoeget Seigneur Christen Hansøn, daterit Christiania || dend = 27 Novembris 1683: med forskreffne Seigneur Christen Hansøns || befaling til bøgde lænsmanden Hans Bestum, af for||meld, at hand med vidne same begiering hafver at forret||te; hvilcken forretning af hannem findes derpaa schrift||lig forfattet; og med Christen Refstads og Christopher || Aarewolds zigneter bekreffted; Hans Bestum, Christen || Refstad og Christopher Aarewold, tilstoed, at da de || tilbød Halfvor Mangelrud de = 15 rdr: bøkelpenge || og de = 9 dr: i omkaastning, vilde Halfvor imod||tage || de = 9 dr: Mens som hand icke vilde imodtage || de = 15 dr: gaf Monseigneur Balchenburg som da hos var til || swar, at

f 49b

hand dennem ey skulde bekomme, med || mindre hand forschreffne bøkelpenge og vilde annamme. || Og derpaa erbyder de sig at giøre æd. som de og || for retten derpaa aflagde; end og blef i rettelagt || Niels Nielsøns schriftlig jndgifvende og paastand, || daterit denne dags dato: Og effter forschschreffne jndlægs || formeld optalte Balchenburg udi retten = 44 rdr: || og formeente og paastoed at Halfvor Mangelrud || dennem iche af retten blifver lefveret; Meed || meere samme jndleg er om formeldende og vdi ac||ten schal vorde jndført; Halfvor Mangelrud || hertil og jmod at sware, møtte, og j rette lagde || den Kongelig oberhofræts domb in original, som og || for rätten blef opløst; forregifver og at || hand icke hafver kundet sware sin resterende land||sckylt, fordj hand ey hafver kundet bekomme de || hannem tildømbte dombpenge; Nock fremlagde || Halfvor sit schriftlig jndlæg af denne dags dato || som og for rätten blef opløst, og i acten schal || vorde jndført; Balchenburg, formeente at Boyesøns || skiøde tilholder Niels Nielsøn, at nyde landsckylten || af forschreffne = gaard = 1682: Og derpaa fremlagde Boyesøns || schriftlig attest af den = 27 Octobris 1682: effter hvilcke || documenters formeld, Balchenburg var domb begie||rende; og til sig tog, de af hannem i retten fremwiiste = 44 rdr: || Halfvor Mangelrud var af Niels Nielsøn begierende || hand af forschreffne = 44 rdr: wille annamme hvis land||sckylt Halvor til hannem sckyltig befindes og || resten af omkostningen Halfvor tildømbt er ||

f 50a

nu maatte leveris; Balckenburg formeente at || ded nu war for silde?? at tilbyde landsckylten : og hvad om||kostningen er angaaende??, formeent hand Halfvor bør || at giøre ansøgning om. Og schal hannem leveris, naar || hand dommene med paa||schrevene qviteringer vil || fra sig levere; og eschede en før domb. Halfvor for||meente det var ey forseente at tilbyde landsckylten, || efftersom Nils Nielsøn har hidtil jndehafft de hannem til||dømbte dombpenge; Balckenburg formeente hans || paastand er ey gyldig til at svare hans leye||lendings pligt; Sagen optages til neste ting til hvilcken || tid parterne sig har at lade jndfinde, og endelig domb || at afwarte;

Zire Thostensdaatter, tilholdende i Aggers hær, || bewiiste wed een velforseiglet riigens citation || daterit Aggershuus dend 2 Septembris 1684: loulig at hafve ladet || citere Thore Vlfven boende i Aggers hær, saa og || hans qvinde Ragnil Vlfven; Først Thor Vlfven || formedelst hand hende for nogen tid siden, med hug || og slag hafver ofverfaldet, saa hun af dig er blef||wen sclagen blaa og brun, Det de mænd som || citantinden hafver besichtiget videre schal tilkiendegif||we, hvorfor hun formeener at hand bør

straffes, som een voldsmand effter lowen, og Kongelig statu?? || Samme tid schal hans qvinde Ragnil Vlfven ofven||bemelte Sirj Thostensdatter paa hendes ære puserit??, og schende || for en thyfscheldet; Jligemaade er stefnt Lars || Olssen i Fielhusset, saa og Børgen Thorssen Vlfven, || deris sandhed ved æd at aflegge; Jtem er og literit || Esckil, og Lars boende udi Fielhusset, deris sandhed || som besichtelssemænd at tilstaae, Med vidre samme || stefning er om formeldende; Thor Vlfven møtte, || og sagde sig at være een borger i Christiania, og for||meente, derfor ey bør hertil tinget at svare; Kunde || dog icke benechte joe at hafve slaget forneffnte Zirj || jt slag med een stock; Og fremviiste een hans bor||gersckabsseddel daterit Christiania dend 28 Octobris 1657: || saa wel og nogle qviteringer paa hvis schatter Thor || Vlfven i forskreffne Christiania skal hafve betalt; Esckild || og Lars j Fielhusset, deris giorde prouf og tilstand || som de dend 28 July nest forleden for retten giorde || blef nu for Thor Vlfven oplæst; Fogden satte i || rette, og formeen Thor for forøfvede hug og slag || bør bøde effter lowen; Zirj tilstoed at Thors ||

qvinde sagde til Thor, da hand hafde slaget {...} de tvende slag, || Hand sckulde icke sclage hende, meere Hun {skulle} vel sclaa || hende need een schenderische mund; Føegden {...} vidre || udi rette, at efferdj Zirj beschylder Thor for at hafve || slaget hende thvende slag, bør hand bøde derfor effter || lougen eller verge sig derfor \effter/ samme lows formeld, og der foruden at oprette hende hendes sckades lidelse, || efftersom hun beklager sig at være tilføyed sckade || paa sin helsse; Hvad sig angaar de besckyldinger || som Thor Vlfvens hustroe, hende tillagt hafver saa || tilstaar Børgen Thorsen, at hand vil bewiisse forskreffne || Zirj tvende gange er besckylt for thyfverj, og vil || det til neste thing bewiisse, at hun er afklæd for || thyfverj; Hvilcket hannem og er forrelagt til neste || thing loulig at bewiislig giøre; Begge Fieldhuus||mændene var og tilstæde, og tilstoed deris forhen giorde || tilstand, at have seet Zirj var blaasclagen, mens icke veed om Thor Vlfven det giort hafver Thors hustroe || møtte och icke; Optages til neste thing; ||

f 50b

Forschreffne Lauridz Olufsøn boende udi Fielhusset, || bewiiste ved een velforseiglet riigens stefning, || daterit Aggershuus dend 2 Septembris at have citerit forskreffne Børgen || Thorssen Vlfven, formedelst hand for nogen rum tid siden || schal have hannem paa hans erlige naun og røchte desa||merit, og ved sin schanderische mund kaldet hannem een || racker; Jtem citerit at proue herom. Lars Larssen || thienendes Eschel i Fielhuusset, Maren Olsdatter, tilhol||dende udi hal Anckerstuen, og Anna

Jfversdatter, || med vidre stefningen er omformeldende, og udi acten || schal vorde jndført; Effter ædens forrelæsning || fremkomb, Lars Larssen tilstoed, at hand icke war || hos da dette schieldsmaal sckeede, hørde wel at der || blef talt om racker; Mens veed icke om Børge || Thorssen schielte Lauridz Olsøn i Fielhusset for een || racker, eller Lars schelte Børge Thorssen; veed icke vidre; || Nock fremkomb Maren Oelsdaatter, som til||stoed og bekiente, at hun sidst i nest forleden hæ || tiden, da der var douning paa Etterstad, og der || komb klamerj jmellem forschreffne Lars i Fielhusset, og || Børge Thorssen, om een sckienck; Og Børge derifra || gick bort, og lagde sig ud paa weyen; hvor effter Lars ||

f 51a j Fieldhuusete, og vilde gaae hiemb; Komb saa Børge || dereffter op, og raabte effter Lars Fieldhuus, og sagde || bie din racker, der for diefvelen i dig, Og brød Børge || en stør i støcker, og slog løs effter Lars med; og førte || hannem ofverende; Og bad da Lars at hand i Jesu || naun, maatte gaae hiem til sit huus, og sagde || jndtet at vilde have med Børge at bestille; Anna || Jfversdaater tilstoed ord fra ord, lige det samme || som Maren Oelsdaatter tilstoed og prouet hafuer er || og vidre icke herom bewist, Erbyder sig herpaa at giøre || deris æd; Børger Thorsen blef tilspurt om hand desse || prouf noget har at becskyldte, swarede nej; Børge || Thorssen sagde at var drucken da disse ord aff || hannem skal være passerit Beraabte sig paa prouf || herimod at føre til neste ting; Hvorfore sagen || til dend tid optages, og prouene denne tid her og igien || at møde; til vidre æds festelsse, ||

Hans Kongelig Majestets allernaadigst cammerråts || forordning, disligeste forordning om tovwerck, og || jernanckere, jtem patent og opbud om cons||sumptions og folckesckattens forpagtning; Syn||denfields, i Christiania fra den = 6 til den = 25 Octobris 84: || Saa wel og hans excellents høyædle welbaarne Herr vice||stadtholder Herr Just Høegs høygunstige breff || og befaling, proviantsckatten at sckal betales || med penge, landsckyliden og ledingskorn, at betales || effter capitelstaxten: Men fisch, og smør, efter || den udi forordningen ommelte taxt, daterit 5: Septembris 84: blef alle for den tilstædeværende almue || allerunderdanist opløst ./.

Hans Kongelig Majestets oberkrigscommissarius i Norge || weledle og welbaarne mand Hans Hansøn, loed læse og || publicere en copie forfattet paa trøcht papir No: 9 til || een rixort, under hans haand, som hand

bekiender at || være een rigtig copie af Christian Lund høgst bemelte || Hans Kongelig Majestets estats, justits, og canceliraad, og || justitarius i Norge, hans til hannem vdgifne || obligation paa pendinge sex hundrede rixdaller, || Grof courant: som forschreffne Lund, bepligter sig, for sig ||

og sine arfvinger, een for alle, og alle for een, paa || troe og lofve, redeligen og vel at betale velbaarne obercom||missario, hans arfvinger, eller hva dette bref med || deris minde i hende hafver forschreffne 600 rdr: med sin || rentte a 6 procento udi Christiania til dend = 11 Juny || naar man schrifvendes worder 1685 : og ded i goed gangbar || myndt, og ingen anden vahre, eller vahres tilbydelsse || i nogen maade, uden sckade og sckadeslø i alle maade, || Og paa det velbemelte commissarie des bedre maa ver for||sichret, hafver jeg med min kierestes ja, og ninde?? pandt||sat, saasom jeg med dette bref til jt frit vnderpant || ofverdrager velbemelte comissarie Hans Hanssen, hans arfvinger, || eller hvo dette bref til jt frit underpant med hans || minde hafver effterschreffne min gaard Hofvind, liggendes || herj Aggershuus amt i Aggers herred; som er || sat for aarlig landschyld trej schippund thunge; Med meere samme pandteforskrifning er omformelden||de, daterit Christiania dend 11 Juny 1684: ||

f 51b

Kongelig Majestets welforordnede raadmand udi Christiania || slodsfoeged paa Aggershuus, og foeged ofver Aggers || foegderie, Seigneur Christen Hansen, loed læsse og publicere || Hans Pedersøn Riibe skoemager, boende paa Hofved||tangen ved Aggershuus, hans til hannem udgifve obliga||tion paa capital - 60 rdr: 3 £mark£ 12 s: Og derfor til vnder||pant, tiller forschreffne Hans Pederssen, forschreffne Christen Hansøn, || sit jboende huus, paa Hofvedtangen beliggende, || jmellem salige Lucas Swertfeigers?? paa den eene || og Ole bøsse-magers paa den anden side, Og hvis det || som Gud forbyde, wid nogen tilstald?? maatte komme || til schade, da Christen Hansøn at være forwisset, og || forsichret udi Hans Pedersøns husgeraad, og alt det || hand eyer eller eyendes vorder, med vidre samme || obligation og pantebref er om formeldende daterit hof||retstangen dend 1 Septembris 1684 ./.

Herr commissarie Anders Boyessøn, residerede paa Skou||wmb gaard herj Aggers hær, wed stadzprocuratorm || Jesper Balckenburg, lod lydeligen for rätten op||læsse, en domb vdstad af byefogden Søren Andersson || udi Braggerø dend 21 Marty 1681: og sex laugrætesmæn||der; som forschreffne Herr commissarie Boyessøn, ofver een smid || naufnlig

Christen Pederssøn som er beskyldt, og ofver||wunden at have begaaet thiuferj, har verit for||aarsaget at erhverfve, effter samme domb, og een ||

f 52a hans hosføgende begiering, sckriftlig forfattet, og er daterit || Christiania dend = 25 Juny: 1684: som og lydeligen for retten || blef oplæst, er jndeholdende, og witeløfftig omformelden||dende; ||

Jfver Sindssen loed læsse Christen Refstad, og Hans Disssens || sckriftlig tilstand, angaaende forschreffne Jfver Sindssens stifsøn || Jon Hansøns swar, paa hans part i Abedis setterschoug, || som bemelte Jfver Sindssen tilkiøbs var begierende; daterit || dend = 13 Septembris 1684: som hafver denne formeld, at forschreffne || Jon Hansen, gierne skal være tilfrids med bemelte hans || stiffader, og moder, nyder forschreffne hans anpart i samme || skoug; Widre melder samme bref, at Laurids || Frougner, som er John Hanssøns formønder, schal hafve || annammet af ermelte Jfver Hansøn Sindssen, for Jon || Hansøns part i Abedis setterschoug thiuferve rixdaller, || Med meere omrørte bref er af formeld ex ||

Bøigde lænsmanden Hans Nielsøn Bestumb, for rätten fremkaldede Lauridz Frougner, og Thosten || Hof, med begiering, at de wille gifwe, og giøre deris || sandferdig tilstand, om Syndre, og Mellemrød, ef||tersom de ere med de ældste, og bedageste mænd her i || soegnet, og derom sckal have vidensckab, efftersom forschreffne || Syndre og Mellumrød, er i sær jndført udi ma||triculen, og særdeeles deraf maa sckatte og sckylde, der det dog under den fulde gaard Nedre Bestum || altid ligget har, og med rette tilligge bør; Da frem||stoed formelte = Lauridz Frougner, og Thosten Hof, og || gjorde deris tilstand, at benefntte Syndre og Mellumrød, || er ey andet end een rødingspladz, og kand de udi || Guds sandhed mindes, at det udi halftredsinds tiuge || aar har ligget under gaarden forschreffne Nedre || Bestum, og bør derunder med rette at ligge; Herom || war atter bemelte Hans Nielsøn jt uwilligt tings || vidne begierende. ||

Anno 1684: dend 28 Octobris er effter opsettelsse og vedtegt || fra aasteden jmellum Fossum og Houg herj Aggers || hæret liggende dend = 23 Septembris sidst forleden den sag jmellem || David Fossum, og Gulbrand Houg, Seigneur Jacob Diricksøn raad||mand i Christiania, og Herr assessor Seigneur Anders Simonssøn || deris

landbønder, her paa Agger thingstue, forretagen || udi forhen jndførte laugræt som ræten betiente paa ||

forskrefne aasted, undtagen Hans Dissen som er udi || loulig forfald; Var og nærværende bøgdelænsmanden || Hans Bestum;

f 52b

David Fossum for retten fremkomb || og begierede hans paa aasteden førde prouf, nu til || ædsfestelsse maatte antages, og derefter endelig domb || meddeelis, Hvilche prouf nu tilstæde war; Herr assessor || Seigneur Anders Simonsøn ved sin thiener og fuldmegtig || Peder Hansøn, loed vidre begiere opsettelse i sagen, til || hans principals hiemkombst fra Dan£mark£ som hand meen || |: nest Gudz hielp |: jnden 3 a 4 vger at sckee, til hvilcken || tid hand achter vidre opliusning och forklaring i sagen || at forsckaffe, efftersom hvis brefve og documenter kand || være, nu her hiemme i hans giemme og egen forwaring || findes. Seigneur Jacob Diricksøns thiener Gudmand Knudsøn || var og tilstæde, og begiered forhen jndførte og nu til||stædeværende prouf, maate til æd tages; Effter || saadan forschreffne Herr assessors loulig liuste forfald, anta||ges ej denne gang bemelte prouf til nogen æd, mens || endnu optages sagen til velbemelte Herr assessors hiemkomst, || Og hermed af ræten forrelegges forschreffne hans thiener || og fuldmegtig Peder Hansøn, at hand saa snart det || sckeer, Kongelig Majestets foeged Seigneur Christen Hansøn ded || tilkiendegifver, som da vel anordner rettens || administration og betiening; til hvilcken tid de ved||kommende, loulig vorder varsel gifvet, og da endelig || kiendelsse uden lenger ophold i sagen følge kand De || forbemelte prouf hafuer og her igien paa bemelte Agger ting||stue at møde. ||

Anno 1684 dend 3 Novembris er effter anordning og til||næfning, efftersckrefne sag paa Jar udi Øster Bærum || forretaget, i Kongelig Majestets velbetroede slodsfoged Seigneur || Christen Hansøns sampt bøgdelænsmanden Hans || Øfverlands ofverwærelse, jtem efftersckrefne laug||ræt, nemlig Peder Østern, Hans Hage, Gunder || Naderud, Mickel Fossum, Anders Skotte, og || Jørgen Eeg; ||

Swend Poulsøn Vold, for ræten fremkomb, og be||wiiste med een velforseiglet riigens citation, at || hafve citerit Hans Nielssøn boende paa Jar, og hafuer || samme citation effter følgende formeld, nemlig, at som ||

Swend Vold hafuer ladet andrage hvorledes hand skal || være foraarsaget en sin tilhørende gaard Jar, paa || huussebiugningen, med tilliggende skoug, sampt agger || og eng, at lade grandscke og besigtige, sampt dessen ||

f 53a befindende brøstfeldighed, og sckougsckade at taxere || og wurdere, som hand paastaar og formeener den paa || gaarden boende leyelending Hans Nielssen. blifuer til||finden at oprette og erstatte, med widre stefningen || daterit Aggershuus dend 7 Octobris 84: er ommeldende. Dernest || jrettelagde Swend Poulsøn, hans sckriftelig forfattede || jndlæg af denne dags dato : som for rätten blef op||læst, blifver i acten fra ord til ord jndført; Nock be||wiiste Swend Vold ved bøgdelænsmandens hiem||stefning, at hafve citerit Hans Nielssøn Jar, for || ett aars landsckylt hand for aatte aars tid siden || til Swend skal sckyltig være; og endnu uklare||rit henstaar; Jligemaade for nest forleden || aars resterende lansckylts jndesiddelse; Hans || Nielssøn Jar, møtte og hertil svarede, angaaende || det resterende aars landsckylt for aatte aar || siden, da benegter hand gandscke og aldeelis || jndtet til forneffnte Swend Vold for samme aars || landsckylt, at sckyltig være. mens aar effter an||den, fra den tid Hans er kommen paa gaarden || Jar, har hand rigtig betalt Swend Vold, sin sckyl||dige landsckylt : Nest forleden aars landsckylt || angaaende, saa tilstaar Hans Jar, at hand || har betalt til Niels Stabeck paa Swend Volds || veigne, nest forleden aar, effter Swends egen || befaling - 4 rdr: og formeen dermed samme aars || landsckylt rigtig at hafve betalt; Niels Sta||beck som med hiemstefning og citerit er, til||stoed for retten, at hafve bekommet forskreffne || fire rixdr: af Hans Jar; som var de = 4 rdr: hand || tilforn hafver sagt goed for Hans Jar, til Svend || Vold; og \til/ forskrefne Swend Vold betalt udi nest||forleden aar : Og siger Niels Stabeck, at som || der i nest forleden aar da hand bemelte = 4 rdr: betalte || til Swend Vold, falt atskillig stridighed jmellem || Hans Jar, og Swend Vold, om ett aars landsckylt, || og som Hans Jar da paastoed, at hafve betalt || til Swend Wold - 4 dr: sagde Niels Stabeck, hand ||

f 53b vilde hafve sine fire rixdr: igien hos Hans Jar; Mens || effterdj Hans Jar icke wilde betale Niels Stabeck, for||medelst hand da forregaf at hafve betalt, med scki||ring til Swend Vold : sagde Swend Vold, til Hans || Jar, at hand ickon skulle betale dennem til Niels || Stabeck, saa wilde hand qvite dem i Hansses || landsckylt, efftersom Hans da soer, at hafve dem || til Swend betalt, med arbeid : Det samme || Hans Jar og nu for retten tilstoed, og ved sin || høyeste æd bekrefftede; Swend Vold tilspurde || Niels Stabeck, om hand icke forskreffne tid hørde || at hand benegtede ey at

hafve bekommet bemelte || fire rixdr: af Hans Jar; Gaf til swar, at hand || icke kunde benegte, joe at hørde samme ord aff || Swend Swend Vold vidre paastoed, aldeelis jnd||tet at hafve bekommet af forschreffne Hans Jar || paa bemelte thvende aars resterende landskyld || Hans Jar, nu som før, benegter gandscke og || aldeelis jngen landskyld til Swend Vold || at sckylldig være. Herefter blef gaardens || huusse besigtiget og befantes som følger. Stuehuset || befindes døgtig, med bord tag og vidre des behør; Svend || Vold paastoed at Hans Jar, har taget noget af same || husses høyde, og formeen hand bør forrelegges at op||bygge det saa høyt som tilforn verit hafuer Hans Jar || svarede at da hand kom til gaarden stoed samme stue || under støtter og wahr faldferdig, og hand har forbe||dret ded saaledes som ded nu befindes. Sengestuen || i gaarden er døgtig. stolpehuset ligeledes. korn||laden med hosstaaende schiul, er nestforleden || somer lagt med nye thag; Den østre veg paa || forschreffne lade, vil klædes med bord, sampt repareris || paa muren, kand bestosses for - 4 rdr: Kiønen || er dygtig, styrhuset vil forbedres, jndtil jtt || nyt i dessen sted kand vorde opsat, som Hans Jar || belofver ved leylighed, effter fornødenhed at giøre; || Swend Vold begierede at smedien maatte besigtiges, || tilstoed ellers at den var gammel og udøgtig, da || Hans Jar komb til gaarden. og formeen hand en nye || i dessen sted bør opsette. Hans Jar swarede at || saasom hand icke kand smedie er ded ufornöden ||

hand nogen anden i dessen sted skulle lade opsette; vidre || huusse befantes ey paa gaarden. Dereffter begaf || vj oss effter forschreffne stefnings formeld, at besigtige skouen || og hvis sckade der med braattehugst og vidre kand være || sckeed. Og befantes først een braatte ofvenfor qvern||huuset, hvorudi Hans Jar berettede at hafve for || ungefehr 6 aars tid siden saaed jt kvarter rug, og || skouen forbrugt mesten deel til skatte ved, gaard||sens fornødenhed, og kul; For det andet befindes || at Hans Jar har needhugget en braate ved Jars || saugstue, hvilcken Swend Vold har effter egen || tilstaaelsse gifvet Hans forlof at needhugge, || Dog med de vilkaar, at Hans skulle oprydde || det til eng, saawit deraf kand dertil døgtig be||findes, hvilket hannem og nu af retten er forelagt. || Hvis brendewed af samme braate er needfeldet, || siger Hans er opbrent til kull, som ved samme || braate findes endnu oplagt. j et huus. For ded || tredie, besaae wj Myrengen, med de berger der || omkring, som og befindes at vere needhuggen til || braateland; Hans Jar beretter at hafve begynt || at ryde derpaa til engeland, som er igien || woxen; vil vidre ryde det op om det ellers || kand komme til nogen nytte; Fremdeeles || blef skougen paa atskillige steder besigtiget || hvor kunde findes noget braateland, og anden || hugst, som Hans Jar beretter, at hafve brugt || til gaardens fornødenhed,

f 54a

og ey gifvet nogen || fremmet forlof der i at hugge, eller noget || af skouen at være bortleyet af hannem, til || nogen; Formeener sig derfor icke at hafve til||føyet samme skoug nogen vidre sckade, end hand || nødvendig til gaardens fornødenhed jverende || til hand paa een sexsten aars tid gaarden beboet || hafuer. Endelig hafuer vi og grandscket og forfa||ret den skoug Hans Jar i dette aar saa vel || nest forleden aar har hugget, det hand og || berettede ey vidre at vere end til gaardens ||

f 54b fornødenhed hvorom vidre Hansses skriftlig for||fattede paastand og formeening af denne dags dato || er omformeldende, som i Aabodz besigtelsse naar || den beschrefven begieris schal vorde jndført; Dend || forhen jndførte sag angaaende de tvende aars || landschyld Svend søger Hans Jar for saa optages || same sag til neste ting i Bårumb holdendes || vorder. ||

\$ Hans Jahr ved bøydelænsmandens hiemstef||ning, bewiiste at hafve citerit Swend Wold, an||gaaende, Jars husmandsplads, som Swend har || fra gaarden Jar, og Hans paastaar og formeen || til same gaard med rette tillige bår; Dernest || den fri maling Svend har haft hid til paa ded || qvernebrug hereffter at være afsckaffet, jtem || Jars ødegaard og saug at ligge bår til forschreffne || gaard Jar, og Swend at svare Hans til alt hvis || rettigheder hand af forschreffne pladzer jmidlertid Hans || gaarden Jar i bøxel har haft, har oppebaaret : || Efftersom Hans paastaar hand af samme plads || de aarlige skatter og rettigheder deraf sware || og wdgifve maa; Dernest irettelagde Hans || Jar hans supplication, med hans excellence Herr stadt||holders naadigst resolution, daterit 17: og 30 Septembris || 1684: Disligeste jndgaf hans skriftlig forfattede || jndlæg af denne dags dato : hvilcket fra ord til || ord i acten schal vorde jndført; Effter hvilcken || hans excellence naadigst resolution, hafuer vj besigtiget || den husmandzpladz til Jar liggende er; Og || tilstaar Swend Vold, at huuset derpaa staaende || er hannem tilhørig og self bekaastet til at sette een || saugmester, udi; Og betettede Swend at hand || jngen leye deraf endnu har bekommet, efftersom || huuset nyelig er blefven opbyggt, og engen vared || brugt under saugen. Den husmandsplads kaldes || Aspelund hafver vj og besigtiget, og tilstaar || Swend, at huuset har hand derpaa er staaende || self bekaastet, og hand deraf aarlig bekommer ||

f 55a trej rixdr: Hans Jar betettede at hand samme || husmand har forundt ett lidet stocke enge||pladz, hvoraf hand aarlig gifuer Hans en rdr: || Swend Wold begierede copie af forschreffne Hans Jars || supplicy: og naadigst

resolution : saa vil hand vidre || derpaa sware til neste ting holdendes vorder; || og kand ey vidre før noget i sagen sware; || Derfor optages sagen til neste ting i Berum || holdendes vorder, til hvilcken tid parterne || og dette laugræt sig der betideligen sig har at || lade finde. ||

Anno 1684: dend 1 Decembris er almindelig sage || og skatteting holden paa Agger tingstue, udi Ag||gers hært : j ofverwælsse Kongelig Majestets foe||ged Seigneur Christen Hansøn, jtem bøgdelænsman||den Hans Nielsøn Bestum, saa og effterschreffne || laugræt, nemlig Christopher Stomner, Ewen Sandagger, || Hans Disssen, Anders Høybraarte, Amund Grefsen og || Christopher Bagaas. ||

Monseigneur Jesper Balchenburg stadzprocurator udi Chri||stiania fordrede paa Niels Nielsøn førige || gaardsfoeged paa Sckøyenn gaard hans vegne || den sag i rette jmellem hannem og Halfvor Man||gelrud, og endnu vidre tilbød her for retten || forschreffne Halfvor Mangelrud de tildømbte om||kaastningspenge, effter ergangne dommes || tilhold, saa wel og de forrige tilbødne bøkelpen||ge : alt imod samme dommes fra sig lefvering || og qviterings meddeeling; og begierede effter forri||ge jndlefverede documenters formeld endelig domb. || Halfvor Mangelrud møtte, og jndgaf sit sckriftlig || forfattede jndleg daterit Mangelrud denne dags || dato : som lydeligen blef oplæst; Dernest i rattelagt || Niels Nielsøns qvitering paa nie tøffter saug||thømer, som forschreffne Halfvor hafver lefvert til hannem paa || commissarie Anders Boyesøns vegne dend 28 February 1682: Noch || een sckatteseddel af fogden Christen Hansøn vdstad 1682: hvor?? || af bewiistes med derpaa følgende qvitering : at Halfvor || har betalt odelsckat af gaarden Mangelrud - j (1) dr: 12 s: ||

Nock med en anden skatteseddel af aar = 1683: || bewiist at have betalt oddelsckat og rostieneste || en rdr: 1 £mark£ 18 s: Jligemaade med forschreffne fogdens qvitering || for indewærende aar at have betalt - een rdr: 1 £mark£ 18 s: || med meere samme documenter er jndeholdende || hvoraf i acten saawit førøden giøris skal vorde || jndført; Halfvor var og begierende, Balckenburg || hannem de tildømbte dombpenge ville levere. || Monseigneur Balchenburg vidre hertil swarede, at alt || hvis Hans Kongelig Majestets allernaadigst hafver paa||biudet landbunden at gotgiøre, saasom oddel||sckat, rostieneste, og deslige, skal allerun||derdanigst paa

f 55b

landsckyliden modtages; For det || øfrige hand landsckyliden modtwillig har jndehol||det, og for tvende aar, sin landherre ey ringeste || tilbøden |: foruden det jndewærende aar |: formeen || Balchenburg, Halfvor Lauridzen bør miste sin || gaard; Bemelte Halfvor Mangelrud refererede sig || til sine nu som før jndlefverede documenters for||meld; Og hafde ingen af parterne vidre at jnd||gifve eller sware, og var domb begierende; || Da blef herom saaledes afsagt. Effter beste ofver||weyelsse befindes Niels Nielsøn bewiiser med || Herr commissarie Anders Boyesøns sckiøde af dato : dend 25 Octobris || 1682: at hannem er soldt til oddel og eigendomb den gaard || Mangelrud, hvilcket kiøb, dog icke findes sckeeet i vin||des ofverwær, eller undersckrefven, som lougen tilhol||der i kiøbebolchens 10 capitel ey heller til tinge publicerit efter || recessen : giør sig og heel mistenckelig, af de ord som || commissarie Anders Boyesøn hafuer ladet falde til Peder || Østensøe, og Jon Skullerud, da de var i besckickelse hos hannem || for Halfvor Mangelrud, nemlig een diefvel skulle || Halfvor hafve, icke gaarden til kiøbs, og før skulle || hand sette jld paa den : Hvilcke ord besckrefven af samme || tvende mænd, i den Kongelig oberhofræt er vorden producerit || og udi dommen særlig observerit; Herforuden bewiiser || forschreffne Niels Nielsssen, at hand den paasiddende leyelending || Halfvor Larssen hafver ladet gaarden frasige, og rydig||giøre den = 28 Novembris 83: som war effter ad sorenschrifverens || og Herr laugmands domme var gangen : saa wel og samme tid || for første bøxel hannem tilbuden = 15 dr: end og den tildømbte || hiem og laugtings omkostning = 9 rdr: hvilcke = 9 rdr: hand ||

f 56a

dog icke maatte bekome, fordj hand de = 15 dr: for første || bøxel ey wille annamme, som lænsmanden og \de/ thvende mænd || hafuer i retten forklaret; Her foruden er nu her j ræten || worden optalt, baade for første bøxel = 15 dr: saa og ald || tildømbte omkaastning = 24 rdr: giør tilsammen = 44 rdr: || Dog med formeening og paastand, at Halfvor den || icke af ræten blef lefveret, føend Niels Nielsøn || for sine præntioner til hannem blifuer fornøyet, og ræten || kiendelsse dem hafde adsckilt : Hvorfor forschreffne Nielsses || fuldmegtig Monseigneur Balchenburg for ræten til sig annam||met || samme = 44 rdr: jgien : Dog begierte Halfvor, at Niels || deraf først wille annamme saawit landsckylid, som hand || med ræte kunde restere, og at resten af den omkaastning || hannem er tildømbt, maatte nu worde hannem leveret, hvilcket || Balchenburg icke wille : men derimod protesterit || saaledes som her tilforn i acten jndført er; Og end||dog voris høypriisselig riiges loug i landsleiebolchens 1: og 14 capitel || hafuer formeld, at oudelsmand, er self nest at besidde || sin egen oudelsjord, fornemmelig om hand den alt eyer, || og er boeslidsmand og huuswild; Saa hafuer forschreffne Halfvor || Lauridzen herimod bewiist, med tvende

bøxseddeler, || at hannem gaarden Mangelrud loulig er vorden stød og || fæst, og nu paa = 28 aars tid, den beboed, jmidler deraf || vnderdanigst svaret Kongen effter naadigst paabud, og land||herren sin ræt; forregifver og at have huussene paa || gaarden mesten deel af nye opbygt; Saa enddog forschreffne || Niels Nielsøns hafvende sckiøde er af formeld, at || hannem gaarden til oudel, og eiendomb er soldt, saa kand || vj alligewel deraf icke befinde, det at kand forstrecke || sig til odelsbolchens 1 capitels fyldigstgiørelse, som melder || og forklarer, hvorledes odel rettelig bør faaes og || hafves, saa og naar det worder i hæfd falden, efter || det = 6 capitel thj a: bolchens 3 capitel hafuer denne formeld, at || kiøb |: forstaae, det som icke er kommen i hæfd |: og pand||tegoedz, achtet og skiffes som andet løøre; Efter || saaledes, vide vj icke forswarlig, Halfvor Mangel||rud at kand fradømme, sit loulig i bøxel hafvende || leyemaal, det og icke for oss er worden bewiist, || at hand imod loughen hafuer forwircket sig til dessen for||brydelsse; Ellers angaaende den landskyld for = 1682 || og 1683: som Halfvor søges og fordris for, at ||

med jndesidde : Derimod bewiiser hand med bemelte Niels || Nielsøns **f 56b**
seddel, at hand hafuer leverit til hannem paa sin land||herre Herr commissarie Boyesøns vegne dend 28 February 1682: nie tød||ter saughthømmer, som hand self achter for = 9 rdr: saa og || med slodzfogdens qvitering at have betalt odelskat || for aar = 82: som hannem i landskylden bør gotgiøris || = 4 £mark£ 12 s: saa og for det aar = 1683: at hafve som betalt || tilgoede hos forschreffne Niels Nielsøn, omkostning efter || een sorenskrifvers domb, gangen dend 22 Martj : samme || aar = 3 dr: og effter een laugtingsdomb, gangen første ?? ?? ?? \?/? || laugting, nest effter = 6 rdr: vidre betalt oudelskat || og rostieneste for samme aar, effter slodsfogdens qvitering || = 5 £mark£ 18 s: Endnu betalt odelskat og rostieneste for || jndewærende aar = 5 £mark£ 18 s: Hvilcket tilsammen bedrager || sig = 22 rdr: og landskylden icke for oss bewiises eller || forklares af de 3 fierdinger gaarden sckylder udi berørte aarin||ger, at kand rettelig der ofverstige; Effter saa||ledes, hafuer vj icke befunden Halfor Mangelrud || med landskyldz jndesiddelsse nogen motwillighed || at hafve begaaed, men derfor frikiendes. || Dog hafver hand jnden i nestkommende juel, at giøre || rigtig afreigning, med sin nu hafvende landherre || bemelte Niels Nielsøn, baade om de thoe førige, saa || wel dette aars landskyld, hvor hannem da hvis allerede || betalt er, effter bewiis og giorde forklaring, bør || gotgiøris; og hvad det rettelig derofver sckyder, || hand da saawit niude betalt af Niels Nielsøn, || lige saa den omkaastning hand er tildømbt, hannem || at sware, udi den høykongelig oberhofræts domb; || Og være hannem derimod frit for, loulig at udføre || hvad præntion, hand imod

Halfvor rettelig || kand formeene sig at have, som hand erachter best || ansvarligt; Og ellers erstatte hannem for denne || aarsaget omkostning, i billigste threj rixdr: ||

Jan Peterssøn Bergman raadmand j Christiania || ved bøgdelænsmanden Hans Bestumbs hiem||stefning, bewiiste at hafve citerit, een sin landbun||de Anders, boende paa Lille Frøen, for hand icke for || det første har betalt sin landskyld for = 82: 83: og nær||værende aar = 84: sampt rester endnu paa landskylden || = 81: = 2 rdr: Dernest jndgaf Herr raadmanden sielf, sit ||

f 57a sckriftlig forfattede jndlæg, daterit Christiania denne || dags dato : som hafver formelt om forskrefne resterende || landskyld; Saa og om = 27 rdr: som forschreffne Anders Frøen || er skyldig for Aaboed, paa bemelte gaard = 1666 : den || = 5 Novembris af forrige sorenschrifver nu salige Lauridz Boy||essen og mænd, er paalagt : og ey er vorden paa || forschreffne gaards huusse af Anders ferdiggjort; Vidre || er og forbemelte Anders citerit for hand denne nest || forleden sommer schal have ladet Christopher Krange || tilstaae jorden med sig, og afført Johan Peterssen u||afwidende baade høe og korn som er stridig jmod || lougen; Med meer samme jndleg er meldende || og fra ord til ord i acten schal vorde jndført. || For ded sidste blev fremlagt forschreffne besigtelsse som || og for retten blev oplæst og i acten schal vorden || jndtagen; Vidre sette raadmanden i retten || effter samme documenters formeld, og var domb || begierende; Anders Frøen effter paraabelsse || møtte, kunde icke benegte joe at være sckyldig paa || = 81 aars landskyld = 2 rdr: saa vel og rester for = 82: 83: || og jndeværende aars landskyld aarlig - 9 rdr: || Angaaende Aaboedet saa kunde hand aldeelis jngen || benegtelsse herimod giøre : mens anlofvede med || forderligste Aaboeded effter besigtelssens formeld || at ferdiggjøre; Tilstoed og at hafve forlofved || Christopher Krange, nest forleden sommer at saae || een tønde sæd med sig, og saaede hand en tønde blan||dingskorn med hannem disligeste bekomb hand thoe || læs høe, som hand Christopher self loed slaee og hiem||føre; Vidre hafde Anders Frøen ey at svare, al||leene som før begierede nogen dilation saa vill || hand hvis sckyldig befindes gierne betale, og Aaboedet || forferdige; Sagen optages til neste ting, til hvilc||ken tid parterne sig ville lade jndfinde, og endelig || domb erholde; Efftersom Herr raadmanden besverger || sig ofver at tiden falder hannem for lang at forwente till || neste ting, domb er holden. saa optages sagen til dend || = 28 Januarj førstkommende : til hvilcken tid parterne || og dette laugræt sig betidelig har at lade jndfinde ||

David Fossum fordret sin sag jmellem hannem og Gulbrand || Houg widre i rette, og bewiiste wed een skriftlig op||settelse, daterit Christiania dend 25 Novembris 84: at hvis seeniste || i samme sag er passerit, er loulig læst og forkynt for || forschreffne Gulbrands landherre assessor Anders Simmonsøn || dend 29 Novembris 84: Mens som ingen effter paaraabelsse || er møt paa forschreffne Anders Simonssøns, eller hans land||bunde Gulbrand Hougs veigne; Saawel og icke Biørn || Romj som i sagen er stefnt at proue nu møder, mens || lyst sit loulig forfald, nemlig er siug, og jlde til pas, || Hvorfor sagen vidre forfløttes \til/ dend 28 January : 1684: || til hvilcken tid parterne fremdeeles forrelegges || her betidelig at møde, saawel de førde prouf, og || dette laugræt, og da uden lenger ophold dom i sagen || følge kand dette hafuer David Fossum de vedkom||mende loulig og betideligen at tilkiendegifve; ||

f 57b

Maren salige Peder Hansøns udi Christiania, be||wiiste ved en riigens citation daterit Aggershuus dend 16 || Julj 84: at have citerit Gulbrand Houg, og Jfver || Sindssen for hvis hun dennem kand have at tiltahle. || Dernest bewiiste ved en richtig vdschrifft af hendes regenschab||bog daterit Christiania dend 13 Octobris 84: at Gulbrand || Houg er sckyldig - 7 dr: 2 £mark£ 8 s: og Jfver Sindssen = 2 dr: 2 £mark£ || 16 s: med meere samme documenter er omformel||dende. som j actenn skal worde jndført. De jndstefn||te effter paaraabelsse møtte icke; Hvorfore || sagen til neste ting optages. ||

Børge Thorssen Vlfvens moder Randj Vlfven || for retten fremkomb, og tilkiendegaf || at forschreffne hendes søn, er blefven siug og er || sengeliggende, og hafver vngefehr een trei || vger ligget siug : Hvorfore hun var begierende || den sag imellem forschreffne hendes søn, og Lars Olsøn udi || Fielhusset til neste ting maatte optages; Des aar||sag forfløttes samme sag, til første sagething vor||der berammet; og forrelegges forschreffne Randj, at beme||te || hendes søn til samme tid møder, saafrembt hand || des forinden kommer til helssen og fælighed ||

\$ Forsckrefne Randj som er Thor Vlfvens hustru, || bewiiste med bøgdelænsmanden Hans Bestums || hiemstefning, at hafve citerit Margrethe Hans||daatter som er Lars Christensøns hustru boende i Peber||wigen, at tilstaae og forklare, hvis hende kand være || bewist, om Zirj Torstensdaatters forhold; som || fremkomb og tilstoed, at nu j vinter sex aar siden || tiende hun bispen D: Hans Rossings hustru, og da || jmidlertid

f 58a

komb forschreffne Zirj Thorstensdaatter jnd i || bispens gaard, og tog hun een serck fra forschreffne Mar||ren Hansdaatter; Zirj Thorstensdaatter var || tilstæde, og kunde ingen benegtelsse herimod giøre; || Hvilcken tilstand og bekiendelsse, bemelte Randi formeen || at være bewiislighed noch, for ded tilleg hendes søn || Børge Thorssen forschreffne Zirj Thorstensdaatter for thiuf||werj tillagt hafuer; Thor Vlfven var og tilstæde. || wdi den sag jmellem forschreffne Zirj Torstensdaatter, || angaaende hug og slag, hand jmod forøved hafuer hende || Er saaledes for ræt kient og afsagt; Effterdj Zirj Thor||stensdaatter, sag gifver Thor Vlfven, at have uden || bewiislig aarsag ofverfaldet, og slaget hende tvende || slaug med een stock, saa hun er vorden blaa og brun || og det ladet besichte af tvende mænd; Da enddog || forschreffne Thor self alleene vedgaaer, at have slaget hende || jt slag, saa tilfindes hand effter lougen at verge || sig for det eene, eller og bøde for dem begge nem||lig for det første slag een marck sødf, og for || ded andet thoe marck sødf, sampt oprette Sirj || Thorstensdaatter for denne aarsaget omkaast||ning - 1 1/2 dr: og det inden neste halfve maanedes dags || forløb, under loulig adferd, og Kongelig Majestet om||budsmands befording effter lougen. ||

Effter hans excellentz Herr vicestadtholder høybaar||ne herre Herr Just Høgs naadigst resolution, af dend || = 6 Octobris nest forleden, paa Herr Lauridz Jbssøns || vnderdanigst supplication, hafver Kongelig Majestet || velbetroede slodzfoeged Seigneur Christen Hansøn, ved bøgde || lænsmanden Hans hiemstefne, Bestums citerit Esckel || Jensøn, boende i Gammelbye, formidelst hand || effter foregifvende, jmod hans excellentz naadigst ||

f 58b

resolution, skal have understaaed at befatte sig med || præsteboels sckoufvene, effter samme supplications || vidre formeld, og effter ad den for hannem er ankyndiget || ladet hugge i sckougen, og een deel deraf hiem og bort||ført til Lille Lj, af samme thømmer; Dernest blef || fremlagt forschreffne Herr Lars Jbsøns vnderdanigste supplication || af dato dend 30 Septembris 1684: med høybemelte hans excellence || naadigst resolution af dend 6 Octobris nest effter, hvilcken || lydeligen for retten blef opløst; Blef og af fogden || fremstillet Jsach boende paa Store Lij, saa og Jørgen || Giersrud, som tilstoed, at de vngefehr for fiorten || dage siden var effter Herr Lars Jbsøns begiering || med Amund Steensrud, udi Store Lj sckoug, og saae || de samme tid at der var needhugget jmod halfanden || tøt huustømmer, som forschreffne tid af Peder huus||mand boende paa Lille Liis eyere, blef needhuggen : || Widre tilstoed og forklarede forschreffne

Jsach, at hand || bemelte tid, effter Herr Lars Jbssøns begiering, var be||falet at mercke thou tøtter og en stoch saug?? thøm||mer, som var huggen i forschreffne Store Lj sckoug, og || fandtes liggende paa Lille Lies gaardsplads || nemlig ved stuedøren; og blef samme thømer mercked || med ermelte Herr Lars Jbsøns mercke; Fogden Seigneur Chri||sten Hanssøn satte i rette, og formeente at || efftersom bewiises at Eskil Jensøn har fordristet || sig at hugge i Store Lij sckoug, og thømmer derudi || afført, effter ad hans excellence naadigste resolution hannem || er vorden ankyndiget, saa bør hand bøde derfor || = 8 ørtuger og 13 £mark£ søf : og dersom Eskil Jensøn form||een sig nogen ræt til den omtvistende sckoug, da effter || hans excellence resolutions formeld, med loug og ræt || ded at søge og paatahle; og ellers imidlertid sig ey med || samme skoug at befatte; Esckel Jenssøn, ved || sin søn Jens Eskilssen loed jndgifve sit skriftlig swar her||imod som for retten blef opløst, daterit Christiania dene || dags dato : som i acten fra ord til ord schal worde jndført. || Sagen optages til neste ting; og forrelegges Esckel Jensøn || at holde sig hans excellence naadigste resolution effterlefvelig || og \ej/ vidre med forberøte skoug sig befatte, førend hand sagen || ved loulig stefnemaal forfuldt hafuer ||

Kongelig Majestets velbetroede slodsfoged Signeur Christen || Hansøn loed for den tilstædewærende almue oplæsse || efftersckrefne Hans Kongelig Majestets allernaadigst || vdgangne trækte forordninger : og befalinger, || nemlig

f 59a

1: Forordning om portugiser af den he||braische religion daterit Gottorp dend 30 July : 1684: || med derhos følgende hans excellentz Herr vicestadtholders || høygunstige missive og befaling, om samme forord||nings publication daterit Christiania dend 8 Novembris nesteffter ||

2: Forordning om kop og qvægsckat herj Norge, || med hans excellence Herr vicestadtholders høygunstige || befaling om dessen publication, daterit Christiania 14 Novembris 84: || og forordningen daterit Hafniæ den = 25 Octobris samme aar; ||

3: Forordning om brendeweds taxt og lengde, || daterit Hafniæ die = 25 Octobris 84: med hans excellence Herr || vicestadtholders missive og befaling om dessen forkyn||delsse, daterit Christiania dend 28 Novembris 84:

4: Hans || excellentz Herr vicestadtholders bref og befaling, at || maa nydes og betales af almuen, efter Hans || Kongelig Majestets taxt og forordning, daterit Kiøbenhafn || den = 28 Novembris 73: og er forschreffne bref daterit Christiania 7 Novembris 84: ||

5: Oberkrigscommissarie Hans Hanssøns missive formel||dende = 1: om proviantsckattens, sambt landskyldens || og ledingens annammelsse, efter

befaling fra rente||cammeret dend 23 Augusti 2: Bestalingerne strax at || læsses. 3: Hvor forandring udi cautionerne fal||der, ex jngen præst maa bruges at cavere; || 4: Hvor uwederhefftige, eller cautionsbrefve || icke i den rætte stiiil, jnden nytaar, at || effterkomme ex: daterit commissariatet dend 10 Novembris 84: ||

6: Hans excellence Herr stadtholders missive og befa||ling, at de som hafuer benaading paa toppen, el||ler sckiøde og benaading paa tienden, ved dess || oppebørssel icke at præjudiceris : Med vidre || des jndhold, daterit 14 Novembris 84:

7: Herr oberkrigscom||missarie Hans Hansøns breff, af formeld, at Kongelig || Majestets anpart thiender, sckal in natura lefve||ris udj provianthuussene, hvorom ved første || forwendtes nærmere besckeed, daterit commissariatet || dend 28 Novembris 1684:

8: Dend af hans excellentz Herr ||

f 59b

stadtholder og bispen ansatte taxt paa landsckyliden || for jndewærende aar = 1684: og er daterit 29 Novembris || nest forleden. ||

Kongelig Majestets velbetroede stiftamptsckrifver, ofver || Aggershuus stift, erlig achtbahr og velfornemme || mand Seigneur || Claus Hansøn, loed lydeligen læsse, og || publicere Lauridz Pederssøn Helssedt, sergiant ved || welbaarne Herr oberste Hausmands lifcompagnie, || hans til hannem vdgifne obligation paa pendinge || jthundretoghalftredsindstiuge rixdr: som hand hannem || effter flittig anmoding og begiering, udi reedepenge || laant og med forstracht hafver; Og derfor til pant || setter hannem sin eigende sckougstøcke, kaldes || Kieldsaas, beliggende ved øgaarder i Aggers || herrit, sckylder aarligen med bøxel en læst kul, || med meere forschreffne obligation er omformeldende, || daterit Christiania dend 18 Marty : anno 1684 ./.. ||

Poul Jbssøn borger og jndvaaner udi Christiania, || loed jligemaade læsse, og forkynde effter følgende || breff, saaledes meldende. Kiendes vj effterschreffne || Poul Thostensøn, Christend Herr salige Oluf Thostensøns, || Jacob Hansøn, og Oluf Thostensøn, samptlige bor||gere og jndwaaner herudi Christiania, og her||med for alle vitterligt giør, at efftersom voris || medtborgere, erlige, velachte, og forstandige mænd || nu salige Kield Thorckildsøn, og Linnert Linnertzen, || hafver til oss erlagt og betalt den = 14 Novembris anno 1668: || Penge halftrediehundrede rixdr: nemlig hver || halffparten, som er ethundredethiugeogfemb || rixdr: og det for dend saugs

grund, paa Øfre || Faasses eyer, udi Aggerself, som de da, og || endnu i brug hafuer og tilforn af erlig og velfor||standig mand, nu salige Bendt Olsøn her samme stedz || værit brugt; Hvilcken saug med saugstød, til be||hørige tømmerwelter, bordstablingsplads, och || fuldkomen bord og thømmerkiørsselweyer, med || sambt og saawit samme saugs bebiugning || værit, og nu befindes, ermelte salige Kield Thorc||kelsøns effterleverscke Thrine Andersdaatter, || og nu hendes kiere mand, erlig og velachte Poul || Jbsøn, og forbemelte Linnert Linnertzen, hereffter || skal niude, følge, bruge, og beholde, til ewindelig ||

fuldkommen oudel, og eigendomb, een hver for sig, || sin hustru, børn, og arfvinger, med lige den ræt || saasom det oss af Hans Kongelig Majestet allernaadigst bebreuet || og forundt er, dennem og deris arfuinger forbemelte saug og grund, || med ald dends tilhørende herlighed som forskrefvet staar, || af oss og voris arfuinger i alle optenckelige maader, || angerløs, og ubehindret at beholde, til frj frelst oudel, || og eigendomb, efftersom vj derfor med forskreffne halftre||diehundrede rixdrs: richtige betaling, i alle maader, || ere vel fornøede, og for goed betaling, hermed venlig || tackes, og qviteris; Her foruden, og i daug || unterschreffne dato : hafver vj soldt, og afhændt, fra oss || og voris arfuinger til forbemelte vores medborger, er||lig og velachte mand Poul Jbsen, hans kiere hustru || barn og arfuinger jligemaader til fuldkommen oedel, og || eigendomb, det saug, eller qvernefald, som er || beliggende ofvenfor den tilforn omrørte saug, || tvert ofver for Signeur Hans Thorgerssens saug, og || qvernebrug, og af samme damb, sambt og der || der omkring, og ofvenfore liggende grunde, og plad||sser, nemlig Biørns Stuens grund, og haug, || jtem den pladz som Sifver paaboede, og alt op||til myrens eiger vedtager, og derifra, effter || weyen need til den lycke som Ole Sckar nu bru||ger; Hvorfore bemelte Poul Jbsøn, oss effter for||eening, og eget nøye, medt penge jthundre||de rixdr: vel tilfrids stillet, og betalt hafuer be||plichtende derfor, oss og voris arfuinger samme || at hiemle og tilstaae gedachte Poul Jbsøn, og || hans arfuinger nemlig forskreffne saugstød, og om||rørte pladsser og grunde, for alle, og eenhver || mands tiltahle, efftersom det oss allernaadigst || af Hans Kongelig Majestet skiødet og bebreuet er; Dedz || til bekræftelse under voris hænder og zigneter. || Datum Christiania dend 8 January anno 1684: || Poul L: S: Thostenssen Eghd: Jacob L: S: Hanssen || Olle Thostenssen Eghd L: S: ||

f 60a

Kongelig Majestets velbetroede foeged Seigneur Christen Hansøn || loed for rätten oplasse vdtog af welbaarne justitz ||

f 60b og cancellieraad, sambt justitiarius Christian Lunds || regensckabsbog, paa hans fordring effter Anders || Poulsøn eiende, som nest forleden aar = 1683: først || jn Octobris ere bortrømbt, for mandrab hand paa Peder || Henrichsøn Sandungen sckal hafve forøfvæt og begaaedt, || Hvoraf fornemmes, at forschreffne Anders Poulsøn, endelig || effter sluttede reining blifuer skyldig til Herr justitz||raad = 23 dr: 2 £mark£ 18 s: Og som velbemelte Herr justitzraad || effter forschreffne vdtags formeld, er begierende, at Seigneur Christen || Hansøn sig derpaa vilde erklære, om hand paa Kongelig || Majestets vegne, formeener sig med forschreffne Anders Poulsøns || effterlatte goods og formue, at kand og wil sig jnteres||sere : Saa loed forberørte Christen Hansøn, ligeledes op||læsse, een af bøgdelænsmanden Hans Nielsøn Be||stumbs effter befaling skriftlig forfattede optegnelse || og wurdering, daterit den 5 Octobris samme aar, udi || tvende mænds ofverwærelse, nemlig Thor Vlleren || og Jochum Skøyen, paa forschreffne Anders Poulsøns, og || hustroes ringe effterlatte gods og formue; Hvoraf || fornemmes, at ded ey høere opløber end til - 19 rdr: 2 £mark£ 12 s: || foruden sex smaa høehester som er taxerit for sex læs, || a: 2 £mark£ giør - 2 rdr: Saa effter gjorde ligning, befindes || gielden ofver godset sig at bedrage, hvorfore fogden || bemelte Seigneur Christen Hansøn, icke wiste des aarsage sig || dermed paa Hans Majestet vegne at befatte./. ||

Ligeledes loed bemelte Seigneur Christen Hansøn for rätten || oplæsse een forfatted registrering og wurdering af forschreffne || bøgdelænsmand Hans Bestum, paa den paagrebne || og fengslede tyf Lars Larsøn heri Aggers hærid tilholden||de hans effterlatte goedz og formue, som bedrager sig || til = 7 dr: 12 s: Hvorimod Johan Petersøn Bergmand raad||mand i Christiania fordrer som hand til hannem effter hans || regensckabsbogs formeld befindes at schyldig være || nemlig - 12 1/4 rdr: saa deraf sees gielden ofver godzet opløber; ||

Fremdeeles loed Kongelig Majestets foeged Seigneur Christen || Hansøn, effter gjorde afreigning med de gaarde||brugende herj Aggers hæred, liudeligen oplæsse || restantzerne paa effterschrefne kongelig skatter || og rettigheder herj Aggers hæred, for indeværende || aar, som ere hos effterføgende bestaaende, nemlig || Anders Frøen - 1 1/4 rdr: 15 s: Smeedstad Herr krigsraad Lenn||fort - 20 rdr: 7 s: begge Børge gaarder, Herr general || Cuscherøe kvartermester - 25 1/4 rdr: foruden landsckylden ||

dette aar, af = 3 pund 5 lispund tunge. Gustad Christopher - j (1) ort 27 s:
 || Jacob rester - 1 1/4 rdr: 19 s: Knud Willadssen af Stor Ow - 14 1/4 rdr: 6
 s: || af Kieldaas - 3 ort 10 s: Skoyen Herr commissarie Anders Boyesen || -
 17 1/2 rdr: 18 s: af Tvetten = 11 3/4 rdr: 12 s: Ausbye - 4 3/4 rdr: 19 s:
 Soelberg 7 1/2 rdr: 3 s: || Hellerud - 7 1/2 dr: 8 s: Abelssø Herr ritmester
 Brocktorf, skat og || rettighed - 14 1/2 dr: 15 s: Langerud - 2 1/2 dr: 20 s:
 af Haslefet 3 3/4 dr: 17 s: || Margrethe salige Friderick Grønners af Nedre
 Foss leyl: || proviantskatt og rostienestehold - 11 3/4 dr: 8 s: Nock for ||
 ald anden rettighed - 50 rdr: Saugmesterskat af = 6000 bord || - 3 rdr:
 Begge Blindern gaarder, Morten Nielsøn des || skat og rettighed - 30 1/4
 rdr: 20 s: foruden dette aars landsckylde || af fire sckippund thunge,
 Gulbrand Thonssen - 1 1/2 dr: 18 s: || Jfver Sindssen, af øde Sindssen, og
 det sckougstøcke - 2 3/4 dr: 4 s: || Stubberud Thorsen klocker - 5 dr: 15 s:
 Sande Ewen - 3 3/4 dr: 17 s: || Foruden landsckylde - 2 rdr: og 6 læ wed;
 Oluf Thaassen - 3 dr: 22 s: || Welbaarne Herr estadtzraad Lund, af Howen
 - 22 rdr: 10 s: od||dedlsskat og rostienestehold af Brecke - 2 1/4 dr: 14 s:
 af Sckar||wen odelskat og rostienestehold - 1 1/4 dr: 18 s: Houger || sckat
 og rettighed - 5 1/4 dr: 17 s: Sandwig - 3 3/4 dr: 8 s: Wester || Fyllingen - 2
 ort 18 s: Søndre Fyllingen - 1 1/2 rdr: 11 s: Abedsckoug || - 3 1/4 dr: 15 s:
 Lørenskoug - 1 dr: 5 s: saugmesterskat af = 9000 || bord, sckaaren paa
 Kamphoug saug - 4 1/2 dr: de 4 rdr: saug||penge af Sckerfven saug,
 formeener Herr estadtzraad, ef||ter det kongelig sckiøde paa gaarden,
hannem self at tilkom||me. Hougsetter - 1 dr: 25 s: Herr estadtzraad
 Christian || Stockflet, rester rostienestehold, og odelskat af Thoyen, ||
 sambt sckat og rettighed af Kiøberg, saa og af Ree||stad i Ascker sogn,
 med consumption og folckesckat af || Toyen, til sammen - 42 rdr: 3 ort 14
 s: Christopher Thondssen || rester skat og rettighed af Nyegaard - 6 1/2
 rdr: 13 s: saug||mesterskat af = 1500 bord, sckaaren paa saugen
 samme||stedz 3 ort, Nortved Jørgen - 1 1/2 dr: 11 s: Backe magtwei||ser - 8
 rdr: 11 s: Høybraate Anders - 4 1/2 dr: 11 s: Fossum || David - 1 dr: 18 s:
 Hougen Gulbrand - 3 1/2 dr: 8 s: Clemmetsrud || Jens Hanssen - 5 dr: 16 s:
 Giersrud, Jørgen - 1 dr: 11 s: Linde||rud Mogens Lauridsøn - 5 dr: 19 s:
 saugmesterskat af = 4000 || bord paa sin saug i Aggeself - 2 rdr: Øfre
 Foss, Poul Thor||stensen - 4 1/4 dr: 19 s: saugmesterskat af = 3000 bord
 || paa saugen - 1 1/2 dr: af = 2000 bord paa Ellingsrud saug - 1 dr: ||
 Skærven Jfver - 1 1/4 dr: 7 s: Næs Anders - 2 3/4 dr: 1 s: Berg || Mariae
 Stockflet - 6 rdr: 1 1/2 ort, Berg Herr obrister Haus||mand - 5 rdr: 14 s:
 Hougen Madamme Kiersten Thollers - 5 dr: 18 s: || Ammerudencken - 1
 1/2 dr: 22 s: Høybraate Ole = 2 dr: 14 s: ||

f 61b

Fureset Ole - 1 1/4 dr: 23 s: Øster Hougerud, Susane salige || borgemester Brønners - 2 1/2 dr: 8 s: Vlsrud - 2 1/4 dr: 6 s: || Leerdahl Kield - 2 ort 22 s: Øster Alnes Claus Jochums||ssen - 1 1/4 dr: 23 s: encken Lindeberg - 1 3/4 dr: 2 s: Hasle Jacob || Diricksøn - 5 1/4 dr: 2 s: Hasle Ana magister Thruelses - 4 1/2 dr: 2 s: || Helgerud Geert Otterman - 2 1/2 dr: 20 s: Langerud || Halfvor 1 1/2 dr: 20 s: Lij Oluf - 1 3/4 dr: 8 s: Steensrud Amund || 2 1/2 dr: 12 s: Prindsdahl Jens 1 ort 16 s: Niels Otterssen af Nedre || Printzdahl - 4 1/4 dr: 2 s: Nedre og Øfre Lian, Anna Thomas Holstes || 9 dr: 8 s: Catharina salige Axel Pederssøns af Sckiærven dam||stock - 2 dr: og saugmestersckat af = 1500 bord - 3 ort || Arne Thorstensen af Ellevog saug - j (1) dr: Gunder Helle||rud trende stefnefald j (1) dr: saa og Gudmund Thvet || ølegaard - 2 ort, Thore Vlfven i stefnestald - 2 ort, og for || hand slaget Zirj Thorstensdaatter at bøde - 3 £mark£, - 1 1/2 dr: Gud||mund i Braaten, rester paa sine bøder, for hand slaget bemelte || Sigrj Thorstendaater - 2 1/2 dr: Ole Amundsøn i Gamelbyen || folckesckat - j (1) dr: Peder Jacobsøn ogsaa i Gamelbyen - j (1) dr: Anders || Paascke - 1 1/2 dr: Ragnild Nielsdaater hos Aaste salige Jacob || Brantes, folckesckat - 2 ort; Hospitalsforstanderen || Poul Rasmussen Munck, consumptions og folckesckat || til den anden termin - 1 3/4 dr: resterende saugmester||sckat, Peder Nielsøn Lenck af = 7500 bord, sckaaren paa || Rør saug - 3 3/4 dr: Ole Bentessøn af = 5000 bord paa Woyen || saug 1 ort, Hans Wesbye af = 11000 bord paa hans twende || sauger - 5 1/2 dr: Jens Jensøn af = 7000 bord paa Catharina || salige Lauridz Andersøns saug - 3 1/2 dr: af = 12000 bord paa || Hougens saug - 6 dr: Halfvor bonde i Waterland af = 1500 || bord, sckaaren paa Hougens saug - 3 ort Poul Jensøn af || 500 bord j (1) ort, Christen Esckildsøn af = 1000 bord - 2 ort, Anders || Hansøn af = 2000 bord paa Hougens saug - j (1) dr: af = 3000 bord || paa salige borgemester Brønners saug - 1 1/2 dr: Mads || Olsøn af = 5000 bord paa Sidzel salige Monseigneur Jochums saug - 2 1/2 dr: || Poul Jbsen af - 2000 bord paa Herr estadsraad Lunds || saug - 1 dr: af = 12000 bord paa sin egen saug - 6 dr: Maren || salige Peder Hansøns af = 2000 bord paa Herr estadsraad Lunds || saug - j (1) dr: Haagen Olufsøn af = 10000 bord sckaaren paa sin || saug - 5 dr: Christen Christophersøn af = 3000 bord paa sin saug || 1 1/2 dr: Niels Hofvelsen af = 2000 bord j (1) dr: Ole Thorstensøn || af = 3000 bord paa Øfre Fos saug = 1 1/2 dr: Peder Pedersøn Læsøe || af = 3000 bord paa Frøens saug 1 1/2 dr: Otter Gundersøn || af = 1400 bord paa Dahls saug, deraf saugmestersckat || 2 ort 20 s: nock formidelst kamstock paa bispestoelens || grund, effter sckattebrevet, af hvert hundrede j (1) rixort || - 3 1/2 rdr: Christen Esckildssen saugmestersckat af = 2000 bord, || paa Etterstads saug - j (1) dr: af hvert hundrede j (1) rixort, saa ||

som præsteboledz grund - 5 rdr: Joen Skullerud af = 400 = || bord paa saugen sammestedz - 20 s: Jacob Qverner, sckaa||ren paa Qverner saug = 600 bord: deraf saugmestersckat - j (1) ort || = 6 s: och for Damstock paa bispestoelens grund, af hvert hun||dred j (1) ort - 1 1/2 rdr: magister Jørgen Jørgensøn i Christiania, hans præste||sckat in specie - 12 dr: Laugmand Jfver Hvid, udi contribution || af hans thiende, udi Aggers hærít, Øster Bårumb, og || Ascker sogen, || Jmod hvilcken jndførte og specificerte || restantz ingen modsigelsse af de befundene sckyldige blef giort, || men belofvede de tilstædeværende forderligst at betahle; || Hvilcket de og sambtlig resterende er pligtig at effterkomme, || vnder dessen vedbørlig vdsøgning, effter Hans Kongelig Majestets al||lernaadigst vdgangne skattebrefs befaling, og tilhold ||

f 62a

Aslack Holms daatter Karj, loed betale til foegden Seigneur || Christen Hansøn, leyermaalsbøder - 6 rdr: De øfrige per||soner som leyermaal udi indeværende aar begaaed hafuer || befindes at være sckeed af militarische personer, sampt || andre løsgiengere som farer landet omkring, og quind||folckene, gaaer og thigger, saa indtet andet end armod || hos dennem findes. ||

Haagen Frøen loed lydeligen læsse og publicerit : Auctio||nsdirecteurn udi Christiania Monseigneur Jesper Balckenburgs || som sckiffteds auctionen effter salige Jochum Bendiche || forwaltet hafuer hans vdgifne bref, saaledes meldende. || Anno 1684 : dend 13 Novembris er effter forregaaende anslagne || placater, og offentlige holdende auction effter afgang||ne salige Jochum Bendicke fordem velfornemme handels||mand herudi Christiania hans forhen tilhørende gaard || beliggende herudi Aggers hærít kaldes Store Frøen, || sckyldende aarlig til den salige mand jt sckippund || thunge med bøxel ofver trende sckippund, lige som || den af Seigneur Claus Jochumsøn schumacher til gedachte || salige Bendiche var skiødet og afhendet, effter hos||føyede, og nu til Monseigneur Lorentz Ebberhart Lonicer || ofverlefvered sckiødes formeld |: undtagen det støcke enge||pladz kaldes Foegedtdeelen, beliggende under Goustad || som sckyllder aarlig een marck med bøxel, som paa || auctionen aparte for sig self, til den derpaa høyst||bydende blef soldt :| hvilcken gaard effter lige krafft, || som bemelte skiøder omformelder Seigneur Lorentz Ebberhart || for salige Jochum Benichs arfvingers tiltale, effter denne dag frelsseligen || og ubehindret bør hannem og hans arfuinger følge, og beholde, med de penge || nemlig - 253 rdr:, som hand nu betalt hafuer med vidre des formeld || daterit Christiania dend 13 Novembris 1684: som af

overformynderne nemlig || Henrich Michelsen og Christen Thideman og underschreffuet og forseiglet er; Jlige||maade bleff opløst forschreffne Lorentz Ebberharts transport paa forschreffne gaard || vdgifven til bemelte Hogen Frøen : daterit 16 Novembris 1684: ./ . ||

f 62b

Anno 1684: dend = 8 Decembris er almindelig sage og || skatteting holden paa FUSDahl, udi Ascker sougen, || j ofverwærelse Kongelig Majestets foegedt Signeur Christen Hansøn || jtem bøgde lænsmanden Helge Semb, samt effterschreffne || laugræsmænder, nemlig Efwind Bierckaas, || Jon Aastad, Hans Billingsstad, Oluf Hougstad, || Tholle Houger, og Oluf Berger; ||

Hans Kongelig Majestets allernaadigste vdgangne trøchte || forordninger, saa wel hans excellentz Herr vicestadt||holders høygunstige sambt obercommissari Hans Hansen || missive og befalinger, som her forhen findes jndført || og den = 1 Decembris paa Agger tingstue blef opløst, || er nu ligeledes for den tilstødeværende almue || lydeligen allerunderdanigst publicerit og opløst; ||

Knud Hansøn boende i Holme, paa encken Efwa || Mortensdaatter sammestedz boende, hendes vegne, || for retten fremkomb, og begierede af den tilstødeværende almue, de deris sandhed ville fremsige hvis den||nem kand være bewist, angaaende forschreffne Holmens || huusses ulyckelig afbrændelsse; Og derpaa frem||fordrede Torckel Næss, og Gunder Sifverstad, som til||stoed at ded dennem i Guds sandhed vitterligt er, || at forschreffne Holmen gaards huusse |: desvær :| af || een uløcklig jllebrand aar = 1678: trej dage for Michæj || samme aar, om morgene klokken ungefehr ved 6 og 7 slet, || ere gandscke afbrant, og i ascke needlagt, saa encken || forschreffne Efwa Mortensdaatter, af samme hastige og ufor||modentlige uløckelige jldebrand, lidet eller intet af hen||des eyende formuede, fick reddet og salverit; og blef || alleeniste een liden lade af de paa gaarden staaende || huusse solverit, og var Thorckel Næss samme tid neede ved || stranden og brante salt, og gick saa derfra og op til gaar||den at vil redde, og forrekomet saadan uløcke om || muligt var : Mens som berøte uløckelig jld, alt for || stor ofverhaand hafde taget, blef som før alt bemelte enches || eyende opbrant, og war nær at baade encken og trende hen||des børn hafde indebrændet; Herefter var paa enckens || veigne bemelte Knud jt uwillig thingsvidne begierende. || Dend gandsche

tilstædeværende almue er |: desvære :| denne || uløcke meer end noch bewist;
||

Hospitalsforstandern Poul Munck, loed videre || fordre sin sag i rette,
jmellem hans landbunde || Halsteen Thvetten, og Mickel Sørensen j
Christiania, ||

hans saugmester Bent Carlsson; og blef hvis som || seeniste ting passerede
for retten, nu for Mickel Sørensen som tilstæde war opløst; Og tilstoed
forschreffne Mic|kel Sørensen, at hans saugmester forschreffne Bent
Carlson || som og nu war tilstæde, hafver beretted for hannem || at Halsteen
Tvetten, skal hafve hugget noget || af dette omtvistede thømmer, udi
Mickel Sørensens gaard Rudstadz sckoug, hvorføre hand befalede ||
hannem ded at mercke med sit mercke, Dog ey i || anden mening at være
sckeed, end som forschreffne Hal|steen Thvetten sig samme thømmer
maatte saa nyt|tiggjøre kunde; og hafde aldeelis ingen præntion || paa
samme thømmer, men forschreffne Halsteen sig deraf || at gjøre betient som
hand best veed og kand. || Da blef herom saaledes for ræt afsagt, At
effterdi Michel || Sørensen siger sig ingen præntion at have paa disse ||
omtvistede fire thøffter thømmer, som forschreffne Halsteen || Thvetten har
ladet hugge : saa bør de følge bemelte || Halsteen Thvetten, og hand sig
dennem nyttig at gjøre || som hand best veed og kand. ||

f 63a

Anders Olufsen borger og jndvaaner udi Christiania, be||wiiste ved bøgde
lænsmanden Helge Sembs hiemstefning, || loulig at hafve ladet citere
efftersckrefne af almuen || heri Ascker sogn, for forstreckning af wahre, og
penge, || paa kalck og last, hand dem forstracht hafver, og nu at ||
fornemme deris swar, hvormed de hannem om betalingens || erholdelse vil
forsichre; Nemlig Thorckel Næss, effter || hans hofvedbogs formeld som nu
i retten blef frem||wiist, tillige med richtig udtag af forschreffne bog. - 62
rdr: 1 £mark£ 23 s: || møtte, og tilstoed saa richtig at være og anlofvede
med || brug at vil betale. Guner Thorstad - 44 dr: 2 s: Ole Hougstad - 24
dr: || 1 £mark£ 3 s: Ambjør bonde - 17 dr: 2 £mark£ 20 s: Niels Høen - 9
dr: 2 £mark£ : Helmerig || Børgen - 23 dr: 20 s: Thru Drengsrud - 21 dr: 2
£mark£ 8 s: Peder FUSDahl || 13 dr: 1 £mark£ 12 s: Lauridz Thøyen - 13
dr: 12 s: Peder Stocker - 4 dr: 3 £mark£ 21 s: Peder || Østenstad - 15 dr: 1
£mark£ 8 s: Halfvor Lille Østenstad - 10 dr: 1 £mark£ 15 s: Knud || Blege
- 8 dr: 2 £mark£ 18 s: Hans Billingsstad - 10 dr: 3 £mark£ 6 s: Christen
Vndelstad || 9 dr: 2 £mark£ 12 s: Lars Billingsstad - 5 dr: 1 £mark£ 17 s:

Sifvert klocker - 9 dr: 5 1/2 s: || Sifvert Guie - 11 dr: 1 £mark£ 13 s: Roluf Blege 4 dr: 1 £mark£ 23 s: Halsteen || Thvetter - 9 dr: 2 £mark£ 14 s: Laurids paa bonde eyer - 2 dr: 3 £mark£ 10 s: Johan || Brensrud - 2 dr: 2 £mark£ 3 s: Ole Dirichsøn - 2 dr: 12 s: Poul Guie - 3 £mark£ 1 s: || Peder Reyersen - 3 dr: 20 s: Christen Sebiørnsrud - 8 dr: 2 £mark£ Christopher || Gielum - 9 dr: 23 s: Anders Jøssen - 5 dr: 1 s: Ole eyer - 5 dr: Chri||stopher Windelsdahl - 5 dr: 6 s: Anders svenscke paa Guj - 13?? £mark£ || Ofven Hanewald - 1 dr: 3 £mark£ 14 s: \??/ Thore udi backen - 2 £mark£ 16 s: hvilcke?? ||

f 63b forskrefne jndstefnte personer, effter loulig paaraabelsse || møtte, og tilstoed een hver i sær, denne forhen jndførte || sckyltige giæld, hvilcke de anlofvede een hver, med || forderligste med kalck og thømmerbrug, at vil betale || effter hvilcken forschreffne Anders Olsøns hofvedbog og rigtig || vdtogs formeld, sambt rigtig gjorde afreigning, med || forbemelte almue, berøte Anders Olufsøn var things||vidne begierende : ||

Appelone Nielsdaatter for retten fremkomb, og til||kiendegaf, at hun hafver afstaaed ded halfve brug || i hendes paaboende gaard Blegge til hendes søn || Knud Gulbrandsøn, nemlig halfandet pund salt, || og var begierende af Kongelig Majestetets foeged, hand || forschreffne hendes søn, ded i bøxel forunde ville; || Hvilcket og effter bemelte moderns ansøgning || samtøcht er; og var Knud hereffter thingsvidne || begierende; ||

Mickel Sørensen borger og handelsmand udi Chri||stiania, loed læsse og publicere, raadmanden i forschreffne || Christiania Seigneur Jacob Diricksøn Rols til hannem vdgifne || kiøbebrief, som hafver formeld, at Dirichsøn, fra || sig sin hustroe, og alle deris arfvinger, selger skiøder || og afhænder, til forschreffne Mickel Sørensen, hans hustroe || og deris arfvinger, erfftersckrefne tvende gaarder, || udi Ascker sogen, nemlig Fielcken, sckylder aarlig || een fiering salt met bøxel, foernød een half marck, || Jtem udi Nedre Berg, Mathis paaboer, sckylder || jt half pund salt uden bøxel, som er af Herr assessor || Knud Frantzøns forrige til Dirigssen : pandtsatte jordegødz || og nu endelig ved høysterat hannem nemlig forneffnte || Jacob Dirichsøn, er tilkient at nyde, og beholde til ful||kommen eyendomb, daterit dend = 24 Augustj 1681: udi den || Kongelig residentsstad Kiøbenhafn; hvilcke forschreffne || tvende gaardeparter, med tilhørende bøxel og her||lighed, sampt lutter, og lunder, sckoug og marck, || inden, og uden gaardz, til fiels, og fiere, waat || og tæt, som nu tilligger, og

af arrilds tid tilligget || hafver, og med rette tilligge b \ddot{a} r, indtet undertag || i nogen maader, velbemelte Michel S \ddot{o} frens \ddot{o} n, og hans arf||winger, hereffter frelsseligen sckal nyede, f \ddot{o} lge og beholde, || til fuldkommen eyendomb, efftersom hand de ||

mindste penge mot den meeste, som i ki \ddot{o} bet komb, || richtig betalt, er, og tacker for goed betaling : Med mee||re samme ki \ddot{o} be og ski \ddot{o} debref, daterit Christiania || dend = 29 Aprilis 1682: er omformeldende. ||

f 64a

Jligemaade loed forskreffne Michel S \ddot{o} frens \ddot{o} n opl \ddot{a} sse || Thore Efwens \ddot{o} n boendes paa Hofsta i Ascke sogen, || hans til hannem vdgifne obligation paa sckyldige gi \ddot{e} ld || penge = 48 rdr: 2 \pounds mark \pounds 21 s: som hand hannem i n \ddot{o} d og trang, || tid effter anden, med Kongelig Majestets skatter; land||skyld, korn, h \ddot{a} ster, og andet, Thore Efwens \ddot{o} n hafver || hatt forn \ddot{o} den, laant og forstracht hafver og derimod || til forsichring. pandtsetter beme \ddot{l} te Thore Efwens \ddot{o} n || til ber \ddot{o} rte Michel S \ddot{o} frens \ddot{o} n, alle sine eyendes || midler, i hvad naufn det have kand, l \ddot{o} st, og fast, || ingen undersleb, i alle maader; Med videre || samme obligation er jndeholdene, daterit Christiania || den = 28 Octobris 1684: Hvilcken er som vidne vnder||skrefven og forseiglet, af Berendt Plate, og Niels || S \ddot{o} frens \ddot{o} n, borgere sammestedz. - ||

Kongelig Majestets velbetroede foeget Seigneur Christen Hans \ddot{o} n, || effter ad afreigning var sluttet med de gaarde bru||gende herj Ascker sogen, loed liudeligen opl \ddot{a} sse restant||serne, paa efftersckrefne Kongelig skatte og rettig||heder, heri beme \ddot{l} te Ascker soegen for indew \ddot{a} rende aar, || som er hos effterf \ddot{o} gende bestaaende. Nemlig Skovum || frue gen gorasis - 12 3/4 rdr: 23 s: Jens Hvalstad = 4 1/4 rdr: 12 s: || Gisle Christopher - 1 3/4 rdr: 13 s: Thore Hofstad - 2 ort 17 s: Hans || Blege - 2 ort 47 s: Nedre Bierck \ddot{o} en Hogen - 1 1/2 dr: 7 s: Ole || Dirichs \ddot{o} n strandsidder - 1 dr: Peder Reerssen 1 dr: Herr Hans || Larss \ddot{o} n af effterschreffne Wogaas - 6 1/4 rdr: 23 s: \ddot{O} stenstad 9 1/4 dr: 13 s: || Toyen - 6 dr: 5 s: Backe - 2 1/4 dr: 17 s: Fielcken - 1 1/2 dr: 9 s: hans || consumption og folckeskat - 10 1/2 dr: 16 s: Noch Herr Hans || pr \ddot{a} steskat - 12 rdr: Peder Niels \ddot{o} n den \ddot{a} dre, sckaaren paa || Aabye saug - 400 bord : Deraf saugmesterskat - 20 s: || og for half damstock paa Blackestad Kongens grund || af hvert hundrede - j (1) ort - er - j (1) dr: Ole Poverud af || = 2000 bord schaaren paa saugen sammestedz rester saug||mesterskat - j (1) dr: Ole Gielum stefnefald - 2 ort; || Jmod hvilcken jndf \ddot{o} rte, og specificerte restantz ingen || modsigelse af de

befundene sckyldige blef giort : || men belofvede de tilstædeværende forderligst at ||

f 64b betale, hvilcket de og sambtlig resterende er plichtig at || effterkomme, under dessen vedbørlig vdsøgning, effter || Hans Kongelig Majestets allernaadigste vdgangne sckatte||brefs befaling og tilhold; ||

Christopher Arnesøn Woyen, formedelst hans qwinde || er kommen for tillig udi deris ægtesckab, betalt till || Kongelig Majestets foeged, i bøder, nie ort : Hvis leyer||maal vidre udi indeværende aar, her i Ascke sougen || er bedrefvet af militariske personer, og andre || som aldeelis indtet til deris bøders afbetaling er eyende. ||

Vdi den optagene sag jmellem Baltzar Hanssen, con||tra Oluf Gielum og Peder Østenstad, er ingen || af parterne effter paaraabelsse, møt, hvorfore den || til neste ting optages. ||

Anno 1684: dend 10 Decembris er almindelig sage og || sckattething holden paa Jung udi Wæster Bærum, || j ofverwærelsse Kongelig Majestets foged Signeur Christen || Hansøn, jtem bøgde lænsmandene Hans || Øfverland og Arne Houger, sambt effterfølgende || laugræt, nemlig Hans Ramstad, Lars Hæwig, Asbiørn Løgeberg, Hans Oxhud, Niels Giønes, || og Halfvor Solberg. ||

Hans Kongelig Majestets allernaadigst forordninger, || saa og hans excellence Herr vicestadtholders, sambt comissarie || Hans Hanssøns vdstæde brefve og befalinger som her || forhen findes jndført, blef og for den her tilstædeværende almue, allerunderdanigst oplæst og publice||rit; ||

Claus Hoppener raadmand og stadzcapitein udi || Christiania, som sielf tilstæde war, bewiiste med een || velforseiglet rigens citation, loughlig at hafve ladet || citere Poul Jfersøn boende paa Vold, formidelst een schrift||lig contract, hand med hannem schal hafve jndgaaed og slutted || 1672: dend 9 February angaaende Jars saug med behørig : hvilcken || Poul Vold schal have brut, og iche tilbørlig effterkommet : med || videre stefning herom er

formeldende. End og citerit || forschreffne Poul Vold for adskillige vare, hand og hans søn || hos hannem skal have optaget, og bekommet til endelig afklarering; Jligemaade er citerit Svend Poulsøn, at fremkomme || med den obligation udi rätten for det saughømmer bemelte Claus Hoppener skal have bekommet af forschreffne || f 65

hans fader, som effter forschreffne Swends faders begier || skal være stillet udi Swends naun : Jligemaade Swend || at tage med sig, den besigtelsse som schal være scheid || paa

Jaer saug den = 10 Octobris 1681 : som bemelte Claus Hoppe||ner formeener at være uråt angifvet. Dislligeste || er stefnt Hans Øfverland og Jørgen Eig, som schal || have været beskickelssevidne, til at anwiise Poul || Vold den sidste contract til effterkomelsse; End og er || citerit forrige sorenskrifvers salige Lars Boyesøns || encke, og Jens Graf med vidre same citation || er formeldende, daterit Aggershuus dend = 5 Septembris 1684 : Dernest || jndgafves af Herr raadmanden Claus Hoppener effter||schreffne documenter, nemlig een contract jmellem || hannem og Poul Wold daterit Christiania dend 9 February 1672 : Noch || jt forseiglet thingsvidne vdstad af salige Lars Boyesøn || dend 10 Octobris 1681 : hvoraf blev opløst saawit denne sag || vedkomer; Jligemaade jt andet thingsvidne, af forschreffne || Laridz Boyessøn vdstad den = 30 Julj 1675 : Hvoraf ligeledes || saawit denne sag er angaaende opløst blev; Disligeste || een beskickelsse til Poul og Swend Vold, daterit Chrichtiania || den 8 Aprilis 76: End og een reining under bemelte || Claus Hoppeners haand, hvoreffter hand fordrer hos || Poul Wold, og hans søn Swend Poulsøn, = 123 rdr: 1 s: || hvilcken reining er bekræftet af Mickel Søfrensøn || og Claus Jochumsøn skumacher, begge borgere || udi forschreffne Christiania, at være rigtig effter bemelte Claus || Alexandersøns regenskapsbog. Endelig og for ded || sidste, blev opløst Herr raadmandens skriftlig forfa||tede jndlæg daterit Christiania dend 9 Decembris 1684. || Af hvilcke documenter skal vorde i acten jnd||ført saawit formoden erachtes; Widre begie||rede Herr raadmanden, at Swend Poulsøn Wold || som nu for retten tilstæde var, vilde effter jndførte || stefnings formeld for rätten fremwiise den || obligation for det saughømmer som forschreffne Claus || Hoppener schal have af hans fader, som effter || Swends faders begier schal være stillet udi Svends || naufn; Swend hertil swarede at hand jngen || obligation hafver, paa ded thømmer som bemelte Claus || Alexandersøn hafwer bekommet af hans fader. || Claus Hoppener begierede at Svend Vold vilde || fremlegge den obligation som er stillet udi ||

forneffnte Swend Wolds naufn, daterit Wold den 13 || Juny 1674 : eller og hannem maatte forrelegges tid, den || høye øfvrighed stefning at

effterkomme, under straf || som vedbør; Swend Wold, gaf til swar, at || denne ommelte obligation, er udi den jndstefnte || sag af hannem contra Claus Alexanderssøn, for byefog||den Christen Christensøn udi Christiania j retten || jndgifven, og findes der endnu, hvorfore hand den || ey nu kand fremlegge; angaaende, besichtelsse den || som skal vere skeed paa Jars saug den = 10 Octobris 1681 || saa formeen Swend, den bør icke at komme. her i retten; Tilstaar og forklarer vidre, at den || tillige med forschreffne obligation, blev j retten jndgif||wen for forschreffne byefoged, hvor den endnu findes. ||

\$ Effter bemelte stefnings formeld, for rätten frem||komb Hans Gundersøn Øfverland, og Jørgen || Eig, som \ved æd/ tilstoed og forklarede at da den = 15 Aprilis || 1676 : effter Frantz Berentzøns befaling, var i be||skickelsse hos Poul Wold og hans søn Swend Wold, || effter Claus Alexandersøns \medhaffte/ beskickelsses formeld || af dato : Christiania den = 8 Aprilis 1676 : Da gaf Svend || Vold dem til swar, at naar Swend fich sit eget || og ded dertil som ræt er, var hand vel tilfrids. ||

\$ Swend Wold paa sin fader og egen vegne, jndgaf || sit skritlig forfattede jndleg daterit Wold denne dags dato : Løst og paaschrefven, og udi acten skal vorde || jndført; Raadmanden Claus Alexandersøn begierede || heraf copie, og vil vidre herpaa svare. Begierede || og jt tingsvidne til at fremlegge i retten paa || byetinget, imod Swend Volds yngre udtagne stef||ning, hannem dermed formeent at forraske, hvor || sagen er ubekient, alleene effter obligation, || foruden andre behørlige bewiislige documenter, || Swend Wold hafde ey vidre at svare, mens refere||rit sig, til sit forhen jndførte jndleg;

\$ Forrige soren||skrifver salige Lauritz Boyesøns encke Wibicke || loed ved Hans Øfverland i retten jndgifve sin || skritlig missive daterit 8 Novembris 1684 : som og i acten || skal vorde jndført; Jens Graf som effter stef||ningens formeld, og møtte, fremkomb, og bleff || for hannem opløst den skritlig tale som hand og forrige || sorenskrifver salige Lauridz Boyessøn den, = 14 Augustj 1676 || har haft med Poul Wold, angaaende een contract || som er oprettet jmellem Poul Wold og Claus Alexan||

f 66a

derssøn : Hvilcken tale er bekrefftet med salige Lauridz Boye||ssøns naufne, og Jens Grafts, og tilstoed og forkla||rede Jens Graf, at hand icke egentlig kand || erindre sig dette forbemelte at hafve unterschrefvet, || eller udførlig sige det at være hans naufn af hannem || underskrefvet, siger det sin enes vel at være || hans haand, Dog vil det icke udførlig tilstaae. || Vidre tilstaar

og forklarer Jens Graf, at da || denne forschreffne tale gick jmellem Claus Alexanersøn || og hans fader Poul Wold, var hand samme tid tilli||ge med nu salige Lauridz Boyesøn, ofverværende i || hans faders huus, og da hørde hand at hans fa||der belofvede Claus Alexandersøn at hand skulde || beholde Jars saug for half afgifft fra contractens || anfang til des udang : Om Swend ded vilde sam||tycke; siger sig icke at kand erindre, at hans || fader rachte Claus Alexandersøn haand derpaa. || Widre siger hand hannem iche herom at være bewist. || Swend Wold paastaar, og formeener, at disse || brefve og bewiisligheder, som Claus Alexander||søn herom har lagt i rette, bør ey ansees, || for andet end benckebrefve, og i denne sag || at vere som ukrafftig, nemlig de brefve some er || udstæd under salige Lauridz Boyesøn, og hans broder || Jens Graf's hænder; Claus Alexandersøn begie||rede, at bemelte Swend Vold, af retten maatte || forrelgges, herj retten til neste ting at fremschaffe || den obligation som hand beraaber sig paa i retten || for byefogden i Christiania at hafve jndgifven. || Sagen til ofverweyelsse optagen til nesten ting, || her i Bærum holdendes vorder : til hvilcken tid par||terne saa wel dette laugræt her igien har at møde || og endelig kiendelsse i sagen forwente; og for||legges Swend Vold, at hand 3 a : 4 vgger inden neste || ting herefter beramet vorder, til sorenschrifveren || jndlefverer den af raadmanden Claus Alexander||søn paa fordrende obligation, at deraf kand vd||drages og i acten føris saa wit denne sag er ved||kommende; hvis Herr raadmanden vidre kand || hafve i sagen at føre. Ligeledes forrelegges til || forschreffne tid til sorenschrifveren at jndgifve, at sagen || uden ophold ende gribe kunde. ||

Monseigneur Jacob Krefting for retten fremkomb, og be||gierede endelig domb udi den optagene sag jmel||lem hannem og Herr assessor Knud Frantzøn, og || derhos bewiiste, med Herr assessors egen haand, at || seeniste opsettelsse i denne sag, effter hans hiem||kombst fra Danfmarkf hannem louligen ankyndigt || er : Hvilcken ankyndigelsse \er/ daterit dend 10 Novembris nest af||wig som j acten schal vorde jndført; ||

f 66b

\$ Paa Herr assessors veigne, møtte hans thiener, og || fuldmægtig Jacob Christophersøn, som i rette lagde || velbemelte Herr assessor Knud Frantzøns skriftlig || forfattede jndlæg, begreben udi 4re poster, || og daterit Oust denne dags dato : som for rätten || blef oplæst : Effter samme jndlægs formeld || er effterschreffne documenter og jndlagt nemlig || Wexel Hansøn sorenskrifvers afsagde domb || daterit Giettum thingstue den = 2 Novembris 1682 : Nock || een welædle og welwiisse Herr vicelaugmand || Martin Bontzens vdstæde domb, daterit *Christiani||ania laugting 3die sægne effter Poulsmissse 1683 || For ded 3die og sidste, den høykongelig

oberhofrates||domb, daterit dend 21 Martj 1684 : af hvilcke docu||menter, effter Herr assessors jndlægs formeld, || saawit denne sag vedkommer, nu lydeligen || for retten blef oplæst, som i acten skal || vorde jndført; Monseigneur Jacob Kreffting begiere||de copie af forschreffne Herr assessors jndlæg, og vil || vidre derpaa svare, og til sorenskrifveren || jndlevere; Hvorfore sagen til dend 18 Decembris || førstkommendes optages, og forrelegges parterne || til den tid betideligen at møde paa den gaard || Jar, hvor da |: nest Gudz hielp :| kiendelse i sagen || følge schal. til forschreffne tid har laugræt og stæd || sig og i betids at lade jndfinde; ||

Anders Olufsen borger og jndvaaner udi Christia||nia, bewiiste med bøgde lænsmændene Hans Øfver||land og Arne Hougens hiemstefning, louglig at || hafve ladet hidkalde effterschrefne af almuen i Wæster || Bærumb, og Øster at høre og sware til hans restantz||oplæsning; Hvoraf møtte effterfølgende nemlig Peder || Biørcke - 6 dr: 2 £mark£ 3 s: Thore Gyssestad - 13 dr: 18 s: Gulbrand Aass || - 20 dr: 1 £mark£ 12 s: Hans Dønskie - 3 dr: 1 £mark£ 13 s: Jacob Lefre - 4 dr: 1 £mark£ 1 s: ||

f 67a

Lars Langelaar - j (1) dr: 19 s: Knud saugmester - j (1) dr: 4 s: Halfvor || Solberg - 18 dr: 3 £mark£ Carl Hosle - 41 dr: 3 £mark£ 1 s: Jorgen Houg - 12 dr: 2 £mark£ 17 s: || Hans Oxhud - 37 dr: 1 £mark£ 17 s: Hans Ramstad - 43 dr: 2 £mark£ 13 s: Jon || Garlø - 24 dr: 2 £mark£ 12 s: Henrich Steen - 6 dr: 18 s: Erick Haslumb || - 87 dr: 3 £mark£ 4 s: Hans Hauge - 57 dr: 3 £mark£ 17 s: Asbiørn || Løckeberg - 7 dr: 3 £mark£ 20 s: Sifver Waller - 6 dr: 22 s: Christopher || Ballerud - 10 dr: 1 £mark£ 10 s: Gulbrand Furn - 79 dr: 1 £mark£ 10 s: Jon || Eegeberg - 3 dr: 2 £mark£ 4 s: De jndstefnte effter paaraabelsse, || møtte og tilstoed dette søgende, belofvede med forder||ligste at betale med kalck og thømmerlast, saa || forschreffne Anders Oelsøn skal hos dennem blifve skadesløs || holden for denne hans ræt søgende hos dennem; ||

Swend Wold, fordret den sag i rette jmellem hannem || og Hans Jar, angaaende tvende aars land||skyld Hans skal med restere : og derhos frem||lagde hand sit skriftlig jndlæg daterit 5 Decembris 84: || som oplæst blef; Hans Jar møtte, og endnu || som før tilstoed at hafve betalt Swend Wold || med arbeid og penge, de søgende tvende aars || landskyld : Vidre hafde ingen af parterne i denne || sag at sware eller jndgifve; Da kiendes og || afsiges saaledes. Effterdj Hans Jar self villig || hafver giort sin høyeste æd herj retten at have betalt || Swend Wold den af Svend paastefnte

landskyld, || som skal være forfalden for aatte aar siden, og || hand nu fordres for, hvilcket og meere troewar||digere ansees end kraufvet; Thj dersom Hans || Jar. hafvde dermed effterstaaed, var slutteligt, || at Svend det iche hafde saaledes bewilget : Men || først derfor af de effterkommende aaringers || landskyld giort sig betalt, eller og betidelig det || strax ved retten paatalt og søgt, og iche dette || saaledes som først var falden ladet til rest || staae. Thj frjkiendes Hans Jar for dette krauf || efter Hans ædelig gjorde benegtelsse og recess : || sambt Kongelig allernaadigst vdgangne forordnin||ger; Ligesaa for det fordrende sidste aars || landskyld, som Hans Jar ligeledes ved æd hafuer || benegtet skyldig at være, men med arbeid, || penge og bordskiøssel til Svend Vold at hafve betalt. || og bør Swend at betale Hans Jar, for denne || ubewiislig søgnings paa før, i omkaastning || half tredie rixdr: ex ||

Jligemaade fremkomb Hans Jar, og eskede || den opsette sag i rette jmellem hannem og Svend || Wold, angaaende de paastefnte husmandsplad||sser og vidre som hand formeen til Jars gaard || med rette ligge bør; Dernest indgaf hand en copie || af Svend Wolds til hannem vdstæde bøkelsedel, som || er forfattet paa no: 10 til een half rixort : Disligeste || jt schriftlig forfatted jndleg daterit 8 Decembris 84:; Hans || Jar fremstillede, huusmanden paa Aspelund Jens || Olsøn, som tilstoed at hand i sex aar har boed paa || forschreffne husmandspladz, og i de første tvende aar be||talt til Svend Vold a: aar - 4 rdr: og i de 3de nest || efterfølgende aar betalt hvert aar - 3 rdr: 1 £mark£ det || siete og sidste aar, meen hand at skal svare || Hans Jar, og gifve hannem - 4 rdr:; Hans Oxhud || blef fremkaldet af Hans Jar, og begierede hand || Thorckel skoemager som tiforn har boed paa forschreffne || huusmandspladz, hans tilstand og forklaring om || den aarlig deraf betalte huusleye, vile fremsige. || Derpaa fremstoed Hans Oxhud som tilstoed, at Thorc||kel skoemager som er til huusse hos hannem for hannem || har bekient; at hand har boet trende aar paa || bemelte Aspelunds huusmandspladz, og i de tvende || aar, betalt hver aar - 3 1/2 dr: og det tredie aar - 3 dr: || Vidre hafde Hans Jar iche at sware; Swend || Wold jndgaf hans schriftlig jndleg af den 5 Decembris 84: || som i acten schal vorde jndført; hafde ligeledes || jndtet vidre at svare; Vdi denne og forschreffne af||sagde kiendelsse var ofverwærende, laugræt || som paa Jar var tilstæde, da sagen blef talt || i rette; Da for ræt kiendes og afsiges || saaledes; Enddog Swend Vold udi sin vdstæde bøk||seddel til Hans Nielsøn paa gaarden Jar, af || tvende dato : nemlig 1669 : den = 20 Martj : og aar || = 1672 : den = 3 Aprilis, hafft sig sielf forbeholden huus||mandspladssen Aspelund, saugen med des tilbe||hør, og den derhos jndheignede lycke : Dog Hans || er bewilget det qwernestæd, men Swend

f 67b

sig og || forbeholden at niude sin maling frj : Saa befindes || det først, at ingen winde hafver været ofverwæ||rendes, da denne bœkel og forening jmellem Svend || Wold og Hans Jar schal være skeet, som dog lougen ||

f 68a

klarlig tilholder at burdes, paa det utviflig || vides kunde, hvad for ord de mellem sig hafft, som || de nu omtvister, Thj det befindes at baade Aspe||lund huuspladz, saugen med opbygte huusstue || og qvernstœd, alt er liggende i gaardens eye||dele, som skylder jt skippund meel; Effter hvilc||ken skyld, Hans Jar aarlig skatter til Hans || Kongelig Majestet effter naadigst paabud, sambt og || vdreeder ald anden gaardens plicht, med solda||terhold, skydsferd og videre, alt saawit leye||lending tilkommer, saa og betaler til Svend || Wold, berœte landskyld fult, uden nogen af||kortning; Da kand vj icke rettere herudi || forrefinde, effter forschreffne omstendigheder, og || lougens formeld i saa maader, end joe Hans || Nielsøn Jar, bœ nyde og *følge, til, og under || sit leyemaal, saawit dertil med rette || hœrer, og gaardens landskyld er opkommen af, || som hand aarlig svarer, saawel dereffter skat||ter vdreeder; Og Swend Vold, være pligtig || hannem at betale, for hvis hand deraf hidtil uret||telig hafver oppebaaret, og sig nyttiggiort, || nemlig aarlig af Aspelund - j (1) rdr: Mens hans || haffte maling, erachtes hereffter som hidtild?? || skeed er, frj at nyde; Belangende den plads || ved saugen, som Svend Wold i Hans Jars leye||maals tid sig lige som for bemelte Aspelund, || jmod Landsleiebolchens 44 capitel uden ved rettens || middel, derimod at afsette, derfor saa meget || paa gaardens aarlig landskyld sig hafver || tilholdet; Da erachter vj, Hans Jar derfor || bœ hafve for hvert aar, Svend Vold den brugt || hafver = 1 rdr:. og samme pladz scher effter følge, og || vere forstaaed, under gaarden Jars skyld, || effterdj den icke befindes særlig udi Kongelig || Majestet skattemantal at være jndfœrt : || Mindre bewiises at Svend Vold nogen Kongelig || rettigheder deraf jmidlertid hafver betalt; || og enddog Jars saug er opbyggt, og staar || paa gaardssens grund, saa erachtes for ||

f 68b

billigt, at den som een sær herlighed til gaarden, || Swend Vold stilet til raadighed med skierssel bœ || følge, og Hans Jar aldeelis jndtet at vedkomme. og bœ Swend Vold at betale Hans Jar foraar||saget omkaastning = 3 rdr: og ded jnden neste || halfve maanedz dag, under adferd effter lougen etc. ||

Abel Grinj i rette fordret den sag jmellem hannem || og Christopher Andersøn; Og fremkomb forschreffne Christopher || Andersøn, som

beklagede sig at denne hans forseelsse || er skeed i druckenskab, og hafver aldeelis ingen || føye eller goed skiel til de skielsord hand imod || forschreffne Abel Grini forøvet hafver; og bad denne || hans forseelsse hannem denne gang maatte effterlades; || Belofvede ded ey offtere see skal; Derpaa rachte || bemelte Christopher Andersson, forschreffne Abel Grinne haand, || og sagde aldeelis intet at vide om Abel Grine, || andet end det som een erlig mand vel eigner || og anstaaer. Hvormed de for retten venlig og || wel forligt blef og dermed denne sag ophefvet. ||

Bøgde lamsmanden tilstillede Kongelig Majestets foeged - 9 ort || for Henrich Pedersøns hustrøe for hun komb for || tillig effter hendes brøups holdelse; Blef af || bøgde lamsmanden Hans Øfverland tilstillet; || Arne Houger lefveret ligeledes paa Steen Schrælders hustrøes vegne som kom for tillig : penge || nie orth. Mette Jonsrud betalt - 3 dr: paa sine || bøder, for leyermaal hun har begaaed med || Anders Olsøn som er bortrømt; Tiende||osten af almuen i Wæster Bærum, som blef an||namet imellem Kongen og præsten : Deraf beløb Kon||gens part - 5 dr: 3 £mark£ 4 s.; ||

Swend Poulsøn Wold bewiiste ved Hans Øfverlands || hiemstefning, at hafve citerit Carl Hosle for een || hest hand af hannem skal hafve bekommet, og || Carl ham derfor skal have lofvet at betale || tu støckyver sperer; Jndstefnte Carl Hosle || møtte og tilstoed samme hest at hafve bekommet, || og derfor belofvedt og tilsagdt Swend Wold, || jt støckyver sper og jt hundrede juffers, og blef || Svend og Carl jmellem aftalt, at Carl samme sper||rer og jufers den anden winter effter at Carl forschreffne ||

hest hafde bekommet, Skulle lefvere, og needføre || til Liusagger broe, hvilcket Carl tilstoed og at || hafve giort, og blef de der beliggende indtil de blef || oprodnet; Swend Wold sette i rette og formeente || Carl Hosle, bær hannem de forschreffne tilsagde tu støckyver || at betale, efftersom hand jndtet derfor bekommet || hafver : eller og hannem advarssel af Carl burde || væred skeed, da hand de paraabte juffers || og spærer til Liusagger broe needført; Carl || Hosle endnu som før siger at ded vngefehr er thj || aar siden hand denne forbemelte hest bekomb; og || tilsaar at hand effter aftahle jmellem Svend og || hannem har leverit omtvistede sperer og juffers || ved bemelte Lysagger broe, og formeen aldeelis || jntet bær sware Swend Wold til dette hans || søgende, mens formeen om hand noget hafde || resteret og skyldig været til Swend, hand da || hannem derfor før burde derfor have søgt

f 69a

: Sagen || optages til neste ting. til hvilcken tid parterne || sig har at jndfinde, og vidre kiendelse forwendte. ||

Kongelig Majestets velbetroende slaadsfoeged Seigneur Christen || Hansøn, effter gjorde afreigning meed de gaarde||brugende her i Øster og Væster Bårumb, loed liude||ligen oplasse restantz paa effterskrefne Kongelig || skatter og rettigheder, her j bemelte Bårumb, || for jndewærende aar, og er hos effterføgende be||staaende, nemlig. Øster Bårumb, Næss, Jens || 12 3/4 rdr: 5 s: Lysagger Frantz Berentsøn - 3 rdr: 10 s: || Herr assessor Knud Frantzøn, rester consumption || og folckeskat anno 83: - 15 rdr: sambt kop og qvæg||skat samme aar - 38 rdr: 16 s: Wæster Bårumb, || Biørnegaard, Peder - 2 rdr: 3 s: Øckern - 9 rdr: 3 ort 8 s: || Foruden landskylden af Øckern for dette aar 84: || nemlig af jt skippund 5 lispund tunge, Gietum || Trugels - 6 rdr: 1 1/2 ort Gudmundrud Niels - 1 rdr: 20 s: || Peder Nielsøn Løg, saugmesterskat af = 4800 || bord, skaaren paa Jonsrud saug - 2 rdr: 4 ort 16 s: || Jmod hvilcken jndførte og specificerede restants, jngen || modsigelse af de befundene skyldige blef giort : men || belofvede de tilstædeværende forderligst at?? betale, hvilc||ket de og samptlig resterende er plichtig at effterkom||me, under dessen vedbørlig vdsøgning, effter Hans || Kongelig Majestet allernaadigst vdgangne skattebrefs || befaling og tilhold : ||

f 69b

Anno 1684 dend = 15 Decembris er effter anordning og || loulig tilnæfning paa Agger thingstue, i Aggers herrit, || rätten administrerit og betient; udi denne effterschreffne || sag, J ofverwærelse velædle og welwiisse Herr vicelaug||mand Hanibal Stockflet, sampt Kongelig Majestets velbetroe||de foegedt Seigneur Christen Hansøn Smidt, saa og effterschreffne || laugrætsmænder, nemlig Lauridz Frougner, Thor||sten Hof, Halfvor Grimmelund, Lauridz Hussebye, || Thor Vllern, Anders Frøen, Ole Øracker, Jochum || Skøyen, Haagen Frøen, Elias Gustad, Ole Frougner || og Halfvor Sollerud,

hvor da af bøgde lænsmanden || herj Aggers herrit Hans Nielsøn Bestum, blef || for retten fremstillet een fange ved naufn || Lauridz Thronson, som med thiufverj, er vorden || paagreben, og gjorde nu effter examen af velæd||le Herr laugmand, effter føgende bekiendelse; || Først, at hand vngefær 7 vger {...} sidstløben Michelsdag || om nattetide, stal fra Hans Nielsøn Bestum, erfter||schrefne, nemlig j (1) ræd bunden nattøye, j (1)

brunt || nyt stoffesschiørt, j (1) grønt nyt stemetsskiørt, j (1) brunt || burenkaffesschiørt, j (1) brunt sarsses dito, j (1) sort || pollemets halfkioel, j (1) hvidranded halfkioel, 2 læredz||lagen, j (1) thinfad, 1 (1) sengetheppe, j (1) kniplingsthørklede || j (1) gul barneschiørt, j (1) pige barnekioel af sortran||net pollemet, j (1) brun barnekioel, og fint lærids||forklede; hvoraf hand hafver solt, nemlig nattrøyen || til Morten smid i Skaadselfven i Eeger foegderie, Det brune schiørt af stof, solt bort paa een gaard || kaldes Harstad gaard paa Heedemarcken, hvorpaa || boer tvende brødre, naunlig Christen og Lars, og tilstaar || hand derfor bekomt - 3 rdr: i penge, Ded gule barneschiørt || har hand giort sig it par buxer af, som hand nu har || paa sig, Barnekioelen siger hand at hafve bortbyt, || imod een anden kioel, til een mand paa Thouten, || ved naufn Lars Lund; Den polemeteskioel, sengetep||pet, førklædet, ded brune sarssesschiørt, og den brune || barnekioel, hafver hand og bortsolt, hvilket Hans Bestum || har opspurt, og jgien bekommet; Ded øfrige af hvis || hand fra forskreffne Hans Bestum bortstaalet hafver tilstaar || hand, at forskreffne tvende brødre paa Harstad gaard aff || hannem har bekommet, og fih hand derfor - 23 alen lærit, ||

penge og madwarhre; Dernest stal, fra An||ders Jonsrud i Lummedahlen, anden nat, effter at || hand fra bemelte Hans Bestum forskreffne bortstaalet hafde, || nemlig een mands sort kledekioel, j (1) nyt ranet || bordklæde, noget læridzgarn, 2 tinkopschen, j (1) thinfad || 2 leridzlagen, ded eene groft, ded andet fint, saa og || jt stække sperlagen : af hvilket forskreffne thiuf Lars || Thronssen, siger Anders Jonsrud skal hafve igien || bekomt, kioelen, kopschene, jt fad, og jt bordklæde, || lagene, bekiender hand, at giorde sig klæder af, og || igien bortsolt : Garnet solte hans qvinde i || Waterland, dog til hvem veed hand icke. 3 : saa li||geledes stal hand nestforleden fredags 8te dage || om afftenen udi Watterland, som var den = 5 Decembris || een sort hært, og een bordslæde : mens hvem herten || og sleden tilhørte, er hannem ubewiist : og drog saa || dermed ud paa Askerskougen her i Aggers hært, hvor || hand af nogle Hedemarckener kommen fra Brager||nes, og vilde til Christiania, som kiende hannem |: blef || paagreben med samme hært og slæde :| og førte de || hannem til ommelte Hans Bestum, efftersom samme || folck var witterlig at forskreffne thiuf Lars Thronssen || hafde staalet fra Hans Bestum; 4 : *Femdeles || bekiender hand, at hand vngefehr for siuf aar siden, || begiunt først at stiele, og stal da fra Nord||bye, j Skismo sogen, udi Nedre Rommeriges fogde||rie, een søfskee, j (1) klædestrøye, j (1) polemits||skiørt, j (1) grønt stemetes dito, som var opskaaren, || j (1) rød klædestrøye, j (1) sort fifskafftestrøye, j (1) gam||mel dito, j (1) brunt burenkaffes snørlif, j (1) silckecal||meesies snørlif,

f 70a

j (1) gammel klædeskioel, j (1) par støfle, || j (1) sort klædeshue med odderschin, j (1) par vanter, j (1) grønt || raschesforklæde, j (1) læridzforklæde, 2 pudesvar, og threj || læridzlagen; 5 : Sammetid fra Jfver Bronaas || sammesteds, jt vlmerdugsdynevar, 2 læridzlagen, og || = 5 pudesvar; 6 : Saa ligeledes stal hand fra Gullich || Kius, jt bidssel; og da hand alt dette fra forschreffne || trende mænd staalet hafde, bekiender hand at || bar det bort i skougen; og noget derefter bar det || hiem til sin moeder, som da hafde sit tilhold udi ||

f 70b

Smidstadbraatten, som er paa Smidstads eyere herj || Aggers herrit : hvor hand blef paagreben af forschreffne mænd, || som hand hafde staalet fra, og bant de bemelte kaaster || paa hans ryg, og førte de hannem dermed til bøgde læns||manden ommelte Hans Bestum, Og da hand der || komb, blef strax hænder sammenbunden, med || tvende hæstethømer, og da hand bemelte dags nat, || som hand blef paagreben fornamb at de mænd || som holt wacht ofver hannem var falden i søvfn, || sleed hand sig løs, og løb fra dem, og drog saa vester || bort, ad Thønsberg lehn; Bekiender og at hand || neste aaret derefter, gaf sig under de mariniske || folck, som blef werbet i Christiania, og blef saa || commenderit paa skierbaadene til Marstrand, og der || omkring, hvor hand var under jt halfft aars tid; Blef || saa af tiennesten forløvvet, og bekomb af een Hollans || capitein ved naufn Jorgen, een passeddel, som hand || siger hans qvinde hos sig hafver og drog saa hen til Brager||nes, og roede for folck een tid lang; Siger aldeelis || jntet imidlertid at have staaled, førend hand stal || hos Hans Bestum, som før ermelt; Siger sig || at være barnfæd paa Holmens eyere, herj Aggers || hærit, hvor hans fader som var een huusmand, || den tid boede, og derefter døde i Peberwigen for Chri||stiania, Hans moder veed hand icke rettere, end || er ved Skeen hos sine slegtinge; og har været hiem||me hos forældrene mod 16 a: 18 aar, og arbeidede med || skoughugst, og anded arbeide, og har de holt hannem i Wat||terland udi skolæ, at læsse og skrifve. Udi nest||forleden krig, vngefehr aar = 1676 : da vellbaarne Seigneur admiral || Christen Bielcke, werbede de mariniske folck i Chri||stiania, siger hand, at hand sig og loed samme tid underholde, || og var derunder j trej aars tid, hvor da hand tillige med || forschreffne mariniske folck, af tienesten blef forløvvet, || og bekomb pasbord, som hand berettede hans qvinde || hvilcken hand udi een femb aars tid har haft, hos sig hafver || og veed icke rettere end hun nu ligger udi barsselseng || med ded tredie barn, de har sammen haft, ofvenfor || Bragernes, paa Landfaldøen, hos een mand ved naun || Hallor, og stoed deris brødup paa Hedemarcken ||

i Rommedahls sogen, paa een gaard kaldes Slagsvold, || og var mandens naun Christopher, som hand siger nu || er død; Effter ad seeniste krig ophørte, tilstaar hand || at have hafft tilhold til og fra paa Heedemarcken, || Sollø, og Østerdahlen, og hafver ingen visse stød || hafft sit tilhold; Mens til nu anstundene juel, || hafde i acht at vile hafve hafft sit tilhold paa een || liden øde gaard kaldes Ingeboe, udi Sighedahl. Thi||staar ellers aldeelis jndtet at være eyende, uden noget || ringe skarns og udygtig regenskab, som hans qvin||de hos sig hafver hvor hun findes; Da er herudi || saaledes for ræt kient og afsagt; Efftersom be||findes af denne tyf Laurids Thronsøns egen || gjorde bekiendelse, at hand først hafver staaled || for siuf aar siden, paa trende stæder, er || saa vorden paagreben, og sat hos bøgde læns||manden Hans Nielsøn Bestum, hvor hand || sig hafver afslit de baand hand var med || bunden, og borttrømbt af samme fengssels||forwaring, Siden hafver hand atter effter egen || gjorde bekiendelse, staalet paa trende stæder, || og var det sidste thyfverj een hæt og een bord||slæde, hvormed hand er vorden paagreben; || Hvilcket i alt beløber sig til halffierdesinds || tiuge rixdr: for saadan sin offte begangne || thyfverj, samt af fengselsbortrømmelsse, || kiender vj for ræt, at hand hafver fortient || refselsse, nemlig af bødelen at stryges || til kaggen, Dertil hafver thyfs brendemercke || paa sin skulder, saa og være dette stift || forwiist, og aldrig sig hereffter at lade finde. ||

f 71a

Anno 1684 dend 18de Decembris er effter opsettelse fra dend || 10 Decembris nestforleden, paa dend gaard Jaer, vorden || videre forretagen, dend sag jmellem Jacob Kreffting contra || assessor Knud Frantzøn; vdi effterskrefne laugrætes of||werwælsse, nemlig Hans Oxhofved, Hans Ramstad, Lars || Hæwig, Asbiørn Løgeberg, Niels Grønes, og Halfvor Soelberg, || jtem bøgde lænsmanden Hans Øfverland.

Hvor da Monseigneur Jacob?? || Kreffting effter ad hand fra klokken om morgenen ved vngefehr nie?? || slet, og til klokken mod halfgaae toe hafde vartet?? effter contraparten?? || fremkomb og begierede endelig domb i sagen. Knud Frantsen effter || loulig paraabelsse møte jche, eller nogen paa hans vegne; Da er for ræt afsagt ||

Effter gjorde opsettelse j denne sag, som nu dermed er || bewiist for welbaarne Herr assessor Knud Frantzøn, loulig at || være ankyndiget, med hans derpaa egen haands vnder||skrift den 10 Novembris sidst forleden,

f 71b

fornemmes at hand protest || fører, dog uden for oss førte bewiislighed, i stæden || for beqvemmelighed til afreigning, thj hafuer vj oss icke || understaaed, sagen lenger at prolongere : Men || effter actens beste ofverweyelse den saaledes begreben || at Jacob Dirichsøn raadmand i Christiania, hafver || ved ridemænd aar = 1680 dend 17 February faaed jndførsel || for sin fordring hos Herr assessor Knud Frantzøn, baade || udi hans hofvedgaarder Kiørboe og Næsø, med || tilliggende æde gaarder og øer, sambt udi hans || meere goedz, hvorpaa siden aar 1681 dend 24 Augustj er || fult een høysterættesdomb, som allernaadigst || confirmerer ridemændenes gjorde jndførsel : Jacob || Dirichsøn derefter at niude og følge til fuldkommen || eyendomb; Hvilcken høysterættesdomb, bemelte || Jacob Dirichsøn hafver loulig ladet forkynde for assessor || Knud Frantzøn paa Kiørboe den 19 Octobris nesteffter; || til vnderdanigst effterlefvelse, saa vel og at betale || samme aars afgifft, med rentte af den capital || som de var taxerit for; Er og sammetid, velermelte || assessor opsagt berørte Kiørboe og Næsøe gaarder || til nestkommende faredaug at rødeliggøre; || Dog imod dette forskreffne er assessor befunden at være || blefven hensiddende, saavel aar 1682 : og baade || Kiørboe og Næsøe gaarder ladet tilstaae, enddog Ja||cob Dirichsøn det alt med vnderdanigst ermelte høyeste||rættesdomb var bekrefftiget for raadig eigendom; || hand og det igien hafuer soldt til den velfornemme ma||trone Anna salige Johan Krefftings, med lige ræt || som det hannem var tilkommen; Hafuer derfor supplice||rit at niude befordring, samme gaarder for hinde maate || feydeliggør, hvilcket slodslougens naadigst comment||terit?? dend 24 Augustj forskreffne aar = 82: Hafuer befalet Kongelig Majestet || foeged Seigneur Christen Hansøn, som ansvarlig at effterkomme; || efter høysterættesdomb : Men som dette dog jndtet || hafver kundet mindelig frugte hos assessor, || er Jacob Dirichsøn vorden aarsaget, herom at || jndstefne, og procedere til assessors verneting, ||

f 72a

Har da den committeridt sorenskrifver paa Nedre || Rommerige Wexel Hansøn, meer berørte aar 1682 dend || 2 Novembris hafuer dømbt, at assessor Knud Frantzøn || burde være forpligt, inden fiorten dages forløb nest||effter, de tvende hofvedgaarder Næsøe og Kiørboe, || med des tilliggende at afgive, og rødeliggøre || for Jacob Diricksøn, eller hvemb dennem med lige ræt || og condition fra hannem da var berettiget, Saafrembt || hand ved Kongens ombudsmands hielp, icke vil || være undergifven den medfart landsleibolchen 10 capitel || forklarer : og fordj assessor icke efter berørte || domb, og derpaa gjorde loulig vdsigelsse hafuer villet || qvitere gaardene, til forskinnet loulig fare||daug, men uden minde og forlof, den hafuer la||det saaet; Saa er for ræt vorden kiendt || og

afsagt, effter bemelte capitel, at assessor Knud || Frantzøn burde være i Seigneur Dirichsøns minde, for || hvis aufl og afgrøde paa Næsø gaard, og || Kiørboe, med underliggende pladzer, samme aar || voxen og jndhøstet var, eller og den til hannem at || være hiemfalden; Denne forskrefne domb, || findes dend 22 Novembris nest effter, paa Kiørboe, at være || paabegyndt ved Kongelig Majestets foeged Seigneur Christen || Hansøn, og medhafvende af rattens tilnafnte || at skulde vorde exequerit for Monseigneur Jacob Kreffting || som da ommelte gaarder, af sin kiere moeder || sig hafde tilkiøbt, hvor da jstædenfor executionen || er vorden oprettet een contract jmellem assessor og || Kreffting, af saadan jndhold, som den her tilforn || i acten jndført, gandsche er at læsse; er og til vit||terlighed vnderschrefvet af Kongelig Majestets foeget || Seigneur Christen Hansøn, Derudi assessor Knud Frantzøn || sielf begier, at Kreffting ville forunde hannem med || sit goeds, hæster og fæ, den vinter ofver paa || forneffnte gaarder at forblifve; Hvor imod hand || forpligter sig til afvigelse, og gandske rødig||giørelse, inden dend 3 Maj derefter nestkommende; || og Kreffting imidler at giøre sig gaardene nøttig || som een landherre hør og bør : Med vidre || samme contract derom formelder; Derefter || aar 1683 : Poulsmisse laugting, hafver Herr assessor || Knud Frantzøn alligewel jndstefnt berørte soren||schrifver Wexel Hanssøns domb, til formeendte ||

nderkiendelse; hvor da Herr vicelaugmand Martin || Bontzen ej hafuer erachtet noget endeligt i denne || sag at kiende. Kunde, effterdj Jacob Dirichsøn da || hafde begunnt at ville bringi til rigtighedschab || jmellem sig, og assessor Knud Frantzøn, effter || vdtaget riigens citation, som berørte laugtings||domb derom vidre formelder; Siden hafuer deris || thvistige sag varedt jndstent til sidste holden || høysteræt, i jndeværende aar, hvor domb er || gangen, hvilcken dog icke for oss er vorden jnd||gifvet af Herr assessor Knud Frantzøn, at deraf || kunde vnderdanigst fornemmes, om dend hannem noget || imod berørte loulig passerit, kand være medholdig, || de forregangne domme til betagelse; Da som lougen || biuder, at hver mand schal rätte sig effter || saa vel fyldigstgiøre loulige domme : Saa og at || alle loulige contracter schal holdes, under bøder || af forbryderen; Og assessor iche for os bewii||ser, noget hvormed hand dend gangne sorenschrifuers||domb, og paafulte hans egen gjorde contract || kand swække. Thj kand vj effter alt saaledes || icke anderledes for ræt kiende, end de begge || som hafuer fundament af høysterættes||domb, joe er i macht staaende. Og hand bør || plichtig være, at svare og betale Monseigneur Jacob || Kreffting, som med adkombst rettelig er beretti||get, ald den aufl og afgrøde, som voxt er paa || Kiørboe, og Næsø gaarder, og

f 72b

des tilligende || øer, atter ommelte aar = 1682 : som achtet lige || ved nest
effterfølgende aar = 1683 : og begge var || goede fruchtbahr aaringer,
anslagen effter det || aars landtaxt : Dog bør assessor derudi got || giøris, sa
wit Jacob Kreffting self af sine || creature og hæster kand hafve ladet optære
af || samme aars afgrøde; hvorom de sig self først hafuer at jmellem reigne,
og til endelighed forstaae || Ellers belangende den prætenderende huusleye
: || Da effterdj den gjorde contract, j saa maader || iche hafuer anderledes
formeld, end saa wit at vere || een villig tilladelsse af Jacob Kreffting, som
||

f 73a ansees for høfligheds erteelsse imod assessor || thj wil vj icke med rette,
hannem noget i saa maade || hos assessor derfor at kunde tilkiende; Dog ||
erachtet billigt, før at assessor bør erstatte || Jacob Kreffting for dette
stefnemaals omkostning, med forrige opsettelsse beskrifning, og
forkyndelsse sex rixdr: Og som melt, alt betale under adferd
effter lougen.